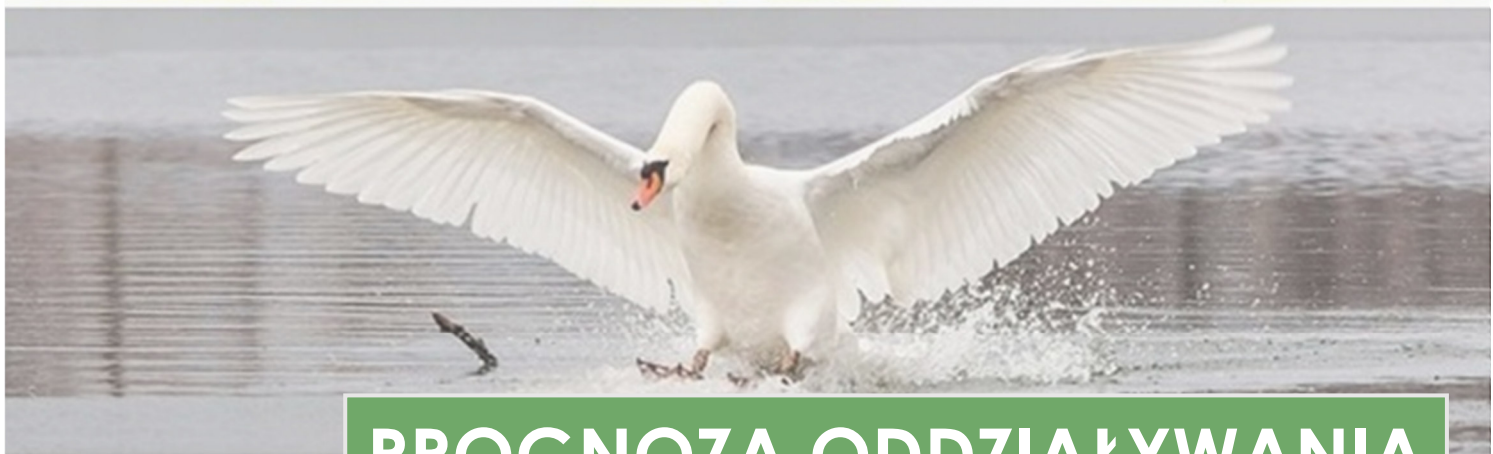

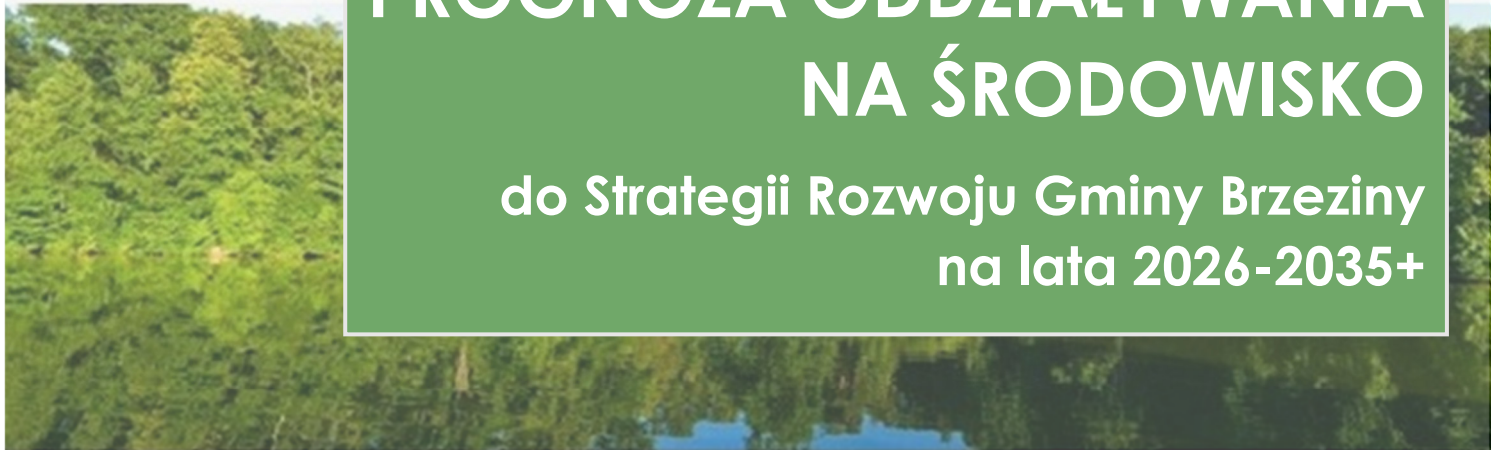

PHENO:ORIZON

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny
na lata 2026-2035+

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

do projektu **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny
na lata 2026-2035+**

Opracowanie wykonane
na zlecenie Gminy Brzeziny

przez:

PHENO HORIZON Sp. z o. o.

ul. Piotrkowska 90, III piętro

90-103 Łódź

**Autor prognozy oddziaływania na środowisko
do Planu Ogólnego Gminy Kocierzew Południowy:**

mgr inż. Justyna Borkowska

**Data sporządzenia
prognozy oddziaływania na środowisko:**

14 października 2025 r.

- październik 2025 -

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	5
1.1.	PODSTAWY PRAWNE I CEL PROGNOZY	5
1.2.	ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY	5
1.3.	ZASTOSOWANE METODY I WYKORZYSTANE MATERIAŁY	7
1.4.	NAPOTKANE PROBLEMY I BRAKI INFORMACJI	8
2.	ANALIZA PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY BRZESZINY NA LATA 2026-2035+	9
2.1.	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELECH PROJEKTU STRATEGII	9
2.2.	POWIĄZANIA STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	16
3.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY	27
3.1.	CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA GMINY	27
	<i>Położenie administracyjne i fizyczno-geograficzne</i>	<i>27</i>
	<i>Surowce naturalne</i>	<i>30</i>
	<i>Rzeźba terenu</i>	<i>30</i>
	<i>Warunki klimatyczne</i>	<i>32</i>
	<i>Wody powierzchniowe</i>	<i>33</i>
	<i>Wody podziemne</i>	<i>39</i>
	<i>Gleby</i>	<i>42</i>
	<i>Flora</i>	<i>42</i>
	<i>Fauna</i>	<i>43</i>
	<i>Ochrona gatunkowa</i>	<i>44</i>
	<i>Obszary podlegające ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody</i>	<i>45</i>
	<i>Korytarze ekologiczne</i>	<i>49</i>
	<i>Krajobraz</i>	<i>51</i>
	<i>Dziedzictwo i zasoby kulturowe</i>	<i>52</i>
3.2.	STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	52
	<i>Zanieczyszczenie wód powierzchniowych</i>	<i>52</i>
	<i>Zanieczyszczenie wód podziemnych</i>	<i>55</i>
	<i>Zagrożenie suszą i deficytem wody</i>	<i>56</i>
	<i>Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego</i>	<i>57</i>
	<i>Zagrożenie hałasem</i>	<i>58</i>
	<i>Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym</i>	<i>62</i>
	<i>Zagrożenie środowiska przez odpady</i>	<i>63</i>
	<i>Zagrożenie poważnymi awariami</i>	<i>65</i>
3.3.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	66
3.4.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU RELIAŻAJI PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY	69
4.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	71
4.1.	CELE WYNIKAJĄCE Z POLITYKI UNIJNEJ	71
4.2.	CELE WYNIKAJĄCE Z POLITYKI DOKUMENTÓW KRAJOWYCH	72

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

4.3. CELE WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW REGIONALNYCH.....	73
4.4. CELE WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW PONADLOKALNYCH.....	79
5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE.....	81
5.1. ODDZIAŁYWANIE CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W STRATEGII NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	82
5.2. ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ STRATEGICZNYCH W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY	149
5.3. POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI STRATEGII NA OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE	150
5.4. POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI STRATEGII W ODNIESIENIU DO ZAPISÓW PLANU GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA WISŁY	152
5.5. CHARAKTER ODDZIAŁYWAŃ SKUTKÓW REALIZACJI STRATEGII NA ŚRODOWISKO	153
5.6. MOŻLIWOŚĆ POWSTANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZAWSZE ZNACZĄCO LUB MOGĄCYCH POTENCJALNIE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	154
6. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY.....	159
7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	167
8. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	168
9. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W STRATEGII ROZWOJU GMINY	168
10. PODSUMOWANIE	170
11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	171
12. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	175
13. WYKAZ TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW	179
14. ZAŁĄCZNIKI	181

ZAŁĄCZNIKI:

ZAŁĄCZNIK NR 1. Oświadczenie autora *Prognozy oddziaływania na środowisko*

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY PRAWNE I CEL PROGNOZY

Konieczność sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko do projektów dokumentów strategicznych – programów, planów i polityk wynika z *art.46 oraz art.51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.)*. Zgodnie z przepisami ww. ustawy, organ opracowujący projekt strategii jest zobowiązany do sporządzenia dokumentacji prognozy oddziaływania na środowisko oraz prowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko z udziałem społecznym.

Celem wykonania *Prognozy oddziaływania na środowisko* projektu **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** jest ocena aktualnego stanu środowiska przyrodniczego, problemów środowiskowych obszaru Gminy Brzeziny, a także identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji projektu *Strategii*, ocena ich natężenia oraz wskazanie ewentualnych działań zapobiegających, minimalizujących lub kompensacyjnych. Realizacja wskazanego celu została wykonana na poziomie szczegółowości adekwatnym do poziomu szczegółowości projektu **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**.

1.2. ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY

Zakres *Prognozy oddziaływania na środowisko* wynika z *art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Prognoza zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w *art. 74a ust. 2*, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora.

Ponadto *Prognoza* określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, unijnym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Przy opracowaniu niniejszej *Prognozy oddziaływania na środowisko* przyjęto zakres określony w art. 51 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (OOŚ). Zgodnie z art. 52 ww. ustawy stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dostosowany jest do stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu **Strategii Rozwoju**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+. Prognoza została opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metody oceny.

Zgodnie z wymogami *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (OOŚ), przed przystąpieniem do sporządzenia niniejszego opracowania wystąpiono o uzgodnienie stanowiska w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Zakres i stopień szczegółowości niniejszej *Prognozy oddziaływania na środowisko* został uzgodniony z:

- **Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi**
(pismo z dnia 22 września 2025 r., sygn. WOŚ.411.433.2025.MGw.2)

Na podstawie art.48 ust. 1. oraz art.58 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 ze zmianami) **Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny** pismem z dnia 03 października 2025 r., sygn. NS OZNS.9022.584.2025.SK uzgodnił bez zastrzeżeń odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035 +**

Ponieważ realizacja części założeń **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** może wyznaczać ramy do późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, podczas analiz uwzględniono także zapisy *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2021 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. z 2019 r., poz.1839). W zakresie ochrony przyrody uwzględniono *ustawę z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz.U. z 2024 poz. 1478 ze zm.).

1.3. ZASTOSOWANE METODY I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w logiczną całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń *Strategii*. Podczas oceny potencjalnych oddziaływań zastosowano metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Przy ocenie przewidywanych zmian w środowisku wywołanych realizacją postanowień *Strategii* oparto się również o metodę analizy trendu – umożliwiającą ocenę stanu zasobów i ekosystemu w danej perspektywie czasowej. Poza opisem potencjalnych i typowych oddziaływań, jakie mogą nastąpić na skutek realizacji projektowanego dokumentu wykonano również ocenę i identyfikację znaczących oddziaływań na środowisko poszczególnych celów w formie tabeli - tzw. macierzy oddziaływania na środowisko. Macierze oddziaływania na środowisko stanowią syntetyczne zestawienie możliwych pozytywnych bądź negatywnych oddziaływań ocenianych zadań na środowisko naturalne.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście - stopień ogólności (lub szczegółowości) ustaleń *Strategii*.

1.4. NAPOTKANE PROBLEMY I BRAKI INFORMACJI

Istotną kwestią, która ma wpływ na ostateczną formę sporządzanej prognozy oddziaływania na środowisko, jest ogólny charakter projektowanego dokumentu. *Strategia rozwoju gminy* w wielu przypadkach nie identyfikuje rodzaju przedsięwzięć, a przede wszystkim ich skali, zasięgu oraz dokładnej lokalizacji. Mimo określenia przez Urząd Gminy Brzeziny rekomendowanych zadań do realizacji w ramach Strategii (Tabela 4 zamieszczona w projekcie analizowanej Strategii – str.58-60) należy zaznaczyć, że są to wyłącznie przykładowe propozycje i umieszczenie ich w dokumencie strategicznym nie przesądza o ich realizacji. Realizacja wskazanych w *Strategii* działań w dużym stopniu zależeć będzie od sytuacji finansowej gminy oraz od ilości pozyskanych środków zewnętrznych.

W związku z tym dokonane w prognozie oddziaływania na środowisko analizy mają charakter głównie teoretyczny. Określono wyłącznie typy projektów, jakie mogą potencjalnie zostać zrealizowane na obszarze Gminy oraz sformułowano ogólne wnioski dotyczące środowiskowych skutków ich realizacji. Analizy o wyższym stopniu szczegółowości oraz dokładniejsze oceny wpływu poszczególnych działań na środowisko naturalne mogą zostać dokonane dopiero na etapie pozyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (jeżeli będzie wymagana). Wówczas charakter poszczególnych działań oraz ich lokalizacja zostanie określona precyzyjnie, co pozwoli na dokładne określenie możliwych oddziaływań na środowisko z uwzględnieniem przyrodniczych uwarunkowań zidentyfikowanych w danej lokalizacji.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

2. ANALIZA PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY BRZEZINY NA LATA 2026-2035+

2.1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELECH PROJEKTU STRATEGII

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ jest dokumentem wyznaczającym długofalowe cele i kierunki rozwojowe miasta. W sposób kompleksowy weryfikuje aktualny stan i wskazuje działania rozwojowe, na które jest zapotrzebowanie. W odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby dokument kierunkuje politykę rozwojową jednostki, wyznaczając cele, do których gmina powinno dążyć w dłuższej perspektywie. Strategia przedstawia również wizję rozwoju, czyli stan docelowy, do którego władze samorządowe powinny dążyć poprzez wdrażanie rekomendowanych działań sformułowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych. Osiągnięcie założonych celów wymaga prowadzenia systematycznego monitoringu realizacji poszczególnych celów rozwojowych. W związku z tym Strategia wskazuje koncepcję uwzględniającą mechanizmy efektywności procesu realizacji przyjętych zamierzeń. W Strategii wyznaczono cele strategiczne (główne) oraz operacyjne (szczegółowe), których osiągnięcie pozwoli zrealizować określoną wizję (pożądany stanu jednostki). W konsekwencji **Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** jest kompleksowym narzędziem wspierania rozwoju gminy służącym do świadomego, efektywnego oraz użytecznego wykonywania realnych zadań, których wdrażanie pozwala kreować przyszłość jednostki i osiągnąć jej oczekiwany stan, wizerunek.

Projektowany dokument ma charakter kierunkowy i w większości przypadków nie precyzuje dokładnej lokalizacji poszczególnych działań.

WIZJA GMINY BRZEZINY W 2035 ROKU:

Gmina Brzeziny jako jednostka terytorialna należąca do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi (MOF) będzie rozwijającym się ośrodkiem o wysokiej atrakcyjności osadniczej, w którym łączą się walory środowiskowe, dziedzictwo kulturowe oraz nowoczesna infrastruktura.

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej, społecznej i transportowej w tym poprawa powiązań z obszarem metropolitalnym i pobliskimi ośrodkami stworzy fundament dla rozwoju gospodarczego, rozwoju przedsiębiorczości i podnoszenia jakości życia mieszkańców.

Wykorzystując potencjał przyrodniczy, kulturowy i rolniczy, Gmina będzie rozwijać także ofertę turystyczną i rekreacyjną, wzmacniając swoją rozpoznawalność i konkurencyjność w regionie.

Współpraca w ramach MOF pozwoli na pełniejsze wykorzystanie zasobów i wdrażanie nowoczesnych rozwiązań, a działania podejmowane w duchu zrównoważonego rozwoju zapewnią wysoką jakość życia obecnym i przyszłym pokoleniom.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

W celu osiągnięcia stanu docelowego (tj. wizji), w projektowanej Strategii sformułowano następujące cele strategiczne:

I CEL STRATEGICZNY - PRZESTRZENNY: **ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY I INFRASTRUKTURALNY GMINY**

II CEL STRATEGICZNY - SPOŁECZNY: **ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW**

III CEL STRATEGICZNY - GOSPODARCZY: **ROZWÓJ LOKALNEJ GOSPODARKI I ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY**

IV CEL STRATEGICZNY – KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWY: **OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH GMINY**

W obrębie każdego z tych celów będą realizowane cele operacyjne oraz kierunki działań, przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 1. Cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań określone w Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+.

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Kierunki działań
1. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY I INFRASTRUKTURALNY GMINY	1.1. Zwiększenie ładunku przestrzennego i efektywnego planowania przestrzennego	1.1.1. Rozszerzanie pokrycia gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (MPZP)
		1.1.2. Wzmacnianie edukacji przestrzennej mieszkańców oraz rozwijaniu mechanizmów partycypacji społecznej w procesie planowania
		1.1.3. Planowanie nowych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych z poszanowaniem ładunku przestrzennego oraz równowagi środowiskowo-krajobrazowej
		1.1.4. Ochrona obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo przed presją wynikającą z rozwoju zabudowy mieszkaniowej
	1.2. Rozwój spójnej i zrównoważonej infrastruktury transportowej i technicznej	1.2.1. Kompleksowa modernizacja, przebudowa dróg gminnych wraz z infrastrukturą techniczną podziemną oraz poprawa

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Kierunki działań
		bezpieczeństwa ruchu drogowego (oświetlenie, oznakowanie, elementy uspokojenia ruchu itp.)
		1.2.2. Rozbudowa i integracja lokalnej sieci chodników oraz ścieżek rowerowych
		1.2.3. Rozwój tras rowerowych łączących sołectwa z centrum gminy oraz regionalnym systemem komunikacji
		1.2.4. Tworzenie powiązań tras rowerowych z regionalnym systemem transportu zbiorowego i sąsiednimi gminami
		1.2.5. Rozbudowa i modernizacja systemów wodociągowych
		1.2.6. Wsparcie mieszkańców w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków
		1.2.7. Rozwijanie sieci telekomunikacyjnej
	1.3. Kształtowanie krajobrazu wiejskiego i poprawa estetyki przestrzeni publicznych	1.3.1. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych i terenów przyległych do obiektów użyteczności publicznych (np. place, skwery, otoczenie świetlic wiejskich, boiska)
		1.3.2. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i wypoczynkowej dla mieszkańców (np. place zabaw, ścieżki spacerowe, plenerowe miejsca integracji i relaksu itp.)
		1.3.3. Rewaloryzacja oraz ochrona obiektów i założeń zabytkowych o wartościach historycznych, architektonicznych i krajobrazowych, z uwzględnieniem ich adaptacji do funkcji społecznych i kulturalnych
		1.3.4. Tworzenie zieleni urządzonej i nasadzeń drzew wzdłuż dróg, w przestrzeniach publicznych oraz na terenach rekreacyjnych
2. ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	2.1. Rozwój dostępnych i nowoczesnych usług publicznych	2.1.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej i systemu opieki nad dziećmi, w tym rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych
		2.1.2. Organizacja i rozwój transportu szkolnego
		2.1.3. Tworzenie warunków dla uruchomienia placówki ochrony zdrowia na terenie gminy przez podmiot zewnętrzny
		2.1.4. Rozwój systemu pomocy społecznej, w tym wsparcie świetlic środowiskowych i działań GOPS

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Kierunki działań
		2.1.5. Wzmacnianie systemu bezpieczeństwa lokalnego
		2.1.6. Wdrażanie cyfrowych usług publicznych oraz usprawnienie obsługi mieszkańców przez e-administrację
	2.2. Wzmocnienie aktywności społecznej, kulturowej i sportowo-rekreacyjnej mieszkańców	2.2.1. Poprawa dostępności i rozwijanie oferty Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej wraz z filią,
		2.2.2. Wspieranie działalności Kół Gospodyń Wiejskich, stowarzyszeń, jednostek OSP oraz grup nieformalnych,
		2.2.3. Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz organizacja wydarzeń sportowych i integracyjnych dla różnych grup wiekowych,
		2.2.4. Tworzenie przestrzeni współpracy mieszkańców, organizacji i grup społecznych,
		2.2.5. Promowanie dziedzictwa kulturowego, historii lokalnej i inicjatyw społecznych,
		2.2.6. Wspieranie oddolnych inicjatyw mieszkańców na rzecz rozwoju lokalnego (np. poprzez projekty sołeckie).
	2.3. Stworzenie warunków do osiedlania się i integracji mieszkańców	2.3.1. Zrównoważony rozwój funkcji mieszkaniowej, w tym uzbrajanie terenów przeznaczonych pod zabudowę
		2.3.2. Rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej na terenach o największym potencjale osiedleńczym
		2.3.3. Współpraca z LGD „Mroga” oraz innymi partnerami instytucjonalnymi (w tym Łódzkim Obszarem Metropolitalnym) na rzecz rozwoju usług społecznych i inwestycji infrastrukturalnych
		2.3.4. Organizacja wydarzeń i inicjatyw integrujących społeczność lokalną oraz wzmacniających więzi sąsiedzkie
		2.3.5. Wzmocnienie wizerunku Gminy jako atrakcyjnego miejsca do życia – działania informacyjno-promocyjne i komunikacyjne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Kierunki działań
3. ROZWÓJ LOKALNEJ GOSPODARKI I ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY	3.1. Rozwój sektorów strategicznych dla gminy - rolnictwo, przetwórstwo, turystyka	3.1.1. Wsparcie transformacji lokalnego rolnictwa w kierunku przetwórstwa i sprzedaży bezpośredniej
		3.1.2. Rozwój i promocja produktów lokalnych oraz rękodzieła, w tym poprzez jarmarki, wydarzenia promocyjne i rozwijanie marki lokalnej
		3.1.3. Rozwój agroturystyki i oferty rekreacyjno-turystycznej w oparciu o walory przyrodnicze i krajobrazowe
		3.1.4. Rozbudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
		3.1.5. Zwiększanie dostępności terenów rekreacyjnych w miejscowości Rochna na potrzeby lokalnej i weekendowej turystyki
		3.1.6. Rozwijanie współpracy ponadlokalnej (z sąsiednimi gminami i LGD „Mroga”) w zakresie rozwoju turystyki, promocji lokalnych produktów i infrastruktury
	3.2. Rozwój lokalnego rynku pracy i wsparcie przedsiębiorczości	3.2.1. Tworzenie warunków do rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw na obszarach wiejskich, z wykorzystaniem lokalnych zasobów
		3.2.2. Rozwój infrastruktury technicznej na terenach inwestycyjnych (uzbrojenie, drogi, dostęp do mediów)
		3.2.3. Wsparcie przedsiębiorczości mieszkańców poprzez doradztwo, warsztaty, działania promocyjne i informacyjne
		3.2.4. Ułatwienie dostępu do informacji o możliwościach wsparcia (dotacje, ulgi, fundusze UE, pożyczki)
		3.2.5. Rozwój kompetencji mieszkańców na potrzeby rynku pracy, w tym wsparcie procesów przekwalifikowania
	3.3. Budowa i promocja marki lokalnej Gminy Brzeziny	3.3.1. Promocja produktów lokalnych, agroturystyki i rzemiosła poprzez wydarzenia, kampanie i współpracę z twórcami lokalnymi
		3.3.2. Opracowanie i wdrażanie strategii promocji gospodarczej Gminy Brzeziny (materiały informacyjne,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Kierunki działań
OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH GMINY		udział w targach, media społecznościowe)
		3.3.3. Budowanie wizerunku Gminy Brzeziny jako miejsca przyjaznego dla inwestorów („Gmina Brzeziny otwarta na inwestycje”)
		3.3.4. Stworzenie elektronicznej bazy ofert inwestycyjnych oraz narzędzi do kontaktu z inwestorami
	4.1. Ochrona i wzmacnianie systemu przyrodniczego gminy	4.1.1. Zachowanie integralności i różnorodności wartościowych krajobrazów oraz siedlisk, w tym ochrona krajobrazów priorytetowych zgodnie z rekomendacjami zawartymi w Audycie Krajobrazowym Województwa Łódzkiego
		4.1.2. Tworzenie i ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych
		4.1.3. Odtwarzanie i przywracanie funkcji przyrodniczych zdegradowanych obszarów oraz ograniczanie fragmentacji siedlisk
		4.1.4. Podejmowanie współpracy międzygminnej z zakresie renaturyzacji i odbudowy bioróżnorodności dolin rzecznych Mrogi i Mrożycy
		4.1.5. Wsparcie i rozwój zielonej infrastruktury
		4.1.6. Podejmowanie działań na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych i ograniczanie zanieczyszczeń, w tym promowanie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej wśród rolników
		4.1.7. Identyfikowanie i ocena obszarów cennych przyrodniczo pod kątem objęcia lokalnymi formami ochrony przyrody
		4.1.8. Uporządkowanie stanu prawnego istniejących form ochrony przyrody (tj. pomników przyrody i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych)
		4.1.9. Aktualizacja gminnego programu ochrony środowiska
	4.2. Adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie skutków suszy	4.2.1. Rozwój systemów retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Kierunki działań
		4.2.2 Wspieranie rolnictwa odpornego na zmiany klimatu poprzez edukację i doradztwo dla rolników
		4.2.3 Zapewnienie dostępu do wody pitnej i bytowej poprzez rozwój kompleksowej infrastruktury wodociągowej
		4.2.4 Modernizacja infrastruktury melioracyjnej, w tym melioracji szczegółowej
		4.2.5 Promocja i wdrażanie lokalnych rozwiązań adaptacyjnych w gospodarce wodnej, w tym małej retencji i racjonalnego gospodarowania wodą, ochrona gruntów zmeliorowanych
	4.3. Zrównoważona gospodarka odpadami i wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ)	4.3.1. Podejmowanie działań na rzecz zwiększania poziomu selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów komunalnych
		4.3.2. Współpraca ponadlokalna w zakresie wdrażania technologii cyrkularnych
		4.3.3. Edukacja mieszkańców w zakresie gospodarki obiegu zamkniętego
		4.3.4. Usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszaru gminy
	4.4. Poprawa jakości powietrza i efektywności energetycznej	4.4.1. Wspieranie mieszkańców w modernizacji i wymianie źródeł ciepła
		4.4.2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
		4.4.3. Rozwój sieci gazowej oraz Odnawialnych Źródeł Energii
		4.4.4. Promocja i rozwój alternatywnych form transportu oraz ograniczanie emisji z sektora transportowego
	4.5. Wzmocnienie świadomości ekologicznej mieszkańców	4.5.1. Realizacja i rozwój programów edukacji ekologicznej
		4.5.2. Angażowanie lokalnych społeczności w działania na rzecz środowiska
		4.5.3. Tworzenie zielonych przestrzeni edukacyjnych (np. ścieżki przyrodnicze, ogrody społeczne itp.)
		4.5.4. Wzmacnianie i rozwój partnerstw lokalnych i ponadlokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju

Źródło: projekt Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035++

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

2.2. POWIĄZANIA STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Przeanalizowano zapisy następujących dokumentów unijnych, krajowych, regionalnych i ponadlokalnych:

STRATEGICZNE DOKUMENTY KRAJOWE

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (perspektywa do 2030 r.) (SOR), przyjęta uchwałą M.P. 2017 poz. 260 przez Radę Ministrów dnia 14 lutego 2017 r. Celem głównym wskazanym w niniejszym dokumencie jest: „*Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym*”. W dokumencie wyszczególniono następujące cele szczegółowe:

1. Trwały wzrost gospodarczy oparty o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną:
 - reindustrializacja – wzrost zdolności polskiego przemysłu do sprostania globalnej konkurencji;
 - rozwój innowacyjnych firm – zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych.
 - małe i średnie przedsiębiorstwa – przemiany strukturalne sektora, nowe formy działania i współpracy, nowoczesne instrumenty wsparcia;
 - kapitał dla rozwoju – trwałe zwiększenie stopy inwestycji i ich jakości w dłuższej perspektywie, przy większym wykorzystaniu środków krajowych;
 - ekspansja zagraniczna – zwiększenie umiędzynarodowienia polskiej gospodarki, zwiększenie eksportu towarów zaawansowanych technologicznie.
2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:
 - spójność społeczna – poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne; wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy;
 - rozwój zrównoważony terytorialnie – zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów; wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe; podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania.
3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu:
 - prawo w służbie obywatelom i gospodarce – uproszczenie prawa zapewniające lepsze warunki dla działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

- instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem – inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorstw; budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego;
- e-państwo – cyfrowe państwo usługowe;
- finanse publiczne – stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne;
- efektywność wykorzystania środków UW – wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe.

Zgodnie z założeniem SOR, **Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** zakłada rozwój Gminy Brzeziny w oparciu o sektory strategiczne dla Gminy, określone na podstawie indywidualnych potencjałów endogenicznych. Zakłada się rozwój przedsiębiorczości oraz rozwój lokalnego rynku pracy. Cel strategiczny II, o charakterze społecznym skupia się na poprawie dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne, tj. starzenie się społeczeństwa, a także na wzmocnieniu kompetencji zawodowych społeczeństwa. W Strategii ujęto także rozwój cyfrowych usług publicznych.

Polityka Energetyczna Polski do 2040 r., przyjęta przez rząd 2 lutego 2021 r. Wyznacza ramy transformacji energetycznej w Polsce. Zawiera strategiczne przesądzenia w zakresie doboru technologii służących budowie niskoemisyjnego systemu energetycznego. W PEP wyznaczono następujące kierunki:

1. Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej
3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych
4. Rozwój rynków energii
5. Wdrożenie energetyki jądrowej
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji
8. Poprawa efektywności energetycznej

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ wpisuje się w założenia przedstawione w PEP do 2040 r. poprzez zakładany rozwój sieci gazowej, rozwój Odnawialnych Źródeł Energii, podejmowanie działań z zakresu termomodernizacji budynków czy wsparcie mieszkańców w modernizacji i wymianie przestarzałych i nieefektywnych źródeł ciepła.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r. została przyjęta przez Radę Ministrów 24 września 2019 r. Głównym celem krajowej polityki transportowej wskazanej w dokumencie jest zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego. Kierunki interwencji wskazane w dokumencie to:

- budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

- poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
- poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ wpisuje się w proponowane kierunki przede wszystkim poprzez kompleksową modernizację i przebudowę dróg gminnych oraz wewnętrznych oraz poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. W ramach realizacji Strategii zakłada się również promowanie zachowań komunikacyjnych zgodnych z ideą zrównoważonego rozwoju, a także rozwój sieci tras rowerowych jako alternatywy dla komunikacji samochodowej. Polepszenie jakości infrastruktury transportowej i wdrażanie innowacji pozytywnie wpłynie na wzmacnianie dostępności terytorialnej oraz minimalizację presji na środowisko.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 stanowi podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszenie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów. Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

W dokumencie wyznaczono następujące cele szczegółowe:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym
 - 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych;
 - 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze;
 - 1.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska;
 - 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych;
 - 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów;
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych
 - 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego;
 - 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym;
 - 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach;
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie
 - 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem;
 - 3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym;
 - 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych;
 - 3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Cele określone w **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** są spójne z założeniami *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030*. Strategia zakłada rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną Gminy. Jednocześnie wśród kierunków działań ujęto zamierzenia mające na celu poprawę jakości i oferty świadczonych usług publicznych. Dla wzmacniania przewag konkurencyjnych gminy zakłada się wykorzystanie i rozwijanie kapitału społecznego, w tym aktywności lokalnej (np. Kół Gospodyń Wiejskich, OSP itp.). Zdefiniowany w wymiarze gospodarczym cel strategiczny zakłada wsparcie lokalnej przedsiębiorczości oraz podnoszenie kwalifikacji mieszkańców Gminy. Całość działań podjętych w ramach realizacji Strategii wpłynie na wzmocnienie szans rozwojowych Gminy.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030, przyjęta uchwałą nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. Celem SZRWIR 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego. W dokumencie wyznaczono następujące cele szczegółowe:

1. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej

- 1.1. Nowe modele organizacji produkcji i rynków, krótkie łańcuchy rynkowe i uczciwa konkurencja
- 1.2. Jakość i bezpieczeństwo żywności
- 1.3. Rozwój innowacji, cyfryzacji i przemysłu 4.0. w sektorze rolno- -spożywczym oraz jego modernizacja
- 1.4. Zarządzanie ryzykiem w sektorze rolno-spożywczym
- 1.5. Poszerzanie i rozwój rynków zbytu na produkty i surowce sektora rolno- -spożywczego (w tym biogospodarka)

2. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska

- 2.1. Rozwój liniowej infrastruktury technicznej
- 2.2. Dostępność wysokiej jakości usług publicznych
- 2.3. Rozwój infrastruktury społecznej i rewitalizacja wsi i małych miast
- 2.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska
- 2.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom

3. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa

- 3.1. Odpowiedź na zmiany demograficzne i ich następstwa
- 3.2. Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy
- 3.3. Wzrost umiejętności i kompetencji mieszkańców wsi
- 3.4. Budowa i rozwój zdolności do współpracy w wymiarze społecznym i terytorialnym
- 3.5. Rozwój ekonomii i solidarności społecznej na obszarach wiejskich

Cele określone w **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** są spójne z założeniami *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030*. Podkreślają one przede wszystkim znaczenie rozwoju systemu rolnictwa zrównoważonego oraz wdrażania w idei gospodarki obiegu zamkniętego. Poza rolnictwem określono także cele związane z rozwojem przedsiębiorczości mieszkańców w różnych sektorach gospodarki, zapewniając dywersyfikację dochodów mieszkańców gminy wiejskiej. Strategia uwzględnia również szereg

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

kierunków rozwoju w zakresie utrzymania i poprawy stanu środowiska (w tym adaptacji do zmian klimatu terenów rolnych, leśnych i zurbanizowanych). Działania przyjęte w Strategii przyczynią się m.in. do poprawy jakości życia mieszkańców, wzmocnienia gospodarki i poprawy stanu środowiska.

STRATEGICZNE DOKUMENTY REGIONALNE

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 przyjęta Uchwałą Nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r. i zaktualizowana Uchwałą nr 359/25 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 25 marca 2025 r. jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa określającym wizję i cele polityki regionalnej w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym oraz działania niezbędne do ich osiągnięcia. Jest także odpowiedzią władz województwa na zmieniające się uwarunkowania i wyzwania, przedstawia spójny plan powiązanych i przemyślanych działań w perspektywie najbliższej dekady, stanowiący punkt wyjścia do szerokiej współpracy, której efektem będzie podniesienie jakości życia mieszkańców województwa łódzkiego.

1. Strefa gospodarcza – Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka

- 1.1. Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego
- 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego
- 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP
- 1.4. Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności

2. Sfera społeczna - obywatelskie społeczeństwo równych szans

- 2.1. Rozwój kapitału społecznego
- 2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców
- 2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego

3. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń

- 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska
- 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu
- 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej
- 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie
- 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami
- 3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ w ramach II celu strategicznego wskazuje na działania z zakresu podnoszenia jakości kapitału społecznego i ludzkiego – budowanie kompetencji zawodowych, wzmocnienie edukacji i aktywizację mieszkańców. Cel społeczny skupia się również na działaniach związanych z minimalizowaniem wykluczenia społecznego różnych grup. Cel III (gospodarczy) uwzględnia wzmacnianie potencjału rodzimych przedsiębiorstw, w tym sektora rolnego. W ramach celu I skupiono się natomiast na aspektach przestrzennych (m.in. zwiększenie dostępności transportowej) a w celu strategicznym IV (klimatyczno – środowiskowym) uwzględnia rozwój energetyki odnawialnej czy adaptację do zmian klimatu.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi – dokument wszedł w życie z dniem 28 sierpnia 2018 uchwałą nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego. Zgodnie z wymogami ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* integralną częścią planu województwa jest plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego (MOF). W skład MOF wchodzi łącznie 28 gmin (w tym Gmina Brzeziny). W dokumencie wskazano następujące cele szczegółowe:

1. CEL SZCZEGÓŁOWY I: Obszar metropolitalny o zwartych strukturach funkcjonalno - przestrzennych, ukształtowanych zgodnie z wymogami ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju

- 1.1. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią i przeciwdziałanie suburbanizacji
- 1.2. Rozwój wysokiej jakości obszarów zamieszkania i ich otoczenia

2. CEL SZCZEGÓŁOWY II: Obszar metropolitalny spójny wewnętrznie, o efektywnych powiązaniach infrastrukturalnych, gwarantujących wysoką dostępność wewnętrzną i zewnętrzną

- 2.1. Rozwój zewnętrznej dostępności transportowej obszaru
- 2.2. Rozwój wewnętrznej dostępności transportowej obszaru
- 2.3. Rozwój powiązań infrastrukturalnych obszaru

3. CEL SZCZEGÓŁOWY III: Obszar metropolitalny o wysokiej jakości przestrzeni życia, ukształtowanej z poszanowaniem historycznych struktur industrialnych i dbałością o zieloną infrastrukturę

- 3.1. Zachowanie zasobów dziedzictwa kulturowego, w tym krajobrazu kulturowego obszaru
- 3.2. Rozwój spójnego systemu zielonej infrastruktury
- 3.3. Rozwój turystyki i rekreacji

4. CEL SZCZEGÓŁOWY IV: Obszar metropolitalny o przestrzeni atrakcyjnej dla awangardy, wiedzy i innowacji

- 4.1. Rozwój funkcji metropolitalnych obszaru
- 4.2. Budowanie rozpoznawalnej marki i kreowanie wizerunku obszaru.

Cele szczegółowe ustalone w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi* pokrywają się z celami zawartymi w **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**. Strategia poprzez zawarte w niej cele i kierunki działania dąży do rozwoju wysokiej jakości obszarów zamieszkania i ich otoczenia w Gminie Brzeziny, jednocześnie zakładając ograniczenie rozpraszania się przyszłej zabudowy. Poprzez kompleksową przebudowę dróg gminnych i wewnętrznych Strategia wpisuje się w rozwój wewnętrznej dostępności obszaru MOF Łodzi. Tworzenie powiązań infrastrukturalnych zapewni zakładany w Strategii rozwój tras rowerowych powiązanych z trasami o charakterze regionalnym i sąsiednimi miejscowościami. Wykorzystując posiadane potencjały historyczno-kulturowe oraz przyrodnicze (przy jednoczesnej ich ochronie), Strategia skupia się na zbudowaniu i promocji rozpoznawalnej marki Gminy Brzeziny.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

Regionalny Plan Transportowy Województwa Łódzkiego dla realizacji warunku podstawowego Celu Polityki 3 (w zakresie transportu) w perspektywie finansowej 2021-2027 - Plan jest dokumentem, którego nadrzędnym celem jest wytyczenie kierunków rozwoju systemu transportowego województwa łódzkiego w okresie programowania 2021-2027 oraz nakreślenie wizji rozwoju infrastruktury transportowej regionu do 2030 r. oraz w perspektywie długookresowej do 2050 r. Plan stanowi podstawę do spełnienia tematycznego warunku podstawowego (3.1. kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie), w zakresie 3. Celu Polityki UE wskazanego w *Rozporządzeniu PEiR (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.* Cele podstawowe zawarte w dokumencie to:

1. Zrównoważenie systemu transportowego dla osiągnięcia neutralności klimatycznej

- 1.1. Zwiększenie udziału podróży transportem zbiorowym i likwidacja wykluczenia komunikacyjnego
- 1.2. Ekologizacja transportu
- 1.3. Rozwój zrównoważonej mobilności

2. Realizacja infrastruktury transportowej zapewniającej spójność i rozwój województwa

- 2.1. Zwiększenie dostępności transportowej
- 2.2. Rozwój infrastruktury dla obszarów działalności gospodarczej

3. Poprawa bezpieczeństwa systemu transportowego

- 3.1. Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu
- 3.2. Poprawa bezpieczeństwa infrastruktury transportowej

4. Efektywne zarządzanie i transformacja cyfrowa transportu

- 4.1. Rozwój i implementacja nowych rozwiązań cyfrowych w sektorze transportu
- 4.2. Rozwój koncepcji „Mobilność jako usługa” (*Mobility as a Service - MaaS*)
- 4.3. Usprawnienie planowania, organizacji i zarządzania systemem transportowym

Wszystkie z powyższych celów są powiązane z celami zaplanowanymi dla projektowanej **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**. Strategia w celu I (przestrzennym) zakłada zwiększenie dostępności transportowej Gminy czy poprawę bezpieczeństwa infrastruktury transportowej i jej modernizację. Strategia zawiera także kierunki związane z rozwojem zrównoważonej mobilności i ekologizacją transportu m.in. poprzez rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej na obszarze Gminy.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2025-2031 - celem sporządzenia niniejszego dokumentu jest weryfikacja aktualnego stanu gospodarki odpadami w województwie łódzkim, a także sporządzenie planu niezbędnych inwestycji, umożliwiających osiągnięcie celów w zakresie gospodarowania odpadami, jakie wynikają z przepisów unijnych i krajowych. Dokument określa cele i kierunki działań na lata 2019 – 2025 z perspektywą do 2031 roku. Cele podstawowe zawarte w dokumencie to:

- 1. Zmniejszenie ilości powstających odpadów;
- 2. Zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

3. Doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami;
4. Zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie;
5. Zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia;
6. Zmniejszenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych;
7. Utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi.

Cele wskazane w *Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2025-2031* sprzyjają gospodarowaniu odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami unijnymi i krajowymi. **Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** przewiduje organizację programów edukacyjnych, podnoszących kompetencje społeczności w zakresie ochrony środowiska, podejmowanie działań na rzecz zwiększania poziomu selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów komunalnych oraz współpracę ponadlokalną w zakresie wdrażania technologii cyrkularnych i edukację mieszkańców w zakresie gospodarki obiegu zamkniętego.

Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w województwie łódzkim na lata 2024-2027 – jest piątą edycją dokumentu dla województwa łódzkiego. Będzie realizowany w perspektywie finansowej 2021-2027. Cele podstawowe zawarte w dokumencie to:

1. Atrakcyjny krajobrazu kulturowy

- 1.1. Tworzenie uwarunkowań dla skutecznej ochrony dziedzictwa kulturowego
- 1.2. Poprawa stanu zachowania i zabezpieczenia zabytków

2. Tożsamość wielokulturowa regionu

- 2.1. Kreowanie marki Łódzkie poprzez elementy związane z dziedzictwem kulturowym
- 2.2. Edukacja kulturowa i upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie kulturowym

3. Sprawny system zarządzania opieką nad dziedzictwem kulturowym

- 3.1. Tworzenie i udostępnianie cyfrowych baz danych oraz zasobów
- 3.2. Wzmacnianie potencjału organizacyjnego instytucji działających na rzecz dziedzictwa kulturowego

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ wskazuje cele rozwoju oparte o dziedzictwo kulturowe oraz historię regionu. Zakłada się przede wszystkim ochronę posiadanych zasobów czy też kreowanie marki Gminy Brzeziny opartej m.in. o historię i kulturę obszaru.

Audyt krajobrazowy województwa łódzkiego uchwalony 15 kwietnia 2025 r. (*Uchwała nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa Łódzkiego*) jest wyrazem polityki samorządu województwa w zakresie krajobrazu jako dobra wspólnego, ukierunkowanej na: ochronę, gospodarowanie i planowanie krajobrazu. Nadrzędnym celem audytu krajobrazowego jest wskazanie krajobrazów priorytetowych, wymagających zachowania lub/i określenia zasad i warunków ich kształtowania.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ uwzględnia zidentyfikowane na obszarze Gminy krajobrazy priorytetowe, a zawarte w niej cele i kierunki rozwoju zakładają ich ochronę zgodną z rekomendacjami ujętymi w Audycie.

STRATEGICZNE DOKUMENTY PONADLOKALNE

Strategia Rozwoju Powiatu Brzezińskiego na lata 2021-2027 przyjęta *Uchwałą Nr XXXII/156/2020 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 15 grudnia 2020 r.* stanowi kluczowy dokument wyznaczający długofalowe cele i priorytety rozwoju podejmowane przez władze Powiatu. Rada Powiatu w Brzezinach *Uchwałą Nr XXV/353/23 z dnia 23 października 2023 r.* przyjęła aktualizację dokumentu. Cele strategiczne i operacyjne zawarte w dokumencie to:

1. Poprawa stanu infrastruktury Powiatu

- 1.1. Rozwój infrastruktury drogowej i poprawa bezpieczeństwa drogowego
- 1.2. Rozwój sieci transportu zbiorowego i poprawa jego jakości
- 1.3. Wspieranie gmin w kierunku wzrostu wskaźnika skanalizowania
- 1.4. Inwestycje w rozbudowę szpitala i poprawę stanu infrastruktury medycznej
- 1.5. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i oświatową
- 1.6. Inwestycje w obiekty i budynki użyteczności publicznej
- 1.7. Likwidacja barier rozwojowych Powiatu

2. Adaptacja do zmian klimatu

- 2.1. Opracowanie wspólnego planu adaptacji do zmian klimatu dla całego Powiatu
- 2.2. Wsparcie działań polegających na bieżącej konserwacji istniejącej infrastruktury melioracyjnej na terenie Powiatu Brzezińskiego
- 2.3. Realizacja inwestycji z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury
- 2.4. Podejmowanie działań mających na celu poprawę jakości powietrza
- 2.5. Wsparcie inwestycji w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ)
- 2.6. Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących ekologii i zmian klimatu
- 2.7. Podejmowanie działań na rzecz poprawy stanu wód powierzchniowych

3. Wzrost atrakcyjności turystycznej

- 3.1. Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowej
- 3.2. Promocja atrakcji turystycznych i produktów regionalnych
- 3.3. Zwiększenie przychodów Powiatu z tytułu ruchu turystycznego

4. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej

- 4.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej
- 4.2. Nawiazanie współpracy z inwestorami
- 4.3. Zwiększenie przychodów Powiatu
- 4.4. Przeciwdziałanie wzrostowi stopy bezrobocia

5. Poprawa profesjonalizacji usług Powiatu poprzez realizację partnerstw

- 5.1. Poprawa relacji między jednostkami samorządu terytorialnego z terenu Powiatu
- 5.2. Promocja Powiatu jako atrakcyjnego miejsca do życia

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

5.3. Nawiązywanie długofalowej współpracy z jednostkami administracji krajowej, sektora prywatnego i podmiotami zagranicznymi

Cele i kierunki działań **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** są spójne z celami *Strategii Rozwoju Powiatu Brzezińskiego na lata 2021-2027*, odnoszą się zarówno do poprawy stanu infrastruktury (Cel I przestrzenny i II społeczny), adaptacji do zmian klimatu (Cel IV klimatyczno – środowiskowy), oraz do wzrostu atrakcyjności turystycznej oraz inwestycyjnej (Cel III Gospodarczy).

Gmina Brzeziny jako jednostka należąca do Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego (ŁOM) znajduje się w obszarze oddziaływania obowiązującej dla niego **Strategii Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+**, przyjętej *Uchwałą Nr 2/2016 Rady Stowarzyszenia Łódzki Obszar Metropolitalny z dnia 24 marca 2016 r. oraz zaktualizowanej Uchwałą nr 12/2022 Rady Stowarzyszenia Łódzki Obszar Metropolitalny z dnia 29 września 2022 r.* Cele strategiczne i priorytetowe zawarte w dokumencie to:

1. Wzmocnienie funkcji metropolitalnych i spójności obszaru metropolitalnego

1.1. Integracja i koordynacja polityk publicznych na rzecz poniesienia efektywności realizacji zadań i projektów

1.2. Zwiększenie wewnętrznej i zewnętrznej atrakcyjności ŁOM poprzez odpowiednio ukierunkowany marketing terytorialny.

1.3. Transfer i komercjalizacja wiedzy na potrzeby nowoczesnej, konkurencyjnej gospodarki i społeczeństwa

2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w miastach

2.1. Zintegrowane działania rewitalizacyjne w wymiarze przestrzennym, przyrodniczym, społecznym, gospodarczym i kulturowym.

2.2. Budowanie i ochrona tożsamości ŁOM oraz kreowanie wizerunku w oparciu o spójne dziedzictwo kulturowe.

3. Budowa zintegrowanego i zrównoważonego systemu transportu metropolitalnego

3.1. Integracja, modernizacja i rozwój sieci metropolitalnego transportu zbiorowego.

3.2. Modernizacja i rozwój infrastruktury transportu publicznego.

4. Rozwój gospodarki zasobooszczędnej i niskoemisyjnej oraz ochrona środowiska przyrodniczego

4.1. Podniesienie efektywności energetycznej i wzrost znaczenia odnawialnych źródeł energii

4.2. Zintegrowanie działań na rzecz rozwoju infrastruktury komunalnej.

4.3. Wspieranie efektywnego wykorzystania zasobów przyrodniczych, w tym gospodarka odpadami i ochrona środowiska.

5. Rozwój nowoczesnego kapitału ludzkiego oraz silnego informacyjnego społeczeństwa obywatelskiego

5.1. Wspieranie włączenia społecznego.

5.2. Podnoszenie standardów i dostępu do usług w zakresie oświaty, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej oraz do e-usług publicznych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ zawiera cele i kierunki spójne z celami *Strategii Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+* w zakresie modernizacji i rozwój infrastruktury transportowej, podnoszenia efektywności energetycznej i wzrostu znaczenia odnawialnych źródeł energii, wspieranie efektywnego wykorzystania zasobów przyrodniczych oraz wspierania włączenia społecznego.

Gmina Brzeziny należy również do Lokalnej Grupy Działania "Stowarzyszenie LGD Stowarzyszenie Mroga", która w swojej **Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej "Mroga" na lata 2023 – 2027** zawarła następujące cele:

1. Budowanie społeczeństwa obywatelskiego dla obszaru lokalnej strategii rozwoju

- 1.1. Aktywni seniorzy,
- 1.2. Młodzi w akcji,
- 1.3. Opracowanie koncepcji inteligentnych wsi.

2. Budowa infrastruktury i usług dla ludności

- 2.1. Wspólna przestrzeń,
- 2.2. Rozwój przedsiębiorczości,
- 2.3. Wsparcie rolników prowadzących działalność rolniczą w małych gospodarstwach.

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ zawiera cele związane z budową infrastruktury i usług dla ludności – Cel I Przestrzenny zawiera kierunki związane ze zwiększeniem ładu przestrzennego oraz rozwojem infrastruktury technicznej, Cel III Gospodarczy zawiera kierunki dotyczące rozwój lokalnego rynku pracy i wsparcia przedsiębiorczości a także rozwoju sektorów strategicznych dla gminy (w tym przede wszystkim rolnictwa i przetwórstwa). Cel II Społeczny odnosi się do aktywizacji mieszkańców co przyczyni się do budowania społeczeństwa obywatelskiego dla obszaru lokalnej strategii rozwoju.

Podsumowując, przeprowadzona analiza spójności dokumentów strategicznych potwierdza, że opracowana Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ jest zgodna z celami wskazanymi w dokumentach krajowych, regionalnych i ponadlokalnych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

3. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY

3.1. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA GMINY

Położenie administracyjne

Gmina Brzeziny jest Gminą wiejską położoną w centralnej Polsce, w województwie łódzkim, w zachodniej części powiatu brzezińskiego.

Gmina Brzeziny graniczy z centralnie położoną gminą miejską a także:

- od północy z Gminą Stryków, od północnego wschodu z Gminą Dmosin;
- od zachodu z gminą Nowosolna położoną w powiecie łódzkim wschodnim;
- od południa z Gminą Koluszki i Gminą Andrespol;
- od wschodu z Gminą Rogów.

Gmina Brzeziny podzielona jest na 28 sołectw: Adamów, Bielanki, Bronowice, Buczek, Dąbrówka Duża, Dąbrówka Mała, Eufemianów, Gaj, Gałkówka Kolonia, Grzmiąca, Helenów, Jaroszek, Jordanów, Kędziorki, Małczew, Marianów Kołacki, Paprotnia, Poćwiardówka, Polik, Przanówka, Przecław, Rozworyn, Syberia, Szymaniszki, Teodorów, Tworzyjanki, Witkowice, Zalesie.

Rysunek 1. Położenie Gminy Brzeziny na obszarze województwa łódzkiego i powiatu brzezińskiego.
Źródło: opracowanie własne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

Gmina charakteryzuje się bardzo dogodnym położeniem na mapie kraju, leży bowiem ok. 20 km od aglomeracji łódzkiej i blisko 100 km od aglomeracji warszawskiej, w ciągu drogi krajowej nr 72. Południowe sąsiedztwo węzła kolejowego i Gminy Koluszki oraz północne ze skrzyżowaniem autostrad A1 i A2 w Gminie Stryków to bardzo ważne atuty lokalizacyjne Gminy Brzeziny.

Dogodne położenie komunikacyjne Gminy Brzeziny w przyszłości zostanie dodatkowo wzmocnione przez planowaną budowę obwodnicy miasta Brzeziny w ciągu drogi krajowej nr 72 oraz inwestycję Centralnego Portu Komunikacyjnego w zakresie Kolei Dużych Prędkości (KDP) na odcinku Warszawa-Łódź, którego częścią ma być stacja w sąsiadujących z gminą Brzezinach – oba przedsięwzięcia mogą znacząco zwiększyć dostępność transportową gminy i jej atrakcyjność inwestycyjną w skali regionalnej i krajowej.

Gmina Brzeziny należy do Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego (ŁOM), który stanowi formę współpracy samorządów funkcjonujących wokół Łodzi na rzecz zrównoważonego rozwoju przestrzennego, społecznego i gospodarczego. W ramach wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego ŁOM funkcjonuje Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny, pełniące funkcję tzw. Związku ZIT (Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych). Przynależność do ŁOM umożliwia Gminie Brzeziny udział w projektach metropolitalnych, lepszą koordynację inwestycji oraz dostęp do środków wspierających rozwój infrastruktury i usług publicznych.

Położenie fizyczno-geograficzne

Według regionalizacji fizycznogeograficznej J. Kondrackiego¹, obszar Gminy Brzeziny położona jest w obrębie:

- prowincji Niż Środkowoeuropejski (nr 31),
- podprowincji Niziny Środkowopolskie (nr 318),
- makroregionu Wzniesienia Południowomazowieckie (nr 318.8),
- mezoregionu Wzniesienia Łódzkie (nr 318.82).

Mezoregion Wzniesień Łódzkich zbudowany jest z luźnych utworów czwartorzędowych o wysokości ponad 250 m n.p.m. Wznosi się on około 100 m nad sąsiednimi równinami (Łaską i Łowicko – Błońską). Na Wzniesieniach Łódzkich swoje źródła ma rzeka Ner i jego dopływy, stanowiąca główny ciek gminy. Formy terenu zostały znacznie przemodelowane w klimacie peryglacjalnym.

Gmina całkowicie położona jest w zasięgu zlodowacenia Warty (zlodowacenie środkowopolskie). Obecna rzeźba obszaru Gminy Brzeziny jest efektem działania lądolodu zlodowacenia Warty, zalegającego 180-150 tys. lat temu oraz procesów zachodzących w trakcie i po wytopieniu lodowca. Warunki peryglacjalne w okresie ostatniego zlodowacenia (zlodowacenie północnopolskie – bałtyckie) spowodowały przeobrażenie powierzchni i złagodzenie form morfologicznych. Decydującą rolę odegrały czynniki denudacyjne.

¹ Kondracki J., *Regiony fizycznogeograficzne Polski*, w: „Poznaj Świat” R.XII, nr 4 (137), 1964 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Budowa geologiczna

Podłoże mezozoiczne Gminy Brzeziny tworzą przede wszystkim utwory jury górnej wykształcone jako: wapienie, wapienie margliste, margle, wapienie oolitowe. Zalegają one pod osadami trzeciorzędowymi, jedynie w południowo-zachodniej części (Gałkówka Kolonia) bezpośrednio pod osadami czwartorzędowymi. Ich strop jest bardzo zróżnicowany i kształtuje się na wysokości od ok. 140-150 m p.p.t. w części zachodniej i południowo-zachodniej, przez 100-110 m p.p.t. w północnej i wschodniej i południowo-wschodniej do 70-80 m n.p.m. w części południowej gminy i dolinach rzeki Mrogi i Mrożycy. Na krańcach południowo-zachodnich gminy podłoże mezozoiczne budują utwory jury środkowej wykształcone w postaci łowców, mułowców, sydereytów, wapieni piaszczystych i glaukonitowych.

Na zdecydowanej powierzchni gminy bezpośrednie podłoże osadów czwartorzędowych stanowią utwory trzeciorzędowe. Ich strop wykazuje znacznie mniejsze powierzchniowe zróżnicowanie i kształtuje się od 100-110 m p.p.t. w północno-zachodniej części gminy, przez 80- 90 m p.p.t. w południowo-zachodniej do około 70-80 m p.p.t. w części północnej, wschodniej i południowo-wschodniej gminy. W dolinie rzeki Mrogi utwory trzeciorzędowe zalegają na głębokości 60 m p.p.t., a Mrożycy – 35 m p.p.t. Osady trzeciorzędowe nie stanowią ciągłej pokrywy. Ich miąższość jest bardzo zmienna i waha się od kilku centymetrów do ok. 25-45 m, a nawet 65 m w dolinie rzeki Mrożycy. Na terenie gminy Brzeziny nie występują wychodnie tych utworów. Reprezentowane są one generalnie przez plicieńskie i mioceńskie ropy, mułki i piaski oraz miejscami wkładki węgla brunatnego. Utwory wieku trzeciorzędowego oraz na części także mezozoicznego stanowią podłoże dla utworów czwartorzędowych o powierzchni wykazującej znaczne urozmaicenie i zróżnicowanie.

Budowa geologiczna Gminy Brzeziny w odniesieniu do osadów powstałych w okresie czwartorzędowym obejmuje:

- piaski i żwiry:
 - wodnolodowcowe – najpowszechniej występujące, na znacznych obszarach Poćwiardówki i Dąbrówki Dużej, Grzmiącej, Syberii, Teodorowa, Adamowa, Tworzyjanek; są to najbardziej wartościowe surowce na terenie gminy; złoża stanowią warstwy piasków różnoziarnistych ze żwirami w postaci przewarstwień, soczewek i gniazd;
 - lodowcowe – niewielki obszar w Syberii,
 - moren czołowych – niewielkie obszary w ok. Rozworzyna, Grzmiącej Starej; serię złożową stanowią piaski gruboziarniste i różnoziarniste z przewarstwieniami i soczewkami żwirów drobnych; osiąga miąższość 3-30 m, ze względu na niską wartość, dużą zmienność litologiczną i brak ciągłości warstw, złoża te nie są eksploatowane na dużą skalę,
 - moreny dennej – występują tylko przy południowej granicy Lasu Tadzina;
- gliny zwałowe – duże obszary między Jordanowem a Gałkówką Kolonią, w Ignacowie; surowce te występują na powierzchni terenu lub są przykryte cienką warstwą nadkładu, nie zawsze nadające się do wykorzystania jako surowiec ceramiki budowlanej.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Surowce naturalne

W granicach Gminy występują dwa udokumentowane złoża surowców:

- Złoże kruszywa naturalnego piasków i żwirów „ROZWORZYN” udokumentowane na działce o nr ewid. 59 w sołectwie Rozworzyn. Łącznie zajmuje ono powierzchnię 1,99 ha. Według stanu na koniec 2024 r. bilansowe zasoby geologiczne złoża wynoszą 323 tys. ton. Złoże o statusie rozpoznanych, aktualnie nie prowadzi się wydobycia.
- Złoże kruszywa naturalnego piasków i żwirów „FARA” położone częściowo na obszarze Gminy Brzeziny (większa część położona na obszarze Miasta Brzeziny) o łącznej powierzchni 10,20 ha. Złoże przestało być eksploatowane 31 grudnia 1993 roku².

Dla powyższych złóż nie funkcjonują obszary i tereny górnicze.

Rzeźba terenu

Na tle krain wyznaczonych przez A. Dylikową³ Gmina Brzeziny położona jest na Wyżynie Łódzkiej będącej częścią Krainy Wielkich Dolin, na przedpolu krawędzi Garbu Łódzkiego. Powierzchnię garbu urozmaica ciąg wzgórz wyznaczających położenie czoła lądolodu stadiału Warty. Gmina położona jest w strefie krawędziowej Wzniesień Łódzkich przebiegającej na linii Zgierz – Brzeziny - Rawa Mazowiecka cechującej się bardzo dużym urozmaicheniem rzeźby terenu. Przyczyną powstania rzeźby krawędziowej jest istniejący w podłożu, pomiędzy Zgierzem a Brzezunami, mezozoiczny próg skalny, który spowodował silną działalność spiętrzającą zalegającego na tym terenie lodowca oraz wypiętrzenie materiału skalnego. Deniwelacje terenu w tej strefie dochodzą nawet do 40-70 m. Przebieg krawędzi Wzniesień Łódzkich jest bardzo czytelny w terenie. Ciągnie się ona na przestrzeni 30 km od Zgierza do Brzeziny. Na terenie gminy jest on wyraźny w rejonie miejscowości Buczek – Jaroszek – Polik. Stoki krawędzi mają postać trzech szerokich stopni opadających w pasie 5- 8 km ku północnemu-zachodowi. Dlatego też na terenie gminy Brzeziny, szczególnie w jej północnej części występuje bardzo duże urozmaichenie powierzchni. Wysokości bezwzględne również wykazują bardzo duże zróżnicowanie. W części północnej wahają się od 240 m.n.p.m. w okolicach Jaroszek, Buczek do 190- 180 m n.p.m. w Bielankach, Syberii czy nawet 160 m.n.p.m. na terenie lasów państwowych na północnych krańcach gminy. Duże urozmaichenie konfiguracyjno – wysokościowe rzeźby w północnej części gminy tworzy rzeka Mrożyca, wyraźnie zaznaczając się w ukształtowaniu powierzchni. Ma postać wąskiej głęboko wciętej doliny o stromych. Miejscami długich stokach. Jej koryto zalega na wysokości od 172,7 m n.p.m. w Tadzynie do 154,7 m n.p.m. Jest to jednocześnie najniższy punkt w gminie, gdy najwyższy wynosi 251,8 m.n.p.m - wzgórze morenowe w Jaroszkach. Zatem na długości 6,7 km różnica w wysokości wynosi aż ok. 100 m. Część gminy położona na zachód, wschód i południe od miasta Brzeziny ma znacznie mniej urozmaiconą rzeźbę terenu. Tereny na zachodzie i południowym-zachodzie wyniesione są średnio na poziomie 230-210 m n.p.m. Tereny na południowym-wschodzie osiągają wysokość średnio 210- 200 m n.p.m., a na wschodzie 200-190 m n.p.m. Dolina rzeki Mrogi tworzy znacznie mniejsze urozmaichenie konfiguracyjno – wysokościowe rzeźby we wschodniej i południowej części gminy. Koryto jej zalega na wysokości od 165 m n.p.m w Rozworzynie, przez 170-175 m.n.p.m w Bronowicach i Tworzyjankach do 180 m n.p.m. w Zalesiu i Przanówce. W obrębie Gminy Brzeziny są liczne młode doliny rzeczne,

² Państwowy Instytut Geologiczny, Mapy rozmieszczenia złóż kopalin (dostęp z dnia 06.10.2025)

³ Dylikowa A. Geografia Polski. Krainy Geograficzne, Warszawa, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1973

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

głęboko wcięte. Znaczne powierzchnie zajmują stoki dolin, miejscami o spadkach do 22%. Naturalną rzeźbę urozmaicają również dodatkowo skarpy, utworzone przez człowieka wzdłuż rzek mające na celu zabezpieczenie przed zalaniem, powodzią. Stroma rzeźba terenu wraz z gęstą siecią rzeczna ograniczają możliwości rolniczego wykorzystania gleb. Stanowią one również ograniczenie dla zabudowy wielokubaturowej. Stwarzają natomiast doskonałe warunki dla rozwoju rekreacji i turystyki. Urozmaicenie rzeźby stwarzają również wzgórza i pagórki (często z licznie występującymi w ich obrębie głazami narzutowymi).

W wyniku procesów denudacyjnych, eluwialno-organicznych, erozyjnych i erozyjnoakumulacyjnych nastąpiło rozczłonkowanie i zróżnicowanie morfologiczne i hipsometryczne powierzchni terenu. Przejawia się to znacznym zróżnicowaniem form geomorfologicznych:

- formy pochodzenia lodowcowego:
 - wysoczyzna morenowa płaska – największe powierzchnie zajmuje w obrębie południowozachodniej części gminy - teren o wysokościach względnych do 2 m, nachylenia powierzchni nie przekraczają 2°;
 - wysoczyzna morenowa falista - w obrębie całej gminy, poza południowo-zachodnią częścią - teren o wysokościach względnych 2-5 m i nachyleniu ok. 5°;
 - wzgórza morenowe przeważnie akumulacyjne - kilka obszarów środkowej części gminy, m.in.: w ok. Jaroszek, Buczka, Kolonii Syberii, Starego Rozworzyna, Przecławia i Michałowa; stanowią najwyższe kulminacje Wzniesień Łódzkich - wysokości względne w ich obrębie przekraczają 10 m, nachylenia ich stoków są różne, nawet do 12°;
- formy utworzone w strefie martwego lodu:
 - pagórki morenowe martwego lodu - niewielki fragment w okolicach Pieńków Kołackich - wysokości względne ok. 5-10 m;
- formy pochodzenia wodnolodowcowego (akumulacyjne i erozyjne):
 - równiny sandrowe i wodnolodowcowe – występują dość powszechnie, m.in. we wschodniej części gminy (Syberia, Rozworzyn, Przecław, Kędziorki, Bronowice, Tworzyjanki) oraz w części północnej (Poćwiardówka - Dąbrówka Duża) i południowozachodniej (Małczew, Helenów) - tworzą płaszczyzny faliste lub zbliżone do równin;
 - kemy – trzy formy niewielkich rozmiarów w Jordanowie – zdenudowane pagórki piaszczysto – żwirowe o wysokości względnej 5-8 m;
 - zagłębienia powstałe po martwym lodzie – niewielkie zagłębienie w Bielankach, Poliku i Jordanowie – formy wklęsłe o deniwelacjach rzędu kilku metrów, najczęściej o kształcie kolistym, przeważnie podmokłe, sporadycznie wypełnione wodą;
- formy pochodzenia rzecznoego:
 - dna dolin rzecznych - liczne, o zmiennej szerokości, obejmują cieki o stałych i okresowych przepływach, doliny Mrogi i Mrożycy mają prawie na całym odcinku swej długości uformowane terasy zalewowe;
 - terasy akumulacyjne (nadzalewowe) w dolinach rzecznych - wykształciły się wąskim pasem w dolinie Mrożycy, Grzmiącej oraz fragmentarycznie w dolinie Mrogi w ok. Tworzyjanek i w rejonie przecięcia z drogą Brzeziny - Rawa Mazowiecka - ich wysokości względem poziomu rzeki wynoszą ok. 2-3 m, względem terenu zalewowego - 1-3 m;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

- dolinki, parowy, młode rozcięcia erozyjne - liczne w obrębie stoków dolin oraz w strefie krawędziowej Wzniesień Łódzkich, szczególnie w ok. Jaroszek, Grzmiącej, Dąbrówki Dużej, Poćwiardówki - mają bardzo zróżnicowaną wielkość: występujące w strefie krawędziowej mają kilkadziesiąt lub kilkaset metrów, często są zawieszone, o stromych stokach i nieckowatym kształcie; w górnych odcinkach Mrogi i Mrożycy mają postać kilku kilometrowych suchych dolin o zboczach znacznie łagodniejszych; większość w/w form w okresie opadów stanowi miejsca koncentracji spływu wód;
- formy pochodzenia denudacyjnego:
 - równiny denudacyjne – zróżnicowane wielkościowo, najczęściej niewielkich rozmiarów obszary we wschodniej części gminy (Rozworzyn, Kędziorki, Zalesie,) oraz na południowych krańcach Gałkówka Kolonii - są to obszary wysoczyzny morenowej zbudowanej z glin przykryte warstwą osadów eluwialno-eolicznych o miąższości ok. 1,5-3,0 m;
 - ostańce erozyjno-denudacyjne - występują w strefie krawędzie Wzniesień Łódzkich: na terenie Tadzina, Buczku i Grzmiącej Starej; są to fragmenty wysoczyzny oddzielone od niej obniżeniami erozyjnymi i przekształcone przez procesy denudacyjne;
 - długie stoki - liczne w górnych odcinkach dolin rzek i cieków oraz w strefie krawędziowej - są to obszary o zaawansowanych procesach stokowych denudacyjnych i akumulacyjnych, cechuje je wyraźna peryglacialna asymetria stoków - południowe stoki są bardziej strome niż północne;
- formy pochodzenia antropogenicznego:
 - wklęsłe tj. piaskownie - żwirownie, glinianki - m.in. w ok. Grzmiącej, Helenowa, Adamowa - na ogół o niewielkich rozmiarach, rowy odwadniające;
 - wypukłe – nasypy drogowe, pod budynkami.

Współczesnymi procesami geomorfologicznymi zachodzącymi na terenie gminy są: spłukiwanie, spływanie i spelzwywanie. Jednak ich intensywność jest niewielka.

Warunki klimatyczne

Gmina z uwagi na swoje położenie posiada cechy klimatu typowe dla Polski Środkowej. Klimat tego rejonu, podobnie jak klimat Polski środkowej kształtują w 45% polarnomorskie masy powietrza, przez 38% dni w roku – polarnokontynentalne (latem do 60%, wiosną ponad 30%), a przez 10% dni (głównie wiosną) arktyczne masy powietrza.

Wiatry zachodnie i południowo-zachodnie stanowią łącznie 30-32% wiatrów w roku, a wschodnie i południowo-wschodnie 20-25%. Wiatry zachodnie przemieszczają nad obszar gminy zanieczyszczenia znad Łodzi. Osiedlaniu zanieczyszczeń na terenie gminy sprzyja osłabienie prędkości wiatrów zachodnich po przejściu przez najwyższe partie wzniesień położone na zachód od granic administracyjnych gminy.

Opady atmosferyczne wykazują wyraźne uzależnienie od ukształtowania terenu. Należą one w tym rejonie do najwyższych na terenie Polski Środkowej. Jest to spowodowane kontaktem przemieszczających się z zachodu wilgotnych mas polarnomorskich z najwyższymi kulminacjami Wzniesień Łódzkich, skutkującym wzrostem ilości opadów w stosunku do terenów otaczających. Kształtują się one na poziomie 550-600 mm. Opady w obrębie powierzchni szczytowych są o ok.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

20% wyższe niż w obrębie niżej położonych. Na okres letni przypada większość opadów (maksimum w lipcu), najmniej opadów notuje się zimą (minimum w lutym).

Pokrywa śnieżna utrzymuje się nieco dłużej niż na terenach sąsiednich, przez ok. 60-70 dni w roku.

Średnie roczne wartości temperatury powietrza w regionie łódzkim obliczone na podstawie kilkuletnich badań wynoszą ok. 7,6-8,0°C. W półroczu chłodnym średnia temperatura wynosi 0,5 - 1,0°C, a w ciepłym - ok. 14,0-14,5°C.

Zależny od temperatury okres wegetacyjny roślin wynosi ok. 214-220 dni w roku. Zróżnicowanie długości trwania okresu wegetacyjnego wynika z odmienności topoklimatów – wysoczyznowe odsłonięte partie terenu mają nieco krótszy okres wegetacyjny niż obniżenia terenu, zwłaszcza te, które mają ekspozycję południową.

Wody powierzchniowe

Gmina Brzeziny położona jest w dorzeczu Wisły, w zlewni rzeki Bzury. Przez teren gminy przebiegają liczne działy wodne IV i V rzędu rozdzielające zlewnie Mrogi i Mroźnicy. Ponadto przez południowo-zachodnie krańce przebiega dział wodny II rzędu, a przez północno-zachodnie krańce - dział wodny III rzędu⁴.

Podstawowymi odbiornikami wód z terenu gminy do zlewni Bzury jest rzeka Mroga wraz z dopływami:

- rzeka Mroźnica z dopływami: Dopływ z Grzmiacej Starej z dopływem Kamienną (nazywana „Ciekim Mineralnym”) i ciekim Szkolnym, ciek z Woli Cyrusowej, ciek z Syberii,
- Dopływ z Witkowic,
- Dopływ z Adamowa,
- Dopływ spod Brzezin.

W/w rzeki i cieki mają niewielki, zmienny przepływ. Ich obszary źródłkowe mają na ogół kształt niecek, wypełnionych namułami i torfami.

⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeziny

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Rysunek 2 - Wody powierzchniowe w Gminie Brzeziny

Źródło: opracowanie własne na podstawie Hydroportalu Informatycznego Systemu Ochrony Kraju, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*⁵ (IIaPGW) Gmina Brzeziny znajduje się w zasięgu zlewni następujących jednolitych części wód powierzchniowych:

- PLRW200010272345 Mroga do Mrożycy,
- PLRW20001027223 Moszczenica do Dopływu z Besiekierza,
- PLRW200010254635 Wolbórka do Dopływu spod Będzelina.

⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300)

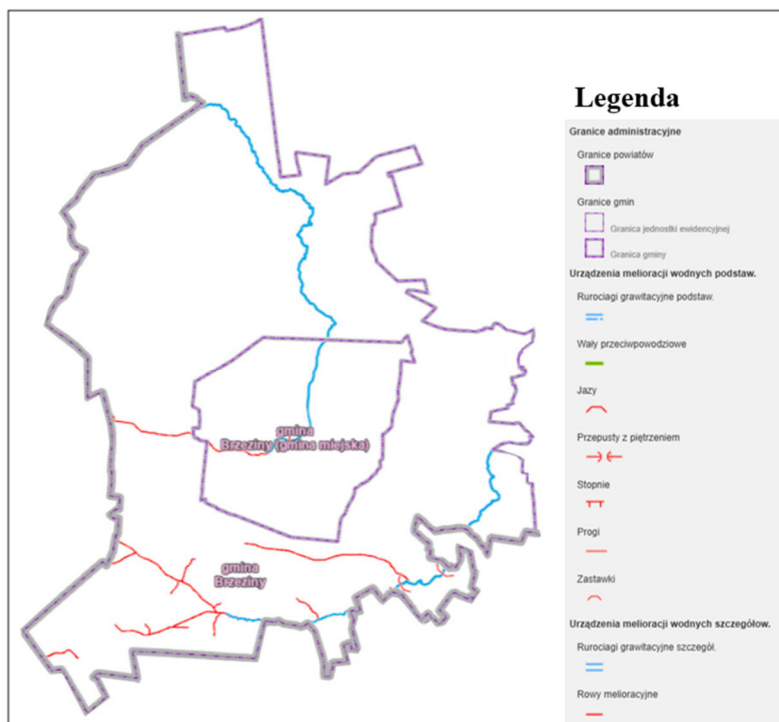
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 2 - Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Brzeziny

Kod i nazwa JCWP	Typ JCWP	Obszar dorzecza	Status JCWP
PLRW200010272345 Mroga do Mrożycy	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	obszar dorzecza Wisły	naturalna część wód
PLRW20001027223 Moszczenica do Dopływu z Besiekierza	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	obszar dorzecza Wisły	naturalna część wód
PLRW200010254635 Wolbórka do Dopływu spod Będzelina	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	obszar dorzecza Wisły	silnie zmieniona część wód

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Według ogólnodostępnych danych opublikowanych na Geoportalu Województwa Łódzkiego Gmina Brzeziny jest słabo zmeliorowana. Urządzenia melioracyjne występują w szczególności w południowej części Gminy. Do urządzeń melioracji wodnych na obszarze Gminy Brzeziny zalicza się przede wszystkim rowy melioracyjne i jazy na rzece Mrodzie.

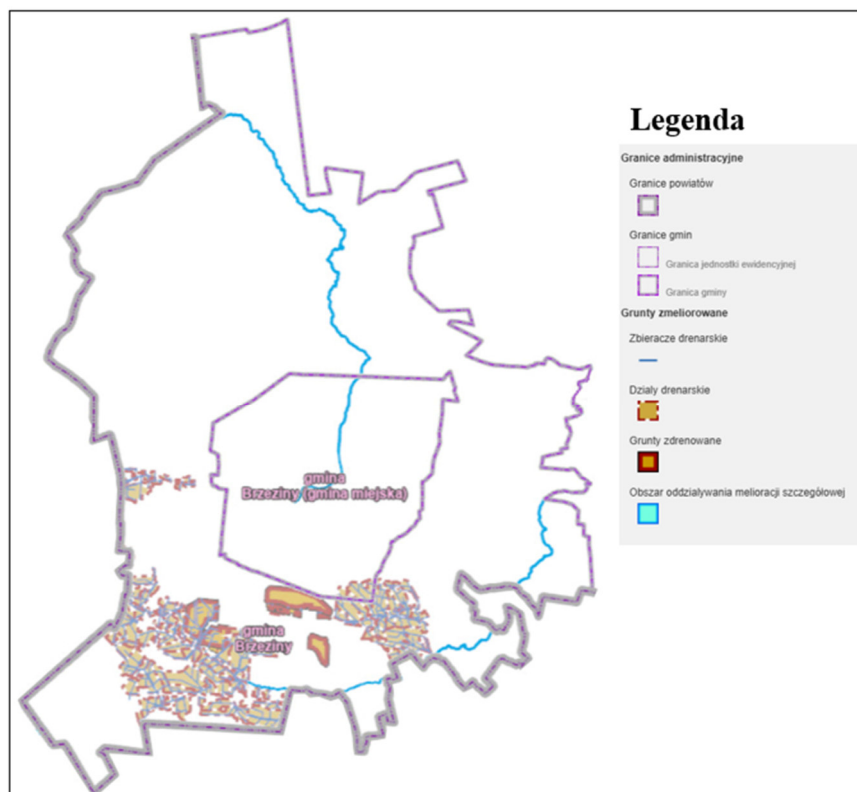
Rysunek 3 - Urządzenia melioracji wodnych w Gminie Brzeziny

Źródło: Geoportal Województwa Łódzkiego, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Południowa część Gminy Brzeziny znajduje się w zasięgu oddziaływania sieci rurowodów (działów drenarskich⁶).

Rysunek 4 - Działy drenarskie na obszarze gminy Kocierzew Południowy
Źródło: Geoportal Województwa Łódzkiego, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego

Sieci drenarskie powodują odprowadzanie nadmiaru wody przyczyniając się do przewietrzania gruntów, a tym samym do rozwoju mikroflory oraz poprawy struktury i produktywności gleb. Założone podziemne systemy sieci drenarskich odprowadzające wody gruntowe do zbiorczych rowów melioracyjnych – tzw. kolektorów zbiorczych są bardzo poważną przeszkodą dla budownictwa kubaturowego. Ich przerwanie dla potrzeb zabudowy może powodować potencjalnie nieustanne podsiąkanie i podtapianie fundamentów budynków. Generalnie wymagana jest ochrona sieci przed zniszczeniem⁷.

Zgodnie z udostępnianymi do publicznej wiadomości na Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Klimatu i Środowiska z dnia 22 października 2020 r. danymi, Gmina Brzeziny

⁶ Definicja zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów i ustalenia obszaru, na który urządzenia melioracji wodnych wywierają korzystny wpływ (Dz. U. 2020 poz. 1165).

⁷ Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Brzeziny, 2023

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

znajduje się w zasięgu występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią⁸ dla zalewu wodą Q1% (prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi raz na 100 lat) oraz dla zalewu wodą Q10% (prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi raz na 10 lat) od rzeki Mrogi.

Strefy przydenne doliny Mrogi i Mrożycy oraz ich dopływów stanowią lokalnie i okresowo poważne zagrożenia związane z podniesieniem się pierwszego poziomu wód gruntowych i wystąpienia możliwości podtopień.

Według przyjętego w 2021 roku *Planu przeciwdziałania skutkom suszy*⁹, obszar Gminy Brzeziny został zakwalifikowany do strefy silnego zagrożenia suszą. Szczególnie niekorzystna sytuacja występuje w południowo-zachodniej części gminy, w rejonie miejscowości Eufeminów i Jordanów, gdzie stwierdzono ekstremalny poziom zagrożenia. Główną przyczyną tego stanu jest występowanie suszy hydrologicznej w zlewni rzeki Miazgi (przepływającej poza granicami administracyjnymi Gminy Brzeziny).

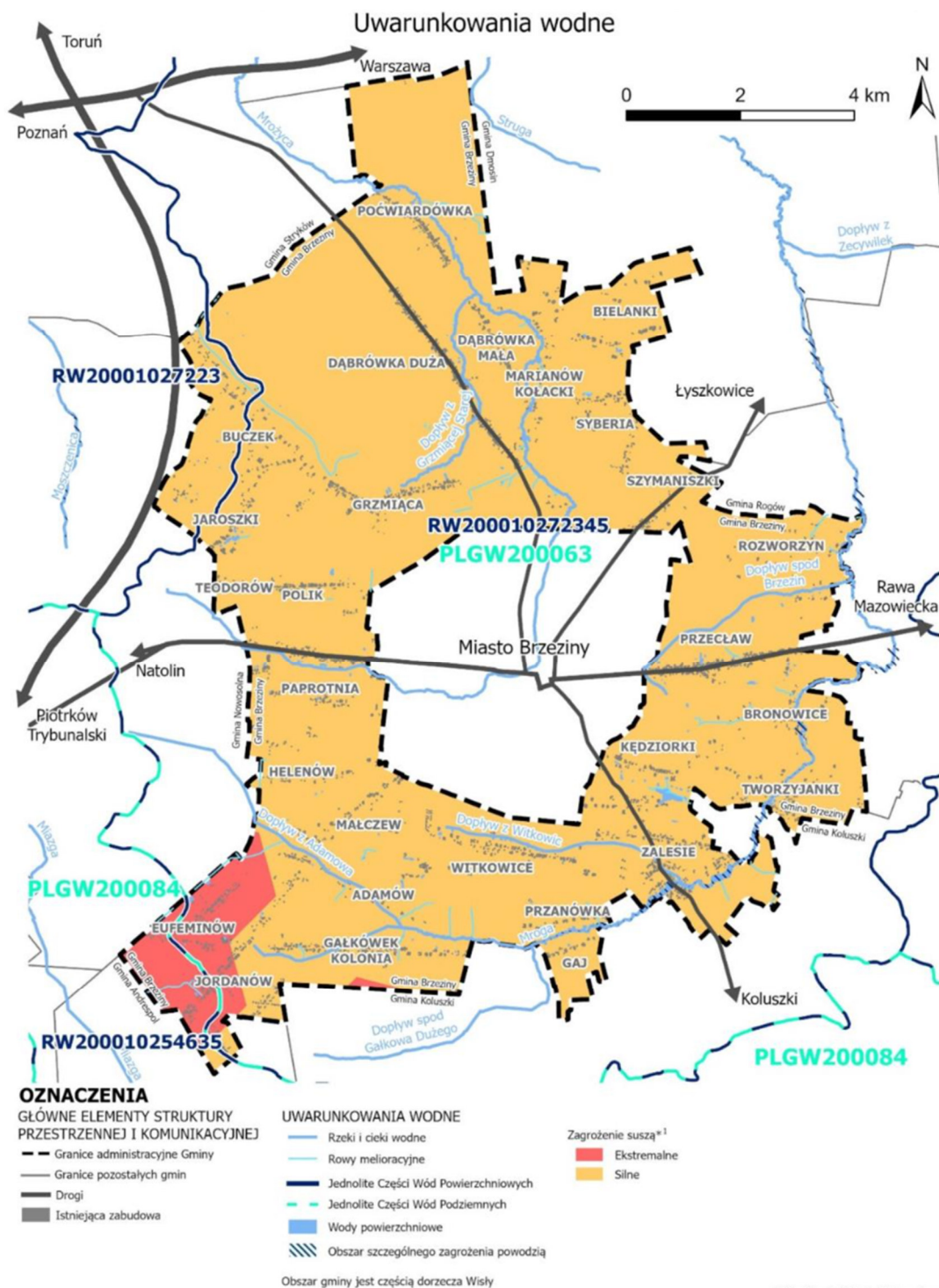
⁸ Obszary szczególnego zagrożenia powodzią zostały zidentyfikowane w art. 16 ust. 16 pkt. 34 ustawy Prawo Wodne (t.j. Dz.U. z 2024, po. 1087). Zgodnie z definicjami, za obszary szczególnego zagrożenia powodzią uważa się:

a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat;
b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat;
c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w którym wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne;
d) pas techniczny

⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 poz. 1615)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Rysunek 5 - Uwarunkowania wodne Gminy Brzeziny
Źródło: Opracowanie własne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Wody podziemne

Gmina Brzeziny znajduje się w strefie dobrej zasobności w wody podziemne. Obszar Gminy zlokalizowany jest w zasięgu trzech Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP):

- GZWP nr 404 Zbiornik Koluszki – Tomaszów o charakterze szczelinowym, obejmujący południową i centralną część Gminy,
- GZWP nr 403 Zbiornik między morenowy Brzeziny – Lipce Reymontowskie o charakterze porowym, obejmujący południową i centralną część Gminy,
- GZWP nr 402 Zbiornik Stryków o charakterze krasowym, obejmujący północną część Gminy.

Obszar Gminy Brzeziny zlokalizowany jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych o numerach:

- JCWPd nr GW200063, obejmującej niemal cały obszar gminy,
- JCWPd nr GW200084, obejmującej niewielki fragment południowo-zachodniej części gminy.

Powyższe JCWPd należą do obszaru dorzecza Wisły oraz regionu wodnego Środkowej Wisły, zarządzanego przez RZGW w Warszawie.

Wody podziemne obszaru Gminy Brzeziny mające znaczenie użytkowe ściśle wiążą się z utworami skalnymi wieku jurajskiego, trzeciorzędowego i czwartorzędowego. Na terenie Gminy poziom czwartorzędowy jest głównym użytkowym poziomem wodonośnym, ujmowanym przez wodociąg wiejski oraz niektóre obiekty usługowe, produkcyjne i rolnictwo. Występuje on w ośrodku porowym w osadach piaszczysto – żwirowych, w obrębie którego można wyróżnić dwie (lokalnie trzy) warstwy wodonośne o miąższości ok. 20-40 m i wydajności na poziomie 30-90 m³/h:

- I warstwa wodonośna - wody gruntowe związane z piaskami przypowierzchniowymi występujące w obrębie dna dolin; cechuje się swobodnym zwierciadłem wody;
- II warstwa wodonośna (nadglinowa) – wody związane z utworami piaszczysto – żwirowymi, lokalnie występującymi w soczewkach śródglinowych, o swobodnym zwierciadle wody (z wyjątkiem miejsc występowania soczewek glin lokalnie napinających zwierciadło wody) oraz zmiennej miąższości strefy wodonośnej; zasilane infiltracyjnie; w obrębie głębokich dolin rzecznych wody tego poziomu są powiązane hydraulicznie z wodami powierzchniowymi; występuje na głębokości od 5 do 10 m p.p.t.;
- III warstwa wodonośna (podglinowa) – są to wody o napiętym zwierciadle wody stabilizującym się na poziomie od 10 do 20 m p.p.t.; lokalnie może występować więź hydrologiczna pomiędzy II i III warstwą wodonośną;

Wody czwartorzędowe na niektórych obszarach łączą się bezpośrednio z wodami jurajskimi (lokalnie z trzeciorzędowymi). Strefa takiego kontaktu przebiega m.in. w północnej części Gminy na linii Poćwiardówka – Jabłonów. Głębiej niż wody czwartorzędowe (głębokości od kilku do 40 m p.p.t.) występują lokalne zbiorniki wód podziemnych w trzeciorzędowych mioceńskich piaskach drobnoziarnistych. Ich wydajność kształtuje się na poziomie 30-70 m³/h przy ciśnieniu 100-500 kPa. Najgłębszy poziom stanowią wody podziemne mezozoiczne. Są to wody jurajskie występujące w utworach porowo-szczelinowych jury dolnej i środkowej oraz w utworach szczelinowo - krasowych jury górnej. Wody poziomu jurajskiego mogą być ujmowane na

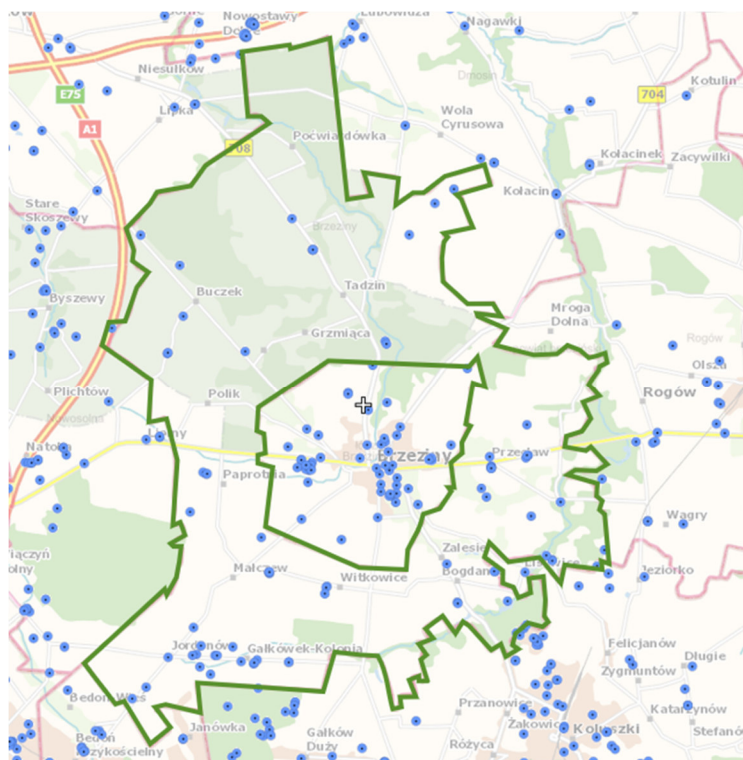
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

głębokości 150-200 m, a wydajność ujęć kształtuje się na poziomie 50-150 m³/h. Wodonośność utworów jurajskich jest różnicowana i zależna od poziomu spękania skał¹⁰.

Woda na cele komunalne pobierana jest z 5 punktów na terenie gminy Brzeziny tj.:

- ujęcie wody wraz ze stacją uzdatniania wody w Gałkówku-Kolonii,
- ujęcie wody w Dąbrówce Dużej,
- ujęcie wody wraz ze stacją uzdatniania wody w Paprotni,
- ujęcie wody wraz ze stacją uzdatniania w Jaroszkach
- ujęcie wody wraz ze stacją uzdatniania w Przecławiu.

Na obszarze Gminy Brzeziny zidentyfikowano liczne otwory hydrogeologiczne. Największe zagęszczenie występuje w południowo-zachodniej części gminy, w rejonie miejscowości Jordanów i Gałkówka Kolonia.

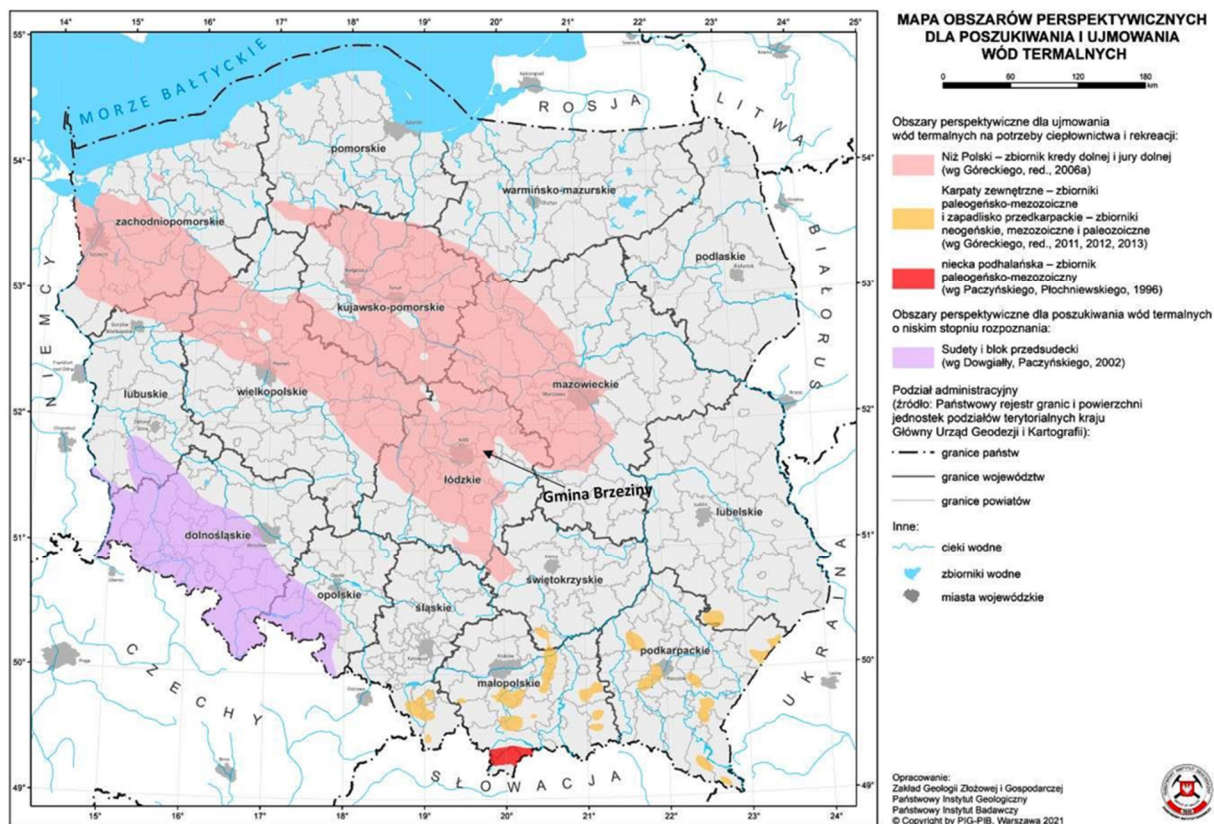

Rysunek 6 - Rozmieszczenie otworów hydrogeologicznych na obszarze Gminy Brzeziny
Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny, HydroGeoPortal (dostęp z dnia 06.10.2025)

¹⁰ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Brzeziny

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Rysunek 7 - Mapa obszarów perspektywicznych dla poszukiwania i ujmowania wód termalnych.

Opracowanie Geologii Złożowej i Gospodarczej, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, 2021. www.pgi.gov.pl [dostęp dnia 9.10.2025 r.]

Gmina Brzeziny znajduje się w obszarze perspektywicznym dla ujmowania wód termalnych na potrzeby ciepłownictwa i rekreacji¹¹. Gmina brzeziny położona jest w obrębie Niziny Polskiej, gdzie wody geotermalne występują w zbiornikach kredowych i jurajskich. Wykazują one najlepsze właściwości artezyjskie, wodonośnie przepuszczalne. Potencjalnie są również najzasobniejsze w energię cieplną. Na terenie powiatu brzezińskiego występują możliwości wykorzystania wód geotermalnych z utworów dolnej jury przede wszystkim dla celów balneologii i rekreacji. Warstwy wodonośne dolnej jury to kompleksy piaskowców. Mineralizacja do 50 g/dm³ i temperatura od 20 do 60°C występująca na mniejszych głębokościach (zmniejsza koszty wydobycia) sprzyja rozwojowi balneologii i rekreacji. Na terenie powiatu brzezińskiego mineralizacja wynosi 10- 20 g/dm³ w części południowej oraz 20-50 g/dm³ w części północnej. Temperatura zaś kształtuje się na poziomie 40-60°C¹².

¹¹ Bilans Zasobów Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r., Państwowa Służba Geologiczna, Warszawa 2025

¹² Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Brzeziny, 2023

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Gleby

Gleby obszaru Gminy Brzeziny wykształciły się na podłożu osadów czwartorzędowych, głównie plejstocénskich. Rozmieszczenie typów gleb wykazuje ścisłą zależność z rzeźbą terenu. Dominującymi na obszarze gminy gleby są gleby brunatne wylugowane i pseudobielicowe (płowe) należące do rzędu brunatnoziemnych - zasobne w składniki pokarmowe, żyzne. Ze względu na materiał, z którego powstały dzielą się na następujące grupy:

- wytworzone z utworów pyłowych na glinie gleby pseudobielicowe (płowe) – są ubogie w przyswajalny fosfor, średnio zasobne w magnez i potas, właściwie uwilgotnione, okresowo nadmiernie; należą do kompleksu żytniego bardzo dobrego, lokalnie do pszennego dobrego; wg klasyfikacji bonitacyjnej mają II-IV klasę; występują w obrębie wsi: Adamów, Gałkówek Kolonia, Witkowice, Przanówka, Bogdanka;
- wytworzone z utworów pyłowych na piaskach gleby płowe i brunatne wylugowane – należą do kompleksu żytniego dobrego, IV klasy bonitacyjnej; występują w obrębie wsi: Eufeminów, Jordanów, Paprotnia, Jaroszek;
- wykazujące skład mechaniczny piasków słabogliniastych i gliniastych lekkich (lokalnie gliniastych mocnych), często pylastych podścielonych piaskiem luźnym gleby zbielicowane lub brunatne wylugowane – należą do kompleksu żytniego dobrego i V-VI (lokalnie IV) klasy bonitacyjnej; występują głównie na północy i wschodzie gminy. W dolinach rzek i obniżeniach dolinnych głównie na piaskach luźnych akumulacji wodnolodowcowej wytworzyły się gleby organiczne: mułowo-torfowe, torfowe oraz murszowate. Wg klasyfikacji rolniczej przydatności gleb. Są to gleby należące do kompleksu użytków zielonych średnich, słabych i bardzo słabych. W części porośnięte są one lasami. Cechą typową dla gleb południowo-wschodniej części gminy jest duża ilość kamieni, co znacznie ogranicza możliwości ich uprawy.

Przydatność rolniczą gleb określają klasy bonitacyjne, na terenie Gminy Brzeziny występuje duże zróżnicowanie glebowe. Występują gleby gruntów ornych od II do VIz klasy bonitacyjnej oraz gleby użytków zielonych od III do VI klasy bonitacyjnej. Największą część użytków rolnych stanowią gleby klasy V – 37% i IVa – 27,4%, gleby klasy IVa stanowią 18,8% użytków rolnych. Łącznie gleby klasy IIa i IIIb stanowią 6,6% użytków rolnych a klasy II 0,2%, gleby klasy I nie występują w Gminie. Generalnie w części północnej występują słabe bonitacyjnie gleby, zaś w części południowej gleby żyzne przydatne dla rolnictwa. Znaczną część słabych gleb wytworzonych z piasków luźnych porastają kompleksy leśne. Około 27 ha użytków stanowią gleby VI klasy bonitacyjnej wskazane do zalesienia.

Flora

Gmina Brzeziny z uwagi na duże zróżnicowanie występujących w jej obrębie warunków naturalnych (geomorfologicznych, geologicznych, wodnych i klimatycznych) wyróżnia się w regionie łódzkim bogactwem świata roślin i zwierząt. Szata roślinna jest zróżnicowana pod względem jakości, intensywności i rangi. Zachowały się tu, mimo gospodarczej działalności człowieka, ostoje flory i fauny, które cechuje duży stopień naturalności. Według podziału geobotanicznego Polski W. Szafera gmina Brzeziny leży w granicach państwa Holarktyka - obszaru Eurosyberyjskiego - prowincji Środkowo-Europejskiej Niżowo-Wyżynnej - działu Bałtyckiego - poddziału Pasa Wyżyn Środkowych – krainie Północnych Wysoczyń Brzeźnych –

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

okręgu Łódzko-Piotrkowskim. Stosunkowo licznie występują tu elementy górskie związane z położeniem tej części regionu łódzkiego w strefie północnych linii zasięgowych wyżynno-górskich drzew lasotwórczych: jodły, świerka oraz buka i jawora.

Główne ostoje naturalnej i półnaturalnej naczyniowej flory leśnej występują w następujących obszarach gminy:

- rezerwat przyrody Parowy Janinowskie – flora typowa dla buczyny kwaśnej, z pojedynczymi, niewielkimi stanowiskami roślin chronionych;
- uroczysko Janinów (południowo-wschodni skraj) i źródłowy odcinek rzeki Kamiennej – flora źródłiskowa, olsowa i łęgowa, w tym gatunki roślin chronionych;
- las Grzmiąca (wschodnia część) – flora grądowa, zwłaszcza wczesnowiosenna;
- góra Grzmiąca – flora borowa i murawowa;
- las Paprotnia – flora buczyn i grądów;
- las Tadzin (zachodnia część) – flora lasów dębowych, w tym gatunki chronione;
- uroczysko Poćwiardówka (południowa część) i dolina środkowej Mroźnicy – flora łęgowa, olsowa i grądowa;
- Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy Górna Mroźnica – flora typowa dla lasów i zarośli higrofilnych, grądowych i dla dąbrowy świetlistej; w tym gatunki chronione;
- las Rozworzyn (wschodnia część) – flora borów mieszanych, w tym cenne stanowisko widłaka goździstego.

Łączna powierzchnia lasów w Gminie Brzeziny, według stanu za 2024 r. wynosi 2 380,43 ha co daje średni stopień lesistości wynoszący ok. 21,7% powierzchni gminy¹³. Lesistość gminy jest nieco wyższa niż lesistość województwa łódzkiego (21,4%) lecz niższa niż lesistość kraju (29,6%). Stopień przekształcenia zbiorowisk leśnych na obszarze gminy jest stosunkowo niewielki. Większość lasów w obszarach źródłiskowych i górnych odcinkach rzek i cieków zachowała swój naturalny charakter. Są to łęgi i bagienne lasy olszowe. W obrębie lasów na terenie gminy Brzeziny występują populacje rodzimych drzew leśnych. Najcenniejsze to:

- populacja buka – uroczysko Janinów (do 140 lat), Grzmiąca w ok. wsi Polik (do 100 lat), Kontrewers w ok. wsi Paprotnia (populacja zróżnicowana fitocenotycznie);
- olsza czarna w: odcinku źródłiskowym Cieku Mineralnego (rzeka Kamienna), dolinie Mroźnicy i dolnym odcinku rz. Grzmiącej, w fitocenozach łęgowych i olsowych na terenie ZPK „Górna Mroźnica”;
- jesion wyniosły nad rzeką Grzmiącą.

Fauna

Występowanie zwierząt ściśle związane jest ze zbiorowiskami roślinnymi, w których znajdują pożywienie i schronienie. Zatem w związku ze zmianami szaty roślinnej (wylesienia, osuszanie łąk, procesy urbanizacyjne) zniszczone zostały naturalne siedliska i biotopy. Na terenie Gminy Brzeziny występuje fauna leśna, wodna, nadwodna i terenów rolniczych. Z uwagi na rolniczy charakter gminy dominuje fauna terenów rolniczych, których bogactwo zależy od stopnia mozaikowości terenu oraz intensywności prowadzonej na tych obszarach działalności antropogenicznej. Ponadto fauna skupia się głównie w rejonie dolin rzek, cieków, zbiorników

¹³ GUS, Bank Danych Lokalnych

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

wodnych, terenów podmokłych oraz lasów, zadrzewień i starych sadów. W lasach zamieszkuje wiele gatunków ssaków, największe z nich to jelenie i sarny oraz dziki. Największym przedstawicielem drapieżnych jest lis rudy. Przedstawicielem rzędu drapieżnych jest rodzina łasicowatych, są to: kuna leśna, kuna domowa, łasica, tchórz pospolity. W lasach bytuje wiewiórka pospolita. Licznie występują gryzonie, reprezentowane przez mysz polną, domową, zaroślową i badylarkę. Przedstawicielami ssaków owadożernych jest m.in. jeż zachodni, kret.

Główną ostoją chronionych gatunków bezkręgowców jest Uroczysko Janinów i Poćwiardówka. Chronione gatunki kręgowców występują na terenie całego Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich i jego otuliny.

Niewielkie rozmiary cieków i zbiorników wód stojących nie sprzyjają rozwojowi ichtiofauny. W Mrodzie i Mrożycy występują m.in. kielb i szczupak. Powszechnie występującym gatunkiem jest okoń. W wodach w Dąbrówce Dużej odnotowano występowanie strzebły potokowej (*Phoxinus phoxinus*). Najczęściej spotykanymi płazami są m.in.: traszka zwyczajna (*Triturus vulgaris*), ropucha szara (*Bufo bufo*), rzekotka drzewna (*Hyla arborea*), grzebiuszka ziemna (*Pelobates fuscus*), żaba jeziorowa (*Rana lessonae*), żaba wodna (*Rana kl. esculenta*), żaba trawna (*Rana temporaria*). Gady reprezentuje padalec żyjący w kompleksach leśnych: Janinów, Poćwiardówka i Tadzín. Szczególną grupę zwierząt stanowią ptaki żerujące głównie na terenach rolnych. Tereny podmokłe, okresowo zalewane lub zalane przez cały rok są siedliskiem ptactwa wodnego i błotnego.

Na terenie Gminy dominują gatunki synantropijne, wykorzystujące bliskość siedlisk ludzkich z korzyścią dla siebie. Występują również ptaki drapieżne. Często spotykane są nietoperze, które charakteryzują się największym zróżnicowaniem gatunkowym. Występują m.in. nocek duży (*Myotis myotis*) - uroczysko Janinów, Poćwiardówka; nocek Natterera (*Myotis nattereri*) - Tadzín, uroczysko Janinów; nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*) - rzadki gatunek - Dąbrówka Mała, uroczysko Janinów; nocek Brandta (*Myotis brandtii*) - uroczysko Janinów, uroczysko Poćwiardówka¹⁴.

Ochrona gatunkowa

Na obszarze Gminy Brzeziny występują gatunki wartościowe, objęte ochroną gatunkową roślin, zwierząt, dziko występujących grzybów w rozumieniu następujących przepisów:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

¹⁴ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Brzeziny, 2023

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Wśród gatunków objętych ochroną występują m.in.¹⁵:

- rośliny: bluszcz pospolity (*Hedera helix*), kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*), lilia złotogłów (*Lilium martagon*), paprotka zwyczajna (*Polypodium vulgare*), rojownik (rojnik) pospolity (*Jovibarba sobolifera*), kukulka (storczyk) szerokolistny (*Dactylorhiza majalis*), widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*), widłak jałowcowaty (*Lycopodium annotinum*), centuria pospolita (*Cenataurium erythraea subsp. erythraea*), naparstnica zwyczajna (*Digitalis grandiflora*);
- ptaki: kobuz (*Falco subbuteo*), przepiórka (*Coturnix coturnix*), kszysk (*Gallinago gallinago*), pójdzka (*Ahene noctua*), turkawka (*Streptopelia turtur*), siniak (*Columba oenas*), dzięcioł zielony (*Picus viridis*);
- kęgowce: minóg strumieniowy (*Lamperta planeri*);
- płazy: traszka zwyczajna (*Triturus vulgaris*), grzebiuszka ziemna (*Pelobates fuscus*), rzekotka drzewna (*Hyla arborea*), ropucha szara (*Bufo bufo*), żaba jeziorowa (*Rana lessonae*), żaba wodna (*Rana esculenta*), żaba trawna (*Rana temporaria*);
- ssaki: liczne gatunki nietoperzy reprezentowane przez: nocka dużego (*Myotis myotis*), nocka Natterera (*Myotis nattereri*), nocka wąsatka (*Myotis mystacinus*), nocka Brandta (*Myotis brandtii*), mopka (*Barbastella barbastellus*), borowca wielkiego (*Nactalus noctula*), borowiaczka (*Nyctalus leisleri*).

Obszary podlegające ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Prawne formy ochrony przyrody są bardzo ważnym elementem kształtowania przestrzeni, m.in. ze względu na umożliwienie zachowania unikalnych walorów krajobrazowych. Najwyższą rangę wśród form ochrony przyrody mają parki narodowe i rezerваты przyrody. Ważne formy ochrony przyrody stanowią również parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody oraz stanowiska dokumentacyjne.

Tereny objęte prawną ochroną przyrodniczą zajmują na obszarze Gminy Brzeziny łącznie ok. 8158,56 ha, co stanowi aż ok. 76,5% jej ogólnej powierzchni.

Na terenie Gminy Brzeziny wyróżnia się następujące obszary objęte ochroną przyrodniczą¹⁶:

Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich – powołany *Rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego i Wojewody Skierniewickiego z dnia 31 grudnia 1996, w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 1996 r. Nr 27, poz. 163, Dz. Urz. Woj. Skierniewickiego z 1996 r. Nr 33, poz. 238)* obejmuje północną część gminy. Obszar objęty ochroną ze względu na wartości przyrodnicze, kulturowe i walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Ogólna powierzchnia Parku liczy 11 580 ha, z czego 4 296 ha znajduje się w granicach administracyjnych Gminy Brzeziny.

¹⁵ Ibidem

¹⁶ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, prowadzony przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska – stan na 9.10.2025 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Dla parku obowiązuje plan ochrony - *Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego nr 5/2003 w sprawie ustanowienia planu ochrony PKWŁ (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 231, poz 2162 z dnia 21 sierpnia 2003 r.)*.

Rezerwat przyrody Parowy Janinowski - położony w zasięgu Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich rezerwat leśny. Celem jego ochrony jest zachowanie z fragmentu lasu bukowego z kompleksem erozyjnych parowów, charakterystycznych dla strefy krawędziowej Wzniesień Łódzkich. Dla rezerwatu obowiązuje plan ochronny - *Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 22 czerwca 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Parowy Janinowski” (Dz. Urz. z 2023 r. poz. 5287 z dnia 2023 czerwca 23)*.

Obszar Chronionego Krajobrazu Mrogi i Mroźnicy – łączna powierzchnia obszaru wynosi ok. 16 660 ha. Obszar rozciąga się w granicach administracyjnych gmin: Brzeziny, Dmosin i Rogów. W granicach administracyjnych Gminy Brzeziny mieści się ok. 50% powierzchni OChK – północna i wschodnia część gminy oraz jej południowe rejony. Powołanie OChK Mrogi i Mroźnicy miało na celu ochronę cennych walorów przyrodniczych i krajobrazowych dolin rzecznych Mrogi i Mroźnicy. Obszar wyznaczono na mocy *Rozporządzenia Wojewody Skierniewickiego Nr 36 z dnia 28 lipca 1997 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Nr 18, poz. 113)*.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (3):

- 1) **„Górna Mroźnica”** – położony w centralnej części gminy obszar uroczysk leśnych Szymaniszki – Tadzín wraz z płynącą w głębokim wąwozie rzeką Mroźnicą. Teren posiada bardzo urozmaiconą rzeźbę – na długości ok. 300-500 m różnica wysokości pomiędzy poziomem rzeki a wzgórzami wynosi ok. 45 m. Obszar wyznaczono na mocy *Rozporządzenia Nr 7 Wojewody Skierniewickiego z dnia 6.03.1998 r. w sprawie wyznaczenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Górna Mroźnica” w gminie Brzeziny (Dz.U. Woj. Skierniewickiego z 1998 r. Nr 5, poz. 40)*. Celem ochrony jest zachowanie walorów estetycznych naturalnego i kulturowego krajobrazu doliny Mroźnicy w górnym biegu rzeki i otaczających ją wzniesień.
- 2) **„Rochna”** – położony w południowo-wschodniej części gminy. Obszar wyznaczono na mocy *Rozporządzenia Nr 26 Wojewody Skierniewickiego z dnia 17.11.1998 r. w sprawie wyznaczenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Rochna” w gminie Brzeziny (Dz.U. Woj. Skierniewickiego z 1998 r. Nr 22, poz. 250)*. Celem ochrony jest zachowanie cennych zbiorowisk górnej Mrogi oraz bocznego odgałęzienia doliny Mrogi posiadającego wybitne walory krajobrazowe.
- 3) **„Dolina Mrogi”** – położony w niewielkim zasięgu w granicach administracyjnych Gminy Brzeziny - przy jej wschodnich granicach. Obszar wyznaczono na mocy *Rozporządzenia Nr 19 Wojewody Skierniewickiego z dnia 2.07.1997 r. w sprawie wyznaczenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dolina Mrogi” w gminie Rogów i Brzeziny (Dz.U.Woj. Skierniewickiego z 1997 r. Nr 15, poz. 80)*. Celem ochrony jest zachowanie wartości krajobrazowych przełomowej doliny rzecznej na krawędzi Wzniesień Łódzkich z głębokimi parowami, korytem rzeki, źródłami, zagłębieniami i głazami narzutowymi, a także zachowania szaty roślinnej, ze stanowiskami buka na granicy zasięgu i innymi starymi drzewami, z różnorodnymi zbiorowiskami roślinnymi.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Obszary Natura 2000 (2):

- 1) **Wola Cyrusowa** - specjalny obszar ochrony siedlisk (dyrektywa siedliskowa) PLH100034 – łącznie zajmuje powierzchnię 92,3 ha, z czego w granicach Gminy Brzeziny mieści się 18,2 ha. Pozostała część obszaru znajduje się w Gminie Dmosin. Obszar wyznaczono na mocy *Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wola Cyrusowa (PLH100034)*.
Obszar Natura 2000 Wola Cyrusowa stanowi kompleks naturalnych, niewielkich oczek wodnych. Pięć zbiorników położonych jest w krajobrazie rolniczym - otoczone są uprawami i pastwiskami. Dwa z nich leżą w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań, a jeden zbiornik znajduje się w lesie (uroczysko Poćwiardówka) i ma charakter śródleśnego rozlewiska i zdegenerowanego olsu. Wszystkie zbiorniki są zasilane wodą opadową oraz spływami powierzchniowymi. Część z nich ma charakter periodyczny. W obrębie obszaru Wola Cyrusowa występują siedliska wymagające ochrony i mające duże znaczenie dla Wspólnoty. Są to bory i lasy bagienne stanowiące 2% pokrycia terenu oraz łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe zajmujące 1% pokrycia terenu. Jest to bardzo cenne miejsce występowania jedenastu gatunków płazów. Ze względu na odmienne stosunki hydrologiczne i terminy deficytu wody w poszczególnych zbiornikach stanowią one kompleks uzupełniających się środowisk rozmnażania, żerowania oraz hibernacji płazów. Teren ten stanowi również miejsce żerowania kilku rzadkich gatunków ptaków, m.in. żurawia i bociana czarnego. Mały fragment obszaru Wola Cyrusowa położony jest w granicach Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. Pozostała, większa część leży w jego otulinie.
Ochrona obszaru odbywa się na podstawie *Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 15 maja 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wola Cyrusowa PLH100034*. Plan wskazuje cele działań ochronnych dla utrzymania siedlisk kumaka nizinnego (*Bombina bombina*) i traszki grzebieniastej (*Triturus cristatus*).
- 2) **Buczyna Janinowska** – specjalny obszar ochrony siedlisk (dyrektywa siedliskowa) PLH100017 - Buczyna Janinowska obejmuje kompleks leśny Janinów na łącznej powierzchni 529 ha. Lasy liściaste stanowią 57% pokrycia terenu, a lasy mieszane 43%. Jest to jeden z najcenniejszych naturalnych stanowisk buka przy lokalnie północnej granicy geograficznego zasięgu w Polsce Centralnej. W uroczysku Janinów na ok. 60% powierzchni terenu występują dobrze wykształcone kwaśne buczyny, które na znacznej powierzchni wykazują cechy naturalności. Częściowo są to jednogatunkowe, dojrzałe drzewostany z bukiem w wieku do 190 lat (bukowy drzewostan nasienny). Ponadto występuje tu również grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (5% pokrycia terenu) oraz łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (0,9% pokrycia terenu). Przy północno-wschodniej granicy kompleksu oraz południowo-wschodnim skraju uroczyska zlokalizowane są cenne pod względem przyrodniczym, źródliska - stanowiące miejsce występowania wielu interesujących gatunków roślin i zwierząt. W północnej części uroczyska znajduje się, utworzony w 2000 roku, rezerwat przyrody Parowy Janinowskie. Na powierzchni 41,66 ha ochronie podlegają oryginalne parowy poerozyjne o sumarycznej długości ponad 2,5 km i głębokości do ok. 8 m. Jest to cenny obiekt zarówno pod względem geomorfologicznym, geobotanicznym jak i krajoznawczym. W całości Buczyna Janinowska położona jest w Parku Krajobrazowym Wzniesień Łódzkich powołanym w 1996 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Obszar wyznaczono na mocy *Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Buczyna Janinowska (PLH100017)*. Ochrona obszaru odbywa się na podstawie *Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Buczyna Janinowska PLH100017*.

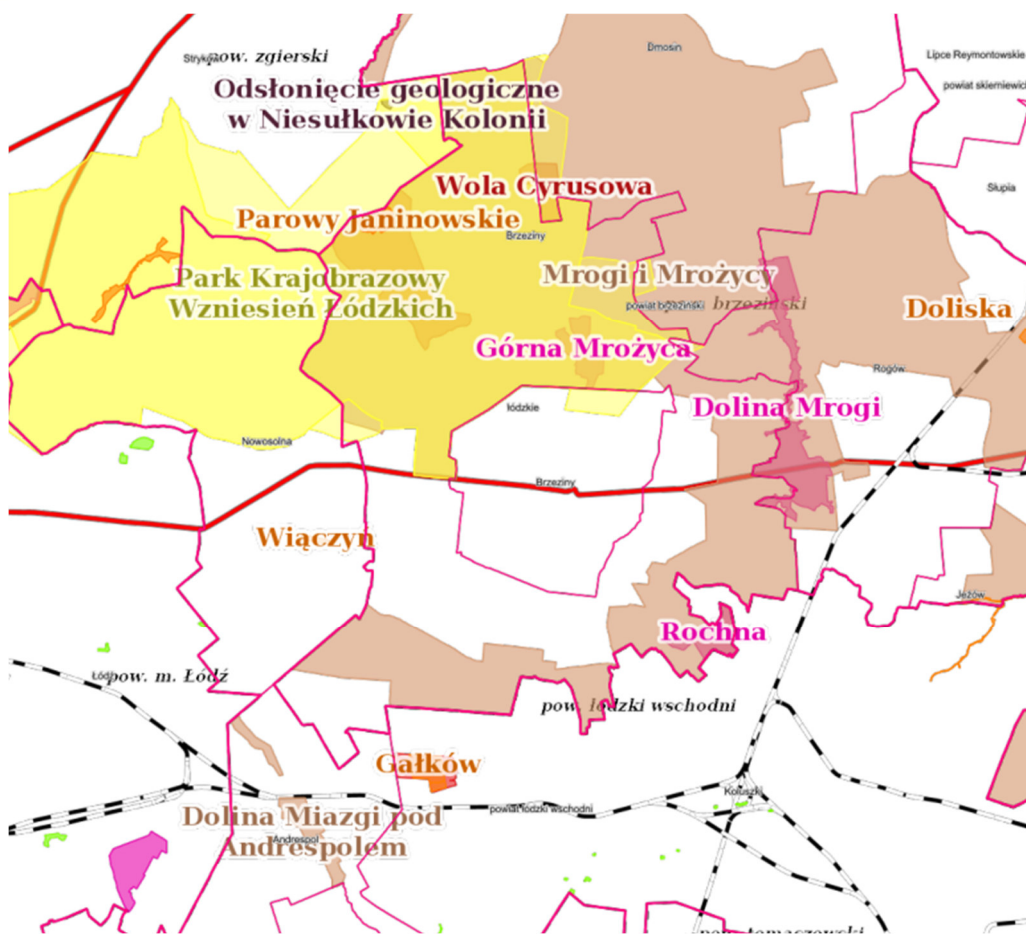
Pomniki przyrody (4):

Na obszarze gminy zlokalizowane są następujące pomniki przyrody:

- 1) typ pomnika: wieloobiektowy; podtyp pomnika: grupa drzew. Lokalizacja: Rochna s.c. Relax, obok hotelu dz. Nr 264. Utworzony na mocy: *Rozporządzenia Nr 11 Wojewody Skierniewickiego z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Skierniewickiego, dn. 26.05.1998 r. Nr 9, poz.74)*. Twory w pomniku:
 - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), wysokość: 19 m; obwód: 512 cm; pierśnica: 163 m;
 - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), wysokość: 17 m; obwód: 465 cm; pierśnica: 148 m;
 - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), wysokość: 19 m; obwód: 390 cm; pierśnica: 124 m;
 - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), wysokość: 19 m; obwód: 456 cm; pierśnica: 145 m;
 - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), wysokość: 19m; obwód: 418 cm; pierśnica: 133 m;
 - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), wysokość: 24 m; obwód: 421 cm; pierśnica: 134 m;
 - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), wysokość: 27 m; obwód: 311 cm; pierśnica: 99 m;
- 2) typ pomnika: jednoobiektowy; podtyp pomnika: drzewo. Lokalizacja: lewy brzeg zbiornika „Rochna”. Utworzony na mocy: *Uchwały Nr VI/52/2003 r. Rady Gminy Brzeziny z dn. 29.04.2003 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody*. Informacje o pomniku przyrody:
 - Dąb bezszypułkowy (*Quercus petraea*), wysokość: 19 m; obwód: 609 cm; pierśnica: 194 m;
- 3) typ pomnika: jednoobiektowy; podtyp pomnika: drzewo. Lokalizacja: prawy brzeg Mrogi, około 100 metrów na południowy zachód od tamy na sztucznym zbiorniku wodnym „Rochna”, u wylotu bezimiennego parowu. Utworzony na mocy: *Uchwały Nr VI/52/2003 r. Rady Gminy Brzeziny z dn. 29.04.2003 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody*. Informacje o pomniku przyrody:
 - Lipa (*Tilia sp.*), wysokość: 24 m; obwód: 346 cm; pierśnica: 110 m;
- 4) typ pomnika: jednoobiektowy; podtyp pomnika: drzewo. Lokalizacja: działka nr 352/1. Utworzony na mocy: *Uchwały nr XXI/167/2004 Rady Gm. Brzeziny z dn. 29 grudnia 2004 r. w sprawie objęcia ochroną w formie pomnika lipy drobnolistnej rosnącej w Poćwiardówce na terenie gminy Brzeziny*. Informacje o pomniku przyrody:
 - Lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), wysokość: 19 m; obwód: 540 cm; pierśnica: 172 m;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Rysunek 8. Obszarowe formy ochrony przyrody w granicach administracyjnych Gminy Brzeziny.
Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

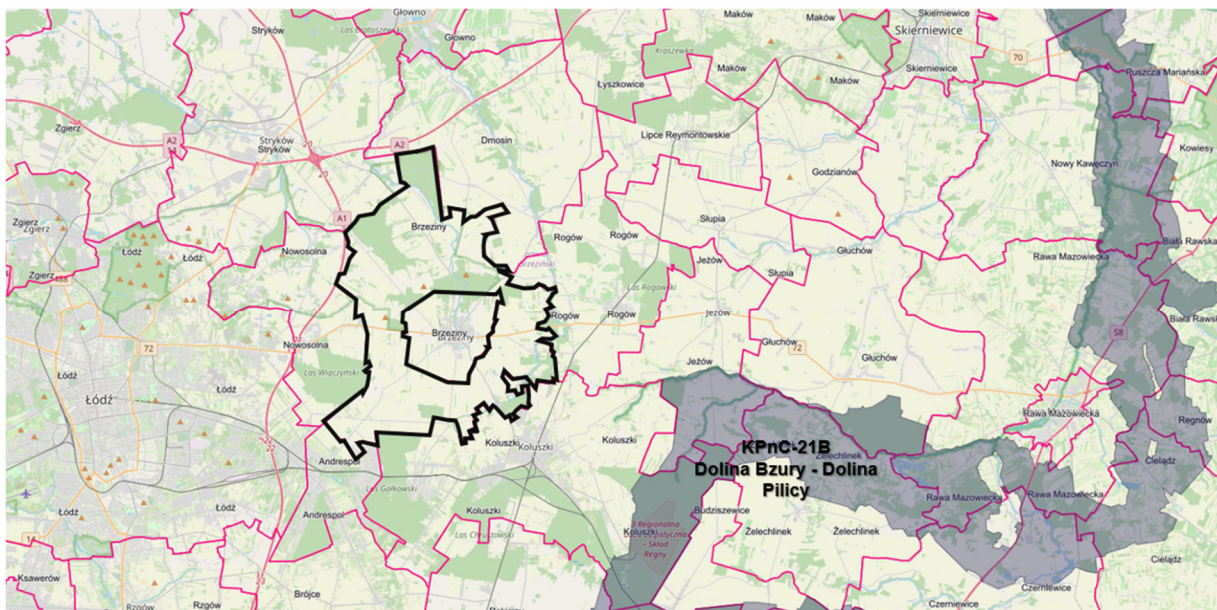
Korytarze ekologiczne

Przebieg korytarzy ekologicznych w Polsce został opracowany przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) we współpracy z Pracownią na Rzecz Wszystkich Istot. W projekcie uwzględniono korytarze istotne dla populacji dużych ssaków leśnych oraz siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

Przez obszar Gminy Brzeziny nie przebiegają korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym czy międzynarodowym. Najbliżej przebiegającym korytarzem ekologicznym o znaczeniu krajowym jest korytarz KPnC-21B Dolina Bzury - Dolina Pilicy biegnący 6,12 km na południowy - wschód od granic Gminy Brzeziny.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Rysunek 9 – Gmina Brzeziny na tle korytarzy ekologicznych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://mapa.korytarze.pl/>

Pomimo braku przebiegu przez obszar Gminy korytarzy ekologicznych o znaczeniu krajowym walory przyrodnicze i krajobrazowe Gminy Brzeziny są istotnym elementem składowym systemu przyrodniczego regionu łódzkiego.

Zasadniczą rolę w utrzymywaniu połączeń przyrodniczych gminy z otoczeniem stanowi dolina Mrogi z siecią dopływów (najważniejszy stanowi Mrożyca). Doliny tych rzek stanowią „szkielet” systemu przyrodniczego gminy. To korytarze i sięgacze ekologiczne łączące poszczególne ogniwa systemu przyrodniczego w obrębie Gminy Brzeziny z terenami sąsiednimi. Obejmują aktywne biologicznie ekosystemy wodne, bagienne, łąkowe, polne i leśno-zaroślowe.

Ponadto należy podkreślić, iż w Planie ochrony Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich, zatwierdzonym *Rozporządzeniem Nr 5/2003 Wojewody Łódzkiego z dnia 31 lipca 2003 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2003 r. Nr 231 poz. 2162)* zostały wyznaczone korytarze ekologiczne (przerwy w ciągach zabudowy). Wymagają one utrzymania w celu zapewnienia przemieszczania się zwierząt oraz w celu właściwego przewietrzania terenów i niedopuszczenia do całkowitego zabudowywania terenów położonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Łącznie wyznaczono 9 takich korytarzy ekologicznych:

- jeden w Teodorowie w celu zapewnienia ekologicznego połączenia pomiędzy terenami otwartymi Moskwy i Jaroszek;
- jeden w Poliku w celu zapewnienia ekologicznego połączenia pomiędzy lasami państwowymi w Grzmiejęj i Paprotni;
- trzy w Buczku w celu zapewnienia powiązań ekologicznych między terenami otwartymi i rozległymi lasami państwowymi (Buczyna Janinowska), stanowią one jednocześnie przerwy w ciągu zabudowy;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

- jeden w Dąbrówce Dużej w celu zapewnienia ekologicznego połączenia pomiędzy lasami państwowymi w Tadzinie a otaczającymi terenami otwartymi;
- jeden w Poćwiardówce w celu zapewnienia połączeń ekologicznych pomiędzy lasami państwowymi w Poćwiardówce i z Buczyną Janinowską;
- jeden w Syberii w celu zapewnienia ekologicznego połączenia pomiędzy terenami otwartymi Syberii i Kołacinem;
- jeden w Szymaniskach w celu zapewnienia ekologicznego połączenia pomiędzy lasami państwowymi w Szymaniskach i Rozworzynie.

Elementami sieci korytarzy ekologicznych terenów wiejskich są zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne oraz pasy zarośli i drzew wzdłuż dróg polnych, rowów i cieków.

Krajobraz

Walory przyrodnicze i krajobrazowe Gminy Brzeziny są istotnym elementem składowym systemu przyrodniczego regionu łódzkiego. Zgodnie z *Audytem Krajobrazowym Województwa Łódzkiego*¹⁷ w Gminie Brzeziny występuje krajobraz wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych oraz krajobraz leśny z przewagą siedlisk lasowych w północnej części gminy. Na obszarze Gminy Brzeziny znajduje się także sześć wyznaczonych w ramach Audytu Krajobrazowego Województwa Łódzkiego krajobrazów priorytetowych. Są to:

- znajdujący się w północno – zachodniej części gminy krajobraz priorytetowy 10-318.82-44 - **Las Janinowski**, zaliczany do typu krajobrazów leśnych z przewagą siedlisk Lasowych;
- fragment krajobrazu priorytetowego 10-318.82-132 - **Kulminacja Wzniesień Łódzkich**, który na obszarze Gminy Brzeziny obejmuje miejscowości Janinów, Buczek i Jaroszki. Obszar ma charakter krajobrazu mozaikowego z przewagą terenów porolnych;
- fragment krajobrazu priorytetowego: 10-318.82-42 - **Las Tadziński**, który na obszarze Gminy Brzeziny obejmuje miejscowość Tadzín. Obszar ma charakter leśny z przewagą siedlisk Lasowych;
- fragment krajobrazu priorytetowego: 10-318.82-141 - **Dolina Mrogi (Tworzyjanki - Nagawki)** ciągnący się przy wschodnich granicach gminy, obejmujący miejscowość Tworzyjanki. Obszar o charakterze leśnym z przewagą siedlisk łęgowych, bagiennych i olsowych;
- fragment krajobrazu priorytetowego: 10-318.82-107 - **Dolina Mrogi w Tworzyjankach**, znajdujący się przy południowo-wschodnich rejonach gminy. Obszar o charakterze leśnym z przewagą siedlisk lasowych,
- fragment krajobrazu priorytetowego: 10-318.82-38 – **Las Wiączyński**. W południowo – zachodniej części Gminy Brzeziny znajduje się jedynie niewielki fragment tego krajobrazu o charakterze leśnym z przewagą siedlisk lasowych.

¹⁷ Audyt Krajobrazowy Województwa Łódzkiego - przyjęty Uchwałą nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Dziedzictwo i zasoby kulturowe

Gmina Brzeziny posiada wiele zabytków kulturowych. Na obszarze Gminy zlokalizowane są wartościowe z punktu widzenia ochrony dóbr kultury obiekty budownictwa, architektury i zieleni komponowanej a także stanowiska archeologiczne. Do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków wpisane zostały następujące obiekty:

Tabela 3. Zabytki nieruchome wpisane do Rejestru Zabytków zasobu Narodowego Instytutu Dziedzictwa

Miejscowość	Zabytki wpisane do rejestru zabytków
Adamów	cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w.
Grzmiąca	cmentarz mariawitów, 1912 r. kościół mariawicki pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, 1908 – 1911 r.
Tadzin	dom nadleśniczego, 1924 r.
Witkowice	cmentarz wojenny z I wojny światowej, 1914 r.
Tworzyjanki	Willa, początek XX w. Park willowy w Tworzyjankach, początek XX w.

Źródło: <https://nid.pl/zasoby/rejestr-zabytkow-zasoby/> (dostęp 9.10.2025 r.)

Na terenie Gminy znajduje się także obiekty wpisane do utworzonej w 2008 r. Gminnej Ewidencji Zabytków. Są to między innymi cmentarze, dwory, wille i parki. W ewidencji znajduje się ok. 100 obiektów¹⁸.

3.2. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych

Za jedną z głównych przyczyn decydujących o złym stanie wód powierzchniowych i gruntowych jest odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków komunalnych bezpośrednio do gruntu lub do wód powierzchniowych oraz stosowanie nieszczelnych zbiorników na nieczystości.

Według danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2024 roku obszar Gminy Brzeziny był zwodociągowany w 100% (łączna długość sieci wodociągowej wynosi 147,7 km). W Gminie Brzeziny nie funkcjonuje jednak sieć kanalizacji sanitarnej.

Brak zbiorczej sieci odprowadzania i zbierania ścieków komunalnych i bytowych może być przyczyną infiltracji nieoczyszczonych lub niewystarczająco oczyszczonych ścieków do środowiska, w tym do cieków powierzchniowych i wód gruntowych.

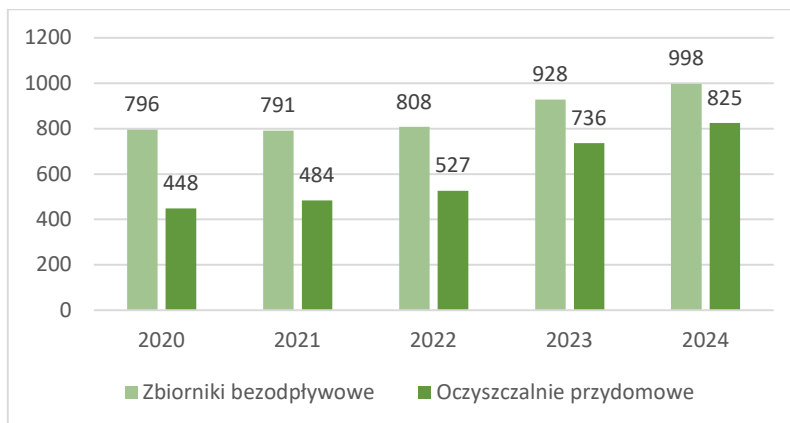
Mieszkańcy Gminy Brzeziny w zakresie zagospodarowania ścieków komunalnych i bytowych korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków lub z zbiorników bezodpływowych do gromadzenia nieczystości ciekłych. Należy zauważyć, że zarówno liczba funkcjonujących w gminie zbiorników bezodpływowych jak i oczyszczalni przydomowych każdego roku rośnie. Szczególnie zauważalny jest wzrost liczby funkcjonujących w Gminie przydomowych oczyszczalni

¹⁸ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Brzeziny, 2023

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

ścieków, których liczba na przestrzeni ostatnich 5 lat wzrosła o ok. 50%. Tendencja ta świadczy o stopniowej poprawie w zakresie indywidualnego oczyszczania ścieków, jednakże skala potrzeb nadal jest znaczna.

Wykres 1 - Liczba zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych w Gminie Brzeziny w latach 2020 - 2024
Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W Gminie Brzeziny nie funkcjonuje oczyszczalnia ścieków. Ścieki odbierane od mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych wywożone są przez firmy asenizacyjne do miejskiej oczyszczalni ścieków w Brzezinach¹⁹.

Innym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych (ale również podziemnych) jest działalność rolnicza, w tym hodowla zwierząt, brak płyt obornikowych do przechowywania nawozów naturalnych, niewłaściwe stosowanie nawozów naturalnych, a także śmietniki czy nielegalne zrzuty ścieków komunalnych. Ponadto dodatkowym źródłem zagrożenia jest chemizacja rolnictwa (m.in. stosowanie nawozów mineralnych i chemicznych środków ochrony roślin), która prowadzi do odpływu zanieczyszczeń do wód przez spływ powierzchniowy i infiltrację do wód gruntowych.

Oceny jakości wód powierzchniowych dokonuje się w odniesieniu do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP), na podstawie wyników badań przeprowadzonych w ramach państwowego monitoringu środowiska. Klasy wód zostały określone na podstawie okresu badawczego 2016-2021. Ocenie został poddany również stan lub potencjał ekologiczny, stan chemiczny oraz ogólna ocena stanu wód.

Wszystkie Jednolite Części Wód Powierzchniowych, w zasięgu których położona jest Gmina Brzeziny charakteryzują się złym stanem wód i są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Stan chemiczny jednej JCWP jest zły natomiast pozostałych dwóch – poniżej dobrego.

¹⁹ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Brzeziny

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 4. Stan JCWP, w ramach których położona jest Gmina Brzeziny^{20,21}.

Kod i nazwa JCWP	Punkt pomiarowo-kontrolny	Klasa wód	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
PLRW200010272345 Mroga do Mrożycy	Mroga - Janów	III	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	zagrożona
PLRW20001027223 Moszczenica do Dopływu z Besiekierza	Moszczenica - Gieczno	III	umiarkowany	zły	zły	zagrożona
PLRW200010254635 Wolbórka do Dopływu spod Będzelina	Wolbórka - Będków	III	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	zagrożona

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły, przyjętego Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz.U. 2023 poz. 300)*.

W ramach prowadzonego monitoringu zidentyfikowano presji determinujące stan wód poszczególnych JCWP. Wśród nich wyróżniono:

- presje troficzne: źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe);
- presje hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe, rozproszone;
- presje chemiczne: - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo.

Mając na uwadze stwierdzony zły stan wód, w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły wskazano następujące cele środowiskowe:

Tabela 5 - Cele środowiskowe określone dla JCWP, w ramach, których zlokalizowana jest Gmina Brzeziny

Kod i nazwa JCWP	Cele środowiskowe	
	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
PLRW200010272345 Mroga do Mrożycy	- osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego - zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny	osiągnięcie dobrego stanu chemicznego dla wszystkich wskaźników, poza [benzo(a)pirenenem(w) i benzo(g,h,i)perylen(w)], dla których wskazano złagodzenie wskaźników
PLRW20001027223 Moszczenica do Dopływu z Besiekierza	- osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego - zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny	osiągnięcie dobrego stanu chemicznego dla wszystkich wskaźników, poza [benzo(a)pirenenem(w)], dla

²⁰ Opracowanie własne na podstawie *Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły, przyjętego Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz.U. 2023 poz. 300)*.

²¹ Klasy wód określono na podstawie: Oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

		którego wskazano złagodzenie wskaźników
PLRW200010254635 Wolbórka do Dopływu spod Będzelina	osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego	osiągnięcie dobrego stanu chemicznego dla wszystkich wskaźników, poza [benzo(a)pirenenem(w) i benzo(g,h,i)perylen(w)], dla których wskazano złagodzenie wskaźników

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Zanieczyszczenie wód podziemnych

W odniesieniu do wód podziemnych, wpływ na jakość wód podobnie jak w przypadku wód powierzchniowych może mieć m.in. nieuregulowana gospodarka wodno-ściekowa oraz intensyfikacja rolnictwa.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły obszar gminy zlokalizowany jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych:

- JCWPd nr GW200063, obejmującej niemal cały obszar gminy,
- JCWPd nr GW200084, obejmującej niewielki fragment południowo-zachodniej części gminy.

Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadzi monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. Poniższa tabela zawiera wyniki badań JCWPd z 2022 roku z punktów pomiarowych położonych najbliżej obszaru Gminy Brzeziny.

Tabela 6. Klasa jakości wód podziemnych w punktach monitoringu wg danych z 2022 roku na JCWPd w obszarze których zlokalizowana jest Gmina Brzeziny

Nr punktu pomiarowego wg ID Monitoring	JCWP-d	Gmina	Miejscowość	Użytkowanie terenu	Klasa jakości wód podziemnych w 2022 r.
2362	JCWPd-63	Dmosin	Grodzisk	Zabudowa wiejska	II
2226	JCWPd-84	Masłowice	Przerąb	Zabudowa wiejska	II

Źródło: Monitoring jakości wód podziemnych - Klasy jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego wg danych z 2022 r.

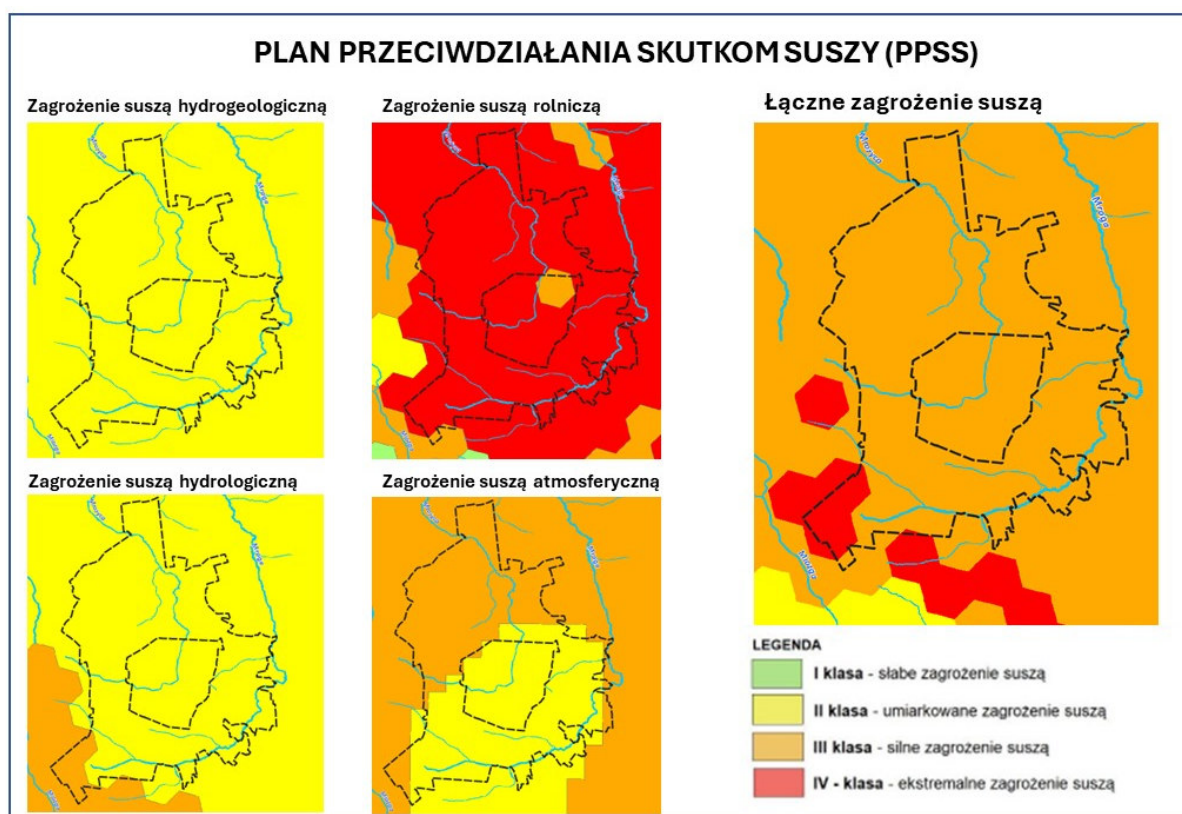
Zarówno JCWPd-63 jak JCWP-84 wyróżniają się dobrym stanem chemicznym i ilościowym. Jednostki nie są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia ustalonych celów środowiskowych, oceniono je na II klasę jakości (dobrą). Można zatem stwierdzić, że na obszarze Gminy Brzeziny wody podziemne charakteryzują się dobrą jakością.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Zagrożenie suszą i deficytem wody

Według danych zawartych w *Planie przeciwdziałania skutkom suszy*²² obszar Gminy Brzeziny został zakwalifikowany do strefy silnego zagrożenia suszą. Szczególnie niekorzystna sytuacja występuje w południowo-zachodniej części gminy, w rejonie miejscowości Eufeminów i Jordanów, gdzie stwierdzono ekstremalny poziom zagrożenia. Główną przyczyną tego stanu jest występowanie suszy hydrologicznej w zlewni rzeki Miazgi (przepływającej poza granicami administracyjnymi Gminy Brzeziny). Gmina Brzeziny w największym stopniu zagrożona jest suszą rolniczą, na niemal całym obszarze gminy występuje ekstremalne zagrożenie tym rodzajem suszy.

Rysunek 10 - Zagrożenie suszą na obszarze Gminy Brzeziny.
Źródło: Plan przeciwdziałania skutkom suszy z dnia 15 lipca 2021 r.

Ważnym aspektem dla obniżania skutków suszy rolniczej jest kształtowanie zasobów wody w glebie co można osiągnąć poprzez kształtowanie krajobrazu na obszarach użytkowanych rolniczo (np.: wprowadzanie zadrzewień śródpolnych), stosowanie zabiegów agromelioracyjnych oraz zmiany korzystania z zasobów realizowane przez budowę lub przebudowę urządzeń wodnych (nowych ujęć, budowli piętrzących).

²² Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. 2021 poz. 1615)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Na jakość powietrza na terenie Gminy Brzeziny mają wpływ:

- Warunki meteorologiczne – decydują o wielkości emisji energetycznej i sposobie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń;
- Emisja z rolnictwa – rolnictwo jest poważnym źródłem zanieczyszczeń powietrza; emisja pyłu z rolnictwa powstaje głównie w wyniku prac polowych tj. orania i zbierania plonów; dodatkowymi źródłami są nawożenie, pyłki uprawianych roślin, wypalanie pól, transport plonów, hodowla zwierząt.
- Emisja powierzchniowa – to tzw. niska emisja mająca największy wpływ w sezonie grzewczym i pojawiająca się na terenach większej koncentracji zabudowy opalanej węglem koncentrującej się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych w poszczególnych sołectwach (Poćwiardówka, Dąbrówka Duża, Grzmiąca, Zalesie, Przecław, Jordanów, Gałkówka Kolonia, Witkowice); modernizacja źródeł energetycznych oraz przechodzenie na ekologiczne nośniki energii wpływa na spadek stężeń zanieczyszczeń powietrza.
- Emisja liniowa (komunikacyjna) – jest ona szczególnie istotna ze względu na niskie źródło emisji; stanowi największe zagrożenie dla obszarów położonych w sąsiedztwie dróg o dużym natężeniu ruchu, prowadzące m.in. ruch tranzytowy - droga krajowa nr 72 (sołectwo Paprotnia, Przecław) oraz drogi wojewódzkie nr 708 (sołectwo Dąbrówka Duża, Poćwiardówka), nr 704 (sołectwo Szymaniszki) i nr 715 (sołectwo Zalesie)²³.

Na jakość powietrza wpływają również w dużym stopniu zanieczyszczenia z zewnątrz, głównie z miasta Łódź. Jednak teren Gminy Brzeziny charakteryzuje się wysokim stopniem lesistości, co stanowi naturalny filtr powietrza.

Na terenie Gminy Brzeziny brak jest emisji punktowej. Nie występują punktowe emitory energetyczne i technologiczne. Źródłem zorganizowanej emisji zanieczyszczeń do powietrza związanej z energetycznym spalaniem paliw, mogą być kotłownie lokalne. Procesy technologiczne i energetyczne prowadzone przez nieliczne podmioty gospodarcze występujące na terenie Gminy Brzeziny również nie stanowią dużych źródeł zanieczyszczeń

Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim za 2024 r. została wykonana na podstawie badań przeprowadzonych w 2024 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w oparciu o układ stref, określony w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref*. Ocenę wykonano według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin.

Według rocznej oceny jakości powietrza przeprowadzonej przez WIOŚ w roku 2024, obszar Gminy Brzeziny został zaliczony do strefy łódzkiej. Strefę, scharakteryzowano w odniesieniu do: SO₂, NO₂, PM₁₀, CO, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm i benzo/a/piren.

²³ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Brzeziny

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia przedstawiały się następująco:

Tabela 7. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	BaP	PM _{2,5} ²⁾
PL1002	strefa łódzka	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	C1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, obie strefy uzyskały klasę A.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim z 2024 r., Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Łódź 2025

Przeprowadzone badania wskazują na przekroczenia dopuszczalnych stężeń w zakresie poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz pyłu zawieszonego PM 2,5. Należy zaznaczyć, że na obszarze Gminy Brzeziny nie było zlokalizowanych punktów pomiarowych. Przekroczone wartości benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ odnotowano między innymi na obszarze Miasta Brzeziny.

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony roślin, przedstawiały się następująco:

Tabela 8. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony roślin

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL1002	strefa łódzka	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa łódzka uzyskała klasę D2.

Źródło: Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim z 2024 r., Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Łódź 2025

Pod względem kryterium ochrony roślin, na obszarze strefy łódzkiej (zatem również w Gminy Brzeziny) nie wystąpiły przekroczenia dopuszczalnych stężeń wszystkich badanych zanieczyszczeń. Jedynie dla osobnej klasyfikacji ozonu (poziom celu długoterminowego), strefa łódzka otrzymała klasę D2 a zatem powyżej poziomu celu długoterminowego.

Zagrożenie hałasem

Źródła emisji hałasu na terenie Gminy Brzeziny to przede wszystkim transport drogowy. Hałas drogowy stanowi najbardziej uciążliwy rodzaj hałasu komunikacyjnego. Wraz z niewystarczającym i spóźnionym w stosunku do tempa rozwoju komunikacji drogowej, rozwojem układów drogowo – ulicznych (zły stan nawierzchni, zbyt wąskie drogi, wzmożony ruch), uległy

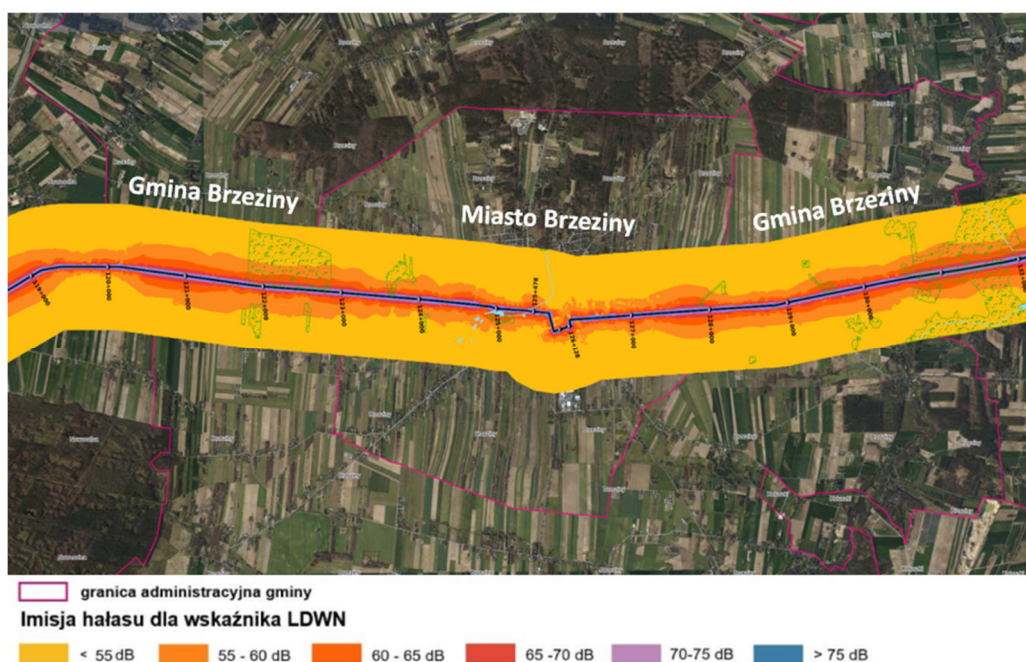
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

pogorszeniu warunki akustyczne oraz zwiększyła się uciążliwość dla mieszkańców terenów położonych w pobliżu tras komunikacyjnych.

Na terenie Gminy największe natężenie ruchu i najbardziej zagrożone rejon oddziaływania hałasu drogowego obserwuje się na drodze krajowej nr 72 oraz na drogach wojewódzkich nr 704 (Jamno-Kołacin-Łyszkowice-Brzeziny), nr 708 (Stryków-Brzeziny) oraz nr 715 (Brzeziny – Koluszki – Ujazd). Poza granicami administracyjnymi Gminy Brzeziny, jednak w bliskiej odległości przebiegają **autostrady A1 i A2**, które mogą mieć wpływ na klimat akustyczny północnej i zachodniej części gminy.

W ramach realizacji rządowego *Programu Budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030*²⁴ planowana jest budowa obwodnicy sąsiadującego z Gminą Brzezina miasta Brzeziny. Planowana obwodnica Brzezin przebiegać będzie przez sołectwa należące do Gminy Brzeziny. W zależności od wybranego w przyszłości wariantu mogą być to m.in. miejscowości Bronowice, Helenów, Kędziorki, Paprotnie, Przecław. Niezależnie od ostatecznie wybranego wariantu przebiegu, inwestycja ta będzie istotnie oddziaływać na obszar Gminy Brzeziny, przenosząc ruch tranzytowy z miasta Brzeziny na teren obszarów wiejskich co może znacząco wpłynąć na poziom hałasu w Gminie.

Opracowana przez Generalną Dyрекję Dróg Krajowych i Autostrad mapa immisji hałasu dla długookresowego średniego poziomu dźwięku wyrażonego wskaźnikami L_{DWN} (poziom dźwięku w ciągu doby) jak i L_N (poziom dźwięku w nocy) wskazuje zasięg strefy oddziaływania hałasu z ruchu komunikacyjnego na drodze krajowej nr 72.

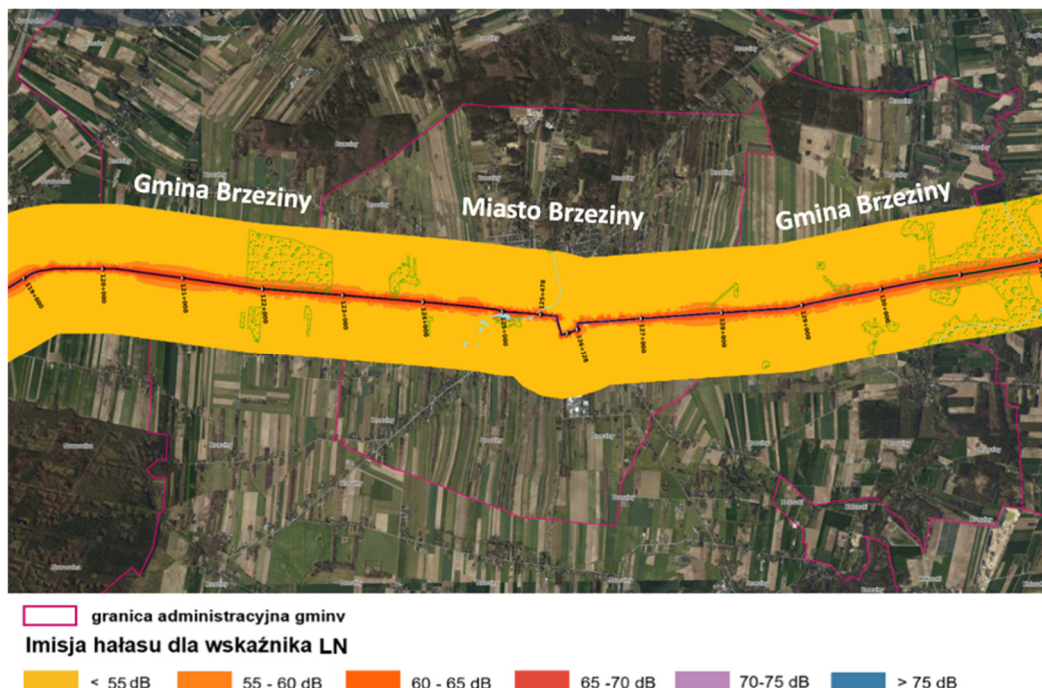
Rysunek 11 - Poziom immisji hałasu komunikacyjnego z DK nr 72 wyrażony wskaźnikiem długookresowego poziomu dźwięku w ciągu doby (L_{DWN})

Źródło: Mapa immisji hałasu, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

²⁴ www.gov.pl/web/infrastruktura/program-budowy-100-obwodnic-na-lata-2020---2031

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Rysunek 12 - Poziom imisja hałasu komunikacyjnego z DK nr 72 wyrażony wskaźnikiem długookresowego poziomu dźwięku w porze nocnej (LN)

Źródło: Mapa imisji hałasu, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Odcinki przebiegającej przez teren Gminy Brzeziny drogi krajowej nr 72 zostały poddane analizie w ramach *Strategicznej mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie łódzkim*²⁵. Przekroczenia dopuszczalnych natężeń poziomu hałasu w środowisku wskazano w miejscowościach Polik i Paprotnia położonych w zachodniej części Gminy. Szczegóły dotyczące przekroczeń prezentuje poniższa tabela.

Tabela 9 - Miejscowości na terenie Gminy Brzeziny zagrożone hałasem od DK 72

Nr drogi	Miejscowość	Przekroczenia LDWN	Przekroczenia LN
DK 72	Polik (Gm. Brzeziny)	Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 8 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 1 budynku chronionego. Przekroczenia w zakresie od 10 dB do 15 dB nie sięgają zabudowy chronionej.	Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 7 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 1 budynku chronionego.
DK 72	Paprotnia (Gm. Brzeziny)	Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 24 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają	Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 23 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają

²⁵ *Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie łódzkim*, LEMITOR Ochrona Środowiska sp. z o.o. sp. k. na zlecenie GDDKiA w Łodzi, 2022

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Nr drogi	Miejscowość	Przekroczenia LD _{WN}	Przekroczenia L _N
		16 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 10 dB do 15 dB nie sięgają zabudowy chronionej.	6 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 10 dB do 15 dB nie sięgają zabudowy chronionej.

Źródło: Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie łódzkim, LEMITOR Ochrona Środowiska sp. z o.o. sp. k. na zlecenie GDDKiA w Łodzi, 2022

Przekroczenia w porze dziennej (wskaźnik L_{DWN}) w zakresie:

- od 1 dB do 5 dB obejmowały 24 budynki chronione,
- od 5 dB do 10 dB - 16 budynków chronionych,
- powyżej 10 dB – nie odnotowano przekroczeń w zasięgu zabudowy chronionej.

Przekroczenia w porze nocnej (wskaźnik L_N) w zakresie:

- od 1 dB do 5 dB - 23 budynki chronione,
- od 5 dB do 10 dB - 6 budynków chronionych,
- powyżej 10 dB – nie odnotowano przekroczeń w zasięgu zabudowy chronionej.

Przez teren Gminy Brzeziny nie przebiegają linie kolejowe. W bliskim sąsiedztwie, w odległości ok. 400 m od wschodniej granicy gminy przebiega linia kolejowa nr 1 Warszawa Zachodnia – Katowice, natomiast w odległości ok. 700 m od południowych granic Gminy przebiega linia kolejowa nr 25 Łódź Kaliska – Dębica. Zgodnie z udostępnianą przez PKP PLK S.A. mapą immisji hałasu z 2022 r., którego źródłem są LK nr 1 oraz LK nr 25 – obszar Gminy Brzeziny znajduje się poza zasięgiem ich oddziaływania akustycznego.

Należy zaznaczyć jednak, że w przyszłości w wyniku realizacji planowanej inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK) przez obszar Gminy Brzeziny przebiegać będzie odcinek Warszawa-Łódź linii kolejowej nr 85, stanowiący fragment Kolei Dużych Prędkości (KDP) w Polsce, której realizacja planowana jest do 2032 roku²⁶. Jak wynika z badań²⁷ największy poziom hałasu aerodynamicznego związanego z transportem kolejowym osiągany jest przy prędkościach powyżej 200 km/h. Obecne plany spółki Centralny Port Komunikacyjny zakładają, że prędkość na linii „Y” Warszawa – CPK – Łódź – Poznań / Wrocław, a zatem przechodzącej przez obszar Gminy Brzeziny, ma osiągnąć 350 km/h²⁸. W zależności od ostatecznej prędkości jaką będą osiągały pociągi Kolei Dużych Prędkości realizacja ta, może zatem znacząco wpłynąć na poziom hałasu w Gminie Brzeziny.

²⁶ Przebieg zgodnie z wariantem inwestorskim wybranym w ramach *Studium Techniczno-Ekologiczno-Środowiskowego dla budowy linii kolejowej nr 85 na odc. Warszawa Zachodnia – CPK – Łódź Niciarniana bez odcinka w obrębie Węzła kolejowego CPK*

²⁷ Leśnikowska – Matusiak, A. Wnuk, Wpływ hałasu komunikacyjnego na stan środowiska akustycznego człowieka „Transport Samochodowy”, z.3, 2014

²⁸ www.cpk.pl/pl/aktualnosci-2/gdzie-na-linii-y-pociagi-kdp-osiagną-najwyższe-prędkości-oto-wyniki-symulacji-cpk (dostęp z dnia 10.10.2025 r.)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Rysunek 13 - Przewidywana prędkość pociągów KDP na trasie "Y"
Źródło: Centralny Port Komunikacyjny (dostęp z dnia 10.10.2025 r.)

Istniejące na terenie Gminy Brzeziny rozproszone zakłady oraz jednostki usługowe i przemysłowe nie stanowią znacznej uciążliwości akustycznej, jedynie uciążliwości lokalne.

Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym

Ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal o częstotliwości od 0,1 do 300 MHz i mikrofal od 300 do 300 000 MHz, umieszczone w środowisku naturalnym. Do głównych, sztucznych źródeł emisji pól elektromagnetycznych stanowiących zagrożenie dla środowiska należą linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV.

W Gminie Brzeziny źródłami promieniowania elektromagnetycznego są przede wszystkim napowietrzne linie elektroenergetycznego wysokiego i średniego napięcia oraz stacje nadawcze GSM/UMTS/LTE.

Przez obszar Gminy przebiegają linie wysokiego oraz najwyższego napięcia o charakterze tranzytowym:

- napowietrzna linia elektroenergetyczna 2x400 kV Rogowiec-Mościska-Płock,
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 200 kV Janów-Ołtarzew,
- napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV, relacji: Janów-Koluszki i Janów-Koluszki-Olszewica.

Obiektami, o istotnym z punktu widzenia ochrony środowiska, oddziaływaniu są m.in. stacje bazowe telefonii komórkowych i anteny nadawcze. W praktyce, w otoczeniu anten stacji bazowych GSM, pola o wartościach wyższych od dopuszczalnych w praktyce występują w odległości

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

do 25 metrów od anten na wysokości zainstalowania tych anten. Ponieważ anteny są instalowane na dachach wysokich budynków lub na specjalnych wieżach, nie stwarzają one zagrożenia dla mieszkańców. Według bazy danych lokalizacji stacji bazowych sieci komórkowych w Polsce (stan na 10.10.2025 r.), na obszarze Gminy Brzeziny funkcjonują 3 wieże i maszty stanowiące nadajniki GSM, LTE, UMTS, CDMA i innych²⁹.

Na obszarze Gminy Brzeziny, nie prowadzono monitoringu ani pomiarów pól elektroenergetycznych.

Zagrożenie środowiska przez odpady

W Gminie Brzeziny nie funkcjonują instalacje służące zagospodarowaniu odpadów komunalnych o statusie instalacji komunalnej³⁰. Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z Gminy Brzeziny zajmuje się firma zewnętrzna. Odpady komunalne odbierane są od mieszkańców w systemie pojemnikowym.

Gmina Brzeziny aktywnie uczestniczy w pracach Związku Międzygminnego „Bzura” (ZM Bzura), który zrzesza 19 Gmin z terenu województwa łódzkiego. Celem tej współpracy jest stworzenie i wdrażanie kompleksowego, spójnego oraz efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, a także ograniczenie ilości generowanych zanieczyszczeń środowiskowych. Kluczowe znaczenie mają działania zmierzające do zwiększenia poziomu selektywnej zbiórki, odzysku i recyklingu odpadów.

Jednym z kluczowych projektów realizowanych przez Związek jest budowa Centrum Cyrkularności „BZURA” wraz z Regionalnym Zakładem Zagospodarowania Odpadów Komunalnych (RZZOK) w miejscowości Piaski Bankowe (gmina Bielawy). Planowany obiekt będzie pełnił funkcję centralnego punktu przetwarzania i zagospodarowania odpadów pochodzących z terenu wszystkich gmin członkowskich, w tym również Gminy Brzeziny. Odpady będą zbierane przez firmy transportowe i przekazywane do RZZOK, co pozwoli na ich dalsze przetworzenie zgodnie z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym.

W perspektywie średnioterminowej Związek planuje przejęcie od poszczególnych gmin pełnej odpowiedzialności za system gospodarki odpadami.

Według danych na 2024 r. w ciągu roku na obszarze Gminy Brzeziny zebrano ogółem ok. 1196 ton odpadów, podczas gdy w 2018 roku były to ok. 1144 tony. Mimo, iż w latach 2022 -2023 ilość zbieranych odpadów zmniejszyła się w stosunku roku 2020 to w szerszym ujęciu czasowym obserwuje się tendencję wzrostową. W pięcioletnim okresie ilość odebranych odpadów w Gminie wzrosła o ok. 4,6%³¹.

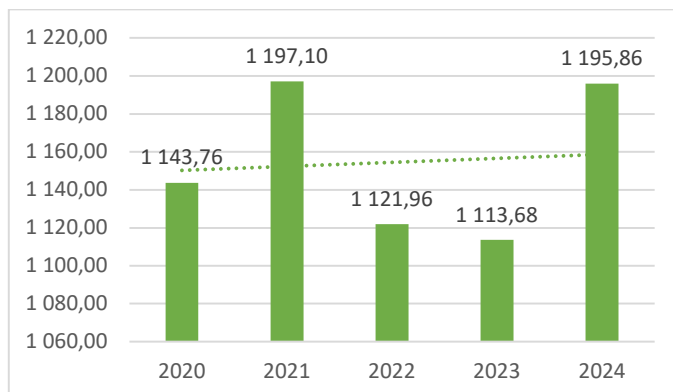
²⁹ <http://beta.btsearch.pl/>, stan na 10.10.2025 r.

³⁰ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2024 dla Gminy Brzeziny

³¹ Bank Danych Lokalnych, GUS

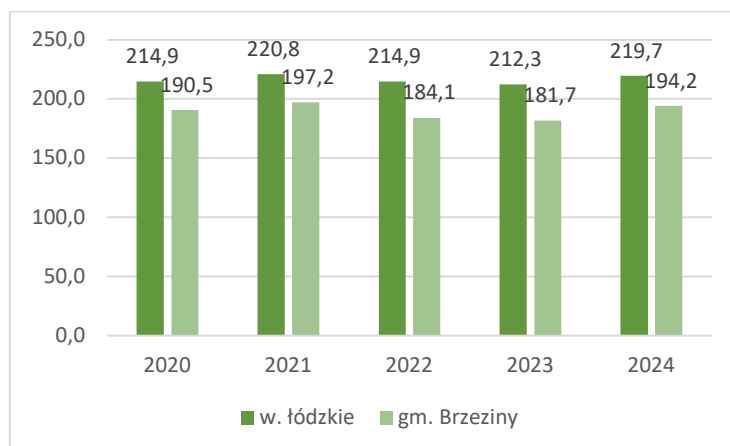

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Wykres 2. Ilość odpadów [tony] odebranych w ciągu roku ogółem z obszaru Gminy Brzeziny w latach 2020-2024.
Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Biorąc pod uwagę wskaźnik ilości zebranych w ciągu roku z gospodarstw domowych zmieszanych odpadów przypadających na 1 mieszkańca, w Gminie Brzeziny jest on niższy (o ok. 12%) niż notowany ogółem dla województwa łódzkiego. Według danych na 2024 r. w Gminie Brzeziny wskaźnik wynosił 194 kg odpadów na 1 mieszkańca, natomiast ogółem w województwie było to ok. 200 kg na mieszkańca. Zarówno w przypadku województwa jak i Gminy Brzeziny zaobserwować można delikatną tendencję wzrostową zwłaszcza w latach 2023 – 2024.

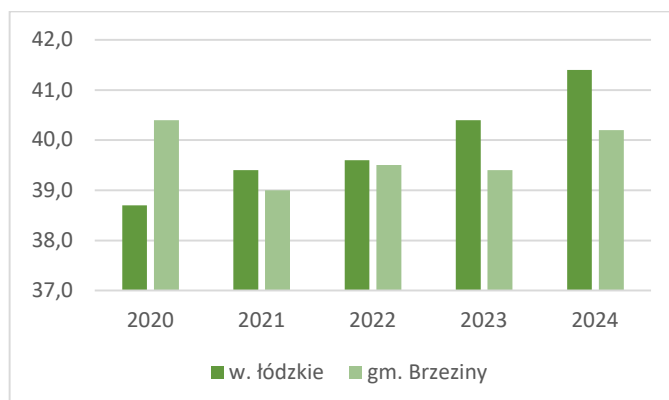

Wykres 3. Wskaźnik ilości zebranych w ciągu roku z gospodarstw domowych zmieszanych odpadów przypadających na 1 mieszkańca w Gminie Brzeziny i w Województwie Łódzkim w latach 2020 - 2024
Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

W relacji do ogółu odpadów, odpady zebrane selektywnie ogółem na obszarze Gminy Brzeziny w 2024 r. stanowiły 40,2%. Jest to nieco mniejszy udział w porównaniu do średniej wojewódzkiej (41,4%). Odsetek ten w Gminie Brzeziny w porównaniu z rokiem 2020 nieznacznie się zmniejszył (z 40,4 na 40,2%). W latach 2021 – 2024 obserwowany jest jednak trend wzrostowy, co oznacza, że coraz więcej mieszkańców Gminy Brzeziny segreguje swoje odpady.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Wykres 4 - Relacja odpadów zebranych selektywnie do odpadów zebranych ogółem w Gminie Brzeziny i w województwie łódzkim w latach 2020 – 2024
Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Zgodnie z informacją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi³² (według stanu na dzień 30 lipca 2025 r.) na terenie Gminy Brzeziny nie figurują działki znajdujące się w rejestrze historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Zagrożenie poważnymi awariami

Zgodnie z *Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* poważna awaria to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstała w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadząca do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Jeżeli taka awaria wystąpi w zakładzie to mówimy o poważnej awarii przemysłowej.

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi albo środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielą się na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku – zakłady, na których terenie znajdują się mniej niebezpieczne substancje lub ich ilość jest mniejsza (ZZR)
- zakłady o dużym ryzyku (ZDR).

Szczegółowe kryteria kwalifikacji zakładów pod względem zagrożenia wystąpienia awarii przemysłowej określa *Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej*.

³² Pismo sygn. WSI.070.76.2025.AK z dnia 30 lipca 2025 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Według stanu na 1 października 2025 r. na terenie Gminy Brzeziny nie występują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) ani zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR)³³.

Potencjalne źródło zagrożenia stanowi także transport drogowy substancji niebezpiecznych, głównie paliw płynnych (LPG, benzyna, olej napędowy) oraz eksploatacja stacji paliw funkcjonujących w Gminie Brzeziny.

3.3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Gmina Brzeziny charakteryzuje się wyjątkowo wysokim udziałem terenów cennych przyrodniczo, objętych ochroną (w tym Natura 2000) na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*. W związku z tym najistotniejszym problemem ochrony środowiska, szczególnie dotyczącym obszarów chronionych jest utrzymanie spójności sieci powiązań przyrodniczych, przy jednoczesnym założeniu rozwoju społeczno-gospodarczego. Zachowanie drożności lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych i integralności obszarów Natura 2000 oraz innych obszarów objętych ochroną przyrodniczą stanowi istotny problem przede wszystkim w zakresie rozwoju liniowej infrastruktury transportowej. Inwestycje drogowe lub kolejowe powodują fragmentację obszarów a także tworzą barierę, która utrudnia funkcjonowanie terenów chronionych. Dodatkowo są źródłem presji związanej z emisją zanieczyszczeń, wibracji i hałasu. Planowana w ramach rządowego Programu Budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030 obwodnica miasta brzeziny oraz planowany w ramach CPK przebiegający przez Gminę Brzeziny odcinek linii kolejowej nr 85, stanowiący fragment Kolei Dużych Prędkości (KDP), stwarzają prawdopodobieństwo powstania konfliktu z korytarzami ekologicznymi. W tej sytuacji, na etapie projektowym zamierzenia należy przewidzieć przejścia dla zwierząt.

Zakłócenia spójności i ciągłości przestrzennej obszarów chronionych może wynikać również z presji inwestycyjnej na tereny otwarte atrakcyjne przyrodniczo i krajobrazowo (tj. doliny rzek, enklawy leśne itp.). Ewentualna zmiana terenów rolnych i leśnych na cele budowlane może powodować utratę cennych siedlisk przyrodniczych.

Rozwój społeczno-gospodarczy wiąże się również częściowo z ograniczeniem udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach dotąd nieurbanizowanych. Ważnym problemem jest także niska jakość wód powierzchniowych w Gminie Brzeziny. Znaczącym problemem jest brak sieci kanalizacji sanitarnej oraz związany z tym ciągły wzrost liczby funkcjonujących zbiorników bezodpływowych. Źródłem zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi tzn. azotanami i fosforanami są również spływy obszarowe z nawożonych pól uprawnych oraz łąk i pastwisk. Presja rolnictwa zagraża również obszarom cennym przyrodniczo, w przypadku

³³ <https://www.gov.pl>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, powodujących eutrofizację, a w konsekwencji postępujące, niekorzystne zmiany w środowisku glebowym a następnie wodnym.

Na terenie Gminy problem stanowi również niska emisja zanieczyszczeń powietrza. Brak sieci ciepłowniczej oraz niewielki udział sieci gazowej, decyduje o konieczności korzystania z indywidualnych kotłowni, często niespełniających odpowiednich wymagań emisyjnych, w dużej mierze opalanych wysokoemisyjnymi paliwami kopalnymi.

Wśród istotnych problemów dla obszarów chronionych można wymienić również wszelkie prace związane ze zmianą wilgotności siedliska (m.in. odwodnienia terenu, wynikające z melioracji). Zmiany w stosunkach wodnych często prowadzą do nieodwracalnych przekształceń siedlisk i ograniczenia warunków niektórych gatunków roślin i zwierząt (często zagrożonych wyginięciem). Wśród często identyfikowanych zagrożeń w odniesieniu do ekosystemów wodnych wymienia się również prace utrzymaniowe w korytach rzek. Wszelkie ingerencje w ekosystemy wodne wiążą się z utraty miejsc bytowania i rozrodu dla wodnej fauny. Biorąc pod uwagę obowiązek zarządcy cieku w zakresie dbałości o dobry stan wód czy też utrzymania w należytym stanie technicznym koryt, często są to działania nieuniknione.

Właściwe zarządzanie zasobami przyrodniczymi i ich racjonalne zagospodarowanie przestrzenne utrudnia często brak planów ochrony lub planów zadań ochronnych dla niektórych obszarów, objętych ochroną. Aktualnie³⁴, dla pokrywającego znaczny obszar gminy Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich obowiązuje plan ochrony ustanowiony *Rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego nr 5/2003 w sprawie ustanowienia planu ochrony PKWŁ z dnia 21 sierpnia 2003 r.*³⁵. Główne zagrożenia Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich jakie identyfikuje Plan Ochrony to: inwestycje budowlane powodujące przekształcanie naturalnej rzeźby terenu, nadmierna penetracja szczególnie cennych fragmentów naturalnej przyrody, lokalizacja urządzeń technicznych dysharmonizujących z naturalnym krajobrazem, nieuporządkowana gospodarka odpadami, osuszanie wilgotnych siedlisk, ingerencja w naturalne procesy hydrologiczne w dolinach rzek i strumieni oraz towarzyszących im mokradł a także zanieczyszczenia wód oraz ekspansja gatunków obcego pochodzenia.

Wśród problemów w zakresie środowiska w Gminie Brzeziny należy podkreślić również zagrożenie i ryzyko powodziowe we wschodniej i południowo – wschodniej części Gminy. W tej kwestii należy przede wszystkim przyjąć działania ochronne służące minimalizowaniu skutków powodzi określonych w *Planie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru Dorzecza Wisły*³⁶.

³⁴ październik 2025 r.

³⁵ *Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego nr 5/2003 w sprawie ustanowienia planu ochrony PKWŁ, Dziennik Urzędowy Woj. Łódzkiego Nr 231, poz. 2162 z dnia 21 sierpnia 2003 r.*

³⁶ *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. 2022 poz. 2739)*

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Według danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej³⁷ strefy przydenne doliny Mrogi i Mroźcy oraz ich dopływów stanowią lokalnie i okresowe zagrożenia związane z podniesieniem się pierwszego poziomu wód gruntowych i wystąpienia możliwości podtopień.

Podsumowując, problemy ochrony środowiska w tym dotyczące obszarów objętych ochroną, z jakimi zmagają się Gmina Brzeziny są również istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu *Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+*.

Dotyczy to przede wszystkim realizacji kierunków działań związanych z poprawą funkcjonowania istniejącej infrastruktury komunikacyjnej. Prace modernizacyjne lub przebudowy dróg mogą zakłócać funkcjonowanie siedlisk w okresie prowadzonych robót realizacyjnych. Podejmowanie takich działań często jest jednak koniecznością. Warto zaznaczyć również, że istnieje szereg rozwiązań minimalizujących i kompensujących ewentualne negatywne oddziaływania. Potencjalne negatywne skutki realizacji zamierzeń inwestycyjnych, które nie są możliwe do całkowitego uniknięcia, powinny być w każdym przypadku analizowane i minimalizowane.

W odniesieniu do inwestycji o charakterze punktowym, dużo łatwiej jest dostosować je do obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska. Mniejszym problemem jest ewentualna zmiana lokalizacji takich inwestycji. Z uwagi na stosunkowo niewielki obszar oraz zasięg oddziaływania istnieje więcej możliwości w zakresie doboru i podjęcia odpowiednich działań kompensacyjnych.

Biorąc pod uwagę powierzchnię obszarów chronionych w Gminie Brzeziny, istnieje możliwość, że część inwestycji podejmowanych w ramach realizacji *Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+* będzie realizowana w ramach obszarów chronionych lub krajobrazów priorytetowych. Należy mieć na uwadze przede wszystkim planowany w ramach projektowanego dokumentu strategicznego rozwój oferty turystycznej i rekreacyjnej. Aby nie spowodować zagrożenia terenów wynikającego z ewentualnego nadmiernego ruchu turystycznego, w fazie realizacji konieczne będzie wdrożenie kluczowych zasad zrównoważonego rozwoju. Przede wszystkim celem zadań związanych z turystyką wraz z jednoczesną ochroną terenów cennych przyrodniczo powinno być odpowiednie kanalizowanie ruchu turystów. Również rozwijanie infrastruktury towarzyszącej powinno odbywać się w sposób przyjazny dla środowiska, tj. wykorzystywanie przy realizacji punktów widokowych czy też miejsc do odpoczynku materiałów naturalnych i odnawialnych, które harmonijnie wkomponują się w krajobraz. Działania z zakresu edukacji ekologicznej z kolei pozwolą na zwiększenie świadomości lokalnej społecznej i zachęcą do odpowiedzialnych zachowań. Aby zapewnić długoterminową ochronę unikalnych zasobów przyrodniczych Gminy Brzeziny rozwój oferty turystycznej i rekreacyjnej wymaga również stałego monitorowania i adaptacji do zmian.

Rozwiązania zaproponowane w niniejszej *Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+* w dużej mierze uwzględniają działania i środki zapobiegawcze ewentualnym negatywnym oddziaływaniom na środowisko. Należy zaznaczyć również, że wobec wszelkich przedsięwzięć kwalifikujących się do mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

³⁷ <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

W przedmiotowej decyzji organ właściwy do jej wydania określi działania mające na celu zapobieganie bądź minimalizację negatywnego wpływu na środowisko w fazie budowy jak i eksploatacji.

3.4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU RELIAZAJI PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY

Zarówno cele strategiczne, cele operacyjne, jak i wszystkie kierunki rozwoju wyznaczone w projekcie **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** skierowane są na ogólny rozwój społeczno-gospodarczy z uwzględnieniem ochrony i poprawy stanu środowiska. Brak realizacji któregośkolwiek z założonych działań w sposób bezpośredni lub pośredni wpłynie przede wszystkim na obniżenie standardu życia mieszkańców Gminy Brzeziny, ale również w związku z postępującym wzrostem poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wód oraz gleby częściowo na pogorszenie stanu środowiska.

Brak realizacji **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** może potęgować niekorzystne tendencje w środowisku, m.in.:

- chaotyczny rozwój zabudowy oraz wzrost konfliktów przestrzennych;
- ograniczona świadomość ekologiczna i zaangażowanie mieszkańców w racjonalne kształtowanie przestrzeni gminy;
- presja zabudowy na obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo;
- zaniechanie działań na rzecz poprawy gospodarki wodno-ściekowej może skutkować wzrostem wykorzystania bezodpływowych zbiorników na nieczystości a tym samym zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych oraz obniżeniem komfortu życia mieszkańców;
- niewystarczające inwestycje w infrastrukturę drogową spowodują pogorszenie dostępności transportowej oraz wzrost emisji liniowej spalin i hałasu;
- brak rozwoju sieci ścieżek rowerowych i transportu alternatywnego może skutkować utrwaleniem uzależniania od indywidualnego transportu samochodowego, skutkującego pogarszaniem się jakości powietrza;
- brak ochrony i rewaloryzacji zabytków może prowadzić do postępującej degradacji dziedzictwa kulturowego i zanikania lokalnej tożsamości;
- brak działań zmierzających do poprawy efektywności energetycznej, wymiany nieefektywnych źródeł ciepła oraz rozwoju odnawialnych źródeł energii przyczyni się do utrzymania wysokiej emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. W konsekwencji utrzymany zostanie niski standard jakości powietrza w sezonie grzewczym, co będzie oddziaływać negatywnie na zdrowie mieszkańców oraz klimat lokalny;
- zaniechanie działań adaptacyjnych do zmian klimatu – takich jak rozwój retencji czy modernizacja systemów melioracyjnych – skutkować będzie nasileniem zjawisk suszy (zwłaszcza rolniczej) i lokalnych podtopień, a także zaburzeniem bilansu wodnego w ekosystemach rolnych i leśnych;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

- zaniechanie działań na rzecz rolnictwa zrównoważonego i promowania Dobrej Praktyki Rolniczej może skutkować degradacją gleb, ich zakwaszeniem, utratą próchnicy oraz zwiększeniem spływu biogenów do wód powierzchniowych;
- brak efektywnego gospodarowania wodami, a co za tym idzie zagrożenie niespełnienia celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych określonych w *Planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły*;
- pogorszenie potencjału adaptacyjnego obszaru, a tym samym wzrost podatności na katastrofy naturalne i klęski żywiołowe, a w przyszłości wzrost kosztów adaptacji do zmian klimatu;
- ograniczenie inicjatyw obywatelskich w zakresie ochrony środowiska i promocji zasad zrównoważonego rozwoju oraz do obniżenia poczucia odpowiedzialności za stan środowiska mieszkańców i wrażliwości na działania zagrażające jego jakości;

i inne.

Reasumując, brak realizacji zadań zapisanych w **Strategię Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** może przynieść negatywne skutki, zarówno dla środowiska, jak i dla mieszkańców Gminy. Można więc stwierdzić, iż pożądanym z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi jest doprowadzenie do realizacji celów i kierunków działań zapisanych w projekcie dokumentu.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

4. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Prognoza powinna identyfikować cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, unijnym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu. Należy również dokonać odniesienia celów ustalonych w Strategii do kierunków działań w dokumentach równoległych oraz określonych na szczeblu regionu. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej obszaru Gminy.

4.1. CELE WYNIKAJĄCE Z POLITYKI UNIJNEJ

Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju (*Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*) – dokument przedstawia 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju, w tym m.in. cel 6. „Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi” i cel 7 „Zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej energii po przystępnej cenie, zrównoważonej i nowoczesnej”.

Wskazane w dokumencie cele i kierunki działań mają odzwierciedlenie w celach i kierunkach działań wpisanych do sporządzanej **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**. Jedynym ze wskazanych w Strategii kierunków działań (w ramach celu operacyjnego 4.2. Adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie skutków suszy) jest zapewnienie dostępu do wody pitnej i bytowej poprzez rozwój kompleksowej infrastruktury wodociągowej. W zakresie zapewnienia mieszkańcom odpowiedniego dostępu do wody, dokument zakłada realizację działań takich jak: rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowych, budowa nowych studni głębinowych, modernizacja ujęć wody czy budowa hydroforni. Poprawa warunków sanitarnych odbywać się będzie poprzez wsparcie mieszkańców w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Innym założeniem strategicznym jest poprawa jakości powietrza i efektywności energetycznej w Gminie. W tym zakresie założono wsparcie mieszkańców w modernizacji i wymianie źródeł ciepła, zwiększanie udziału odnawialnych źródeł energii, termomodernizacje budynków użyteczności publicznych a także rozwój alternatywnych form transportu.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 - najważniejsze cele wyznaczone przez UE polegają na ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, zwiększeniu udziału energii ze źródeł odnawialnych i poprawie efektywności energetycznej.

W odniesieniu do sporządzanej **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**, powyższe założenia będą realizowane głównie poprzez wsparcie mieszkańców w modernizacji i wymianie źródeł ciepła, zwiększanie udziału odnawialnych źródeł energii, termomodernizację budynków użyteczności publicznych a także rozwój alternatywnych form transportu.

4.2. CELE WYNIKAJĄCE Z POLITYKI DOKUMENTÓW KRAJOWYCH

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (zwana dalej SOR) - głównym celem dokumentu jest „*Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym*”. Dodatkowo w ramach SOR określono 3 cele szczegółowe oraz obszary wpływające na osiągnięcie celów SOR, tj. Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe. W zakresie ochrony środowiska w SOR określono m.in. następujące kierunki interwencji:

- zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód (m.in. kształtowanie krajobrazów sprzyjających zatrzymywaniu wody, budowa zbiorników małej i dużej retencji, rozwój infrastruktury zieleni);
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania (m.in. ograniczanie emisji z transportu drogowego);
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego (m.in. rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej obszarów zurbanizowanych w celu zachowania łączności przestrzennej wewnątrz tych obszarów i z terenami otwartymi, zwiększenie ogólnej lesistości kraju oraz zwartości kompleksów leśnych i powierzchni zalesianych);
- zarządzanie zasobami geologicznymi (m.in. zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania złóż strategicznych dla gospodarki)
- gospodarka odpadami (m.in. gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, rozwijanie recyklingu odpadów oraz dążenie do maksymalizacji wykorzystywania odpadów jako surowców).
- oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych (m.in. zapewnienie odpowiednich poziomów ochrony przed skutkami oddziaływań pól elektromagnetycznych).

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ uwzględnia działania wskazane do realizacji w SOR m.in. w kwestii ograniczenia źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym, działania zwiększające adaptację gminy do zmian klimatu i inne. Stwierdza się, że projektowany dokument w pełni odnosi się do działań w zakresie ochrony środowiska określonych w *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej – celem głównym dokumentu jest „Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców”, wyznaczono również 3 cele szczegółowe:

- I Środowisko i zdrowie (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego);
- II Środowisko i gospodarka (Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska);
- III Środowisko i klimat (łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych).

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ uwzględnia w pełni zarówno główne cele *Polityki ekologicznej państwa 2030*, jak również wskazane cele szczegółowe.

Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.) – to dokument, którego celem jest poprawa jakości powietrza na terenie całej Polski. Kierunkami działań prowadzącymi do osiągnięcia celów szczegółowych, tj. osiągnięcia i dotrzymania co najmniej standardów jakości powietrza określonych w prawodawstwie unijnym oraz krajowym, są:

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora bytowo-komunalnego;
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora transportu drogowego;
- ograniczenie poziomu zanieczyszczeń powietrza w miastach, polityka miejska;
- zwiększenie udziału czystej energii, ciepła, rozwój odnawialnych źródeł energii;
- edukacja ekologiczna;
- źródła finansowania działań określonych w AKPOP;
- ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza z pozostałych sektorów mających wpływ na stan powietrza, w tym z uwzględnieniem działań dla sektora mieszkalnictwa do realizacji na obszarach wiejskich.

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ w swoich założeniach realizuje powyższe cele poprzez bezpośrednie działania związane z poprawą jakości powietrza oraz poprzez włączenie społeczeństwa w działania na rzecz poprawy jakości powietrza, uświadamiając konieczność ograniczenia niskiej emisji oraz kształtując w nich postawy proekologiczne.

4.3. CELE WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW REGIONALNYCH

Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2030 aktualizacja - Uchwała nr 359/25 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 25 marca 2025 r. Strategia zawiera cele oraz kierunki działań odwołujące się do ochrony środowiska:

Cel 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska

Kierunki:

- 3.1.1. Poprawa jakości powietrza
- 3.1.2. Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości
- 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
- 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Cel 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu

Kierunki:

3.2.1. Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego

3.2.2. Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych

3.2.3. Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjnie zaaranżowane tereny zieleni

Cel 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie

Kierunki:

3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego

3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego

Cel 3.5. Racjonalizacja Gospodarki Odpadami

Kierunki:

3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko

3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ uwzględniając cele i kierunki działań z zakresu ochrony i utrzymania posiadanych zasobów naturalnych oraz kulturowych wpisuje się założenie strategii wojewódzkiej.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi – uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. W zakresie ochrony środowiska przyrodniczego celem strategicznym na terenie województwa jest stworzenie regionu o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego.

Kierunki działań, które składają się na powyższy cel to:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, poprzez ochronę gleb i racjonalne gospodarowanie złożami kopalin,
- zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych (poprzez m.in. poprawę zdolności retencyjnej zlewni, poprawę jakości wód powierzchniowych i ochronę zasobów wód podziemnych),
- poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez wdrażanie technologii zmierzających do ograniczenia emisji CO₂,
- kształtowanie zasobów leśnych,
- zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej,
- zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego,
- przeciwdziałanie zagrożeniom m.in. poprzez poprawę klimatu akustycznego, ograniczenia zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, ograniczenie zagrożenia awariami,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

ograniczenie zagrożenia ruchami masowymi, ograniczenie zagrożenia powodziowego, przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu.

Wśród założeń **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** można odnaleźć dążenie do rozwoju technologii zmierzających do ograniczenia emisji CO₂, działania na rzecz adaptacji Gminy do zmian klimatu, a także utrzymanie i ochronę posiadanych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych.

Program ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 – jest dokumentem strategicznym województwa syntezującym istotne kwestie związane z ochroną środowiska, opracowanym zgodnie z dokumentami sektorowymi oraz dokumentami krajowymi. Dokument opisuje 10 obszarów interwencji, które odpowiadają poszczególnym komponentom środowiska lub obszarom mającym wpływ na stan środowiska. Poniżej wymieniono cele wskazane w dokumencie, w zakresie:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza: P.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu;
- Zagrożenia hałasem: ZH.I. Poprawa klimatu akustycznego w województwie łódzkim
- Pola elektromagnetyczne (PEM): PEM.I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi
- Gospodarowanie wodami gleb: GW.I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), GW.II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią
- Gospodarka wodno-ściekowa: GWS.I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej;
- Zasoby geologiczne: ZG.I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi;
- Gleby: GL.I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: GO.I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego;
- Zasoby przyrodnicze (ZP); ZP.I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej na terenie województwa łódzkiego
- Zagrożenia poważnymi awariami (PAP): PAP I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

Zdefiniowane w **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** cele uwzględniają założenia wskazane w wojewódzkim programie ochrony środowiska, w zakresie wszystkich komponentów środowiska. Strategia uwzględnia cele i kierunki działań dotyczące m.in. poprawy jakości powietrza przy zabezpieczeniu energetycznym obszaru, ochrony klimatu wraz z adaptacją do skutków zmian klimatycznych, ochrony zasobów przyrodniczych i bioróżnorodności, gospodarki odpadami, gospodarowania wodami i inne.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Audyt Krajobrazowy województwa łódzkiego - zgodnie z Audytem Krajobrazowym Województwa Łódzkiego na obszarze Gminy Brzeziny zidentyfikowano pięć krajobrazów priorytetowych. Dla każdego z nich dokument wojewódzki formułuje wnioski oraz rekomendacje dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania oraz użytkowania terenów, a także wskazuje działania służące zachowaniu istniejącego stanu bądź osiągnięciu stanu pożądanego – umożliwiającego ochronę wartości danego krajobrazu.

Poniżej przedstawiono syntetyczne zestawienie rekomendacji zawartych w Audycie Krajobrazowym, odnoszących się do poziomu gminnego. Mając na uwadze charakter zakres Strategii (w tym przede wszystkim modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej) – odniesiono się w szczególności do wytycznych w zakresie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub i zasad zagospodarowania.

Tabela 10 - Rekomendacje odnośnie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub zasad ich zagospodarowania na obszarze krajobrazów priorytetowych w Gminie Brzeziny

Krajobraz Priorytetowy Las Tadziński 10-318.82-42	Krajobraz Priorytetowy Las Janinowski 10-318.82-44
Rekomendacje odnośnie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub zasad ich zagospodarowania określających dopuszczalny zakres i ograniczenia tych zmian, w tym wytycznych odnośnie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów:	
<u>dominująca funkcja:</u> przyrodnicza i rekreacyjna	<u>dominująca funkcja:</u> przyrodnicza i rekreacyjna
<u>dopuszczalna funkcja:</u> mieszkaniowa, zagrodowa, rolnicza, usługowa i letniskowa poza zwartymi kompleksami leśnymi	<u>dopuszczalna funkcja:</u> brak wskazań
<u>Rekomendacje:</u> utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania; zapewnienie naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach, ograniczenie działań powodujących degradację siedlisk przyrodniczych, ochrona i kształtowanie stref ekotonowych, ograniczenie barier przestrzennych oraz wprowadzenie rozwiązań umożliwiających zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych, prowadzenie zrównoważonej i racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i wodnej, zachowanie zadrzewień przydrożnych oraz przydomowych ogrodów i sadów	<u>Rekomendacje:</u> utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania; prowadzenie zrównoważonej i racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej; uporządkowanie i utrzymanie przestrzeni publicznej z uwzględnieniem zasad ładu przestrzennego, ochrona i kształtowanie stref ekotonowych, ograniczenie barier przestrzennych oraz wprowadzanie rozwiązań umożliwiających zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych; zachowanie zadrzewień przydrożnych oraz przydomowych ogrodów i sadów
<u>W przypadku realizacji zabudowy należy dążyć do:</u> uzupełnienia wolnych przestrzeni w obszarach zabudowanych oraz zachowania jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej, niewprowadzania zabudowy w obrębie zwartych kompleksów leśnych	<u>W przypadku realizacji zabudowy należy dążyć do:</u> zachowania czytelnych granic między obszarami zabudowy a terenami otwartymi; niewprowadzania zabudowy w obrębie zwartych kompleksów leśnych
<u>Ograniczania:</u> Ograniczenie zagospodarowania generującego wielkoskalowe uciążliwości sanitarne (spowodowane np. emisją odorów, hałasu lub zapylenia). Ograniczanie zagospodarowania turystycznego, m.in. poprzez projektowanie szlaków turystycznych z uwzględnieniem chłonności turystycznej obszaru.	<u>Ograniczania:</u> Ograniczanie działań powodujących fizyczną i chemiczną degradację siedlisk przyrodniczych; Ograniczanie zagospodarowania turystycznego, m.in. poprzez projektowanie szlaków turystycznych z uwzględnieniem chłonności turystycznej obszaru.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Wprowadzanie rozwiązań mających na celu skuteczne kanalizowanie ruchu turystycznego

Wprowadzanie rozwiązań mających na celu skuteczne kanalizowanie ruchu turystycznego;
Ograniczanie zagospodarowania generującego wielkoskalowe uciążliwości sanitarne (spowodowane np. emisją odorów, hałasu lub zapylenia);
Niewprowadzanie elementów naruszających walory widokowe, w tym zabudowy dysharmonijnej.

Krajobraz Priorytetowy Kulminacja Wzniesień Łódzkich 10-318.82-132

Rekomendacje odnośnie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub zasad ich zagospodarowania określających dopuszczalny zakres i ograniczenia tych zmian, w tym wytycznych odnośnie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów:

dominująca funkcja: przyrodnicza, rekreacyjna, rolnicza

dopuszczalna funkcja: uzupełnienie struktury jednostki osadniczej nową zabudową z uwzględnieniem zasad ładu przestrzennego.

Rekomendacje: Zachowanie i kształtowanie właściwych powiązań przestrzenno-funkcjonalnych pomiędzy głównymi elementami kompozycyjnymi struktur osadniczych; prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej z uwzględnieniem zachowania trwałości lasów oraz wszystkich jego funkcji; zapewnienie jak najlepszego stanu zachowania zabytków, w tym stanowisk archeologicznych; Ochrona obszarów zakomponowanej zieleni, zadrzewień przydrożnych i śródpolnych oraz przydomowych ogrodów i sadów tradycyjnych, z uwzględnieniem zachowania i wprowadzania gatunków rodzimych; Ograniczenie barier przestrzennych w terenach otwartych oraz wprowadzanie rozwiązań umożliwiających zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych

W przypadku realizacji zabudowy należy dążyć do: uzupełnienia wolnych przestrzeni w strukturze i kontynuacji zabudowy z uwzględnieniem zachowania charakterystycznych cech schematu rozplanowania oraz walorów estetycznowidokowych zaleca się sytuowanie nowej zabudowy w nawiązaniu do cech charakterystycznych dla sposobu rozplanowania tradycyjnego siedliska; należy dążyć do zapewnienia jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz kształtowania zieleni w zagrodzie z wykorzystaniem gatunków rodzimych, w tym w części frontowej działki, w nawiązaniu do występujących we wsi tradycyjnych ogrodów przydomowych i sadów

Ograniczania: Unikanie wprowadzania nowych budynków oraz innych obiektów ograniczających swobodny przepływ wody w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią 1% i 10%; Ograniczenie zagospodarowania generującego wielkoskalowe

Krajobraz Priorytetowy Dolina Morgi w Tworzyńkach 10-318.82-107

dominująca funkcja: przyrodnicza, rekreacyjna,

dopuszczalna funkcja: mieszkaniowa, usługowa i letniskowa na obszarach istniejącej zabudowy,

Rekomendacje: Utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania; zapewnienie naturalnych procesów przyrodniczych; ochrona i kształtowanie stref ekotonowych pomiędzy różnymi rodzajami ekosystemów, szczególnie w miejscach narażonych na zwiększoną antropopresję, m.in. na obrzeżach lasu czy wzdłuż cieków; prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej z uwzględnieniem zachowania trwałości lasów oraz wszystkich jego funkcji; prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej w sposób niezburzający naturalnych procesów przyrodniczych; zachowanie zadrzewień przydrożnych oraz przydomowych ogrodów i sadów tradycyjnych, z uwzględnieniem wprowadzania gatunków rodzimych; uporządkowanie i utrzymanie przestrzeni publicznej z uwzględnieniem zasad ładu przestrzennego, w zakresie sposobów wykorzystywania terenów przestrzeni publicznych zaleca się wprowadzanie błękitno-zielonej infrastruktury

W przypadku realizacji zabudowy należy dążyć do: Lokalizacji nowych obiektów zabudowy na zasadzie uzupełnienia wolnych przestrzeni w obszarach zabudowanych z uwzględnieniem zachowania charakterystycznych cech schematu rozplanowania oraz walorów estetycznowidokowych; wykluczenia lokalizacji zabudowy przeskalowanej pod względem powierzchni lub wysokości; zapewnienia jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej; Niewprowadzanie zabudowy w obrębie zwartych kompleksów leśnych

Ograniczania: Ograniczanie działań powodujących fizyczną i chemiczną degradację siedlisk przyrodniczych; zapobieganie niekorzystnym zmianom jakościowym i ilościowym w drzewostanach; ograniczenie barier przestrzennych oraz wprowadzanie rozwiązań

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

uciążliwości sanitarne (spowodowane np. emisją odorów, hałasu lub zapylenia); ograniczania wielkoobszarowych upraw monokulturowych roślin wysokich wpływających na obniżenie walorów ekspozycji widokowych.; Ograniczenie skali zabudowy i zasięgu jej rozprzestrzeniania się oraz zacierania granic między obszarami zabudowy a terenami otwartymi i leśnymi.

umożliwiających zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych; ograniczanie zagospodarowania turystycznego, m.in. poprzez projektowanie szlaków turystycznych z uwzględnieniem chłonności turystycznej obszaru. Wprowadzanie rozwiązań mających na celu skuteczne kanalizowanie ruchu turystycznego; Ograniczanie zagospodarowania generującego wielkoskalowe uciążliwości sanitarne; niewprowadzanie elementów naruszających walory widokowe, w tym zabudowy dysharmonijnej, ograniczającej lub przesłaniającej otwarcia widokowe; ograniczenie skali zabudowy i zasięgu jej rozprzestrzeniania się oraz zacierania granic między obszarami zabudowy a terenami otwartymi i leśnymi.

Krajobraz Priorytetowy Dolina Mrogi (Tworzyjanki - Nagawki) 10-318.82-141

Rekomendacje odnośnie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub zasad ich zagospodarowania określających dopuszczalny zakres i ograniczenia tych zmian, w tym wytycznych odnośnie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów:

dominująca funkcja: przyrodnicza,

dopuszczalna funkcja: mieszkaniowa, zagrodowa, rolnicza, usługowa, letniskowa poza zwartymi kompleksami leśnymi i turystyczna w zakresie turystyki zrównoważonej

Rekomendacje: Zapewnienie naturalnych procesów przyrodniczych; zapobieganie niekorzystnym zmianom jakościowym i ilościowym w drzewostanach; ochrona i kształtowanie stref ekotonowych pomiędzy różnymi rodzajami ekosystemów; prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej i rybnej w sposób niezaburzający naturalnych procesów przyrodniczych; prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej z uwzględnieniem zachowania trwałości lasów oraz wszystkich jego funkcji; zapewnienie jak najlepszego stanu zachowania zabytków, w tym stanowisk archeologicznych; zachowanie i kształtowanie czytelności wnętrza doliny Mrogi z wykorzystaniem naturalnych uwarunkowań ukształtowania powierzchni.

W przypadku realizacji zabudowy należy dążyć do: Lokalizacji nowych obiektów zabudowy na zasadzie uzupełnienia wolnych przestrzeni w obszarach zabudowanych z uwzględnieniem zachowania charakterystycznych cech schematu rozplanowania oraz walorów estetyczno-widokowych; w przypadku realizacji zabudowy na terenach nieleśnych należy dążyć do zapewnienia jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej; zachowania zadrzewień przydrożnych oraz przydomowych ogrodów i sadów tradycyjnych, z uwzględnieniem wprowadzania gatunków rodzimych; wykluczenia lokalizacji zabudowy przeskalowanej pod względem powierzchni lub wysokości; ograniczenia skali zabudowy i zasięgu jej rozprzestrzeniania się oraz

Krajobraz Priorytetowy Las Wiączyński 10-318.82-38

dominująca funkcja: przyrodnicza, rekreacyjna,

dopuszczalna funkcja: brak wskazań

Rekomendacje: Zapewnienie naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach, ochrona i kształtowanie stref ekotonowych pomiędzy różnymi rodzajami ekosystemów, ograniczenie barier przestrzennych oraz wprowadzanie rozwiązań umożliwiających zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych, prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej z uwzględnieniem zachowania trwałości lasów oraz wszystkich jego funkcji, prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej w sposób niezaburzający naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach, zapewnienie jak najlepszego stanu zachowania zabytków, w tym stanowisk archeologicznych

W przypadku realizacji zabudowy należy dążyć do: Lokalizacji nowych obiektów zabudowy na zasadzie uzupełnienia wolnych przestrzeni w obszarach zabudowanych z uwzględnieniem zachowania charakterystycznych cech schematu rozplanowania oraz walorów estetycznowidokowych; wykluczenia lokalizacji zabudowy przeskalowanej pod względem powierzchni lub wysokości; zachowanie zadrzewień przydrożnych oraz przydomowych ogrodów i sadów tradycyjnych, z uwzględnieniem wprowadzania gatunków rodzimych.;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

zacierania granic między obszarami zabudowy a terenami otwartymi i leśnym

Ograniczania: Ograniczanie działań powodujących fizyczną i chemiczną degradację siedlisk przyrodniczych, w tym prowadzących do długotrwałego obniżenia poziomu wód gruntowych; ograniczenie barier przestrzennych oraz wprowadzanie rozwiązań umożliwiających zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych; unikanie wprowadzania nowych budynków oraz innych obiektów ograniczających swobodny przepływ wody w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią 1% i 10%;

Ograniczania: Na obszarze rezerwatu przyrody ograniczanie zagospodarowania turystycznego, m.in. poprzez projektowanie szlaków turystycznych z uwzględnieniem chłonności turystycznej obszaru. Wprowadzanie rozwiązań mających na celu skuteczne kanalizowanie ruchu turystycznego, ograniczanie zagospodarowania generującego wielkoskalowe uciążliwości sanitarne (spowodowane np. emisją odorów, hałasu lub zapylenia), ograniczanie działań powodujących fizyczną i chemiczną degradację siedlisk przyrodniczych, ograniczenie skali zabudowy i zasięgu jej rozprzestrzeniania się oraz zacierania granic między obszarami zabudowy a terenami otwartymi i leśnymi.

Źródło: Audyt Krajobrazowy Województwa Łódzkiego

Zarówno ustalenia modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, jak i wszystkie cele i kierunki działań zawarte w **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** są zgodne z rekomendacjami wskazanymi dla krajobrazów priorytetowych wymienionych w *Audycie Krajobrazowym Województwa Łódzkiego*. Należy zaznaczyć, że jednym z kierunków działań określonych w Strategii (w ramach celu operacyjnego 4.1) jest zachowanie integralności i różnorodności wartościowych krajobrazów oraz siedlisk, w tym ochrona krajobrazów priorytetowych zgodnie z rekomendacjami zawartymi w Audycie Krajobrazowym Województwa Łódzkiego.

4.4. CELE WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW PONADLOKALNYCH

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzezińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 - Uchwała nr XLIII/215/21 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 26 października 2021 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzezińskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do 2028 r. Nadrzędnym celem dokumentu jest poprawa stanu i ochrona środowiska przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju społeczno-gospodarczego. Po przeprowadzeniu analizy stanu środowiska wyznaczono cele oraz określono kierunki działań, których realizacja przełoży się na poprawę stanu środowiska w powiecie. Sporządzony dla powiatu program ochrony środowiska ujmuje następujące obszary interwencji i przypisane im kierunki interwencji:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza poprzez: ograniczenie emisji powierzchniowej;
- Zagrożenie hałasem (poprzez: zmniejszenie liczby ludności narażonej na ponadnormatywny hałas);
- Gospodarka wodnościekowa (poprzez: sprawny i funkcjonalny system wodociągowy, zrównoważone korzystanie z zasobów wodnych, rozwój i dostosowanie instalacji oraz urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodnościekowej dla potrzeb ludności i przemysłu);

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (poprzez: racjonalne zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie gospodarki odpadami, Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi);
- Zasoby przyrodnicze (poprzez: zwiększenie różnorodności biologicznej, ochronę walorów przyrodniczych terenów, działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych powiatu);
- Zagrożenia poważnymi awariami (poprzez: zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii).

Zdefiniowane w **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** cele uwzględniają założenia wskazane *Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzezińskiego* odnoszące się do wskazanych kierunków interwencji.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE

Kierunki działań strategicznych, planowanych do realizacji w ramach poszczególnych celów **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** zostały poddane ocenie możliwych oddziaływań na środowisko. W stosunku do każdego celu szczegółowego z uwzględnieniem zaplanowanych w ramach jego realizacji kierunków działań przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (obszary Natura 2000 oraz inne obszary chronione, różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, klimat, zasoby naturalne, powierzchnia ziemi, krajobraz, zabytki i dobra materialne, ludzie).

Stopień i zakres oddziaływania uzależniony jest przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia – czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, przekształconych antropogenicznie, w ramach nieprzekształconych dotąd terenów otwartych (np. użytkowanych rolniczo) lub też na obszarach (lub w ich pobliżu) objętych ochroną przyrodniczą. Dla tych ostatnich zakres negatywnych oddziaływań może być największy.

Biorąc pod uwagę, że projektowany dokument **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** zawiera jedynie cele i kierunki, a nie konkretne działania, przeprowadzona w niniejszej Prognozie analiza oddziaływania cechuje się znaczną ogólnością. Szczegółową oceną wpływu planowanych zamierzeń, może mieć miejsce dopiero wówczas, gdy dostępna jest informacja o dokładnej lokalizacji inwestycji, zasięgu, technologii, itd. Analiza wpływu konkretnych działań na poszczególne komponenty środowiska z uwzględnieniem celów ochrony – w przypadku obszarów chronionych, dokonywana będzie w ramach procedury oceny oddziaływania i rozpatrywana w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko.

Należy zaznaczyć, że część zamierzeń inwestycyjnych dla których ramy do realizacji stwarzają zapisy **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** może wymagać w przyszłości przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych. W związku z tym przyjęto, że na etapie opracowywania Prognozy Oddziaływania na Środowisko dla przedmiotowego dokumentu strategicznego, wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. Należy zaznaczyć, że część z omówionych poniżej oddziaływań ma charakter wyłącznie hipotetyczny – dana inwestycja może, ale nie musi być realizowana na podstawie celów określonych w Strategii.

Prognozowane oddziaływania według przyjętych metod przedstawiono opisowo, analizując przykładowe i typowe oddziaływania oraz w ujęciu macierzowym w tzw. **macierzach skutków środowiskowych**, do wypełnienia której zastosowano odpowiednią kolorystykę.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Przy ocenie uwzględniono zarówno końcowy efekt realizacji przedsięwzięcia, jak i jego potencjalne oddziaływanie na etapie eksploatacji (funkcjonowania) oraz na etapie budowy (realizacji). Wyniki analizy zawarte w macierzach skutków środowiskowych zostały potwierdzone opisem w odniesieniu do poszczególnych komponentów i właściwości środowiska, w celu określenia możliwych oddziaływań skutków realizacji ustaleń dokumentu. Macierze oddziaływań na środowisko stanowią syntetyczne zestawienia możliwych skutków środowiskowych pozytywnych, negatywnych, bezpośrednich, pośrednich, krótkoterminowych, długoterminowych oddziaływań planowanych działań.

5.1. ODDZIAŁYWANIE CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W STRATEGII NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Poniżej przedstawiono oddziaływanie na środowisko celów oraz kierunków działań sformułowanych w **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** na poszczególne komponenty środowiska.

I CEL STRATEGICZNY – WYMIAR PRZESTRZENNY:

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY I INFRASTRUKTURALNY GMINY

Cel operacyjny 1.1.

Zwiększenie ładu przestrzennego i efektywnego planowania przestrzennego

Realizacja celu operacyjnego 1.1, polegać będzie przede wszystkim na systematycznym rozszerzaniu pokrycia obszaru gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, podejmowaniem działań edukacyjnych dla mieszkańców w zakresie planowania przestrzennego, a także włączeniu ich w procesy planistyczne poprzez podejmowanie działań partycypacyjnych. Jak podkreślają zapisy Strategii, głównym założeniem realizacji niniejszego celu jest planowanie nowych terenów rozwojowych (mieszkaniowych i inwestycyjnych) z poszanowaniem zasad ładu przestrzennego i zachowaniem równowagi środowiskowej. Zakłada się, że wynikiem podjęcia działań w ramach celu operacyjnego 1.1. będzie w szczególności harmonijny rozwój zabudowy przy jednoczesnej ochronie wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Ze względu na znaczący udział w gminie obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo poprzez odpowiednie działania planistyczne możliwe będzie przeciwdziałanie presji wynikającej z potencjalnej ekspansji zabudowy mieszkaniowej.

W takim ujęciu, **realizacja celu będzie miała pozytywny wpływ na środowisko**, w szczególności na zlokalizowane na obszarze Gminy Brzeziny obszary objęte ochroną na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w tym obszary Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk Buczyzna Janinowska (kod PLH100017) oraz specjalny obszar ochrony siedlisk Wola Cyrusowa (kod PLH100034).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

Określenie zasad zagospodarowania terenu i kształtowania przyszłej zabudowy ograniczy również presję inwestycyjną na grunty rolne i leśne, co przyczyni się do ich ochrony, utrzymania funkcji ekologicznych i zachowania obecnego ukształtowania terenu. Uwzględnianie stref ochrony wód i zasad retencji wód opadowych pozwoli na minimalizowanie ryzyka degradacji zasobów wodnych i zapewnienie właściwej gospodarki wodnej, jednocześnie ograniczając możliwość zanieczyszczeń i negatywnych skutków przyszłej zabudowy na środowisko gruntowo-wodne. Harmonijny rozwój zabudowy, realizowany z poszanowaniem wartości krajobrazowych, wpłynie korzystnie na zachowanie walorów widokowych i krajobrazowych gminy, a także ograniczy fragmentację siedlisk i presję na bioróżnorodność. Racjonalne rozmieszczenie inwestycji przyczynia się również do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza oraz pośrednio do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych poprzez redukcję transportu i poprawę efektywności energetycznej zabudowy. Włączenie społeczności lokalnej w proces planowania sprzyja świadomości ekologicznej oraz równoważeniu potrzeb rozwojowych z koniecznością ochrony środowiska, co w dłuższej perspektywie wspiera zrównoważony rozwój gminy.

Podsumowując, kierunki działań przewidziane w ramach celu operacyjnego 1.1 zapewnią uporządkowany rozwój przestrzenny Gminy Brzeziny, równocześnie chroniąc zasoby przyrodnicze, krajobrazowe i wodne oraz wspierając trwały rozwój społeczno-gospodarczy. Prognozuje się, że realizacja przyjętych założeń zapewni zaspokojenie potrzeb obecnych oraz przyszłych mieszkańców, inwestorów i podmiotów gospodarczych, jednocześnie zapewniając ochronę walorów środowiskowych Gminy Brzeziny.

W odniesieniu do niniejszego kierunku działań stwierdza się pozytywne oddziaływanie w odniesieniu do wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego. Ochrona środowiska jest podstawą prowadzenia polityki przestrzennego zagospodarowania obszarów, opracowywania strategii rozwoju, planu ogólnego gminy czy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W treści najbardziej szczegółowych dokumentach planistycznych tj. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala się, w zależności od potrzeb: granice i zasady zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, szczególne warunki zagospodarowania terenów, w tym zakaz zabudowy, wynikający z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego, zasobów wodnych i zdrowia ludzi, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych.

Analiza i ocena przyjętych celu operacyjnego 1.1 i przypisanych do niego kierunków działań została przedstawiona w sposób syntetyczny w poniższej tabeli (tzw. macierzy skutków oddziaływania na środowisko).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 11. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 1.1. celu strategicznego 1. Zrównoważony rozwój przestrzenny i infrastrukturalny gminy

Lp.	Cele i kierunki rozwoju	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:									
		Różnorodność biologiczna	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze i klimat	Wody	Zasoby naturalne	Powierzchnia ziemi i gleby	Krajobraz	Dobra materialne i zabytki	Ludzie
1. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY I INFRASTRUKTURALNY GMINY											
1.1. Zwiększenie ładu przestrzennego i efektywnego planowania przestrzennego											
Kierunki działań:											
	Rozszerzanie pokrycia gminy MPZP										
	Wzmacnianie edukacji przestrzennej mieszkańców oraz rozwijaniu mechanizmów partycypacji społecznej w procesie planowania										
	Planowanie nowych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych z poszanowaniem ładu przestrzennego oraz równowagi środowiskowo-krajobrazowej										
	Ochrona obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo przed presją wynikającą z rozwoju zabudowy mieszkaniowej										

Źródło: opracowanie własne

OBJAŚNIENIA:

Oceny wpływu realizacji danego kierunku rozwoju na poszczególne komponenty środowiska dokonano z wykorzystaniem następujących oznaczeń:

- w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie **pozytywne** oddziaływanie na dany komponent,
- w przypadku, gdy realizacja zadania **nie będzie oddziaływać** na dany komponent na dany komponent (oddziaływanie obojętne)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Cel operacyjny 1.2.

Rozwój spójnej i zrównoważonej infrastruktury transportowej i technicznej

Realizacja niniejszego celu będzie polegała przede wszystkim na kompleksowej modernizacji dróg gminnych i towarzyszącej infrastruktury technicznej (m.in. sieci wodociągowych i systemów odwadniania) a także rozbudowie i integracji lokalnej infrastruktury pieszej i rowerowej. Zakładane działania będą obejmowały także poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez odpowiednie oznakowanie, oświetlenie i wprowadzanie elementów uspokajających ruch. W ramach infrastruktury technicznej, wśród kierunków działań ujętych w ramach celu ujęto również wsparcie mieszkańców w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

Przebudowa i modernizacja dróg gminnych dotyczyć będzie istniejącej infrastruktury komunikacyjnej. Priorytety gminy w tym zakresie określa zawarte w Strategii zestawienie zadań rekomendowanych przez UG Brzeziny do realizacji w ramach **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**. Wśród nich ujęto drogi gminne następujące odcinki dróg gminnych:

- nr 121002E w miejscowości Poćwiardówka,
- nr 121005E w miejscowościach Strzemboszewice-Bronowice-Tworzyjanki,
- nr 121007E (odcinki w miejscowościach Tadzín – Grzmiąca, Witkowice-Bogdanka, Helenów-Małczew oraz Paprotnia, Polik i Grzmiąca),
- nr 106351E w miejscowościach Jaroszki-Buczek
- oraz drogi wewnętrzne w miejscowościach: Małczew, Stare Koluszki, Eufeminów, Jaroszki, Poćwiardówka, Adamów, Gałkówka Kolonia, Zalesie, Tworzyjanki, Gaj, Teodorów, Buczek, Paprotnia, Dąbrówka Mała, Syberia i Bielanki.

Z zakresu kierunku rozwoju związanego z rozbudową infrastruktury pieszej i rowerowej, Strategia zakłada przede wszystkim tworzenie powiązań z przebiegającą poza granicami gminy krajową trasą rowerową nr 8 (Wrocław-Łódź-Warszawa), regionalnym korytarzem rowerowym nr 222 (Stryków-Koluszki-Brzeziny) oraz rozwój tras rowerowych łączyć Gminę Brzeziny z pobliskimi stacjami/przystankami kolejowymi (m.in. Łódź, Nowosolna, Andrespol i Koluszki). Strategia nie wskazuje konkretnych miejsc przebiegu potencjalnych tras rowerowych, dlatego należy przyjąć obszar całej Gminy Brzeziny.

W odniesieniu do przykładowych inwestycji ujętych w zawartym w Strategii zestawieniu, dotyczących potencjalnej rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej, wskazano lokalizacje obejmujące miejscowości: Witkowice, Buczek, Helenów oraz Rozworyn. Z uwagi na długookresowy horyzont obowiązywania dokumentu strategicznego, należy jednak uwzględnić, że do roku 2035+ możliwa będzie realizacja dodatkowych przedsięwzięć o podobnym charakterze, również poza wymienionymi lokalizacjami. Podobna sytuacja dotyczy rozbudowy oświetlenia ulicznego na obszarze Gminy Brzeziny – w tabeli priorytetowych zadań wskazano miejscowości Adamów, Marianów Kołacki oraz Jordanów. Należy jednak założyć, że w okresie obowiązywania Strategii, realizacja tego typu przedsięwzięć możliwa będzie również w innych lokalizacjach, w zależności od pojawiających się potrzeb i uwarunkowań lokalnych.

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków dotyczyć będzie całego obszaru Gminy Brzeziny.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Zdefiniowane w celu operacyjnym 1.2. kierunki działań mogą generować zarówno **pozytywne, jak i negatywne oddziaływania na środowisko**. Poniżej wskazano oddziaływanie analizowanego działania na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego.

Obszary ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000

Analiza lokalizacji dróg przewidzianych do przebudowy w ramach realizacji Strategii, dokonana na podstawie zestawienia rekomendowanych zadań ujętych w dokumencie, wskazuje, iż część z planowanych inwestycji komunikacyjnych przebiega przez obszary objęte ochroną prawną na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody. Mając na uwadze pokrycie powierzchni gminy obszarowymi formami ochrony przyrody na poziomie ok. 76,5%³⁸, lokalizacja części planowanych inwestycji na terenach chronionych jest zjawiskiem naturalnym i trudnym do uniknięcia. Dotyczy to przede wszystkim przebudowy i modernizacji następujących dróg gminnych i wewnętrznych:

- przebiegających zarówno przez obszar Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (lub jego otulinie) jak i Obszar Chronionego Krajobrazu Mrogi i Mrożycy odcinków dróg gminnych:
 - o nr 121002E w miejscowości Poćwiardówka,
 - o nr 121007E w miejscowościach Tadzin – Grzmiąca,
 - o nr 121007E w miejscowościach. Paprotnia, Polik, Grzmiąca,
 - o nr 106351E w miejscowościach Jaroszki-Buczek
 - o oraz dróg wewnętrznych w miejscowościach: Jaroszki, Buczek, Dąbrówka Mała, Syberia;
- przebiegających wyłącznie przez Obszar Chronionego Krajobrazu Mrogi i Mrożycy odcinków dróg gminnych:
 - o nr 121005E w miejscowościach Strzemboszewice-Bronowice-Tworzyjanki,
 - o nr 121007E w miejscowościach Witkowice-Bogdanka
 - o oraz dróg wewnętrznych w miejscowościach: Stare Koluszki, Tworzyjanki, Gaj, Bielanki;
- przebiegającego wyłącznie przez obszar Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich odcinka drogi wewnętrznej w miejscowości Teodorów.

Część z zestawionych w Strategii odcinków dróg gminnych i wewnętrznych mających priorytetowe znaczenie w modernizacji przebiega w pobliżu lub na styku z granicami obszarów chronionych. Są to odcinki dróg wewnętrznych w miejscowościach Eufeminów, Adamów, Gałkówka Kolonia oraz Zalesie, zlokalizowane poza granicami, lecz w bezpośrednim sąsiedztwie Obszaru Chronionego Krajobrazu Mrogi i Mrożycy.

Pozostałe wskazane w Strategii rekomendowane do realizacji zadania dotyczące przebudowy dróg zlokalizowane są poza obszarami chronionymi. Żadne ze wskazanych przedsięwzięć nie

³⁸ Według danych GUS – stan za 2023 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

znajduje się w zasięgu obszaru Natura 2000 (PLH100017) Buczyna Janinowska oraz obszaru Natura 2000 (PLH100034) Wola Cyrusowa.

Potencjalna przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Buczek będzie realizowana w odległości ok. 300 od obszaru Natura 2000 PLH1000017 Buczyna Janinowska. Nie przewiduje się jednak, aby realizacja Strategii mogła wpłynąć znacząco negatywnie na funkcjonowanie obszaru.

Mając na uwadze charakter planowanych działań, obejmujących głównie modernizację i przebudowę istniejących ciągów komunikacyjnych należy stwierdzić, że ewentualne oddziaływania na obszary chronione będą lokalne, krótkotrwałe i odwracalne, ograniczone przede wszystkim do etapu realizacji robót budowlanych. Mogą one obejmować okresowe zwiększenie hałasu, zapylenia oraz krótkotrwałe oddziaływanie na roślinność przydrożną i siedliska przyległe. Zastosowanie właściwych środków minimalizujących – takich jak prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, ograniczenie zajęcia pasa drogowego oraz właściwe gospodarowanie odpadami i substancjami ropopochodnymi – pozwoli na skuteczne ograniczenie potencjalnych skutków środowiskowych.

Ze względu na fakt, iż potencjalne przyszłe inwestycje będą realizowane w ramach istniejącej infrastruktury komunikacyjnej, **nie przewiduje się trwałego przekształcenia siedlisk przyrodniczych ani fragmentacji obszarów cennych przyrodniczo.** W dłuższej perspektywie modernizacja infrastruktury drogowej i odwodnieniowej może nawet przyczynić się do ograniczenia degradacji środowiska, m.in. poprzez uporządkowanie systemów odwodnienia i ograniczenie wpływu zanieczyszczeń powierzchniowych.

Analiza została przeprowadzona w oparciu o zestawienie zadań rekomendowanych do realizacji, ujęte w treści Strategii (Tabela 4, s. 58–60 Strategii), opracowanej na podstawie informacji przekazanych przez Urząd Gminy Brzeziny, z odniesieniem do konkretnych działek ewidencyjnych. **Należy podkreślić, że wskazane przedsięwzięcia mają charakter orientacyjny i przykładowy, a dokument strategiczny nie przesądza o ich obligatoryjnej realizacji, lecz wskazuje potencjalne kierunki działań rozwojowych gminy. Realizacja powyższych działań będzie każdorazowo uzależniona od dalszych etapów planistycznych i szczegółowej oceny środowiskowej.**

Jak ukazuje zaproponowany w Strategii modelu struktury- funkcjonalno-przestrzennej, zakładany w dokumencie **rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej** realizowany będzie prawdopodobnie również na terenach przyrodniczych. Przeprowadzenie trasy ścieżek rowerowych na obszarach cennych przyrodniczo, przy nadmiernym ruchu turystów może spowodować zakłócenia spokoju zwierząt i niszczenie roślin. Z drugiej strony – wyznaczenie dróg rowerowych i ich oznaczenie przyczyni się do skupienia osób korzystających z infrastruktury w ustalonych miejscach oraz ograniczy w ten sposób niekontrolowaną penetrację obszarów przyrodniczych. Biorąc pod uwagę dłuższy horyzont czasowy, warto podkreślić, że rozwijając i popularyzując transport pieszy i rowerowy w Gminie zmniejszy się obciążenie środowiska

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

przyrodniczego zanieczyszczeniami generowanymi przez transport samochodowy. Prognozuje się poprawę jakości powietrza, a tym samym zmniejszenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do wód i gleb. To z kolei wpłynie na poprawę warunków życia dla fauny i flory. Pośrednim długoterminowym efektem działania związanego z rozwojem komunikacji rowerowej i pieszej będzie utrzymanie lub nawet zwiększenie różnorodności biologicznej w Gminie Brzeziny.

Działania z zakresu rozbudowy, modernizacji i poprawy funkcjonowania infrastruktury technicznej (m.in. sieci wodociągowych) realizowane będą na terenach zurbanizowanych. W związku z tym nie przewiduje się, aby ich realizacja mogła powodować znaczące negatywne oddziaływania na obszary objęte prawną ochroną przyrody, w tym obszary Natura 2000, w szczególności na cele i przedmioty ich ochrony, integralność tych obszarów oraz stan zachowania siedlisk przyrodniczych.

Podsumowując, **realizacja celu operacyjnego 1.2 nie będzie powodowała znaczącego negatywnego oddziaływania na cele i integralność obszarów Natura 2000 ani innych form ochrony przyrody.** Potencjalne oddziaływania o charakterze lokalnym i czasowym mogą być skutecznie minimalizowane na etapie przygotowania i realizacji inwestycji poprzez właściwe planowanie, nadzór przyrodniczy oraz stosowanie dobrych praktyk budowlanych.

Bioróżnorodność, rośliny, zwierzęta

Ujęte w ramach celu operacyjnego 1.2. w większości dotyczą terenów zurbanizowanych lub przekształconych antropogenicznie, co istotnie ogranicza możliwość ich znaczącego negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i świat zwierzęcy.

Niemniej, w przypadku inwestycji prowadzonych w pobliżu obszarów cennych przyrodniczo (lasów, dolin rzecznych, półnaturalnych terenów rolniczych), potencjalne oddziaływania mogą dotyczyć okresowych zaburzeń siedlisk w trakcie realizacji robót, takich jak zwiększony hałas, emisja pyłów, chwilowe ograniczenie migracji drobnych gatunków zwierząt czy ryzyko mechanicznego zniszczenia roślinności towarzyszącej ciągom komunikacyjnym. Skala tych oddziaływań będzie jednak ograniczona przestrzennie i czasowo, a po zakończeniu prac budowlanych nie przewiduje się długotrwałego wpływu na populację lokalnej fauny i flory. Modernizacja istniejących tras komunikacyjnych nie wiąże się z zajęciem nowych terenów cennych przyrodniczo ani z trwałą fragmentacją siedlisk.

Przewidywana rozbudowa infrastruktury pieszej i rowerowej, a także modernizacja dróg z zastosowaniem rozwiązań proekologicznych (np. systemów odwodnienia ograniczających spływ zanieczyszczeń ropopochodnych) może wręcz przyczynić się do poprawy stanu środowiska, poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu z transportu samochodowego oraz promowanie zrównoważonej mobilności.

Działania z zakresu rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej – w tym rozbudowy sieci wodociągowej czy wspierania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków – będą oddziaływać korzystnie na stan środowiska przyrodniczego. Ich realizacja przyczyni się do ograniczenia ryzyka niekontrolowanego odprowadzania ścieków do gruntu i wód

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

powierzchniowych, co w dłuższej perspektywie poprawi warunki bytowania organizmów wodnych oraz jakość siedlisk związanych z ekosystemami wilgotnymi. Tym samym działania te będą sprzyjać ochronie bioróżnorodności na poziomie lokalnym, w szczególności w kontekście ekosystemów wodno-lądowych.

Biorąc pod uwagę charakter i potencjalną lokalizację przedsięwzięć, które mogą być realizowane w przyszłości na podstawie przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny kierunków działań, a także skalę ich potencjalnego oddziaływania, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych skutków dla bioróżnorodności, roślin i zwierząt. Przeciwnie – przy właściwej realizacji przyszłych inwestycji, z zachowaniem zasad dobrej praktyki środowiskowej, możliwe jest osiągnięcie efektów pośrednio pozytywnych, wspierających ochronę zasobów przyrodniczych Gminy Brzeziny.

Powietrze i klimat

Realizacja celu operacyjnego 1.2., będzie miała wpływ na stan powietrza głównie w okresie prowadzenia prac budowlanych. W trakcie realizacji robót budowlanych możliwe jest krótkotrwałe zwiększenie emisji pyłów zawieszonych (PM₁₀, PM_{2,5}) oraz gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza związanych z pracą maszyn budowlanych i transportem materiałów. Intensywność tych oddziaływań będzie ograniczona zarówno czasowo, jak i przestrzennie, a ich skala będzie stosunkowo niewielka w ujęciu ogólnogminnym.

Skutkiem realizacji działań obejmujących modernizację nawierzchni dróg oraz instalację oświetlenia ulicznego, przy odpowiednim doborze technologii (np. stosowanie energooszczędnych opraw LED) mogą być długoterminowe oddziaływania o charakterze pozytywnym. Realizacja niniejszych kierunków działań może w dłuższej perspektywie przyczynić się zmniejszenia zużycia energii i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Równocześnie rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej sprzyja promowaniu zrównoważonego transportu, co może prowadzić do redukcji natężenia ruchu samochodowego, a tym samym ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza i gazów cieplarnianych w skali lokalnej. Oddziaływanie to można określić jako silne, długoterminowe o pozytywnym charakterze.

Działania związane z rozbudową i modernizacją infrastruktury technicznej, obejmujące sieci wodociągowe i systemy odwadniania oraz wsparcie mieszkańców w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, nie będą generować istotnego oddziaływania na jakość powietrza ani klimat w fazie eksploatacji. Po zakończeniu prac inwestycyjnych i wprowadzeniu infrastruktury do użytkowania, funkcjonowanie sieci nie wiąże się z emisją zanieczyszczeń powietrza ani istotnym wzrostem emisji gazów cieplarnianych. W tym zakresie można stwierdzić oddziaływanie obojętne (neutralne).

W odniesieniu do modernizacji infrastruktury drogowej należy podkreślić, że przyszłe działania będą dotyczyły odcinków istniejących dróg. W związku z tym nie przewiduje się zwiększenia powierzchni utwardzonych, co mogłoby prowadzić do przyspieszonego spływu wód opadowych i zwiększenia ryzyka lokalnych podtopień. Tym samym realizacja ujętych w Strategii zamierzeń nie powinna powodować negatywnego wpływu na lokalny klimat ani przyczyniać się do zmian klimatycznych. Przewidywane działania wpisują się w standardową eksploatację istniejącej infrastruktury.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Wody

Realizacja celu operacyjnego 1.2 obejmująca modernizację dróg gminnych wraz z infrastrukturą techniczną, w tym systemami wodociągowymi i odwodnieniowymi, a także wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, będzie miała istotne znaczenie dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych.

Przewidziane działania modernizacyjne w obrębie istniejących dróg i sieci technicznych pozwolą na poprawę systemów odprowadzania wód opadowych, ograniczając ryzyko lokalnych podtopień oraz erozji gruntów. Należy zaznaczyć jednak, że realizacja tych przedsięwzięć może się wiązać z użyciem sprzętu ciężkiego. W trakcie realizacji przyszłych przedsięwzięć możliwa jest zatem emisja zanieczyszczeń ropopochodnych do gruntu z nieszczelnych układów paliwowych i smarowniczych urządzeń wykorzystywanych przy pracach z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu, co może mieć wpływ na zanieczyszczenie płytko zalegających poziomów wód podziemnych. Będzie to oddziaływanie chwilowe i krótkotrwałe, ustąpi wraz z zakończeniem prac budowlanych. Co więcej, są to sytuacje awaryjne, w związku z czym prawdopodobieństwo wystąpienia niniejszego zagrożenia określa się jako minimalne.

Zakładana poprzez określone w Strategii kierunki działań związane z gospodarką wodno-ściekową, w tym wsparcie mieszkańców w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, wyposażonych w nowoczesne systemy biologicznego i mechanicznego oczyszczania, pozwoli na ograniczenie lokalnego zanieczyszczenia wód gruntowych, poprawę jakości wód powierzchniowych w pobliżu zabudowy. Oddziaływanie będzie miało charakter pozytywny, pośredni, długoterminowy. Takie działania mają szczególne znaczenie w rejonach, w których rozwinięcie sieci kanalizacyjnej jest utrudnione ze względu na uwarunkowania terenowe.

Realizacja założeń celu operacyjnego 1.2, obejmująca modernizację dróg gminnych wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną oraz rozbudowę lokalnej infrastruktury pieszej i rowerowej, **nie będzie lokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie dolin rzecznych Mrogi, Mroźcy, ich dopływów, ani na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.** W konsekwencji nie przewiduje się znaczącego ryzyka lokalnego zanieczyszczenia wód powierzchniowych ani zwiększenia zagrożenia powodziowego w skali gminy.

Zakładana poprawa gospodarki wodno-ściekowej (m.in. poprzez wsparcie mieszkańców w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków) przyczyni się do ograniczenia presji ze strony odprowadzania nieoczyszczonych ścieków na środowisko wodne.

Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2025-2035+ w tym zakresie wpłynie korzystnie na ochronę wód podziemnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 403 „Zbiornik międzymorenowy Brzeziny – Lipce Reymontowskie”, nr 404 „Zbiornik Koluszek” oraz nr 402 „Zbiornik Stryków”, w zasięgu których położona jest Gmina Brzeziny, a także Jednolitych Części Wód Podziemnych GW200063 i GW200084.

Mając na uwadze, że jedną z obecnie zidentyfikowanych presji determinujących zły stan wód Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) w zasięgu gminy (PLRW200010272345 „Mroga do Mroźcy”, PLRW20001027223 „Moszczenica do Dopływu z Besiekierza” oraz

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

PLRW200010254635 „**Wolbórka do Dopływu spod Będzelina**”) są źródła bytowe i komunalne – realizacja niniejszego celu operacyjnego w odniesieniu do zamierzeń w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej terenów wiejskich sprzyjać będzie poprawie stanu ekologicznego i chemicznego JCWP.

Zasoby naturalne

Do przebudowy i modernizacji dróg wykorzystywane będą kruszywa naturalne. W odniesieniu do złóż kruszywa przewiduje się, że będą to głównie oddziaływania potencjalnie negatywne, bezpośrednie (związane z eksploatacją i wykorzystaniem kruszyw naturalnych do budowy dróg). Ze względu na zakres, oddziaływanie będzie miało charakter lokalny i ograniczony, bez znaczących skutków środowiskowych w skali gminy.

Powierzchnia ziemi i gleby

Oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby będą miały charakter lokalny, krótkotrwały i odwracalny, przede wszystkim związany z prowadzeniem prac budowlanych. Roboty budowlane prowadzone w obrębie istniejących pasów drogowych i terenów przekształconych powodują, że skala przekształceń będzie znacząco ograniczona. Ewentualne przemieszczenia mas ziemnych i naruszenia wierzchniej warstwy glebowej wystąpią głównie w fazie realizacji inwestycji, a po zakończeniu prac możliwe będzie przywrócenie terenu do stanu pierwotnego.

W fazie eksploatacji przedsięwzięcia możliwe do realizacji w ramach celu operacyjnego 1.2. (tj. modernizowane drogi i infrastruktura towarzysząca, infrastruktura techniczna oraz ciągi piesze i rowerowe) nie będą powodować istotnych negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi ani na gleby.

Krajobraz

Charakter oddziaływania skutków realizacji celu 1.2. na krajobraz można ocenić jako neutralny lub pozytywny.

Należy zaznaczyć, że modernizacja istniejących dróg oraz infrastruktury towarzyszącej czy też rozwój komunikacji pieszej i rowerowej nie będzie prowadzić do zasadniczych przekształceń układu przestrzennego ani ingerencji w krajobraz o wysokich walorach przyrodniczych czy kulturowych. Działania te będą realizowane przede wszystkim w obrębie już zagospodarowanych przestrzeni, dzięki czemu nie dojdzie do naruszenia harmonii krajobrazowej terenów otwartych.

Wprowadzenie nowej infrastruktury w postaci oświetlenia ulicznego, elementów poprawiających bezpieczeństwo ruchu czy ścieżek rowerowych może przyczynić się do uporządkowania i estetyzacji przestrzeni publicznej, zwłaszcza w rejonach o rozproszonym lub niejednorodnym układzie zabudowy.

Dobra materialne i zabytki – brak oddziaływań, oddziaływanie obojętne

Planowane działania realizowane będą głównie w granicach istniejących pasów drogowych i terenów zurbanizowanych, co minimalizuje ryzyko kolizji z obiektami wpisanymi do rejestru zabytków lub ujętymi w ewidencji zabytków. Prace prowadzone w sąsiedztwie obiektów

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

chronionych będą odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zapewniając ich odpowiednie zabezpieczenie. W związku z tym oddziaływanie celu 1.2 na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe należy uznać za neutralne.

Ludzie

Realizacja celu operacyjnego 1.2 będzie miała w głównej mierze pozytywny wpływ na warunki życia mieszkańców Gminy Brzeziny. Modernizacja i przebudowa dróg gminnych oraz infrastruktury towarzyszącej, w tym chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia ulicznego itp. przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, komfortu komunikacji oraz dostępności przestrzeni publicznej. Usprawnienia w zakresie infrastruktury wodociągowej, a także wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, wpłynie korzystnie na jakość środowiska lokalnego, redukując ryzyko zanieczyszczenia wód i związanych z tym zagrożeń zdrowotnych. Oddziaływanie na ludzi można ocenić jako pozytywne, silne, długoterminowe.

W krótkim okresie realizacja inwestycji może powodować okresowe utrudnienia komunikacyjne i niewielkie uciążliwości związane z pracami budowlanymi, w tym hałas i zapylenie, jednak ich charakter będzie tymczasowy i ograniczony do czasu prowadzenia robót.

W kontekście długoterminowym działania ujęte w ramach celu 1.2 przyczynią się do podniesienia jakości życia mieszkańców, poprawy bezpieczeństwa oraz zwiększenia dostępności infrastruktury transportowej i technicznej.

Analiza i ocena przyjętych w ramach celu operacyjnego 1.2 i kierunków działań została przedstawiona w sposób syntetyczny w poniższej tabeli (macierzy oddziaływania na środowisko).

W macierzy oddziaływania na środowisko przyjęto następujące oznaczenia:

OBJAŚNIENIA:

Oceny wpływu realizacji danego kierunku rozwoju na poszczególne komponenty środowiskowe dokonano

z wykorzystaniem następujących oznaczeń:

- – w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie **pozytywne** oddziaływanie na dany komponent,
- - **brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania** – możliwe negatywne oddziaływanie, jednak prawdopodobieństwo jego wystąpienia uzależnione jest od skali i rodzaju przedsięwzięcia oraz wyboru szczegółowych rozwiązań niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji oddziaływań.
- - w przypadku, gdy negatywne oddziaływanie może się pojawić, gdy **negatywne** oddziaływanie będzie związane tylko z etapem realizacji inwestycji - prowadzenie prac budowlanych, będzie mieć krótkotrwały charakter i zaniknie wraz z zakończeniem tych prac.
- - w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie **negatywne** oddziaływanie na dany komponent.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

- ☐ - w przypadku, gdy realizacja zadania przyniesie **zarówno pozytywne, jak i negatywne** oddziaływanie na dany komponent,
- ☐ – w przypadku, gdy realizacja zadania **nie będzie oddziaływać** na dany komponent na dany komponent.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 12. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 1.2. celu strategicznego 1. Zrównoważony rozwój przestrzenny i infrastrukturalny gminy

Lp.	Cele i kierunki rozwoju	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:									
		Różnorodność biologiczna	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze i klimat	Wody	Zasoby naturalne	Powierzchnia ziemi i gleby	Krajobraz	Dobra materialne i zabytki	Ludzie
1. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY I INFRASTRUKTURALNY GMINY											
1.2. Rozwój spójnej i zrównoważonej infrastruktury transportowej i technicznej											
Kierunki działań:											
	Kompleksowa modernizacja, przebudowa dróg gminnych wraz z infrastrukturą techniczną podziemną oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego										
	Rozbudowa i integracja lokalnej sieci chodników oraz ścieżek rowerowych										
	Rozwój tras rowerowych łączących sołectwa z centrum gminy oraz regionalnym systemem komunikacji										
	Tworzenie powiązań tras rowerowych z regionalnym systemem transportu zbiorowego i sąsiednimi gminami										
	Rozbudowa i modernizacja systemów wodociągowych										
	Wsparcie mieszkańców w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków										
	Rozwijanie sieci telekomunikacyjnej										

Źródło: opracowanie własne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Cel operacyjny 1.3.

Kształtowanie krajobrazu wiejskiego i poprawa estetyki przestrzeni publicznych

Realizacja celu operacyjnego 1.3. obejmować będzie działania o charakterze porządkowym, ukierunkowane na podniesienie jakości przestrzeni publicznych oraz wzmocnienie tożsamości krajobrazu wiejskiego Gminy Brzeziny. W ramach jego realizacji przewidziano m.in. zagospodarowanie terenów przyległych do obiektów użyteczności publicznej, tworzenie i modernizację miejsc rekreacji i wypoczynku (placów zabaw, ścieżek spacerowych, siłowni plenerowych, altan, skwerów), a także wprowadzenie zieleni urządzonej w przestrzeni publicznej. Przyszłe działania mogą obejmować również prace związane z rewaloryzacją i utrzymaniem obiektów zabytkowych oraz ich adaptacją do nowych funkcji społeczno-kulturalnych. W tym zakresie, Strategia wskazuje również Obszar Strategicznej Interwencji (**OSI - Obszar rewaloryzacji i adaptacji obiektów zabytkowych na funkcje społeczne i kulturalne**), obejmujący zespół willowy w miejscowości Tworzyjanki.

Poniżej wskazano oddziaływanie założeń analizowanego celu operacyjnego na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego.

Obszary ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000

Realizacja działań, które mogą wynikać z określonych w kierunków działań koncentrować się będzie przede wszystkim na terenach zurbanizowanych, w obrębie istniejącej zabudowy poszczególnych miejscowości. Należy mieć jednak na uwadze, że ze względu na znaczny udział powierzchni Gminy Brzeziny objętej obszarowymi formami ochrony przyrody, część przedsięwzięć może być realizowana w granicach lub bezpośrednim sąsiedztwie obszarów chronionych. Dotyczy to w szczególności Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich, obejmującego północną część gminy oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Mrogi i Mrożycy, rozciągającego się od części północnej po wschodnie i południowe rejony gminy.

Przewidywane działania – takie jak zagospodarowanie przestrzeni publicznych, tworzenie i modernizacja miejsc rekreacji, nasadzenia zieleni czy prace porządkowe – mają charakter niewielkoskalowy i punktowy, a ich **realizacja nie będzie wiązała się z istotną ingerencją w elementy przyrodnicze. W związku z tym nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów chronionych, ich integralność ani spójność sieci Natura 2000.**

Zakłada się, że działania wynikające z ujętych w ramach celu kierunków działań nie będą prowadzone na obszarach o najwyższej wartości przyrodniczej, w tym na terenie rezerwatu przyrody Parowy Janinowskie oraz w granicach obszarów Natura 2000 PLH100017 Buczyna Janinowska i PLH100034 Wola Cyrusowa. Tym samym **nie wystąpi ryzyko naruszenia siedlisk przyrodniczych ani pogorszenia stanu populacji gatunków będących przedmiotem ochrony tych obszarów.**

Warto zaznaczyć również, że podejmowane w przyszłości działania mogą w dłuższej perspektywie oddziaływać pozytywnie na stan środowiska przyrodniczego – poprzez zwiększenie powierzchni zieleni urządzonej, ograniczenie presji urbanizacyjnej w otwartym krajobrazie oraz poprawę estetyki i ładu przestrzennego, sprzyjając integracji działań rozwojowych z walorami przyrodniczymi gminy.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Oddziaływanie realizacji celu 1.3. na obszary ochrony przyrody (w tym obszary Natura 2000) określa się jako neutralne lub pozytywne.

Bioróżnorodność, rośliny, zwierzęta

Oddziaływanie skutków realizacji celu operacyjnego 1.3. na bioróżnorodność, rośliny i zwierzęta można ocenić jako neutralne lub pozytywne.

Planowane przedsięwzięcia, takie jak zagospodarowanie terenów wokół obiektów użyteczności publicznej, tworzenie i modernizacja przestrzeni rekreacyjnych, a także rozwój zieleni urządzonej, będą realizowane głównie w obrębie istniejącej zabudowy oraz terenów już przekształconych antropogenicznie. Z tego względu skala potencjalnej ingerencji w siedliska przyrodnicze czy miejsca bytowania fauny i flory będzie ograniczona.

Działania z zakresu przede wszystkim rozwoju zieleni urządzonej mogą natomiast przyczynić się do lokalnego wzbogacenia bioróżnorodności. Tworzenie nowych elementów zieleni w postaci zadrzewień, pasów roślinności czy rabat roślinnych sprzyja powstawaniu mikrośrodków stanowiących schronienie i źródło pokarmu dla drobnych gatunków zwierząt, w tym owadów zapylających, ptaków i drobnych ssaków. W dłuższej perspektywie działania te mogą przyczynić się do poprawy lokalnych warunków siedliskowych, stabilizacji mikroklimatu oraz zwiększenia retencji biologicznej.

W fazie realizacji poszczególnych inwestycji możliwe będą przejściowe oddziaływania negatywne na elementy fauny i flory, wynikające z prac ziemnych, czasowego zwiększenia hałasu i zapylenia. Będą one jednak krótkotrwałe, odwracalne i ograniczone przestrzennie, a po zakończeniu robót spodziewana jest sukcesywna regeneracja środowiska przyrodniczego.

Realizacja celu 1.3. nie stanowi zagrożenia dla utrzymania lokalnej bioróżnorodności, a także nie zakłóci funkcjonowania świata zwierzęcego i roślinnego – przeciwnie, dzięki wprowadzaniu nowych elementów zieleni i kształtowaniu ładu przestrzennego może przyczynić się do wzrostu walorów przyrodniczych i ekologicznych obszarów zurbanizowanych gminy.

Powietrze i klimat

Realizacja zamierzeń, dla których ramy stwarza analizowany cel operacyjny w dużej mierze skutkować będzie pozytywnych lub neutralnym oddziaływaniem na stan powietrza atmosferycznego i klimat.

Działania takie jak wprowadzanie zieleni urządzonej, nasadzenia drzew i krzewów w przestrzeniach publicznych, zagospodarowanie terenów rekreacyjnych czy rewitalizacja otoczenia obiektów użyteczności publicznej mogą sprzyjać poprawie jakości powietrza przede wszystkim poprzez zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnych, które pełnią funkcję naturalnych filtrów zanieczyszczeń oraz magazynów dwutlenku węgla. Potencjalne nowe nasadzenia drzew wzdłuż dróg i w centralnych częściach poszczególnych sołectw przyczynią się do redukcji emisji pyłów zawieszonych i zanieczyszczeń komunikacyjnych, a także do poprawy bilansu cieplnego w skali lokalnej. Zieleń, poprzez zdolność do obniżania temperatury powietrza w okresach letnich oraz ograniczania efektu tzw. „miejskich wysp ciepła”, odgrywa istotną rolę w adaptacji do skutków zmian klimatycznych. Zwiększenie powierzchni przepuszczalnych

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

i biologicznie aktywnych przyczyni się z kolei do poprawy retencji wód opadowych, ograniczając ryzyko lokalnych podtopień w wyniku występowania nawalnych deszczy, których częstotliwość prognozowana jest jako rosnąca w perspektywie zmian klimatycznych.

Działania w ramach celu nie wiążą się z emisją substancji do atmosfery ani z intensyfikacją ruchu samochodowego, dlatego nie przewiduje się wystąpienia negatywnych skutków w zakresie jakości powietrza. Ewentualne, krótkotrwałe emisje zanieczyszczeń oraz pylenie mogą pojawić się wyłącznie w fazie realizacji inwestycji (np. w trakcie prac ziemnych lub transportu materiałów), jednak będą miały charakter lokalny i tymczasowy, bez wpływu na klimat w ujęciu regionalnym.

Wody

W odniesieniu do potencjalnych skutków realizacji celu na środowisko wodne, mimo, iż głównym założeniem jest podejmowanie działań w ramach terenów już zurbanizowanych, należy wziąć pod uwagę, że ewentualne tworzenie terenów rekreacyjnych, ścieżek spacerowych czy stref relaksu mogą być zlokalizowane w sąsiedztwie cieków wodnych i dolin rzecznych, w tym Mrogi i Mrożyce.

Potencjalne oddziaływania w fazie realizacji przyszłych inwestycji mogą wynikać z prowadzenia prac ziemnych czy lokalnego uszczelniania powierzchni. W takich przypadkach możliwe jest przejściowe zwiększenie spływu powierzchniowego oraz ryzyko wprowadzania zanieczyszczeń do wód w wyniku erozji lub niekontrolowanego spływu substancji ropopochodnych z maszyn budowlanych. Oddziaływania te będą jednak krótkotrwałe, możliwe do zminimalizowania poprzez właściwą organizację prac i zastosowanie rozwiązań technicznych ograniczających spływ zanieczyszczeń (np. umacnianie skarp, stosowanie powierzchni przepuszczalnych, systemów odwadniających).

W dłuższej perspektywie (w fazie eksploatacji potencjalnych inwestycji) nie przewiduje się jednak negatywnego wpływu na stosunki wodne i stan jakościowy wód. Ewentualne zagospodarowanie terenów w sąsiedztwie dolin rzecznych odbywać się będzie z zachowaniem jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnych, w związku z czym nie zakłóci infiltracji wód opadowych ani nie zwiększy ryzyka lokalnych podtopień. Nie przewiduje się również negatywnego wpływu na wody podziemne.

Należy podkreślić, że **Strategia w ramach niniejszego celu nie wskazuje działań, które mogą ingerować w naturalne koryta rzek czy w strefy bezpośredniego kontaktu z wodami powierzchniowymi, a jedynie ewentualne zagospodarowanie ich otoczenia.** Realizacja działań będzie miała charakter uporządkowany, z zachowaniem zasad ochrony przed potencjalnych zanieczyszczeniem zbiorników wodnych.

Realizacja celu 1.3. może powodować krótkotrwałe, lokalne oddziaływania na wody w fazie realizacji, jednak w ujęciu długofalowym będzie sprzyjać poprawie bilansu wodnego, retencji i jakości wód, przyczyniając się do zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi w skali gminy.

Zasoby naturalne – brak oddziaływań, oddziaływanie obojętne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Powierzchnia ziemi i gleby

Przyszłe działanie realizowane będą głównie w obrębie terenów już zurbanizowanych, które w przeszłości zostały przekształcone w wyniku działalności człowieka.

Potencjalne oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby mogą pojawić się na etapie realizacji inwestycji, w związku z prowadzeniem prac ziemnych, niwelacją terenu czy lokalnym uszczelnieniem niewielkich fragmentów powierzchni. Będą to jednak oddziaływania krótkotrwałe i ograniczone przestrzennie, możliwe do zminimalizowania poprzez właściwe prowadzenie robót, gospodarowanie urobkiem oraz rekultywację terenów po zakończeniu prac. Warto podkreślić, że większość planowanych przedsięwzięć zakłada **wprowadzanie nowych nasadzeń i powierzchni biologicznie czynnych**, co w ujęciu długoterminowym będzie sprzyjać poprawie jakości gleb oraz ich funkcji ekologicznych.

W odniesieniu do **rewaloryzacji i ochrony zabytków oraz historycznych założeń architektoniczno-krajobrazowych**, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby. Prace będą prowadzone w granicach istniejącej zabudowy, bez ingerencji w nowe tereny, a ich charakter koncentrować się będzie na zachowaniu i porządkowaniu istniejącej struktury przestrzennej.

Krajobraz

Ukierunkowana na kształtowanie krajobrazu wiejskiego i poprawę estetyki przestrzeni publicznych realizacja celu operacyjnego 1.3. będzie mieć pozytywny wpływ na krajobraz Gminy Brzeziny. Zakładane działania przyczynią się do porządkowania i podnoszenia jakości wizualnej i przestrzennej środowiska.

Zgodnie z ustaleniami *Audyty Krajobrazowego Województwa Łódzkiego*, na terenie Gminy Brzeziny zidentyfikowano sześć krajobrazów priorytetowych, w tym: *Dolinę Mrogi (Tworzyjanki–Nagawki)*, *Dolinę Mrogi w Tworzyjankach*, *Las Janinowski*, *Las Tadziński*, *Las Wiączyński* oraz *Kulminację Wzniesień Łódzkich*. Dla tych obszarów audyt wskazuje przede wszystkim konieczność utrzymania dotychczasowego sposobu zagospodarowania, zachowania ładu przestrzennego, ograniczenia presji turystycznej oraz ochrony walorów widokowych. **Zaplanowano w ramach celu operacyjnego 1.3. kierunki działań pozostają w pełnej zgodności z założeniami Audytu krajobrazowego dla wymienionych krajobrazów priorytetowych.**

Krajobraz priorytetowy *Dolina Mrogi (Tworzyjanki–Nagawki)* obejmuje wyłączni terenu bezpośrednio przy korycie rzeki. Strategia nie wskazuje działań, które mogą być realizowane w bezpośrednim sąsiedztwie koryta rzeki. W przypadku *Dolin Mrogi w Tworzyjankach*, przewidziana w Strategii rewaloryzacja zespołu willowego w Tworzyjankach jest spójna z kierunkami i zasadami zagospodarowania wskazanymi w Audycie, który podkreśla m.in. potrzebę rewaloryzacji historycznych założeń przestrzennych, a także konserwację, odrestaurowanie i rewaloryzację zabytków. Planowana odnowa obiektu, prowadzona będzie zgodnie z zasadami ochrony konserwatorskiej, w związku z czym nie spowoduje wprowadzenia elementów zaburzających sylwetę czy panoramę krajobrazu, a wręcz przeciwnie – przyczyni się do zachowania i wzmocnienia jego wartości kulturowych i estetycznych. Na obszarach leśnych (krajobrazy priorytetowe: *Las Janinowski*, *Las Tadziński*) w ramach celu operacyjnego 1.3. nie przewiduje się wprowadzania nowej zabudowy ani integracji w zwarte kompleksy leśne, co

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

zapewnia pełną zgodność z zasadą zachowania ich naturalnego charakteru i integralności przestrzennej. W odniesieniu do *Kulminacji Wzniesień Łódzkich*, planowane działania – obejmujące m.in. rozwój zieleni urządzonej i stref rekreacji w obrębie terenów zurbanizowanych – nie będą stanowiły zagrożenia dla walorów widokowych ani harmonii krajobrazu. Co więcej, poprzez wprowadzenie uporządkowanych przestrzeni publicznych oraz zieleni komponowanej, mogą one przyczynić się do poprawy ładu przestrzennego i skuteczniejszego kanalizowania ruchu turystycznego, co pośrednio ograniczy presję na najcenniejsze przyrodniczo i krajobrazowo fragmenty gminy.

Podsumowując, realizacja działań w ramach celu operacyjnego 1.3. nie narusza ograniczeń i zaleceń wynikających z ustaleń Audytu Krajobrazowego Województwa Łódzkiego. Nie przewiduje się wprowadzania nowej zabudowy mogącej powodować dysharmonię krajobrazową. Przeciwnie – działania będą wspierały utrzymanie i wzmacnianie walorów krajobrazowych Gminy Brzeziny, wpisując się w kierunki ochrony i kształtowania krajobrazu rekomendowane na poziomie regionalnym.

Dobra materialne i zabytki

Przewidziane działania skoncentrowane są m.in. na rewaloryzacji oraz ochronie obiektów i założeń zabytkowych o wysokich wartościach historycznych, architektonicznych i krajobrazowych. Przyszłe przedsięwzięcia obejmować będą zarówno prace konserwatorskie, porządkujące otoczenie obiektów, jak i adaptację istniejących przestrzeni do funkcji społecznych, kulturalnych i turystycznych. **Planowane działania mają charakter ochronny i rewitalizacyjny, co oznacza, że wpływ na dobra materialne i zabytki należy ocenić jako korzystny lub neutralny.** Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni wokół zabytków sprzyja ich pełniejszemu wykorzystaniu społeczno-kulturalnemu, przy jednoczesnym zachowaniu i ochronie ich historycznych walorów.

Ludzie

W wyniku realizacji założeń celu spodziewany jest bezpośredni, pozytywny wpływ na mieszkańców Gminy Brzeziny. Planowane działania, takie jak zagospodarowanie terenów przy obiektach użyteczności publicznej, modernizacja placów, skwerów, otoczenia świetlic wiejskich czy boisk, a także rozwój infrastruktury rekreacyjnej i wypoczynkowej (place zabaw, ścieżki spacerowe, altany, wiaty, plenerowe siłownie, miejsca ogniskowe), przyczynią się do zwiększenia komfortu życia, aktywizacji społecznej oraz integracji międzypokoleniowej.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że w trakcie prowadzenia prac budowlanych i porządkowych mogą wystąpić tymczasowe niedogodności, takie jak hałas, wzrost natężenia ruchu pojazdów transportujących materiały, ograniczony dostęp do części terenów publicznych czy krótkotrwałe ograniczenia w korzystaniu z niektórych przestrzeni rekreacyjnych. Efekty te będą jednak przejściowe i ograniczone do okresu prowadzenia robót, a ich skala i czas trwania będą minimalizowane poprzez właściwe planowanie harmonogramu prac i stosowanie standardów bezpieczeństwa.

Oddziaływanie na ludzi należy ocenić jako przeważnie korzystne, przy możliwych, krótkotrwałych i lokalnych uciążliwościach w fazie realizacji.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Uzupełnieniem powyższej analizy i oceny przyjętych dla celu operacyjnego 1.3 działań jest zamieszczona poniżej syntetyczna tabela (macierzy oddziaływania na środowisko).

W macierzy oddziaływania na środowisko przyjęto następujące oznaczenia:

OBJAŚNIENIA:

Oceny wpływu realizacji danego kierunku rozwoju na poszczególne komponenty środowiskowe dokonano

z wykorzystaniem następujących oznaczeń:

- – w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie **pozytywne** oddziaływanie na dany komponent,
- - w przypadku, gdy negatywne oddziaływanie może się pojawić, gdy **negatywne** oddziaływanie będzie związane **tylko z etapem realizacji inwestycji** - prowadzenie prac budowlanych, będzie mieć krótkotrwały charakter i zaniknie wraz z zakończeniem tych prac.
- – w przypadku, gdy realizacja zadania **nie będzie oddziaływać** na dany komponent na dany komponent.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 13. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 1.3. celu strategicznego 1. Zrównoważony rozwój przestrzenny i infrastrukturalny gminy

Lp.	Cele i kierunki rozwoju	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:									
		Różnorodność biologiczna	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze i klimat	Wody	Zasoby naturalne	Powierzchnia ziemi i gleby	Krajobraz	Dobra materialne i zabytki	Ludzie
1. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY I INFRASTRUKTURALNY GMINY											
1.3. Kształtowanie krajobrazu wiejskiego i poprawa estetyki przestrzeni publicznych											
Kierunki działań:											
	Zagospodarowanie przestrzeni publicznych i terenów przyległych do obiektów użyteczności publicznych (np. place, skwery, otoczenie świetlic wiejskich, boiska)										
	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i wypoczynkowej dla mieszkańców (np. place zabaw, ścieżki spacerowe, plenerowe miejsca integracji i relaksu itp.)										
	Rewaloryzacja oraz ochrona obiektów i założeń zabytkowych o wartościach historycznych, architektonicznych i krajobrazowych, z uwzględnieniem ich adaptacji do funkcji społecznych i kulturalnych										
	Tworzenie zieleni urządzonej i nasadzeń drzew wzdłuż dróg, w przestrzeniach publicznych oraz na terenach rekreacyjnych										

Źródło: opracowanie własne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

II CEL STRATEGICZNY – WYMIAR SPOŁECZNY:

ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Cel operacyjny 2.1.

Rozwój dostępnych i nowoczesnych usług publicznych

Realizacja celu operacyjnego 2.1. będzie wiązała się przede wszystkim z inwestycjami w infrastrukturę edukacyjną, zdrowotną, społeczną oraz w system bezpieczeństwa, a także z rozwojem cyfrowych usług administracyjnych. W praktyce oznacza to rozbudowę, modernizację i doposażenie istniejących obiektów użyteczności publicznej oraz wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań w obsłudze mieszkańców (np. organizacja transportu szkolnego, wdrażanie cyfrowych usług publicznych, rozwój działalności świetlic środowiskowych i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, doposażenie i wsparcie służb porządkowych, działania prewencyjne itp.). W przypadku tego drugiego, działania będą mieć charakter organizatorski, nie inwestycyjny, w związku z czym ich oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska będzie mieć charakter neutralny.

Z działań o charakterze inwestycyjnym, w ujętym w Strategii zestawieniu zadań rekomendowanych do realizacji w ramach dokumentu wskazano rozbudowę Szkoły Podstawowej w Gałkówku Kolonii, rozbudowę Szkoły Podstawowej w Bogdance o salę gimnastyczną a także przebudowę świetlicy wiejskiej w Poćwiardówce.

Poniżej wskazano oddziaływanie założeń analizowanego celu operacyjnego na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego.

Obszary ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000

Wskazane w ujętym w Strategii zestawieniu zadań rekomendowanych do realizacji w ramach dokumentu zadania: rozbudowa Szkoły Podstawowej w Gałkówku Kolonii, rozbudowa Szkoły Podstawowej w Bogdance o salę gimnastyczną a także przebudowa świetlicy wiejskiej w Poćwiardówce to lokalizacje położone w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Mrogi i Mrożycy. Miejscowość Poćwiardówka dodatkowo znajduje się w zasięgu Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich.

Należy podkreślić, że potencjalne inwestycje wynikające z założeń celu będą mieć charakter punktowy, ograniczony do istniejących obiektów użyteczności publicznej oraz granic działek, na których są zlokalizowane. **W zakresie realizacji celu nie przewiduje się wprowadzania nowych obszarów zabudowy ani ingerencji w nieprzekształcone elementy przyrodnicze.** W związku z tym oddziaływanie na obszary chronione można ocenić jako ograniczone i lokalne, przede wszystkim w kontekście krótkotrwałych skutków realizacji robót budowlanych, takich jak przemieszczanie sprzętu, transport materiałów.

Przewidywane działania nie obejmują terenów o najwyższej wartości przyrodniczej ani w obrębie obszarów Natura 2000, nie naruszają siedlisk przyrodniczych ani populacji chronionych gatunków, a jednocześnie pozostają zgodne z zasadami ochrony krajobrazu i ograniczeń wprowadzonych w parkach krajobrazowych. W konsekwencji oddziaływania na obszary ochrony przyrody oraz obszary Natura 2000 należy uznać za neutralne.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Bioróżnorodność, rośliny, zwierzęta

Rozbudowa i doposażenie szkół, modernizacja świetlic wiejskich oraz innych obiektów z zakresu świadczenia przez Gminę usług społecznych nie będzie generować istotnych oddziaływań na bioróżnorodność, rośliny ani zwierzęta. Przewidywane przedsięwzięcia będą realizowane w obrębie istniejących terenów zabudowanych i zagospodarowanych, na działkach, które już obecnie pełnią funkcje usług publicznych i nie stanowią siedlisk przyrodniczych o wysokiej wartości ekologicznej.

Potencjalne ingerencje w środowisko przyrodnicze mogą mieć miejsce jedynie w fazie realizacji inwestycji i będą miały charakter krótkotrwały oraz odwracalny. Może to dotyczyć niewielkich zakłóceń akustycznych, ruchu maszyn budowlanych czy lokalnego przekształcenia roślinności ruderalnej w otoczeniu obiektów. Działania te nie będą jednak skutkować trwałą utratą siedlisk, fragmentacją przestrzeni przyrodniczej ani ograniczeniem możliwości migracji gatunków, gdyż przedsięwzięcia te nie będą realizowane na terenach o istotnym znaczeniu przyrodniczym.

Po zakończeniu robót budowlanych nie przewiduje się występowania jakichkolwiek trwałych negatywnych skutków dla omawianych komponentów środowiska przyrodniczego. Co więcej, modernizacja obiektów publicznych może pośrednio przyczynić się do poprawy estetyki i ład przestrzennego w ich otoczeniu, a także umożliwić wprowadzenie elementów zieleni urządzonej (np. nasadzeń ozdobnych, trawników, drzew), co w niewielkim zakresie pozytywnie wpłynie na lokalny mikroklimat i bioróżnorodność synantropijną.

Pośredni (choć istotny) wpływ na bioróżnorodność obszaru Gminy mogą mieć planowane działania związane z **doposażeniem jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w nowoczesny sprzęt i środki ochrony**. Dzięki zwiększonej skuteczności działań ratowniczo-gaśniczych ograniczane są skutki pożarów, które mogłyby prowadzić do zniszczenia siedlisk roślin i zwierząt, a także do degradacji gleby i wód powierzchniowych. Podobnie w przypadku podtopień czy lokalnych powodzi szybka interwencja OSP pozwoli minimalizować zniszczenia w ekosystemach, chroniąc lokalną faunę i florę oraz zachowując funkcje przyrodnicze tych obszarów. W ten sposób inwestycja w sprzęt ratowniczy przyczynia się do ochrony różnorodności biologicznej gminy poprzez zmniejszenie negatywnych skutków naturalnych zagrożeń.

Powietrze i klimat

Planowane przedsięwzięcia będą realizowane w obrębie istniejącej zabudowy oraz z wykorzystaniem już zagospodarowanych terenów – nie przewiduje się zatem powstawania nowych źródeł emisji.

W fazie realizacji mogą wystąpić krótkotrwałe i lokalne oddziaływania związane z emisją zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz pyłu pochodzącego z prac ziemnych i budowlanych (m.in. transport materiałów, praca maszyn). Skala tych oddziaływań będzie jednak niewielka i ograniczona czasowo, a ich charakter – całkowicie odwracalny po zakończeniu robót.

W fazie eksploatacji obiektów nie przewiduje się emisji zanieczyszczeń do powietrza w stopniu mogącym pogorszyć jego stan. Przeciwnie – **planowane modernizacje i doposażenia mogą przyczynić się do pozytywnych efektów środowiskowych, jeśli w ich ramach zastosowane zostaną nowoczesne, energooszczędne technologie ogrzewania, oświetlenia czy wentylacji**. Wymiana przestarzałych źródeł ciepła na niskoemisyjne bądź wykorzystanie

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

odnawialnych źródeł energii przyczyni się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i pyłów zawieszonych. Pośrednio można zatem spodziewać się długoterminowego oddziaływania o charakterze pozytywnym.

Zakładany w ramach celu kierunek działania związany z **doposażeniem jednostek OSP w nowoczesny sprzęt i środki ochrony** może generować pozytywne oddziaływanie w kontekście zmian klimatycznych. Lepsze wyposażenie jednostek pozwala na szybszą i bardziej efektywną reakcję na skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak pożary, podtopienia czy lokalne klęski związane z suszą. W efekcie może przyczyniać się do ograniczenia strat środowiskowych i minimalizacji negatywnych oddziaływań na krajobraz i lokalną bioróżnorodność w sytuacjach kryzysowych.

Z kolei **prowadzenie zorganizowanego transportu zbiorowego dla uczniów** może pośrednio wpływać na jakość powietrza, zmniejszając liczbę indywidualnych przejazdów samochodowych. Mniejsze natężenie ruchu samochodowego ogranicza emisję spalin, w tym pyłów i gazów cieplarnianych, a także przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Działanie to wpisuje się w strategię ograniczania lokalnej emisji i łagodzenia wpływu transportu na klimat.

Wody

Realizacja celu operacyjnego 2.1. nie będzie wiązała się z istotnymi zagrożeniami dla środowiska wodnego – zarówno w odniesieniu do wód powierzchniowych, jak i podziemnych. Planowane działania będą w przeważającej mierze realizowane na terenach już zurbanizowanych, uzbrojonych i wyposażonych w infrastrukturę wodną, co ogranicza ryzyko bezpośredniej ingerencji w naturalne układy hydrologiczne.

W fazie realizacji inwestycji możliwe jest krótkotrwałe i lokalne oddziaływanie na wody, wynikające z prowadzenia prac ziemnych, robót budowlanych czy tymczasowego magazynowania materiałów, które może prowadzić do powierzchniowego spływu zanieczyszczeń wraz z wodami opadowymi. Oddziaływania te będą miały jednak charakter przejściowy i możliwy do skutecznego ograniczenia poprzez stosowanie właściwej organizacji placu budowy, zabezpieczenia przed spływem substancji ropopochodnych oraz odpowiednie gospodarowanie odpadami i ściekami bytowymi w trakcie prac.

W fazie eksploatacji modernizowanych obiektów nie przewiduje się zwiększenia presji na środowisko wodne – zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym. Potencjalne rozbudowy i doposażenia placówek edukacyjnych, świetlic czy budynków administracji nie powinny mieć wpływu na wielkość zużycia wody i ilość generowanych ścieków.

Zasoby naturalne – brak oddziaływań, oddziaływanie obojętne

Powierzchnia ziemi i gleby

Realizacja celu obejmującego rozwój dostępnych i nowoczesnych usług publicznych, będzie prowadzona na terenach już przekształconych antropogenicznie, w granicach istniejących obiektów lub ich bezpośredniego otoczenia. W związku z tym oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby będą ograniczone przestrzennie oraz krótkotrwałe, występując głównie w fazie realizacji inwestycji.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Krajobraz

Oddziaływania na krajobraz będą ograniczone do niewielkich ingerencji w istniejącą zabudowę i jej otoczenie, bez wprowadzania nowej zabudowy w obszarach o wysokich walorach widokowych czy krajobrazowych. Wpływ skutków realizacji założeń Strategii w tym zakresie można ocenić jako neutralny lub pozytywny (poprawa estetyki otoczenia).

Dobra materialne i zabytki

W kontekście modernizacji, adaptacji i ewentualnej rozbudowy istniejących obiektów wpływ realizacji dokumentu strategicznego na dobra materialne można prognozować jako neutralny lub pozytywny.

Ludzie

Realizacja celu operacyjnego 2.1., ukierunkowanego na rozwój dostępnych i nowoczesnych usług publicznych, wywiera **znacząco pozytywne oddziaływanie na mieszkańców Gminy Brzeziny**, obejmując zarówno wymiar jakości życia, jak i codzienne funkcjonowanie społeczności lokalnej. Modernizacja i rozbudowa placówek edukacyjnych oraz rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych tworzą warunki do wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, umożliwiając zdobywanie kompetencji nie tylko edukacyjnych, lecz również społecznych, artystycznych, sportowych i cyfrowych. W efekcie poprawia się dostępność wysokiej jakości edukacji i zwiększa się szansa na wyrównanie szans rozwojowych w całej gminie.

Równoległe założenia strategiczne w obszarze ochrony zdrowia, obejmujące m.in. działania organizacyjne w zakresie tworzenia warunków dla uruchomienia placówki ochrony zdrowia na terenie gminy przez podmiot zewnętrzny, mają bezpośredni wpływ na poprawę dostępności usług medycznych dla mieszkańców, zmniejszając konieczność dojazdów do odległych ośrodków i przyczyniając się do zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego społeczności. Wsparcie systemu pomocy społecznej poprzez rozwój świetlic środowiskowych i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej poprawia jakość życia osób w trudnej sytuacji materialnej lub społecznej, zapewniając im lepszy dostęp do wsparcia, opieki i aktywizacji.

Działania w zakresie bezpieczeństwa publicznego, takie jak doposażenie jednostek OSP oraz realizacja programów prewencyjnych, zwiększają poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, wzmacniają więzi społeczne i wspierają aktywny udział społeczności w inicjatywach lokalnych.

Rozwój cyfrowych usług publicznych oraz usprawnienie funkcjonowania e-administracji przekładają się na wygodniejszy, szybszy i bardziej transparentny dostęp do usług gminnych, zmniejszając bariery administracyjne i poprawiając komfort życia codziennego mieszkańców.

Łącznie, przewidziane działania generują silnie pozytywne oddziaływanie na ludzi, zarówno w wymiarze społecznym, edukacyjnym, zdrowotnym, jak i administracyjnym, przyczyniając się do podniesienia jakości życia, integracji społecznej oraz zwiększenia komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Brzeziny.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Uzupełnieniem powyższej analizy i oceny przyjętych dla celu operacyjnego 2.1. działań jest zamieszczona poniżej syntetyczna tabela (macierzy oddziaływania na środowisko).

W macierzy oddziaływania na środowisko przyjęto następujące oznaczenia:

OBJAŚNIENIA:

Oceny wpływu realizacji danego kierunku rozwoju na poszczególne komponenty środowiskowe dokonano

z wykorzystaniem następujących oznaczeń:

- – w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie **pozytywne** oddziaływanie na dany komponent,
- - w przypadku, gdy negatywne oddziaływanie może się pojawić, gdy **negatywne** oddziaływanie będzie związane **tylko z etapem realizacji inwestycji** - prowadzenie prac budowlanych, będzie mieć krótkotrwały charakter i zaniknie wraz z zakończeniem tych prac.
- – w przypadku, gdy realizacja zadania **nie będzie oddziaływać** na dany komponent na dany komponent.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 14. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 2.1. celu strategicznego 2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i podniesienie jakości życia mieszkańców

Lp.	Cele i kierunki rozwoju	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:									
		Różnorodność biologiczna	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze i klimat	Wody	Zasoby naturalne	Powierzchnia ziemi i gleby	Krajobraz	Dobra materialne i zabytki	Ludzie
2. ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW											
2.1. Rozwój dostępnych i nowoczesnych usług publicznych											
Kierunki działań:											
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej i systemu opieki nad dziećmi, w tym rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych										
	Organizacja i rozwój transportu szkolnego										
	Tworzenie warunków dla uruchomienia placówki ochrony zdrowia na terenie gminy przez podmiot zewnętrzny										
	Rozwój systemu pomocy społecznej, w tym wsparcie świetlic środowiskowych i działań GOPS										
	Wzmacnianie systemów bezpieczeństwa lokalnego										
	Wdrażanie cyfrowych usług publicznych oraz usprawnienie obsługi mieszkańców przez e-administrację										

Źródło: opracowanie własne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Cel operacyjny 2.2.

Wzmocnienie aktywności społecznej, kulturowej i sportowo-rekreacyjnej mieszkańców

W praktyce, realizacja tego celu może obejmować modernizację, rozbudowę i doposażenie istniejących obiektów kultury, bibliotek, świetlic, centrów aktywności czy placówek sportowych, a także w razie potrzeby tworzenie nowych przestrzeni sprzyjających integracji społecznej. Istotną rolę będą odgrywać działania miękkie, takie jak organizacja wydarzeń kulturalnych, warsztatów, zajęć edukacyjnych i sportowych, a także wsparcie lokalnych stowarzyszeń, Kół Gospodyń Wiejskich, Ochotniczych Straży Pożarnych oraz grup nieformalnych poprzez udostępnienie infrastruktury, dofinansowania i pomoc organizacyjną.

Działania o charakterze miękkim w kontekście oddziaływania na środowisko będą neutralne i nie będą generować istotnych skutków ekologicznych. Ocena oddziaływania na środowisko koncentruje się na interwencjach infrastrukturalnych – modernizacji, rozbudowie i doposażeniu obiektów oraz zagospodarowaniu terenów wokół nich.

W odniesieniu do oddziaływań w podziale na poszczególne komponenty środowiska, realizacja potencjalnych działań przewidzianych w ramach celu operacyjnego 2.2 będzie miała charakter tożsamy z opisanym dla [celu operacyjnego 2.1](#) **Rozwój dostępnych i nowoczesnych usług publicznych**, który również wiąże się z modernizacją, rozbudową i doposażeniem istniejących obiektów.

Obszary ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000 – potencjalne oddziaływanie tożsame jak dla celu operacyjnego 2.1.

Bioróżnorodność, rośliny, zwierzęta - oddziaływanie tożsame jak dla celu operacyjnego 2.1.

Powietrze i klimat - oddziaływanie tożsame jak dla celu operacyjnego 2.1., dotyczące fazy realizacji potencjalnych inwestycji

Wody - oddziaływanie tożsame jak dla celu operacyjnego 2.1., dotyczące fazy realizacji potencjalnych inwestycji

Zasoby naturalne – brak oddziaływań, oddziaływanie obojętne

Powierzchnia ziemi i gleby - oddziaływanie tożsame jak dla celu operacyjnego 2.1., dotyczące fazy realizacji potencjalnych inwestycji

Krajobraz - oddziaływanie tożsame jak dla celu operacyjnego 2.1.

Dobra materialne i zabytki - oddziaływanie tożsame jak dla celu operacyjnego 2.1.

Warto zaznaczyć, że ujęty w ramach celu 2.2. kierunek działań związany z promowaniem dziedzictwa kulturowego i historii lokalnej będzie miał pozytywny wpływ na dobra materialne i zabytki. Działania te sprzyjają utrwalaniu świadomości historycznej i kulturowej mieszkańców, podnoszą walory poznawcze i edukacyjne istniejących obiektów oraz przyczyniają się do ich ochrony i właściwej prezentacji w kontekście społeczno-kulturalnym. Ponieważ przewidziane inicjatywy mają charakter głównie edukacyjno-promocyjny i nie zakładają ingerencji budowlanej w obiekty zabytkowe, oddziaływanie na dobra materialne i zabytki można uznać za pozytywne i neutralne pod względem ryzyka fizycznej ingerencji w te obiekty.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Ludzie

Poprawa dostępności i funkcjonalności instytucji kultury oraz obiektów sportowych sprzyja integracji mieszkańców, wspieraniu postaw obywatelskich i wzmocnieniu więzi międzypokoleniowych. działania miękkie, takie jak animacja lokalnej społeczności, rozwój oferty edukacyjnej, kulturalnej i sportowej, a także wsparcie oddolnych inicjatyw mieszkańców, pozwalają na aktywizację różnych grup wiekowych i społecznych, zwiększając uczestnictwo w życiu publicznym oraz przeciwdziałając wykluczeniu społecznemu. Inwestycje w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, w połączeniu z organizacją wydarzeń i programów edukacyjnych, pozytywnie wpływają także na zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców.

Prognozuje się silne, bezpośrednie i pośrednie, długotrwałe oddziaływanie na ludzi.

Uzupełnieniem powyższej analizy i oceny przyjętych dla celu operacyjnego 2.2. działań jest zamieszczona poniżej syntetyczna tabela (macierzy oddziaływania na środowisko).

W macierzy oddziaływania na środowisko przyjęto następujące oznaczenia:

OBJAŚNIENIA:

Oceny wpływu realizacji danego kierunku rozwoju na poszczególne komponenty środowiskowe dokonano

z wykorzystaniem następujących oznaczeń:

- – w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie **pozytywne** oddziaływanie na dany komponent,
- - w przypadku, gdy negatywne oddziaływanie może się pojawić, gdy **negatywne** oddziaływanie będzie związane tylko z etapem realizacji inwestycji - prowadzenie prac budowlanych, będzie mieć krótkotrwały charakter i zniknie wraz z zakończeniem tych prac.
- – w przypadku, gdy realizacja zadania **nie będzie oddziaływać** na dany komponent na dany komponent.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 15. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 2.2. celu strategicznego 2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i podniesienie jakości życia mieszkańców

Lp.	Cele i kierunki rozwoju	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:									
		Różnorodność biologiczna	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze i klimat	Wody	Zasoby naturalne	Powierzchnia ziemi i gleby	Krajobraz	Dobra materialne i zabytki	Ludzie
2. ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW											
2.2. Wzmocnienie aktywności społecznej, kulturowej i sportowo-rekreacyjnej mieszkańców											
Kierunki działań:											
	Poprawa dostępności (w tym działania infrastrukturalne) i rozwijanie oferty Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej wraz z filią,										
	Wspieranie działalności Kół Gospodyń Wiejskich, stowarzyszeń, jednostek OSP oraz grup nieformalnych,										
	Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz organizacja wydarzeń sportowych i integracyjnych dla różnych grup wiekowych,										
	Tworzenie przestrzeni współpracy mieszkańców, organizacji i grup społecznych,										
	Promowanie dziedzictwa kulturowego, historii lokalnej i inicjatyw społecznych										
	Wspieranie oddolnych inicjatyw mieszkańców na rzecz rozwoju lokalnego (np. poprzez projekty sołeckie).										

Źródło: opracowanie własne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

Cel operacyjny 2.3.

Stworzenie warunków do osiedlania się i integracji mieszkańców

Realizacja niniejszego celu będzie obejmować zarówno działania infrastrukturalne, takie jak **uzbrajanie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej**, jak i **działania społeczne**, w tym organizację inicjatyw integrujących społeczność lokalną oraz promowanie gminy jako atrakcyjnego miejsca do życia.

W odniesieniu do kierunku rozwoju gminy z uwzględnieniem **współpracy z LGD „Mroga” oraz innymi partnerami instytucjonalnymi (w tym Łódzkim Obszarem Metropolitalnym)** przyjęto, iż realizacja kierunku działania wpłynie pośrednio na realizację działań inwestycyjnych na obszarze Gminy Brzeziny. Wobec tego w tym zakresie ocenie poddano nie działanie o charakterze organizacyjnym, a wynikające z niego potencjalne przyszłe przedsięwzięcia. Podobne podejście przyjęto w zakresie kierunku działań o charakterze organizacyjnym – **promocja gminy jako miejsca atrakcyjnego miejsca zamieszkania**. Ponieważ pośrednim skutkiem takich działań może być rozwój osadnictwa – przyjęto oddziaływanie tożsame z prognozowanym dla tworzenia nowych przestrzeni zamieszkania i uzbrajania nowych terenów pod zabudowę.

Działania miękkie, takie jak **inicjatywy integracyjne czy wsparcie społeczności lokalnej**, nie generują znaczącego oddziaływania środowiskowego. W tym przypadku przyjęto brak oddziaływań.

Poniżej wskazano oddziaływanie założeń analizowanego celu operacyjnego na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego.

Obszary ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000

Potencjalny wpływ na obszary cenne przyrodniczo celu operacyjnego związanego z tworzeniem warunków do osiedlania się w Gminie należy rozpatrywać w kontekście zawartego w **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Zgodnie z założeniami modelu docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej, kierunki rozwoju przestrzennego będą w znacznej mierze stanowić kontynuację i uzupełnianie istniejącego zagospodarowania, bez istotnej presji na nowe, dotychczas niezagospodarowane tereny o wysokich walorach przyrodniczych.

Przewidywane przekształcenia przestrzenne obejmują przede wszystkim rozbudowę zabudowy mieszkaniowej w układach już zurbanizowanych, zwłaszcza w miejscowościach położonych w sąsiedztwie miasta Brzeziny i aglomeracji łódzkiej, gdzie obserwuje się największą dynamikę procesów suburbanizacyjnych. Rozwój funkcji mieszkaniowej będzie odbywał się w sposób uporządkowany - poprzez wypełnianie luk w istniejącej zabudowie, m.in. w miejscowościach Dąbrówka Duża (wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 708), Buczek (wzdłuż drogi powiatowej) oraz Teodorów i Rozworyn. Takie podejście znacząco ogranicza potencjalną ekspansję zabudowy na tereny otwarte, zmniejszając presję inwestycyjną na obszary cenne przyrodniczo.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

W kontekście przestrzennym, wskazane w modelu obszary potencjalnego rozwoju funkcji mieszkaniowej częściowo zlokalizowane są w granicach terenów objętych formami ochrony przyrody – Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Mrogi i Mrożycy. **Należy jednak podkreślić, że Strategia rozwoju gminy ma charakter kierunkowy i nie przesądza o realizacji poszczególnych inwestycji, jak również o zasadach zagospodarowania i kształtowania zabudowy, jej intensywności itp. Wskazane w niej lokalizacje należy traktować jako potencjalne, wymagające każdorazowej weryfikacji na etapie opracowywania *Planu Ogólnego Gminy Brzeziny*, który określi docelowe zasady przeznaczenia i zagospodarowania terenów, jak również intensywność zabudowy, w oparciu i przeprowadzony bilans zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową. Plan ogólny jako dokument planistyczny podlegać będzie obowiązkowej procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.**

W konsekwencji, samo wyznaczenie kierunkowych terenów rozwoju nie generuje obecnie żadnych bezpośrednich zmian w środowisku ani wpływu na obszary cenne przyrodniczo (w tym Natura 2000). Oddziaływania mogą się pojawić dopiero w przyszłości, na etapie realizacji inwestycji lub uszczegółowienia planistycznego, a ich charakter i skala będą wówczas możliwe do oceny w ramach odrębnych procedur środowiskowych.

Na etapie opracowania niniejszej strategii nie stwierdza się przesłanek wskazujących na możliwość znaczącej ingerencji w integralność lub spójność obszarów chronionych, w tym przede wszystkim terenów objętych ochroną w ramach sieci Natura 2000.

Warto zaznaczyć, iż długofalowo, realizacja założeń modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Brzeziny, prowadzona w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego planowania przestrzennego oraz w oparciu o ustalenia przyszłych dokumentów planistycznych, pozwoli utrzymać równowagę między rozwojem osadniczym a ochroną zasobów przyrodniczych. Przyjęty model rozwoju przestrzennego Gminy Brzeziny sprzyja zachowaniu wartości krajobrazowych i ekologicznych, umożliwiając jednocześnie kontrolowany rozwój funkcji mieszkaniowej w harmonii z przyrodą.

Bioróżnorodność, rośliny, zwierzęta

Jak omówiono powyżej, zawarty w Strategii model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Brzeziny zakłada rozwój osadnictwa w sposób zrównoważony, poprzez kontynuację istniejącego zagospodarowania i uzupełnienia luk w zabudowie.

Realizacja kierunków rozwoju funkcji mieszkaniowej, obejmująca uzbrajanie terenów przeznaczonych pod zabudowę czy rozbudowę infrastruktury technicznej, potencjalnie może wpływać na lokalne elementy przyrody ożywionej. Należy mieć na uwadze jednak, że wskazane w modelu miejscowości potencjalnego rozwoju funkcji mieszkaniowej to tereny już częściowo zagospodarowane. Można zatem spodziewać się, że dominują tam siedliska synantropijne, w których flora i fauna przystosowały się do warunków środowiska zurbanizowanego. Z tego względu potencjalne oddziaływania przyrodnicze ewentualnych nowych, przyszłych inwestycji będą ograniczone przestrzennie i dotyczyć będą gatunków pospolitych, powszechnie występujących na terenach wiejskich i podmiejskich.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

W przypadku faktycznej realizacji nowych inwestycji, lokalnie mogą wystąpić krótkotrwałe oddziaływania o charakterze negatywnym, wynikające z prowadzenia robót ziemnych i budowlanych (np. czasowe płoszenie fauny, fragmentacja niewielkich enklaw roślinności, przekształcenie powierzchni gruntu czy zmiana mikroklimatu w bezpośrednim otoczeniu inwestycji). Zjawiska te będą miały ograniczony zasięg przestrzenny, dotyczący miejscowości w dużym stopniu już przekształconych antropogenicznie, a ich wpływ ustanie wraz z zakończeniem prac budowlanych.

W zakresie oddziaływania na zachowanie powiązań przyrodniczych należy wspomnieć również o wskazanych w Planie ochrony Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich³⁹ korytarzach ekologicznych wymaganych do utrzymania. Nie przewiduje się oddziaływań skutków realizacji założeń Strategii na ich drożność i funkcjonowanie. W ramach modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej (część – sieć powiązań przyrodniczych) Strategia wskazuje na konieczność utrzymania lokalnych korytarzy ekologicznych, co oznacza, że określając tereny rozwojowe dla przyszłej zabudowy mieszkaniowej, na etapie szczegółowego planowania przestrzennego należy zachować luki umożliwiające potencjalne migracje gatunków. Niniejsze wskazano również poprzez rekomendacje i zalecenia dotyczące prowadzenia polityki przestrzennej gminy i zagospodarowania terenów. Mając na uwadze zastosowane w dokumencie strategicznym zastrzeżenia – nie prognozuje się przerwania ciągłości istniejących w Gminie Brzeziny korytarzy ekologicznych, w tym określonych w Planie ochrony Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich.

Długofalowo, prawidłowo prowadzony proces planowania przestrzennego – w tym opracowanie Planu Ogólnego gminy z poszanowaniem korytarzy ekologicznych, struktur zieleni i uwarunkowań środowiskowych – może sprzyjać zachowaniu i wzmocnieniu bioróżnorodności w skali lokalnej.

Z uwagi na charakter dokumentu strategicznego oraz przyjęte założenia rozwoju opartego na uzupełnianiu istniejącej zabudowy, **nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na różnorodność biologiczną gminy.** Działania te – pod warunkiem zachowania zasad ładu przestrzennego i ochrony elementów środowiska przy planowaniu nowych inwestycji – będą miały co najwyżej lokalny i krótkotrwały wpływ na komponenty przyrodnicze, nie powodując trwałej degradacji siedlisk ani spadku bioróżnorodności.

Powietrze i klimat

Realizacja celu operacyjnego 2.3., obejmująca działania związane z rozwojem zabudowy mieszkaniowej oraz uzbrajaniem terenów pod inwestycje o charakterze osadniczym, **może potencjalnie oddziaływać na stan powietrza i klimat lokalny, zwłaszcza w fazie realizacji inwestycji.** W okresie prowadzenia robót budowlanych możliwy jest krótkotrwały wzrost emisji pyłów i spalin do atmosfery, wynikający z pracy maszyn budowlanych, transportu materiałów oraz przekształcania powierzchni terenu. Oddziaływania te będą miały charakter lokalny, tymczasowy i odwracalny, a ich skala będzie uzależniona od intensywności oraz rozmieszczenia inwestycji.

W fazie eksploatacyjnej nowe tereny mieszkaniowe mogą powodować niewielki wzrost emisji powierzchniowej, wynikający z ogrzewania budynków oraz możliwego

³⁹ Rozporządzenie Nr 5/2003 Wojewody Łódzkiego z dnia 31 lipca 2003 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2003 r. Nr 231 poz. 2162)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

zwiększonego ruchu komunikacyjnego. Jednakże, biorąc pod uwagę obecne kierunki rozwoju gminy i regionalne programy ograniczania niskiej emisji (w tym wsparcie dla wymiany źródeł ciepła i rozwoju sieci gazowej oraz OZE), przewiduje się, że potencjalny wzrost emisji zostanie częściowo zrównoważony działaniami modernizacyjnymi i stopniową transformacją energetyczną sektora komunalno-bytowego.

Wraz ze wzrostem powierzchni zabudowy mieszkaniowej i towarzyszących jej nawierzchni nieprzepuszczalnych (drog, podjazdów, chodników), może dojść do ograniczenia naturalnej retencji terenu i lokalnych zmian mikroklimatycznych. Skala tych oddziaływań będzie jednak ograniczona, ponieważ przekształcenia przestrzenne przewidziane w Strategii dotyczą głównie miejscowości już częściowo zagospodarowanych. Należy zaznaczyć również, że skutki związane z uszczelnieniem powierzchni można skutecznie ograniczać poprzez odpowiednie ustalenia w dokumentach planistycznych. W szczególności wskazane jest:

- zachowanie minimalnych wskaźników powierzchni biologicznie czynnej,
- wdrażanie rozwiązań opartych na przyrodzie (ang. *Nature-Based Solutions*), takich jak ogrody deszczowe, zielone dachy i powierzchnie przepuszczalne,
- zapewnienie systemu lokalnej retencji wód opadowych, ograniczającego wpływ powierzchniowy i wspierającego bilans wodno-klimatyczny.

Uwzględnienie powyższych zasad pozwoli zminimalizować potencjalne negatywne skutki dla klimatu lokalnego oraz wspierać adaptację przestrzeni osadniczej gminy do zmian klimatu. **Niniejsze założenia ujęte są również w ramach ocenianej *Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+*** (cel strategiczny 4 o wymiarze klimatyczno-środowiskowym: OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH GMINY).

Wody

Mając na uwadze, że Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny zakłada rozwój osadnictwa, zgodnie z założeniami modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej należy mieć na uwadze, że każda potencjalna forma rozwoju zabudowy niesie za sobą możliwe skutki dla bilansu wodnego oraz jakości wód, zwłaszcza w skali lokalnej.

Z punktu widzenia wód powierzchniowych, kluczowe znaczenie będzie miał ewentualny wzrost powierzchni uszczelnionych – związany z realizacją nowej zabudowy mieszkaniowej oraz infrastrukturą towarzyszącą (drogi dojazdowe, chodniki, place). W efekcie może dojść do zwiększenia odpływu powierzchniowego i ograniczenia infiltracji wód opadowych do gruntu. **Mając na uwadze zakres potencjalnych zmian określony w zawartym w Strategii modelu docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej można stwierdzić, że prognozowane oddziaływanie nie będzie mieć dużej skali.** Należy mieć również na uwadze, że w oparciu o przyszłe dokumenty planistyczne gminy (w szczególności Plan ogólny gminy) nałożone zostaną obostrzenia w zakresie przyszłego zagospodarowania, uwzględniające przede wszystkim obowiązek zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, które znacznie ograniczą niniejsze oddziaływanie.

W odniesieniu do jakości wód powierzchniowych i podziemnych, potencjalne oddziaływania wynikające z powstania nowej zabudowy mieszkaniowej mogą mieć charakter pośredni i związane głównie z prowadzoną gospodarką wodno-ściekową. W Gminie Brzeziny nie

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

funkcjonuje zbiorcza sieć kanalizacji sanitarnej, a mieszkańcy korzystają z indywidualnych systemów odprowadzania ścieków (w tym zbiorników bezodpływowych, które w przypadku nieszczelności mogą stwarzać zagrożenie dla wód gruntowych i podziemnych). Ryzyko to można uznać natomiast za umiarkowane i kontrolowane, ponieważ Gmina Brzeziny sukcesywnie dąży do eliminowania zbiorników bezodpływowych na rzecz rozwoju przydomowych oczyszczalni ścieków. Wsparcie mieszkańców w tym zakresie ujęte zostało również w treści analizowanej Strategii Rozwoju Gminy.

Uwzględnienie środków zaradczych i ograniczających zidentyfikowane oddziaływania (na etapie przygotowania planu ogólnego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przy realizacji potencjalnych inwestycji) **pozwoli znacząco je zminimalizować i utrzymać równowagę między rozwojem osadniczym a ochroną zasobów wodnych.** W ujęciu strategicznym nie przewiduje się istotnych negatywnych skutków dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych, o ile dalsze etapy planowania przestrzennego będą realizowane w zgodzie z zasadami zrównoważonego gospodarowania wodami.

Zasoby naturalne - brak oddziaływań, oddziaływanie obojętne

Powierzchnia ziemi i gleby

Strategia wskazuje, że rozwój zabudowy mieszkaniowej ma następować przede wszystkim w oparciu o istniejące układy osadnicze, poprzez uzupełnianie luk w zabudowie. Oznacza to, że skala potencjalnej ingerencji w powierzchnię ziemi będzie ograniczona, a przekształcenia dotyczyć będą w głównej mierze gruntów o niższych walorach przyrodniczo-produkcyjnych, często już objętych procesami antropopresji.

Niemniej jednak, rozwój funkcji mieszkaniowej, zwłaszcza w obszarach, gdzie występują jeszcze grunty rolnicze lub nieużytki, wiąże się z nieuniknioną trwałą zmianą pokrycia terenu. Przekształcenie powierzchni ziemi na cele budowlane doprowadzi do miejscowego uszczelnienia podłoża, zmiany morfologii terenu, a także utraty częściowej funkcji retencyjnej gleby.

Spodziewanym skutkiem niniejszych założeń Strategii są również oddziaływania krótkotrwałe, związane z czasowym zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby w miejscach prowadzenia robót budowlanych i infrastrukturalnych (uzbrajanie terenów, budowa dróg dojazdowych, sieci technicznych). Tego rodzaju wpływy mają jednak charakter odwracalny i ograniczony przestrzennie, a ich skala zależy od sposobu prowadzenia robót oraz wdrożenia odpowiednich środków zabezpieczających (np. rekultywacja terenu po zakończeniu prac, zabezpieczenie humusu, właściwe gospodarowanie odpadami).

Analizując wskazane w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej tereny potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej pod kątem lokalizacji względem gleb o wysokim znaczeniu dla produkcji rolniczej nie stwierdza się kolizji z obszarami o dominacji gleb wysokiej jakości rolniczej. Podejmując wstępną analizę wskazanych terenów w odniesieniu do danych udostępnianych w ramach usługi Krajowej Integracji Ewidencji Gruntów, stwierdzono, że dominują tu gleby klasy bonitacyjnej IV, V i VI. Należy jednak podkreślić, iż model struktury funkcjonalno-przestrzennej stanowi wyłącznie schematyczny obraz przyjętej wizji rozwoju Gminy o charakterze orientacyjnym i poglądowym, ponieważ na etapie opracowywania dokumentu strategicznego nie przeprowadza się weryfikacji na poziomie poszczególnych działek ewidencyjnych. Jak wskazuje

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Strategia, ostateczne granice i przeznaczenie terenów zostaną zweryfikowane na etapie opracowania Planu ogólnego Gminy Brzeziny, w oparciu o aktualne dane ewidencyjne. Na obecnym, strategicznym etapie planowania można zatem wstępnie prognozować brak skutków w postaci uszczuplenia udziału gleb najwyższych klas bonitacyjnych (I-III).

Podobnie jak w przypadku oddziaływania na wody, również w przypadku powierzchni ziemi i gleb duże znaczenie ograniczające niniejsze oddziaływanie będą miały ustalenia przyszłych dokumentów planistycznych gminy. Wskazanie maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej znacząco zmniejszy i ograniczy skalę oddziaływania. **Na obecnym, strategicznym etapie planowania, można zatem stwierdzić, że o ile przyszłe procesy planistyczne i inwestycyjne będą prowadzone w sposób zrównoważony, z zachowaniem dobrej praktyki środowiskowej i budowlanej – nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań częściowego rozszerzenia terenów osadniczych na glebę i powierzchnię ziemi.**

Krajobraz

Kierunki rozwoju przestrzennego wynikające z zawartego w Strategii modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej koncentrują się przede wszystkim na kontynuacji istniejącego zagospodarowania, uzupełnianiu luk w zabudowie oraz rozwoju wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych. Takie podejście ogranicza ryzyko powstawania nowej, rozproszonej zabudowy, mogącej w sposób niekontrolowany ingerować w krajobraz otwarty.

Analizując relację przyjętych kierunków rozwojowych do ustaleń Audytu Krajobrazowego Województwa Łódzkiego, należy wskazać, iż **większość terenów potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej w Gminie Brzeziny zlokalizowana jest poza granicami krajobrazów priorytetowych.** Jedynie fragment obszaru położony wzdłuż drogi powiatowej w miejscowości Buczek objęty jest granicami krajobrazu priorytetowego nr 10-318.82-132 Kulminacja Wzniesień Łódzkich. Zgodnie z kartą rekomendacji dla tego krajobrazu, dopuszcza się uzupełnienie w niezbędnym zakresie istniejącej struktury siedlisk, przy zachowaniu najcenniejszych elementów krajobrazowych oraz utrzymaniu walorów widokowych.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej przyjęty w Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 202-2035+ pozostaje w pełni zgodny z wytycznymi Audytu krajobrazowego, gdyż zakłada **lokalizację nowej zabudowy w sposób uporządkowany, na zasadzie uzupełniania istniejącej struktury osadniczej i kontynuacji układów zabudowy.** W efekcie proponowane kierunki rozwoju nie generują ryzyka zaburzenia kompozycji przestrzennej krajobrazu ani utraty jego czytelnych dominant przyrodniczych czy kulturowych.

W wymiarze wizualnym i estetycznym, oddziaływanie realizacji celu 2.3. może skutkować lokalnymi zmianami percepcji krajobrazu – szczególnie w strefach granicznych pomiędzy obszarami zurbanizowanymi a otwartymi terenami rolniczymi. Zmiany te będą jednak mieć ograniczony zasięg i stopień intensywności, a ich charakter można uznać za neutralny do umiarkowanie korzystnego, pod warunkiem zastosowania zasad ładu przestrzennego i estetyki krajobrazu w dokumentach niższego rzędu – przede wszystkim w planie ogólnym gminy oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

W odniesieniu do szczegółowych wytycznych w zakresie ochrony krajobrazu (w tym krajobrazów priorytetowych), można stwierdzić, że zostaną one doprecyzowane na etapie opracowywania dokumentów planistycznych niższego rzędu oraz na poziomie decyzji o warunkach zabudowy i pozwoleniach na budowę. To właśnie w tych dokumentach możliwe będzie uwzględnienie indywidualnych uwarunkowań widokowych, topograficznych i kompozycyjnych, a także określenie zasad kształtowania formy i skali zabudowy, sprzyjających harmonijnemu wpisaniu nowych obiektów w istniejący krajobraz.

Podsumowując, ustalenia Strategii, w tym proponowanego model rozwoju przestrzennego gminy nie generują istotnych zagrożeń dla wartości krajobrazowych. Planowany kierunek rozwoju – oparty na uzupełnianiu istniejących struktur osadniczych – sprzyja utrzymaniu ładu przestrzennego, czytelności kompozycji krajobrazu i zachowaniu jego tożsamości. Potencjalne lokalne oddziaływania krajobrazowe o ograniczonym zasięgu, możliwe do zminimalizowania przez odpowiednie zapisy dokumentów planistycznych.

Dobra materialne i zabytki - brak oddziaływań, oddziaływanie obojętne

Ludzie

Realizacja założeń **celu operacyjnego 2.3. Stworzenie warunków do osiedlania się i integracji mieszkańców** będzie miała przede wszystkim pozytywny wpływ na warunki życia i jakość środowiska społecznego w Gminie Brzeziny. Przyjęte kierunki działań zakładają zarówno rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej niezbędnej dla funkcji mieszkaniowej, jak i wzmocnienie integracji społecznej poprzez inicjatywy wspólnotowe, kulturalne i promocyjne. Działania te wpisują się w koncepcję zrównoważonego rozwoju, której celem jest tworzenie przyjaznej, bezpiecznej i funkcjonalnej przestrzeni do życia.

W wymiarze społecznym i zdrowotnym, wdrażanie strategii sprzyjać będzie poprawie komfortu zamieszkania, dostępu do usług publicznych oraz rozwojowi więzi społecznych. Zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej gminy może przyczynić się do napływu nowych mieszkańców, w tym osób młodych, co pozytywnie wpłynie na strukturę demograficzną i dynamikę rozwoju społecznego. Inwestycje w infrastrukturę towarzyszącą – taką jak drogi lokalne, sieci wodociągowe, kanalizacyjne czy obiekty użyteczności publicznej – wpłyną na poprawę standardu życia, bezpieczeństwa oraz zdrowia mieszkańców, poprzez redukcję zagrożeń sanitarnych i środowiskowych.

Z drugiej strony, lokalne i krótkotrwałe oddziaływania o charakterze uciążliwości mogą występować w fazie realizacji poszczególnych inwestycji infrastrukturalnych i mieszkaniowych. Do potencjalnych skutków zaliczyć można zwiększony hałas, emisję pyłów i spalin z maszyn budowlanych oraz czasowe ograniczenia w dostępności przestrzeni publicznej. Oddziaływania te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny, ustępujący po zakończeniu prac budowlanych, a ich skala zależeć będzie od lokalizacji i sposobu prowadzenia robót.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Analiza i ocena przyjętych celu operacyjnego 2.3. i przypisanych do niego kierunków działań została przedstawiona w sposób syntetyczny w poniższej tabeli (tzw. macierzy skutków oddziaływania na środowisko).

OBJAŚNIENIA:

Oceny wpływu realizacji danego kierunku rozwoju na poszczególne komponenty środowiskowe dokonano z wykorzystaniem następujących oznaczeń:

- – w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie **pozytywne** oddziaływanie na dany komponent,
- - w przypadku, gdy negatywne oddziaływanie może się pojawić, gdy **negatywne** oddziaływanie będzie związane tylko z **etapem realizacji inwestycji** - prowadzenie prac budowlanych, będzie mieć krótkotrwały charakter i zaniknie wraz z zakończeniem tych prac.
- – w przypadku, gdy realizacja zadania **nie będzie oddziaływać** na dany komponent na dany komponent.
- - w przypadku, gdy brak jest możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania – możliwe negatywne oddziaływanie, jednak prawdopodobieństwo jego wystąpienia uzależnione jest od skali i rodzaju przedsięwzięcia oraz wyboru szczegółowych rozwiązań niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji oddziaływań.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 16. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 2.3. celu strategicznego 2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i podniesienie jakości życia mieszkańców

Lp.	Cele i kierunki rozwoju	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:									
		Różnorodność biologiczna	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze i klimat	Wody	Zasoby naturalne	Powierzchnia ziemi i gleby	Krajobraz	Dobra materialne i zabytki	Ludzie
2. ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW											
2.3. Stworzenie warunków do osiedlania się i integracji mieszkańców											
Kierunki działań:											
	Zrównoważony rozwój funkcji mieszkaniowej, w tym uzbrajanie terenów przeznaczonych pod zabudowę										
	Rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej na terenach o największym potencjale osiedleńczym										
	Współpraca z LGD „Mroga” oraz innymi partnerami instytucjonalnymi (w tym Łódzkim Obszarem Metropolitalnym) na rzecz rozwoju usług społecznych i inwestycji infrastrukturalnych										
	Organizacja wydarzeń i inicjatyw integrujących społeczność lokalną oraz wzmacniających więzi sąsiedzkie										
	Wzmocnienie wizerunku Gminy jako atrakcyjnego miejsca do życia – działania informacyjno-promocyjne i komunikacyjne										

Źródło: opracowanie własne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

III CEL STRATEGICZNY – WYMIAR GOSPODARCZY:

ROZWÓJ LOKALNEJ GOSPODARKI I ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY

Cel operacyjny 3.1.

Rozwój sektorów strategicznych dla gminy - rolnictwo, przetwórstwo, turystyka

Realizacja celu operacyjnego 3.1. będzie obejmować zarówno działania miękkie, takie jak doradztwo, szkolenia, promocja produktów lokalnych, organizacja jarmarków i wydarzeń turystycznych, jak i działania infrastrukturalne, w tym rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz agroturystycznej.

W przypadku działań miękkich, tj. promocyjnych i edukacyjnych nie prognozuje się znaczącego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska. Należy mieć jednak na uwadze, że **wspieranie transformacji lokalnego rolnictwa w kierunku przetwórstwa i sprzedaży bezpośredniej może w dłuższej perspektywie przyczyniać się do zwiększenia lokalnej aktywności gospodarczej oraz poprawy zrównoważonego wykorzystania zasobów (oddziaływanie pozytywne).**

W kontekście **rozwijania współpracy ponadlokalnej (z sąsiednimi gminami i LGD „Mroga”) w zakresie rozwoju turystyki, promocji lokalnych produktów i infrastruktury przyjmuje się pośredni wpływ na realizację infrastruktury turystycznej. Oddziaływanie to prognozuje się jako tożsame z kierunkiem działań: rozwój agroturystyki i oferty rekreacyjno-turystycznej w oparciu o walory przyrodnicze i krajobrazowe.**

Poniżej wskazano oddziaływanie założeń analizowanego celu operacyjnego na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego.

Obszary ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000

Mając na uwadze udział obszarów ochrony przyrody w ogólnej powierzchni Gminy Brzeziny (ok.75,6%), nieuniknionym jest, że realizacja założeń celu operacyjnego 3.1. obejmować będzie również obszary znajdujące się w granicach form ochrony przyrody. Dotyczy to w szczególności Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Mrogi i Mroźcy. Należy jednak podkreślić, że znaczna część tych obszarów chronionych użytkowana jest rolniczo, a kierunki działań przewidziane w ramach ocenianego celu operacyjnego koncentrują się przede wszystkim na **wspieraniu istniejących gospodarstw i podniesieniu jakości produkcji rolniczej i przetwórstwa lokalnego. Treść Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ nie wskazuje ekspansji na nowe, nieużytkowane dotąd tereny, w tym obecnej funkcji przyrodniczej.**

Oznacza to, że choć przyszłe działania będą realizowane prawdopodobnie na terenach chronionych (głównie PK Wzniesień Łódzkich i OChK Mrogi i Mroźcy), ich charakter będzie adaptacyjny i wspierający istniejące funkcje rolnicze, a nie ingerencyjny. **Poprawa jakości działalności rolniczej, rozwój przetwórstwa i sprzedaży bezpośredniej może w perspektywie przyczynić się do bardziej zrównoważonego gospodarowania na**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

obszarach chronionych, zmniejszając presję na środowisko w porównaniu do intensyfikacji rolnictwa bez wsparcia doradczego i organizacyjnego.

Realizacja działań związanych z rozwojem agroturystyki i turystyki rekreacyjnej w Gminie Brzeziny zakłada wykorzystanie istniejących walorów przyrodniczych i krajobrazowych, a zatem również obszarów objętych ochroną na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W praktyce może to oznaczać dążenie do przekształcania istniejących gospodarstw rolnych w gospodarstwa agroturystyczne, jak również tworzenie nowych elementów infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, takich jak ścieżki przyrodniczo-edukacyjne, punkty widokowe, miejsca odpoczynku czy drobne elementy małej architektury. **Zakłada się, że realizacja niniejszego kierunku działań odbywać się będzie z wykorzystaniem już użytkowanych, dostępnych miejsc, bez zajmowania dotychczas nieużytkowanych terenów o wysokiej wartości przyrodniczej. W takim ujęciu, nie prognozuje się ingerencji w funkcjonowanie najcenniejszych walorów przyrodniczych, w tym występujących na terenie Gminy rezerwatu przyrody i obszarów Natura 2000, ani ingerencji w siedliska chronionych gatunków.**

Z perspektywy ochrony przyrody, realizacja niniejszego kierunku działań jest zgodna z zasadami zrównoważonego korzystania z obszarów chronionych. Dzięki planowaniu lokalizacji atrakcji turystycznych i infrastruktury rekreacyjnej w wyznaczonych miejscach możliwe będzie kanalizowanie ruchu turystycznego, co ograniczy presję na najbardziej wrażliwe siedliska przyrodnicze oraz umożliwi utrzymanie walorów krajobrazowych i ekologicznych Gminy. Jednocześnie kierunek ten sprzyja zwiększeniu dostępności terenów dla turystyki i rekreacji, przy zachowaniu harmonii z funkcjonującymi obszarami chronionymi, w tym obszarami Natura 2000.

Analizując potencjalne skutki dla obszarów chronionych **zwiększenie dostępności terenów rekreacyjnych w miejscowości Rochna na potrzeby lokalnej i weekendowej turystyki, należy wziąć pod uwagę, iż działania dotyczą obszaru, który już wcześniej pełnił funkcje rekreacyjne. Dla niniejszego obszaru, Strategia wyznacza Obszar Strategicznej Interwencji (OSI - Obszar rozwoju terenów rekreacyjnych dla turystyki weekendowej)** w ramach którego zakłada się poprawę istniejącej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej (m.in. w zakresie poprawy dostępności komunikacyjnej i parkingowej obszaru, stworzenia ścieżek spacerowych, miejsca do piknikowania, wyposażenia w obiekty małej architektury, oświetlenia terenu itp.). Teren ten znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Mrogi i Mrożycy. **Ponieważ planowane działania mają charakter modernizacji i uzupełnienia istniejącej infrastruktury, ich realizacja daje możliwość zwiększenia funkcji turystycznej i rekreacyjnej obszaru przy minimalnym wpływie na środowisko przyrodnicze. Realizacja działań w tym kierunku opiera się na terenach już częściowo przekształconych, co ogranicza ingerencję w naturalne siedliska i minimalizuje ryzyko negatywnego wpływu na środowisko.** Można stwierdzić, że przyszłe działania będą miały charakter adaptacyjny i uzupełniający – zwiększający dostępność terenów dla lokalnej i weekendowej turystyki, przy jednoczesnym zachowaniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych OChK.

Podsumowując, oddziaływanie skutków realizacji celu 3.1. na obszary chronione można ocenić od negatywnego (krótkoterminowego, na etapie realizacji inwestycji), przez neutralne, po długofalowe oddziaływania pozytywne. Silnym skutkiem realizacji zakładanych kierunków działań będzie regulacja i kanalizowanie ruchu turystycznego oraz

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

wsparcie rozwoju zrównoważonego rolnictwa na terenach objętych prawną ochroną przyrody.

Bioróżnorodność, rośliny, zwierzęta

Realizacja założeń omawianego celu operacyjnego opierać się będzie w głównej mierze na wykorzystaniu istniejących elementów zagospodarowania. W odniesieniu do bioróżnorodności, roślin i zwierząt – nie przewiduje się zajmowania terenów siedliskowej ani istotnej ingerencji w naturalne ekosystemy.

W odniesieniu do zakładanego w Strategii **wsparcia dla rolnictwa** można prognozować pośrednio pozytywny wpływ na lokalną bioróżnorodność poprzez promowanie praktyk rolniczych o charakterze ekstensywnym, wspieranie różnorodności upraw oraz zachowanie elementów struktury krajobrazu rolniczego, takich jak miedze, zadrzewienia śródpolne czy strefy buforowe wokół cieków wodnych. Takie elementy pełnią istotną funkcję w podtrzymywaniu lokalnych populacji roślin i zwierząt, w tym owadów zapylających, drobnych ssaków i ptaków polnych.

Rozwój agroturystyki oraz umiarkowanej infrastruktury turystycznej – ścieżki przyrodniczo-edukacyjne, punkty obserwacyjne, elementy małej architektury – pozwala na zwiększenie kontaktu mieszkańców i turystów z przyrodą przy minimalnym wpływie na siedliska. Kanalizowanie ruchu turystycznego w określone strefy ogranicza rozpraszanie się ludzi po terenach naturalnych, co zmniejsza ryzyko degradacji siedlisk i zakłóceń w funkcjonowaniu lokalnych populacji zwierząt.

W perspektywie długofalowej, kierunki działań przewidziane w ramach celu 3.1 mogą przyczynić się do stabilizacji lokalnych ekosystemów poprzez utrzymanie różnorodności krajobrazu rolniczego i zachowanie siedlisk o znaczeniu lokalnym, co sprzyja zarówno roślinom typowym dla ekosystemów rolniczych, jak i faunie związanej z tymi środowiskami.

Powietrze i klimat

Realizacja celu 3.1, zakładającego wsparcie lokalnego rolnictwa, rozwój sprzedaży bezpośredniej, promocję produktów lokalnych, rozwój agroturystyki oraz infrastruktury rekreacyjnej, a także współpracę ponadlokalną, ma charakter zrównoważony pod względem oddziaływania na powietrze i klimat.

Działania wspierające lokalną dystrybucję i sprzedaż bezpośrednią produktów lokalnych mogą przyczynić się ograniczenia konieczności transportu towarów na większe odległości, co może przyczynić się do redukcji emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych związanych z transportem.

Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej może wiązać się pośrednio ze zwiększeniem ruchu turystycznego oraz wzrostem turystycznej konkurencyjności Gminy Brzeziny. To z kolei może powodować niekorzystne oddziaływania generowane przez zwiększone natężenie ruchu samochodowego. Emisja zanieczyszczeń spowodowanych przez środki transportu turystycznego następuje zarówno na trasie dojazdu do docelowego miejsca podróży, jak i w miejscach zwiedzanych przez turystów. Prywatny ruch samochodowy ma duży udział w zanieczyszczaniu powietrza regionów turystycznych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Negatywne oddziaływanie na powietrze o charakterze chwilowym, krótkotrwałym spodziewane jest również w fazie budowy elementów infrastruktury weekendowej.

Wody

Kierunki działań związane ze wsparciem lokalnego rolnictwa nie przewidują zwiększania powierzchni zabudowy ani wprowadzania nowych, intensywnych form użytkowania terenu, co ogranicza ryzyko degradacji cieków wodnych i zmiany retencji wodnej w krajobrazie.

Szczególne znaczenie w kontekście oddziaływania na wody ma teren w miejscowości Rochna, położony nad rzeką Mrogą oraz zbiornikiem wodnym Rochna, wyznaczony w Strategii jako Obszar Strategicznej Interwencji **OSI - Obszar rozwoju terenów rekreacyjnych dla turystyki weekendowej**). Zakłada się, że poprawa istniejącej infrastruktury rekreacyjnej na tym terenie, a także rozwój ścieżek spacerowych, miejsc piknikowych i parkingów, będzie odbywać się w sposób kontrolowany, bez znaczącego zwiększania powierzchni zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie wód, co minimalizuje ryzyko zanieczyszczenia czy naruszenia hydrologii obszaru. **Przewidziane w Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ działania w ramach OSI w miejscowości Rochna mają potencjał nie tylko do ograniczenia negatywnego wpływu turystyki i rekreacji na zasoby wodne, ale również do poprawy jakości wód zbiornika i rzeki Mrogi.** Wśród rekomendowanych działań ujęto m.in. wdrażanie systemów poprawiających jakość wody w Zalewie Rochna, w tym mechanizmów doczyszczania wody oraz monitoringu jakości wód, co pozwoli na bieżące kontrolowanie stanu ekosystemu wodnego oraz wczesne reagowanie na potencjalne zagrożenia. Strategia przewiduje także realizację działań edukacyjnych i badawczych we współpracy z uczelniami wyższymi, w tym z Wydziałem Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego. Inicjatywy te obejmą monitoring przyrodniczy, badania nad jakością wód i bioróżnorodnością, a także programy edukacji ekologicznej dla mieszkańców i turystów. Działania te w dłuższej perspektywie przyczynią się do podnoszenia świadomości ekologicznej, promowania zrównoważonego korzystania z zasobów wodnych oraz wspierania ochrony lokalnych ekosystemów.

Zasoby naturalne

Wspieranie transformacji lokalnego rolnictwa w kierunku przetwórstwa i sprzedaży bezpośredniej może w dłuższej perspektywie przyczynić się do zwiększenia efektywności wykorzystania zasobów naturalnych, w szczególności poprzez ograniczenie strat surowców, racjonalniejsze gospodarowanie wodą i energią, a także zmniejszenie presji na gleby rolnicze. Tego rodzaju działania sprzyjają zrównoważonemu wykorzystaniu zasobów przyrodniczych oraz utrzymaniu ich jakości.

Powierzchnia ziemi i gleby

W kontekście rozwoju rolnictwa i przetwórstwa, przewidywane działania koncentrują się przede wszystkim na podnoszeniu jakości i efektywności istniejącej działalności rolniczej, a nie na powiększaniu areału upraw czy przekształcaniu nowych terenów na cele rolnicze lub inwestycyjne. Wspieranie przetwórstwa lokalnego i sprzedaży bezpośredniej może nawet

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

przyczynić się do zmniejszenia presji na gleby rolnicze, poprzez poprawę opłacalności produkcji i ograniczenie potrzeby intensywnej eksploatacji gruntów. W dłuższej perspektywie może to sprzyjać utrzymaniu jakości gleb i ograniczeniu procesów degradacyjnych.

W zakresie rozwoju turystyki i rekreacji mogą wystąpić lokalne, krótkotrwałe ingerencje w powierzchnię ziemi związane z pracami budowlano-porządkowymi. Oddziaływania te będą miały ograniczony zasięg i odwracalny charakter, a ich wpływ można skutecznie minimalizować poprzez stosowanie rozwiązań przyjaznych środowisku, takich jak nawierzchnie przepuszczalne, zrównoważone systemy odwodnienia czy rekultywacja terenów po zakończeniu prac.

Krajobraz

Charakter i kierunek tego oddziaływania będą uzależnione od skali i sposobu realizacji poszczególnych działań. Z punktu widzenia ładu przestrzennego i estetyki krajobrazu, największe znaczenie mogą mieć przedsięwzięcia związane z rozwojem funkcji turystycznych i rekreacyjnych. Inwestycje takie, jak ścieżki spacerowe, punkty widokowe, miejsca wypoczynku czy mała architektura, przy właściwym zaprojektowaniu i dopasowaniu do kontekstu przestrzennego, mogą w istocie wzbogacić lokalny krajobraz, nadając mu bardziej uporządkowany i rekreacyjny charakter. Szczególnie istotne będzie stosowanie materiałów i form harmonizujących z otoczeniem przyrodniczym oraz unikanie nadmiernej ingerencji w sylwetę terenów otwartych i leśnych.

W zakresie działań dotyczących rolnictwa i przetwórstwa, prognozuje się raczej utrzymanie istniejącego charakteru krajobrazu rolniczego, opartego na tradycyjnej mozaice pól, zadrzewień śródpolnych i istniejących gospodarstw.

Wskazany w ramach **OSI - Obszar rozwoju terenów rekreacyjnych dla turystyki weekendowej** obszar w miejscowości Rochna zlokalizowany jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Mrogi i Mroźnicy oraz w bezpośrednim sąsiedzie wyznaczonego w *Audycie Krajobrazowym Województwa Łódzkiego* krajobrazu priorytetowego nr 10-318.82-107 „Dolina Mrogi w Tworzyjankach”. Planowane w Strategii działania – oparte przede wszystkim na uporządkowaniu i modernizacji istniejącej infrastruktury – są spójne z rekomendacjami Audytu, gdyż nie przewidują nowej intensywnej zabudowy ani zmian wysokościowych, lecz raczej estetyczne i funkcjonalne dostosowanie przestrzeni do potrzeb mieszkańców i odwiedzających.

Dobra materialne i zabytki - brak oddziaływań, oddziaływanie obojętne

Ludzie

Z punktu widzenia mieszkańców, wdrażanie założeń celu 3.1. sprzyjać będzie zwiększeniu możliwości zatrudnienia oraz dywersyfikacji źródeł dochodu na obszarach wiejskich. Promocja produktów lokalnych i rękodzieła oraz rozwój usług turystycznych stworzy dodatkowe miejsca pracy i wzmocni więzi społeczne poprzez rozwój sieci współpracy, kooperatyw czy inicjatyw opartych na partnerstwach lokalnych. W wyniku realizacji założeń celu prognozuje się silne, długoterminowe oddziaływanie pozytywne.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Analiza i ocena przyjętych celu operacyjnego 3.1 i przypisanych do niego kierunków działań została przedstawiona w sposób syntetyczny w poniższej tabeli (tzw. macierzy skutków oddziaływania na środowisko).

OBJAŚNIENIA:

Oceny wpływu realizacji danego kierunku rozwoju na poszczególne komponenty środowiskowe dokonano z wykorzystaniem następujących oznaczeń:

- – w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie **pozytywne** oddziaływanie na dany komponent,
- - w przypadku, gdy negatywne oddziaływanie może się pojawić, gdy **negatywne** oddziaływanie będzie związane **tylko z etapem realizacji inwestycji** - prowadzenie prac budowlanych, będzie mieć krótkotrwały charakter i zaniknie wraz z zakończeniem tych prac.
- – w przypadku, gdy realizacja zadania **nie będzie oddziaływać** na dany komponent na dany komponent.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 17. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 3.1. celu strategicznego 3. Rozwój lokalnej gospodarki i atrakcyjności inwestycyjnej gminy

Lp.	Cele i kierunki rozwoju	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:									
		Różnorodność biologiczna	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze i klimat	Wody	Zasoby naturalne	Powierzchnia ziemi i gleby	Krajobraz	Dobra materialne i zabytki	Ludzie
3. ROZWÓJ LOKALNEJ GOSPODARKI I ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY											
3.1. Rozwój sektorów strategicznych dla gminy - rolnictwo, przetwórstwo, turystyka											
Kierunki działań:											
	Wspieranie transformacji lokalnego rolnictwa w kierunku przetwórstwa i sprzedaży bezpośredniej										
	Rozwój i promocja produktów lokalnych oraz rękodzieła, w tym poprzez jarmarki, wydarzenia promocyjne i rozwijanie marki lokalnej										
	Rozwój agroturystyki i oferty rekreacyjno-turystycznej w oparciu o walory przyrodnicze i krajobrazowe										
	Rozbudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej										
	Zwiększanie dostępności terenów rekreacyjnych w miejscowości Rochna na potrzeby lokalnej i weekendowej turystyki										
	Rozwijanie współpracy ponadlokalnej (z sąsiednimi gminami i LGD „Mroga”) w zakresie rozwoju turystyki, promocji lokalnych produktów i infrastruktury										

Źródło: opracowanie własne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Cel operacyjny 3.2.

Rozwój lokalnego rynku pracy i wsparcie przedsiębiorczości

Realizacja celu obejmuje zarówno działania miękkie, takie jak doradztwo, szkolenia, warsztaty, konsultacje oraz działania promocyjne i informacyjne, jak i działania infrastrukturalne związane z przygotowaniem terenów inwestycyjnych, w tym uzbrojeniem działek w sieci wodociągowe, kanalizacyjne, energetyczne, gazowe i telekomunikacyjne oraz zapewnieniem dostępności komunikacyjnej poprzez budowę lub modernizację dróg dojazdowych.

Kierunki działań uwzględnione w niniejszym celu związane z zwiększaniem aktywności gospodarczej mieszkańców gminy oraz wsparciem dla przedsiębiorców mają charakter organizatorski. W takim sformułowaniu nie będą skutkować znaczącym oddziaływaniem na środowisko. Poza silnym pozytywnym oddziaływaniem na ludzi związanym z ich rozwojem osobistym, oddziaływania na pozostałe elementy środowiska ocenia się jako neutralne.

Poniżej wskazano oddziaływanie założeń analizowanego celu operacyjnego na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego w odniesieniu do ujętych w ramach celu kierunków działań o charakterze infrastrukturalnym.

Obszary ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000

Bioróżnorodność, rośliny, zwierzęta

Potencjalne oddziaływania na przyrodę mogą wynikać jedynie z realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych związanych z uzbrojeniem terenów inwestycyjnych w sieci techniczne oraz z poprawą ich dostępności komunikacyjnej. **Analizując ujęty w Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ model struktury funkcjonalno-przestrzennej należy podkreślić jednak, że dokument nie wskazuje nowych terenów przeznaczonych pod tereny inwestycyjne – zakłada rozwój działalności gospodarczej na podstawie obecnej polityki przestrzennej gminy – tj. w ramach obszarów już ujętych w dokumentach planistycznych – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz wydanych decyzjach administracyjnych.** Oznacza to, że ewentualne prace inwestycyjne będą odbywać się na terenach już przekształconych lub przeznaczonych do takiej formy użytkowania, co znacząco ogranicza ryzyko negatywnego wpływu na elementy przyrody o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym obszary objęte ochroną na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Przygotowanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną może prowadzić do krótkotrwałych i lokalnych przekształceń środowiska glebowego i roślinnego w fazie realizacji, np. w wyniku wykopów, tymczasowego usuwania roślinności czy emisji hałasu i zanieczyszczeń komunikacyjnych. Jednakże, biorąc pod uwagę skalę i zasięg planowanych działań oraz ich lokalizację w granicach terenów przewidzianych do działalności gospodarczej, te oddziaływania będą miały charakter ograniczony, odwracalny i krótkookresowy.

W dłuższej perspektywie, realizacja założeń Strategii w tym zakresie może pośrednio przyczynić się do zmniejszenia presji na tereny przyrodniczo cenne, ponieważ rozwój gospodarczy w granicach już wyznaczonych obszarów inwestycyjnych sprzyja uporządkowaniu

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

struktury przestrzennej gminy i koncentracji zabudowy, a tym samym ograniczeniu rozproszonej ekspansji w obszary o wysokich walorach przyrodniczych.

Powietrze i klimat

Potencjalne, pośrednie oddziaływania mogą wystąpić w przypadku realizacji inwestycji infrastrukturalnych związanych z uzbrojeniem terenów inwestycyjnych oraz ich skomunikowaniem z istniejącą siecią transportową. Etap realizacji tych zadań może powodować krótkotrwałe, lokalne emisje pyłów i spalin z maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, a także czasowe zwiększenie poziomu hałasu. Skala tego oddziaływania będzie jednak niewielka, a jego charakter odwracalny i ograniczony w czasie, ustępujący po zakończeniu prac budowlanych.

W fazie eksploatacji nowych lub zmodernizowanych terenów inwestycyjnych ewentualny wpływ na jakość powietrza zależęć będzie od rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej. **W przypadku Gminy Brzeziny, gdzie dominują mikro- i małe przedsiębiorstwa o charakterze usługowym lub handlowym, nie przewiduje się powstania znaczących źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza.** Rozwój lokalnego rynku pracy i aktywności gospodarczej w takim profilu nie stanowi istotnego czynnika ryzyka dla jakości powietrza atmosferycznego.

Wody

Działania te, ukierunkowane na wzmacnianie kompetencji mieszkańców, wspieranie przedsiębiorczości oraz tworzenie przyjaznych warunków do rozwoju mikro- i małych firm, nie wiążą się z emisją zanieczyszczeń do środowiska wodnego ani z przekształceniem naturalnych stosunków wodnych.

Pewien, ograniczony zakres potencjalnych oddziaływań może wynikać z realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych związanych z uzbrajaniem terenów inwestycyjnych oraz zapewnieniem im dostępu komunikacyjnego. W fazie realizacji takich zadań mogą pojawić się krótkotrwałe, lokalne oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, wynikające z ingerencji w powierzchnię gruntu, prowadzenia robót ziemnych czy czasowego spływu wód opadowych z placów budowy. Ewentualne ryzyko zanieczyszczenia wód ma jednak charakter incydentalny i technicznie możliwy do wyeliminowania, pod warunkiem stosowania standardowych środków zabezpieczających (m.in. właściwe gospodarowanie odpadami i substancjami ropopochodnymi, kontrola odpływu wód z wykopów, rekultywacja terenu po zakończeniu robót).

Nie przewiduje się natomiast, by realizacja celu prowadziła do trwałej zmiany stosunków hydrologicznych lub zwiększenia presji na zasoby wodne. Skala rozwoju gospodarczego, wynikająca z przyjętych założeń Strategii, ma charakter lokalny, a planowane kierunki działań nie zakładają lokalizacji obiektów o dużym zapotrzebowaniu na wodę ani powstawania zakładów produkcyjnych wymagających intensywnego korzystania z zasobów wodnych.

Zasoby naturalne - brak oddziaływań, oddziaływanie obojętne

Powierzchnia ziemi i gleby

W fazie realizacji robót budowlanych mogą wystąpić krótkotrwałe oddziaływania lokalne, polegające na czasowym usunięciu wierzchniej warstwy gleb, ich zagęszczeniu przez sprzęt

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

ciężki lub utracie częściowej przepuszczalności. Zjawiska te mają jednak charakter odwracalny i możliwy do ograniczenia poprzez właściwą organizację prac, w tym czasowe magazynowanie i rekultywację gleb rodzimych oraz minimalizację powierzchni zajmowanych przez zaplecza budowy.

Krajobraz

W ujętym w Strategii modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej nie wskazano nowych terenów aktywności gospodarczej. Oznacza to, że Strategia zakłada jedynie zagospodarowanie i porządkowanie obszarów już wskazanych w obowiązujących dokumentach planistycznych (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego) oraz objętych wydanymi decyzjami administracyjnymi. Tym samym, ewentualne oddziaływania krajobrazowe będą ograniczone do terenów o istniejącym charakterze antropogenicznym, często już przekształconych pod tego rodzaju przeznaczenie.

Oddziaływania negatywne mogą wystąpić lokalnie i krótkotrwale w fazie realizacji robót budowlanych — będą one związane z czasową degradacją estetyki otoczenia, obecnością maszyn, składowaniem materiałów czy naruszeniem roślinności towarzyszącej. Jednakże z uwagi na ich odwracalny charakter oraz ograniczony zasięg, wpływ ten uznać należy za nieistotny i przejściowy.

Z punktu widzenia uwarunkowań krajobrazowych, Gmina Brzeziny nie należy do obszarów o wysokim stopniu nasycenia formami zabudowy przemysłowej, a rozwój lokalnych przedsiębiorstw będzie koncentrował się głównie w obrębie istniejących jednostek osadniczych i przy głównych ciągach komunikacyjnych. Takie ukierunkowanie rozwoju sprzyja zachowaniu harmonii krajobrazowej, ograniczając ryzyko rozpraszania zabudowy i degradacji przestrzeni otwartych.

W kontekście obowiązującego *Audytu Krajobrazowego Województwa Łódzkiego*, można wskazać, że realizacja działań w ramach celu 3.2. pozostaje spójna z jego rekomendacjami, gdyż nie przewiduje ekspansji zabudowy na obszary o wysokich walorach krajobrazowych ani przekształceń w granicach krajobrazów priorytetowych.

Dobra materialne i zabytki - brak oddziaływań, oddziaływanie obojętne

Ludzie

Realizacja celu operacyjnego 3.2. będzie mieć silnie pozytywny charakter w odniesieniu do społeczeństwa lokalnego, oddziałując zarówno w wymiarze ekonomicznym, jak i społecznym oraz jakościowym. Działania przewidziane w jego ramach – obejmujące tworzenie warunków do rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw, wsparcie przedsiębiorczości mieszkańców poprzez doradztwo, warsztaty i działania promocyjne, a także rozwój kompetencji zawodowych i uproszczenie kontaktu mieszkańców z administracją – stanowią kluczowy element poprawy warunków życia i wzmacniania kapitału społecznego gminy.

Negatywne oddziaływanie o charakterze krótkotrwałym może wystąpić wyłącznie na etapie prowadzonych robót budowlanych, związanych z przygotowaniem potencjalnych inwestycji – np. hałas, zwiększone natężenie ruchu pojazdów, emisja pyłów itp. Uciążliwości te będą jednak ograniczone przestrzennie, odwracalne i krótkotrwale, a po zakończeniu prac infrastrukturalnych

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

nastąpi wyraźna poprawa komfortu życia, bezpieczeństwa i dostępności przestrzennej terenów inwestycyjnych.

W dłuższej perspektywie wdrażanie niniejszego celu przyczyni się do znaczącego wzrostu atrakcyjności Gminy Brzeziny – jako miejsca zamieszkania, pracy i prowadzenia działalności gospodarczej. Efektem będzie zwiększenie liczby miejsc pracy, wzmocnienie lokalnej gospodarki, zahamowanie odpływu młodych mieszkańców oraz wzrost inwestycji prywatnych. Wpływ tych zmian na życie społeczności lokalnej należy ocenić jednoznacznie pozytywnie.

Cel operacyjny 3.3.

Budowa i promocja marki lokalnej Gminy Brzeziny

Realizacja celu obejmuje głównie działania informacyjno-promocyjne, takie jak organizacja wydarzeń, kampanie medialne, udział w targach, współpraca z lokalnymi twórcami, a także tworzenie elektronicznych baz ofert inwestycyjnych i narzędzi do kontaktu z inwestorami.

Z punktu widzenia ochrony środowiska, realizacja tego celu nie wiąże się z bezpośrednimi oddziaływaniami na poszczególne komponenty przyrodnicze.

Potencjalne oddziaływania pośrednie wynikające z promowania lokalnych produktów, turystyki oraz atrakcyjności inwestycyjnej gminy, mogą w dłuższej perspektywie prowadzić do zwiększenia ruchu turystycznego, napływu mieszkańców lub inwestorów. Tym samym, przewidywane skutki środowiskowe mogą być analogiczne do tych, które opisano dla celów operacyjnych 2.3.

Stworzenie warunków do osiedlania się i integracji mieszkańców oraz 3.1. Rozwój sektorów strategicznych dla gminy – rolnictwo, przetwórstwo, turystyka.

Jednocześnie należy podkreślić, że działania podejmowane w ramach niniejszego celu będą sprzyjać kształtowaniu świadomości ekologicznej oraz wzmacnianiu odpowiedzialności mieszkańców za środowisko lokalne, poprzez promocję postaw prospołecznych i prośrodowiskowych. Budowa marki lokalnej opartej na wartościach zrównoważonego rozwoju będzie sprzyjać utrwalaniu pozytywnych wzorców zachowań i zwiększaniu poczucia identyfikacji społeczności z miejscem zamieszkania.

W konsekwencji, prognozuje się wystąpienie pozytywnych lub neutralnych oddziaływań tego celu na większość komponentów środowiska.

Analiza i ocena przyjętych celu operacyjnego 3.2 i 3.3. i przypisanych do nich kierunków działań została przedstawiona w sposób syntetyczny w poniższej tabeli (tzw. macierzy skutków oddziaływania na środowisko).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

OBJAŚNIENIA:

Oceny wpływu realizacji danego kierunku rozwoju na poszczególne komponenty środowiskowe dokonano z wykorzystaniem następujących oznaczeń:

- – w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie **pozytywne** oddziaływanie na dany komponent,
- - w przypadku, gdy negatywne oddziaływanie może się pojawić, gdy **negatywne** oddziaływanie będzie związane **tylko z etapem realizacji inwestycji** - prowadzenie prac budowlanych, będzie mieć krótkotrwały charakter i zaniknie wraz z zakończeniem tych prac.
- – w przypadku, gdy realizacja zadania **nie będzie oddziaływać** na dany komponent na dany komponent.
- - w przypadku, gdy brak jest możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania – możliwe negatywne oddziaływanie, jednak prawdopodobieństwo jego wystąpienia uzależnione jest od skali i rodzaju przedsięwzięcia oraz wyboru szczegółowych rozwiązań niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji oddziaływań.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 18. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celów operacyjnych 3.2 i 3.3. celu strategicznego 3. Rozwój lokalnej gospodarki i atrakcyjności inwestycyjnej gminy

Lp.	Cele i kierunki rozwoju	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:									
		Różnorodność biologiczna	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze i klimat	Wody	Zasoby naturalne	Powierzchnia ziemi i gleby	Krajobraz	Dobra materialne i zabytki	Ludzie
3. ROZWÓJ LOKALNEJ GOSPODARKI I ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY											
3.2. Rozwój lokalnego rynku pracy i wsparcie przedsiębiorczości											
Kierunki działań:											
	Tworzenie warunków do rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw na obszarach wiejskich, z wykorzystaniem lokalnych zasobów										
	Rozwój infrastruktury technicznej na terenach inwestycyjnych										
	Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców poprzez doradztwo, warsztaty, działania promocyjne i informacyjne										
	Ułatwienie dostępu do informacji o możliwościach wsparcia										
	Uproszczenie procedur administracyjnych dla inwestorów i przedsiębiorców oraz poprawa komunikacji z urzędem										
	Rozwój kompetencji mieszkańców na potrzeby rynku pracy, w tym wsparcie procesów przekwalifikowania										
3.3. Budowa i promocja marki lokalnej Gminy Brzeziny											
Kierunki działań:											
	Promocja produktów lokalnych, agroturystyki i rzemiosła poprzez wydarzenia, kampanie i współpracę z twórcami lokalnymi										
	Opracowanie i wdrażanie strategii promocji gospodarczej Gminy Brzeziny (materiały informacyjne, udział w targach, media społecznościowe)										
	Budowanie wizerunku Gminy Brzeziny jako miejsca przyjaznego dla inwestorów										
	Stworzenie elektronicznej bazy ofert inwestycyjnych oraz narzędzi do kontaktu z inwestorami										

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

III CEL STRATEGICZNY – WYMIAR KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWY:

OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH GMINY

Cel operacyjny 4.1.

Ochrona i wzmacnianie systemu przyrodniczego gminy

Cel operacyjny 4.1. stanowi jeden z kluczowych elementów środowiskowego filaru **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**. Przyjęte kierunki rozwoju zakładają ochronę i wzmacnianie lokalnego systemu przyrodniczego, w tym zachowanie integralności ekosystemów, przywracanie ich funkcji ekologicznych oraz rozwój zielonej infrastruktury. **Ze względu na charakter zaproponowanych kierunków działań, prognozowane jest w szczególności pozytywne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska.**

Zakres przewidywanych zadań obejmuje m.in. ochronę lasów, dolin rzecznych, łąk oraz zieleni śródpolnej, a także inicjatywy na rzecz odtwarzania siedlisk, ograniczania ich fragmentacji i poprawy jakości wód powierzchniowych. Szczególne znaczenie przypisano dolinom rzek Mrogi i Mrożycy, które pełnią kluczową rolę w utrzymaniu bioróżnorodności, retencji wód i stabilności lokalnego klimatu. Działania te będą realizowane w duchu zrównoważonego rozwoju, z poszanowaniem zasad ochrony przyrody oraz w zgodzie z rekomendacjami Audytu Krajobrazowego Województwa Łódzkiego, w tym w odniesieniu do krajobrazów priorytetowych zlokalizowanych na obszarze gminy.

Równolegle przewidywany jest rozwój zielonej infrastruktury w przestrzeni publicznej, obejmujący m.in. zakładanie nowych terenów zieleni, parków i ogrodów społecznych, a także nasadzenia roślin miododajnych i przydrożnych. Takie działania nie tylko zwiększą atrakcyjność krajobrazową gminy, ale także będą wspierać retencję wód opadowych, poprawiać mikroklimat i sprzyjać lokalnej bioróżnorodności.

Znaczący komponent stanowią również działania systemowe i organizacyjne, takie jak inwentaryzacje przyrodnicze, porządkowanie stanu prawnego form ochrony przyrody czy aktualizacja gminnego Programu Ochrony Środowiska. Pozwolą one na efektywne zarządzanie zasobami naturalnymi, uspołnienie lokalnej polityki środowiskowej oraz wdrażanie dobrych praktyk w zakresie zrównoważonego gospodarowania przestrzenią.

Biorąc pod uwagę charakter zaplanowanych działań, oddziaływanie celu operacyjnego 4.1. należy ocenić jako silnie pozytywne we wszystkich aspektach środowiskowych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Uzupełnieniem powyższej analiza i oceny przyjętych dla celu operacyjnego 4.1. kierunków działań jest zamieszczona poniżej syntetyczna tabela (macierzy oddziaływania na środowisko).

W macierzy oddziaływania na środowisko przyjęto następujące oznaczenia:

OBJAŚNIENIA:

Oceny wpływu realizacji danego kierunku rozwoju na poszczególne komponenty środowiskowe dokonano z wykorzystaniem następujących oznaczeń:

- – w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie **pozytywne** oddziaływanie na dany komponent,
- – w przypadku, gdy realizacja zadania **nie będzie oddziaływać** na dany komponent na dany komponent.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 19. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu strategicznego 4. Ochrona i wykorzystanie zasobów przyrodniczych gminy

Lp.	Cele i kierunki rozwoju	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:									
		Różnorodność biologiczna	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze i klimat	Wody	Zasoby naturalne	Powierzchnia ziemi i gleby	Krajobraz	Dobra materialne i zabytki	Ludzie
4.	OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH GMINY										
4.1.	Ochrona i wzmacnianie systemu przyrodniczego gminy										
Kierunki działań:											
	Zachowanie integralności i różnorodności wartościowych krajobrazów oraz siedlisk, w tym ochrona krajobrazów priorytetowych zgodnie z rekomendacjami zawartymi w Audycie Krajobrazowym Województwa Łódzkiego										
	Tworzenie i ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych										
	Odtwarzanie i przywracanie funkcji przyrodniczych zdegradowanych obszarów oraz ograniczanie fragmentacji siedlisk										
	Podejmowanie współpracy międzygminnej z zakresie renaturyzacji i odbudowy bioróżnorodności dolin rzecznych Mrogi i Mrożyce										
	Wsparcie i rozwój zielonej infrastruktury										
	Podejmowanie działań na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych i ograniczanie zanieczyszczeń, w tym promowanie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej wśród rolników										
	Identyfikowanie i ocena obszarów cennych przyrodniczo pod kątem objęcia lokalnymi formami ochrony przyrody										
	Uporządkowanie stanu prawnego istniejących form ochrony przyrody (tj. pomników przyrody i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych)										
	Aktualizacja gminnego programu ochrony środowiska										

Źródło: opracowanie własne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Cel operacyjny 4.2.

Adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie skutków suszy

Przewidziane w ramach celu operacyjnego 4.2. kierunki działań obejmują m.in.: rozwój systemów retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych, modernizację infrastruktury melioracyjnej, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych oraz mokradeł, tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych, wdrażanie działań przeciwerozryjnych, promowanie praktyk rolnictwa odpornego na zmiany klimatu oraz rozwój lokalnej infrastruktury wodociągowej (budowa studni, hydroforni, rozbudowa sieci wodociągowej).

Charakter przyszłych działań, które mogą wynikać z realizacji założeń Strategii można ocenić jako prośrodowiskowy i proklimatyczny. Prognozowanym skutkiem będzie przede wszystkim zwiększenia retencji wody, ochrona gleb i bioróżnorodności oraz poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Realizacja zamierzeń może jednak generować lokalne, tymczasowe negatywne oddziaływania związane z prowadzeniem prac technicznych przy budowie lub modernizacji infrastruktury wodnej, wykopami ziemnymi czy zagospodarowywaniem terenu. Oddziaływania te mają zazwyczaj charakter krótkotrwały i miejscowy, nie prowadząc do istotnej degradacji środowiska. **Ogólnie realizacja celu operacyjnego 4.2 przyczynia się do zwiększenia odporności Gminy Brzeziny na suszę, poprawy gospodarki wodnej i zrównoważonego rozwoju lokalnego środowiska.**

Obszary ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000

Skutki realizacji założeń celu operacyjnego 4.2 będą miały przede wszystkim pozytywny wpływ na obszary objęte formami ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000. Założenia niniejszego celu wpisują się w priorytety krajowej i unijnej polityki klimatycznej oraz ochrony przyrody, wspierając zachowanie i odbudowę naturalnych funkcji ekosystemów wodnych, torfowiskowych, łąkowych i leśnych, które pełnią kluczową rolę w adaptacji do zmian klimatu.

Zakładane działania, realizowane zgodnie z zasadami ochrony przyrody i w oparciu o dokumentację przyrodniczo-hydrologiczną, będą prowadziły do poprawy warunków siedliskowych, szczególnie dla ekosystemów wilgotnych, łąkowych i wodno-błotnych.

Szczegółnej ostrożności wymagać będą działania związane z modernizacją infrastruktury melioracyjnej. W przypadku realizacji zamierzeń na obszarach chronionych należy unikać nadmiernego odwodnienia i niepożądanego ingerencji w naturalne procesy hydrologiczne. Odpowiednio zaplanowane działania, ukierunkowane na poprawę retencji glebowej (nie zaś na intensyfikację odwodnienia) – powinny przybrać charakter renaturyzacyjny, wspierający cele ochrony przyrody, w tym ustalone dla zlokalizowane w granicach Gminy Brzeziny obszary objęte prawną ochroną przyrody.

Można zatem przyjąć, że zaproponowane w Strategii kierunki działań (przy przyjęciu właściwego planowania i stosowania zasad minimalnej ingerencji w siedliska przyrodnicze) nie będą stanowiły bezpośredniego zagrożenia dla obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000. W ujęciu całościowym, zaplanowane zamierzenia prowadzą do wzmacniania odporności chronionych ekosystemów na skutki zmian klimatu, co wpisuje się bezpośrednio w cele ich ochrony, zachowanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i ochronę gatunków.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Bioróżnorodność, rośliny, zwierzęta

Tworzenie i rozwój systemów retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych, modernizacja melioracji oraz wdrażanie praktyk rolniczych odpornych na suszę sprzyjają utrzymaniu stabilnych warunków siedliskowych dla flory i fauny, poprawiając zarówno lokalną wilgotność gleby, jak i dostępność wody w ciekach i drobnych zbiornikach wodnych. **W zakresie celu operacyjnego 4.2. prognozuje się silne, bezpośrednie i pośrednie pozytywne oddziaływanie na w bioróżnorodność, rośliny i zwierzęta.**

Z punktu widzenia roślinności, działania te mogą przyczyniać się do wzrostu różnorodności gatunkowej w ekosystemach polnych, przydrożnych oraz w obrębie enklaw zieleni nieleśnej. Wsparcie dla praktyk rolniczych minimalizujących spływ nawozów i ścieków ogranicza presję eutrofizacji na ekosystemy wodne oraz sąsiednie siedliska, co pośrednio chroni gatunki wodne i lądowe zależne od stabilnych warunków hydrologicznych. Tworzenie stref buforowych i niewielkich zbiorników retencyjnych sprzyja rozwojowi gatunków roślinności wilgociolubnej.

Dla fauny, poprawa retencji wodnej oraz utrzymanie lub odtworzenie drobnych ekosystemów wodnych i wilgotnych łąk stwarza warunki do funkcjonowania populacji owadów, płazów, drobnych ssaków oraz ptaków korzystających z terenów otwartych. Działania edukacyjne i doradcze skierowane do rolników oraz lokalnych społeczności zwiększają świadomość potrzeby zachowania enklaw naturalnych i półnaturalnych, co może wpływać na ograniczenie degradacji siedlisk i fragmentacji terenów pozornie użytkowanych rolniczo lub zurbanizowanych.

Powietrze i klimat

Realizacja celu operacyjnego 4.2. będzie miała bezpośrednie i pośrednie znaczenie dla lokalnych warunków klimatycznych oraz ograniczania skutków zmian klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem ekstremalnego zagrożenia suszą rolniczą, które według danych ujętych w *Planie przeciwdziałania skutkom suszy*⁴⁰ dotyczy całego obszaru Gminy Brzeziny. **Realizacja założeń celu będzie miała silne pozytywne oddziaływanie zarówno na klimat lokalny jak i na stan powietrza atmosferycznego.**

Rozwój systemów retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych sprzyja zwiększeniu lokalnej wilgotności gleby i powietrza, co może ograniczać skutki suszy oraz łagodzić lokalne wahania temperatury. Tworzenie i modernizacja zbiorników retencyjnych, stref buforowych, rowów melioracyjnych i systemów małej retencji poprawia retencję wodną, wspomagając naturalne procesy chłodzenia i stabilizacji mikroklimatu. Dzięki temu można spodziewać się ograniczenia negatywnych skutków suszy dla rolnictwa, terenów zieleni oraz ekosystemów zurbanizowanych i wiejskich.

Działania obejmujące edukację i doradztwo dla rolników w zakresie praktyk odpornych na zmiany klimatu, promowanie racjonalnego gospodarowania wodą oraz wdrażanie lokalnych rozwiązań adaptacyjnych sprzyjają zrównoważonemu gospodarowaniu zasobami wodnymi, co pośrednio wpływa na łagodzenie ekstremalnych warunków klimatycznych, takich jak fale upałów czy brak wilgoci w glebie. Poprawa retencji wody i wdrażanie praktyk ograniczających spływ

⁴⁰ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 poz. 1615)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

powierzchniowy mogą również zmniejszać lokalną emisję pyłów i zanieczyszczeń powietrza unoszonych w wyniku wysuszania gleby, co pozytywnie wpływa na jakość powietrza w gminie.

Wody

Mając na uwadze charakter celu operacyjnego 4.2. można zauważyć, że jego założenia w znaczący sposób odnoszą się do ochrony i wzmocnienia zasobów wodnych Gminy Brzeziny. Działania, które mogą wynikać z zaproponowanych kierunków rozwoju mają na celu zwiększenie retencji wód, stabilizację przepływów rzecznych oraz poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, co jest kluczowe w kontekście silnego zagrożenia suszą, stwierdzonego dla całego obszaru gminy.

Systemy retencyjne, takie jak zbiorniki wodne, stawy, rowy melioracyjne czy elementy małej retencji w krajobrazie rolniczym i leśnym, pozwalają na zatrzymanie wód opadowych w sezonach wysokich opadów, co pośrednio zwiększa poziom wód gruntowych i uzupełnia zasoby wód podziemnych. Poprawa retencji ogranicza również spływ powierzchniowy i erozję, co zmniejsza transport zanieczyszczeń do cieków i rzek, przyczyniając się do poprawy jakości wód powierzchniowych. Równoległe działania edukacyjne i doradcze skierowane do rolników oraz wdrażanie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej sprzyjają ograniczeniu spływu nawozów i substancji szkodliwych do cieków wodnych. Wsparcie w zakresie praktyk odpornościowych na zmiany klimatu, w tym stosowanie retencji gleby i optymalizacja nawadniania, wpływa na bardziej zrównoważone wykorzystanie wód i ogranicza presję na lokalne zasoby wodne. Modernizacja istniejącej infrastruktury melioracyjnej i wodociągowej poprawia efektywność gospodarowania wodą, zwiększa jej dostępność i jakość, przyczyniając się do stabilizacji systemów wodnych w gminie.

Istotnym kierunkiem działań jest rozwój lokalnej infrastruktury wodociągowej, obejmujący m.in. budowę nowych studni i hydroforni, a także rozbudowę sieci wodociągowej. Inwestycje takie mają przede wszystkim pozytywny wpływ na poprawę dostępności wody pitnej dla mieszkańców. Dzięki temu możliwe jest racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, ograniczanie lokalnego deficytu wody w okresach suszy. Jednocześnie należy uwzględnić, że prowadzenie prac budowlanych przy studiach czy ujęciach wody może czasowo oddziaływać negatywnie na wody podziemne i powierzchniowe. Potencjalne nieprawidłowe zabezpieczenia ujęć wód podziemnych trakcie budowy mogłoby prowadzić do czasowego pogorszenia jakości wód. Ryzyko takie można jednak znacząco ograniczyć poprzez stosowanie dobrych praktyk budowlanych, takich jak: odpowiednie zabezpieczenie wykopów, segregacja i odprowadzanie wód opadowych z terenu budowy, kontrola jakości wód w trakcie realizacji inwestycji oraz przestrzeganie wymogów środowiskowych przy lokalizacji nowych studni.

W efekcie, przy zachowaniu standardów technicznych i ochrony środowiska, przewiduje się, że oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne będzie w większości przypadków pozytywne, a potencjalne krótkotrwałe negatywne skutki będą lokalne i ograniczone do okresu realizacji inwestycji.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

Zasoby naturalne

Wdrażanie lokalnych praktyk adaptacyjnych w gospodarce wodnej, promowanie racjonalnego użytkowania zasobów wodnych oraz ochrona gruntów zmeliorowanych sprzyjają zrównoważonemu gospodarowaniu zasobami naturalnymi.

Powierzchnia ziemi i gleby

Realizacja celu operacyjnego 4.2. będzie miała neutralny lub korzystny wpływ na powierzchnię ziemi i jakość gleb. W szczególności rozwój systemów retencji wodnej, w tym zarówno małej retencji w gospodarstwach rolnych, jak i większych zbiorników wodnych w krajobrazie rolniczym i leśnym, przyczynia się do poprawy wilgotności gleb oraz ograniczenia ich degradacji spowodowanej przesuszeniem, erozją wiatrową czy spływem powierzchniowym. Takie działania wspierają utrzymanie funkcji produkcyjnych gleb oraz ich zdolności do magazynowania wody, co jest szczególnie istotne w kontekście rolnictwa odpornego na zmiany klimatu.

Działania doradcze i edukacyjne w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą i praktyk rolniczych sprzyjają ograniczeniu degradacji gleb poprzez zmniejszenie ryzyka nadmiernego spływu nawozów i chemikaliów oraz erozji powierzchniowej. W dłuższej perspektywie takie podejście może przyczynić się do poprawy jakości i stabilności funkcji gleb na obszarze gminy, a tym samym wspiera zrównoważone wykorzystanie tych zasobów.

Inwestycje w infrastrukturę wodociągową, takie jak budowa studni, hydroforni czy rozbudowa sieci wodociągowej, są planowane głównie na terenach zurbanizowanych, co ogranicza potrzebę zajmowania nowych powierzchni i minimalizuje presję na nieprzekształcone grunty. W krótkim okresie realizacja prac budowlanych może powodować lokalne i czasowe negatywne oddziaływanie na gleby. Potencjalne skutki środowiskowe będą jednak ograniczone przestrzennie i czasowo oraz mogą być skutecznie kontrolowane poprzez stosowanie odpowiednich standardów technicznych i środowiskowych.

Krajobraz

Realizacja zamierzeń, które mogą wynikać w określonych w ramach celu operacyjnego 4.2. kierunków działań sprzyjać będzie wzmocnieniu ekologicznych funkcji krajobrazu oraz poprawy jego walorów estetycznych. Należy podkreślić, że działania związane z wdrażaniem systemów małej retencji i racjonalnego gospodarowania wodą sprzyjają łagodzeniu skutków suszy, co ma pośredni wpływ na zachowanie wizualnych walorów krajobrazu rolniczego. Realizacja celu stanowić będzie silne, pozytywne (bezpośrednie i pośrednie) oddziaływania na krajobraz Gminy Brzeziny.

Dobra materialne i zabytki - brak oddziaływań, oddziaływanie obojętne

Ludzie

Realizacja celu skupionego na adaptacji do zmian klimatu i ograniczeniu skutków suszy będzie miała pozytywne i długofalowe oddziaływanie na ludzi.

Głównym aspektem jest poprawa dostępności do wody pitnej i bytowej poprzez rozwój lokalnej infrastruktury wodociągowej, w tym budowę studni, hydroforni oraz rozbudowę sieci wodociągowej, co bezpośrednio zwiększa bezpieczeństwo mieszkańców w zakresie zaopatrzenia w wodę, szczególnie w okresach suszy. Zapewnienie stabilnego dostępu do wody przyczynia się

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

również do poprawy jakości życia oraz ogranicza potencjalne konflikty i niedobory wynikające z ekstremalnych warunków hydrologicznych.

Dodatkowo, działania obejmujące rozwój systemów retencji wodnej, modernizację infrastruktury melioracyjnej oraz wdrażanie lokalnych rozwiązań adaptacyjnych mają pośredni wpływ na mieszkańców poprzez poprawę jakości środowiska naturalnego. Zwiększona dostępność wody w ekosystemach oraz zachowanie funkcji przyrodniczych terenów rolniczych i leśnych przyczyniają się do ograniczenia negatywnych skutków suszy, co ma bezpośredni wymiar gospodarczy i społeczny dla lokalnych społeczności.

Cel operacyjny 4.3.

Zrównoważona gospodarka odpadami i wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ)

Gospodarka o obiegu zamkniętym polega na zminimalizowaniu zużycia surowców, wielkości odpadów i emisji zanieczyszczeń poprzez jak najdłuższe wykorzystywanie istniejących materiałów i produktów, które traktowane są jako surowce wtórne. Wdrożenie takiego modelu pozwoli zmniejszyć presję wywieraną na środowisko a także ograniczyć wykorzystanie importowanych surowców.

Przewidziane w ramach celu kierunki działań obejmują m.in.: rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, zwiększenie poziomu odzysku i recyklingu surowców wtórnych, wdrażanie nowoczesnych technologii cyrkularnych poprzez współpracę ponadlokalną, edukację ekologiczną mieszkańców w zakresie ograniczania wytwarzania odpadów oraz selektywnej segregacji, a także kontynuację działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Realizacja takich działań przyczynia się do ograniczenia negatywnego wpływu odpadów na środowisko, zmniejszenia presji na składowiska, ochrony zasobów naturalnych oraz wzrostu świadomości ekologicznej społeczności lokalnej.

Realizacja celu operacyjnego 4.3 ma charakter prośrodowiskowy, przyczyniając się do zmniejszenia obciążenia środowiska odpadami i wspierając zrównoważony rozwój gminy.

Obszary ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000

Bioróżnorodność, rośliny, zwierzęta

Prognozuje się, że realizacja tego zamierzenia pozwoli znacznie odciążyć środowisko naturalne. Mniejsze ilości odpadów i ograniczenie niekontrolowanego składowania substancji szkodliwych zmniejszą ryzyko degradacji siedlisk, zanieczyszczenia gleby, wód powierzchniowych i podziemnych oraz emisji zanieczyszczeń powietrza, które mogłyby negatywnie oddziaływać na gatunki roślin i zwierząt.

W kontekście obszarów chronionych, w tym Natura 2000, przyszłe działania mogą przyczynić się do ochrony siedlisk i gatunków poprzez ograniczenie napływu substancji toksycznych oraz materiałów, które mogą zaburzać naturalne procesy ekologiczne.

W długiej perspektywie realizacja celu 4.3. przyczynia się do wzmocnienia lokalnego systemu przyrodniczego, zmniejsza presję antropogeniczną na siedliska, poprawia stan

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

bioróżnorodności oraz wspiera trwałą ochronę obszarów cennych przyrodniczo, w tym Natura 2000.

Powietrze i klimat

Potencjalne działania takie jak ograniczenie wytwarzania odpadów, rozwój selektywnej zbiórki, recykling oraz ponowne wykorzystanie materiałów przyczyniają się do redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza i gazów cieplarnianych, które powstają w wyniku składowania odpadów organicznych, spalania odpadów lub produkcji surowców pierwotnych. Mniejsze ilości odpadów na składowiskach ograniczają emisję metanu – gazu o wysokim potencjale cieplarnianym – oraz pyłów i lotnych związków organicznych, co korzystnie wpływa na jakość powietrza zarówno w Gminie Brzeziny jak i gmin, z którymi powiązana jest gospodarka odpadami gminy.

Wody

Działania w tym zakresie przyczyniają się do ograniczenia ryzyka wystąpienia ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w wodach powierzchniowych i podziemnych, których źródłem mogłyby być niewłaściwie składowane odpady, w tym odpady niebezpieczne. Działania te w sposób bezpośredni przyczyniają się do zmniejszenia ładunków odpadów przedostających się do środowiska gruntowo-wodnego, a tym samym pozwolą na realizację celów wyznaczonych w *Ramowe Dyrektywie Wodnej*.

Zasoby naturalne

Gospodarka o obiegu zamkniętym jest koncepcją zmierzającą do racjonalnego wykorzystywania zasobów i ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko wytwarzanych produktów. Wszelkie materiały i surowce powinny pozostać w gospodarce tak długo jak jest to możliwe. Zatem, dzięki zadaniom dotyczącym wprowadzania niniejszych założeń na terenie Gminy Brzeziny, realizacja Strategii będzie miała wpływ na zachowanie zasobów naturalnych nie tylko w skali lokalnej, ale również częściowo w skali całego kraju.

Powierzchnia ziemi i gleby

Gospodarka o obiegu zamkniętym zakłada zmniejszenie do minimum produkcji odpadów oraz ponowne wykorzystywanie, naprawę, odnawianie oraz recykling istniejących już materiałów i produktów. Redukcja ilości odpadów zmniejszy ryzyko skażenia gleb spowodowane np. uwalnianiem zanieczyszczeń ze składowanych odpadów do gleby. Właściwa gospodarka odpadami nie tylko wpłynie na ograniczenie zanieczyszczenia gruntu, ale również ogranicza skutki zmian klimatu, minimalizuje zanieczyszczenia powietrza, bezpośrednio wpływa na poprawę funkcjonowania wielu ekosystemów i gatunków.

Krajobraz

Wdrażanie systemów selektywnej zbiórki odpadów, recyklingu oraz programów edukacyjnych przyczynia się do ograniczenia dzikiego składowania odpadów i potencjalnego zaśmiecania terenów otwartych, co wprost wpływa na estetykę przestrzeni i spójność wizualną krajobrazu. Długofalowo, konsekwentne stosowanie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym sprzyja

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

utrzymaniu czystości i estetyki przestrzeni publicznej oraz terenów przyrodniczych, co wzmacnia odbiór krajobrazu zarówno przez mieszkańców, jak i odwiedzających gminę.

Dobra materialne i zabytki

Realizacja celu nie ingeruje bezpośrednio w dobra materialne i zabytki. Pośrednio jednak, poprzez poprawę stanu czystości przestrzeni publicznej, realizacja celu może przyczynić się do ochrony wizualnej i funkcjonalnej wartości zabytków oraz innych dóbr materialnych, zmniejszając ryzyko ich zanieczyszczenia lub degradacji w wyniku niekontrolowanego składowania odpadów w najbliższym otoczeniu.

Ludzie

Wdrażanie działań GOZ sprzyja ograniczeniu uciążliwości wynikających z negatywnego wpływu odpadów na życie i zdrowie i ludzi. Zakładana poprawa czystości przestrzeni publicznej i estetyki otoczenia z kolei przyczyni się do zwiększenia komfortu życia mieszkańców oraz atrakcyjności gminy dla odwiedzających.

Istotnym elementem działań jest kontynuacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest. Działania te przyczyniają się bezpośrednio do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i ograniczenia narażenia na substancje szkodliwe dla zdrowia, a także do poprawy stanu środowiska w przestrzeni zamieszkałej.

Analiza i ocena przyjętych celu operacyjnego 4.2. i 4.3. i przypisanych do nich kierunków działań została przedstawiona w sposób syntetyczny w poniższej tabeli (tzw. macierzy oddziaływania na środowisko).

OBJAŚNIENIA:

Oceny wpływu realizacji danego kierunku rozwoju na poszczególne komponenty środowiskowe dokonano z wykorzystaniem następujących oznaczeń:

- – w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie **pozytywne** oddziaływanie na dany komponent,
- - w przypadku, gdy negatywne oddziaływanie może się pojawić, gdy **negatywne** oddziaływanie będzie związane tylko z **etapem realizacji inwestycji** - prowadzenie prac budowlanych, będzie mieć krótkotrwały charakter i zaniknie wraz z zakończeniem tych prac.
- – w przypadku, gdy realizacja zadania **nie będzie oddziaływać** na dany komponent na dany komponent.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 20. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celów operacyjnych 4.2. i 4.2 celu strategicznego 4. Ochrona i wykorzystanie zasobów przyrodniczych gminy

Lp.	Cele i kierunki rozwoju	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:									
		Różnorodność biologiczna	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze i klimat	Wody	Zasoby naturalne	Powierzchnia ziemi i gleby	Krajobraz	Dobra materialne i zabytki	Ludzie
4. OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH GMINY											
4.6. Adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie skutków suszy											
Kierunki działań:											
	Rozwój systemów retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych										
	Wspieranie rolnictwa odpornego na zmiany klimatu poprzez edukację i doradztwo dla rolników										
	Zapewnienie dostępu do wody pitnej i bytowej poprzez rozwój kompleksowej infrastruktury wodociągowej										
	Modernizacja infrastruktury melioracyjnej, w tym melioracji szczegółowej										
	Promocja i wdrażanie lokalnych rozwiązań adaptacyjnych w gospodarce wodnej, w tym małej retencji i racjonalnego gospodarowania wodą, ochrona gruntów zmeliorowanych										
4.7. Zrównoważona gospodarka odpadami i wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ)											
Kierunki działań:											
	Podejmowanie działań na rzecz zwiększania poziomu selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów komunalnych										
	Współpraca ponadlokalna w zakresie wdrażania technologii cyrkularnych										
	Edukacja mieszkańców w zakresie gospodarki obiegu zamkniętego										
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszaru gminy										

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

Cel operacyjny 4.4.

Poprawa jakości powietrza i efektywności energetycznej

Realizacja założeń celu operacyjnego 4.4. obejmować będzie m.in.: wymianie przestarzałych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych na bardziej ekologiczne, rozwoju sieci gazowej, wspieraniu odnawialnych źródeł energii, termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, a także promowanie alternatywnych form transportu w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych.

W kontekście środowiskowych skutków realizacji **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**, należy podkreślić, iż w odniesieniu do rozwoju odnawialnych źródeł energii, założenia dokumentu odnoszą się wyłącznie do wsparcia mieszkańców w instalowaniu mikroinstalacji OZE, takich jak panele fotowoltaiczne czy pompy ciepła, poprzez odpowiednie programy wsparcia i dotacje. Oznacza to, że na terenie gminy przewidziana jest realizacja niewielkich instalacji indywidualnych w szczególności na potrzeby gospodarstw domowych. Działania takie wpisują się w dążenie do eliminacji nieefektywnych źródeł ciepła oraz ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza, co w konsekwencji przyczynia się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy.

Realizacja zakładanych działań przyczyni się do redukcji niskiej emisji, poprawy jakości powietrza, ograniczenia zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych. Potencjalne oddziaływania środowiskowe mogą obejmować tymczasowe skutki prac modernizacyjnych i instalacyjnych, natomiast działania o korzystnych skutkach dla środowiska przewyższają ich lokalny, krótkotrwały charakter, prowadząc do długoterminowych korzyści środowiskowych i zdrowotnych dla społeczności lokalnej.

Obszary ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000

W ramach realizacji celu nie przewiduje się zajmowania nowych terenów przyrodniczo cennych ani ingerencji w istniejące obszary chronione, w tym Natura 2000. Realizacja przyszłych zamierzeń dotyczyć będzie terenów już zurbanizowanych lub w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy.

Należy zaznaczyć również, że z perspektywy ochrony przyrody, zakładane działania mają charakter pozytywny – przyczyniają się do redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłów i gazów cieplarnianych, co pośrednio wspiera zachowanie jakości siedlisk i korzystne warunki dla bioróżnorodności na obszarach chronionych.

Bioróżnorodność, rośliny, zwierzęta

Korzystny charakter potencjalnych działań możliwych do realizacji na podstawie zaproponowanych kierunków działań wynika z ograniczenia niskiej emisji i zanieczyszczeń powietrza, co pośrednio sprzyja poprawie warunków życia roślin i zwierząt w terenach zurbanizowanych oraz w najbliższym otoczeniu zabudowy. Redukcja emisji pyłów i gazów cieplarnianych ogranicza presję środowiskową i przyczynia się do utrzymania bioróżnorodności.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że niektóre interwencje, takie jak montaż instalacji fotowoltaicznych czy termomodernizacja budynków mogą prowadzić do krótkotrwałego oddziaływania na ptaki, nietoperze i owady, które mogą zasiedlać niektóre części budynków lub

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

ich bezpośrednie otoczenie. Działania te nie powodują jednak trwałego niszczenia siedlisk ani utraty populacji, a wszelkie negatywne skutki mają charakter lokalny i ograniczony czasowo, związany wyłącznie z okresem prowadzenia prac instalacyjnych lub remontowych. Prawidłowe planowanie, stosowanie standardów ochrony przyrody oraz uwzględnienie okresów rozrodu gatunków chronionych pozwala minimalizować wpływ na lokalną bioróżnorodność.

Powietrze i klimat

Skutkiem realizacji ujętych w Strategii zamierzeń będzie ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z gospodarstw domowych i transportu. Kluczowe kierunki działań, takie jak wspieranie mieszkańców w wymianie przestarzałych źródeł ciepła na bardziej ekologiczne, rozwój sieci gazowej, wsparcie dla mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii, a także termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, będą skutkować ograniczeniem emisji pyłów zawieszonych, tlenków azotu i dwutlenku węgla, co przekłada się zarówno na poprawę jakości powietrza, jak i ograniczenie negatywnego wpływu na klimat. Promocja alternatywnych form transportu, w tym transportu niskoemisyjnego, przyczyni się do redukcji emisji komunikacyjnych, zwłaszcza w lokalnych ciągach komunikacyjnych i w strefach o podwyższonym natężeniu ruchu.

Realizacja działań modernizacyjnych i instalacyjnych, takich jak montaż paneli fotowoltaicznych czy termomodernizacja dachów i budynków, może wiązać się z krótkotrwałymi emisjami pyłów i zanieczyszczeń podczas prowadzenia robót budowlanych. Charakter tych oddziaływań jest lokalny i tymczasowy, a korzyści środowiskowe wynikające z ograniczenia emisji w dłuższej perspektywie znacznie przewyższają potencjalne, krótkotrwałe skutki.

Wody

Wspieranie mieszkańców w wymianie przestarzałych źródeł ciepła i wdrażanie odnawialnych źródeł energii, w tym mikroinstalacji OZE, ogranicza spalanie paliw stałych, co przyczynia się do zmniejszenia osadów pyłowych i związków chemicznych, które mogą spływać do cieków wodnych wraz z opadami atmosferycznymi. Poprawa jakości powietrza w konsekwencji zmniejsza ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych substancjami pochodzącymi z osadów atmosferycznych.

Realizacja zamierzeń, choć prowadzona lokalnie i w obrębie już istniejącej zabudowy, może czasowo generować niewielkie ilości substancji sypkich i pyłów, które przy niewłaściwym zabezpieczeniu placu budowy mogłyby w ograniczonym zakresie trafić do wód powierzchniowych. Jednak przy stosowaniu standardowych procedur zabezpieczeń i gospodarki odpadami budowlanymi ryzyko to jest minimalne i krótkotrwałe.

Zasoby naturalne

Realizacja założeń celu sprzyja zmniejszeniu zużycia energii pierwotnej i poprawie efektywności energetycznej, co w konsekwencji redukuje presję na lokalne i krajowe zasoby energetyczne. Realizacja proponowanych kierunków działań umożliwia stopniowe ograniczenie korzystania z paliw stałych przez mieszkańców Gminy Brzeziny, co nie tylko przyczynia się do poprawy jakości powietrza, ale również wspiera długoterminowe, zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

Powierzchnia ziemi i gleby

Negatywne oddziaływanie prognozuje się wyłącznie podczas trwania prac budowlanych lub modernizacyjnych. Będzie to okresowa emisję pyłów i gazów, spowodowanych pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych itp.). Uciążliwości te ustąpią po zakończeniu prac budowlanych.

Należy zwrócić uwagę, że zaplanowane działania przyczyniają się pośrednio do ograniczenia presji na środowisko, w tym zmniejszenia zanieczyszczenia gleby pyłami i osadami pochodzącymi ze spalania paliw stałych.

Krajobraz

Działania obejmujące wymianę przestarzałych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych, termomodernizację budynków użyteczności publicznej, rozwój sieci gazowej oraz instalację mikroinstalacji OZE prowadzone będą głównie w obrębie istniejącej zabudowy, co ogranicza konieczność ingerencji w krajobraz naturalny, przyrodniczy lub rolniczy.

W przypadku prac modernizacyjnych lub instalacyjnych mogą wystąpić krótkotrwałe zmiany wizualne, np. montaż paneli fotowoltaicznych na dachach, urządzeń pomp ciepła czy przyłączy energetycznych, jednak są one punktowe i nie powodują trwałej degradacji krajobrazu.

W kontekście krajobrazów priorytetowych i obszarów o wysokich walorach widokowych realizacja założeń celu 4.4 nie powoduje konfliktu z obowiązującymi rekomendacjami *Audytu Krajobrazowego Województwa Łódzkiego*, gdyż ewentualna ingerencja ogranicza się do istniejących struktur osadniczych. W rezultacie oddziaływanie na krajobraz należy uznać za neutralne lub nieznacznie pozytywne, przy zachowaniu kontroli nad lokalnymi zmianami wizualnymi podczas realizacji poszczególnych inwestycji.

Dobra materialne i zabytki

W przypadku realizacji potencjalnych działań w ramach obiektów historycznych lub zabytkowych powinny być prowadzone one z uwzględnieniem zasad konserwatorskich, co zabezpieczy ich wartości materialne. Ewentualne prace instalacyjne lub modernizacyjne mogą powodować krótkotrwałe, lokalne zmiany w otoczeniu, np. pojawienie się rusztowań czy przewodów instalacyjnych, jednak są one tymczasowe i nie naruszają trwałej struktury ani wartości zabytków.

Ludzie

Realizacja celu operacyjnego 4.4 będzie miała wyraźnie pozytywny wpływ na ludzi, przede wszystkim w kontekście zdrowia publicznego i jakości życia mieszkańców gminy. Wymiana przestarzałych źródeł ciepła na nowoczesne, ekologiczne systemy grzewcze znacząco przyczyni się do ograniczenia niskiej emisji, redukując stężenia pyłów zawieszonych, tlenków azotu oraz innych szkodliwych substancji w powietrzu. Skutkować to będzie poprawą warunków oddychania, zmniejszeniem ryzyka chorób układu oddechowego, alergii oraz innych schorzeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza, co jest szczególnie istotne dla dzieci, osób starszych i osób z chorobami przewlekłymi. Działania termomodernizacyjne oraz rozwój odnawialnych źródeł energii przyczyniają się również do poprawy komfortu cieplnego w budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej, redukując straty ciepła i zapewniając stabilniejsze warunki

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

mikroklimatyczne wewnątrz pomieszczeń. Rozwój sieci gazowej i promocja alternatywnych form transportu w perspektywie ograniczają również lokalne źródła zanieczyszczeń powietrza, co dodatkowo wspiera zdrowie mieszkańców.

Prognozuje się jednak również wystąpienie krótkotrwałych, lokalnych niedogodności związanych z prowadzeniem prac instalacyjnych, modernizacyjnych czy budowlanych, takich jak hałas, zwiększony ruch pojazdów czy czasowe ograniczenia w dostępie do niektórych obszarów. Jednak ich charakter jest tymczasowy, a długoterminowe korzyści dla zdrowia, komfortu życia i warunków środowiskowych przewyższają potencjalne krótkotrwałe utrudnienia.

Cel operacyjny 4.5.

Wzmocnienie świadomości ekologicznej mieszkańców

Całość zamierzeń ujętych w niniejszym celu operacyjnym spowoduje zwiększenie zainteresowania zagadnieniami środowiska wśród społeczeństwa. Prowadzenie edukacji ekologicznej w różnych formach przyczynia się do zwiększenia świadomości ekologicznej wśród mieszkańców, odczucia przynależności do środowiska a tym samym poczucia odpowiedzialny za jego stan i ochronę. Wykluczone jest wystąpienie jakichkolwiek negatywnych oddziaływań niniejszego działania na środowisko przyrodnicze. W odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska prognozowane jest wyłącznie pozytywny wpływ, o silnym i długoterminowym charakterze.

Analiza i ocena przyjętych celu operacyjnego 4.4. i 4.5. i przypisanych do nich kierunków działań została przedstawiona w sposób syntetyczny w poniższej tabeli (tzw. macierzy oddziaływania na środowisko).

OBJAŚNIENIA:

Oceny wpływu realizacji danego kierunku rozwoju na poszczególne komponenty środowiskowe dokonano z wykorzystaniem następujących oznaczeń:

- – w przypadku, gdy realizacja zadania potencjalnie przyniesie **pozytywne** oddziaływanie na dany komponent,
- - w przypadku, gdy negatywne oddziaływanie może się pojawić, gdy **negatywne** oddziaływanie będzie związane tylko z **etapem realizacji inwestycji** - prowadzenie prac budowlanych, będzie mieć krótkotrwały charakter i zaniknie wraz z zakończeniem tych prac.
- – w przypadku, gdy realizacja zadania **nie będzie oddziaływać** na dany komponent na dany komponent.
- - w przypadku, gdy brak jest możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania – możliwe negatywne oddziaływanie, jednak prawdopodobieństwo jego wystąpienia uzależnione jest od skali i rodzaju przedsięwzięcia oraz wyboru szczegółowych rozwiązań niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji oddziaływań.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 21. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celów operacyjnych 4.4 i 4.5. celu strategicznego 4. Ochrona i wykorzystanie zasobów przyrodniczych gminy

Lp.	Cele i kierunki rozwoju	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:									
		Różnorodność biologiczna	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze i klimat	Wody	Zasoby naturalne	Powierzchnia ziemi i gleby	Krajobraz	Dobra materialne i zabytki	Ludzie
4.	OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH GMINY										
4.4.	Poprawa jakości powietrza i efektywności energetycznej										
Kierunki działań:											
	Wspieranie mieszkańców w modernizacji i wymianie źródeł ciepła										
	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej										
	Rozwój sieci gazowej oraz Odnawialnych Źródeł Energii										
	Promocja i rozwój alternatywnych form transportu oraz ograniczanie emisji z sektora transportowego										
4.5.	Wzmocnienie świadomości ekologicznej mieszkańców										
Kierunki działań:											
	Realizacja i rozwój programów edukacji ekologicznej										
	Angażowanie lokalnych społeczności w działania na rzecz środowiska										
	Tworzenie zielonych przestrzeni edukacyjnych (np. ścieżki przyrodnicze, ogrody społeczne itp.)										
	Wzmacnianie i rozwój partnerstw lokalnych i ponadlokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju										

Źródło: opracowanie własne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

5.2. ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ STRATEGICZNYCH W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY

Analizując wpływ ustaleń **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** na środowisko przyrodnicze należy również zwrócić uwagę na ustalone w dokumencie rekomendacje dotyczące kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.

Główną częścią przestrzenną Strategii jest model struktury funkcjonalno-przestrzennej, do którego odnoszono się przy analizie oddziaływań na środowisko poszczególnych kierunków działań, umożliwiając tym samym rzetelną ocenę potencjalnego wpływu planowanych działań na lokalne uwarunkowania przyrodnicze. Drugą istotną częścią przestrzenną są zawarte w Strategii ustalenia i rekomendacje dotyczące kształtowania polityki przestrzennej w gminie, obejmujące:

- zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu (uwzględniające ochronę kompleksów leśnych, dolin rzecznych, powietrza atmosferycznego, zasobów wodnych, powierzchni ziemi i gleb, surowców mineralnych oraz ochronę przed hałasem);
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenie szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej;
- zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej (z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska przy ich realizacji);
- zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW;
- zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- zasady kształtowania rolniczej i leśnych przestrzeni produkcyjnej.

Rozdział Strategii „USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE” stanowi zbiór wytycznych mających charakter prewencyjny i kompensacyjny. Jego głównym celem jest zapobieganie, ograniczanie oraz kompensacja potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą wynikać zarówno z realizacji poszczególnych kierunków działań Strategii, jak i z ogólnej polityki przestrzennej oraz procesów rozwojowych w gminie.

W praktyce wskazane wytyczne obejmują szereg konkretnych ograniczeń i zaleceń mających na celu minimalizację presji inwestycyjnej na najcenniejsze zasoby przyrodnicze Gminy Brzeziny. Wśród najważniejszych można wyróżnić:

- **Ograniczenia lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko** – w szczególności zakazuje się realizacji inwestycji należących do kategorii „mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko” na terenach objętych formami ochrony przyrody, w dolinach rzecznych Mrogi i Mrożyca, pełniących funkcję korytarzy ekologicznych oraz w bezpośrednim sąsiedztwie ujęć wód pitnych i terenów zagrożonych

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

powodzą. Dla przedsięwzięć zidentyfikowanych jako potencjalnie uciążliwe przewidziano stosowanie środków ograniczających, takich jak pasy zieleni izolacyjnej, technologie niskoemisyjne, monitoring oddziaływań środowiskowych w fazie eksploatacji oraz projektowanie zgodne z zasadami gospodarki cyrkularnej.

- **Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE)** – Strategia jednoznacznie wyklucza lokalizację elektrowni wiatrowych na terenie gminy, a farmy fotowoltaiczne mogą powstawać jedynie w wyznaczonych terenach rolniczych lub usługowo-produkcyjnych, z zachowaniem maksymalnego komfortu mieszkańców oraz ochrony istniejącej zabudowy, terenów zielonych i korytarzy ekologicznych. W przypadku większych instalacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wymagana jest ocena oddziaływania na środowisko, a lokalizacje w obrębie form ochrony przyrody lub terenów cennych przyrodniczo podlegają ograniczeniom wynikającym z prawa.
- **Ochrona terenów chronionych i cennych przyrodniczo** – Strategia podkreśla konieczność respektowania ograniczeń wynikających z obowiązujących form ochrony przyrody, m.in. takich jak Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich, Obszar Chronionego Krajobrazu „Mrogi i Mroźcy”, czy obszary Natura 2000 Buczyna Janinowska i Wola Cyrusowa. W praktyce oznacza to zarówno zakaz realizacji inwestycji znacząco ingerujących w środowisko, jak i obowiązek projektowania przedsięwzięć w sposób minimalizujący fragmentację siedlisk, zachowujący ciągłość korytarzy ekologicznych i chroniący bioróżnorodność.
- **Zasady lokalizacji zabudowy i infrastruktury technicznej** – Strategia przewiduje wskazanie terenów pod nową zabudowę mieszkaniową i kluczowe inwestycje celu publicznego w sposób zgodny z ochroną walorów przyrodniczych i krajobrazowych, uwzględniając zasady racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi, ograniczania emisji oraz minimalizacji ingerencji w środowisko.

W ten sposób określone w **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** zasady prowadzenia polityki przestrzennej funkcjonują jako narzędzie zapobiegawcze i kompensacyjne, integrując rozwój przestrzenny gminy z koniecznością ochrony środowiska, zapewniając równowagę między potrzebami inwestycyjnymi a zachowaniem wartości przyrodniczych i krajobrazowych.

5.3. POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI STRATEGII NA OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Analiza oddziaływań **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** na obszary chronione została przeprowadzona w pełnej zgodności z zasadą przezorności. Należy podkreślić, że zidentyfikowane w prognozie oddziaływania mają często charakter hipotetyczny, gdyż Strategia określa przede wszystkim cele i kierunki działań, nie przesadzając o realizacji konkretnych zamierzeń inwestycyjnych. Tym samym, przedstawiona ocena stanowi wskazanie potencjalnych obszarów ryzyka i zagrożeń, w których mogą zaistnieć negatywne skutki

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

środowiskowe, natomiast szczegółowa analiza konkretnych inwestycji i ich wpływu na środowisko powinna zostać dokonana na etapie późniejszego planowania i opracowywania projektów.

Na etapie strategicznym, uwzględniając zarówno ocenę dokonaną dla poszczególnych celów operacyjnych oraz kierunków działań, jak i dla założeń części przestrzennej Strategii (model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dotyczące kształtowania polityki przestrzennej w gminie), **można stwierdzić, że przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju oraz przeprowadzeniu rzetelnej oceny oddziaływania na środowisko przy wyborze wariantu lokalizacyjnego danej inwestycji, realizacja założeń Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+:**

- nie wpłynie na pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt chronionych w sieci obszarów Natura 2000, w szczególności Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk Natura 2000 PLH100017 „Buczyna Janinowska” i PLH100034 „Wola Cyrusowa”
- nie spowoduje dezintegracji obszarów Natura 2000,
- nie wpłynie na spójność sieci obszarów Natura 2000,
- nie wpłynie na wartości przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich,
- nie naruszy określonych w obowiązującym dla Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich Planie ochrony celów ochrony,
- nie wpłynie na przedmiot ochrony rezerwatu przyrody Parowy Janinowskie,
- nie wpłynie na wartości przyrodnicze i krajobrazowe Obszaru Chronionego Krajobrazu Mrogi i Mroźcy oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych: Górna Mroźca, Rochna i Dolina Mrogi,
- nie wpłynie na zachowanie pomników przyrody zlokalizowanych na obszarze Gminy Brzeziny,
- nie wpłynie na wartości przyrodnicze i krajobrazowe innych zlokalizowanych w otoczeniu gminy form ochrony przyrody, połączonych z nią przez korytarze ekologiczne i powiązania przyrodnicze,
- nie wpłynie na zachowanie powiązań między terenami objętymi formami ochrony przyrody oraz na ich drożność, umożliwiającą migrację roślin, zwierząt i grzybów.

Analiza projektu Strategii pod kątem uregulowań w zakresie ochrony zlokalizowanych w Gminie Brzeziny obszarów chronionych (w tym obszarów Natura 2000) pozwala stwierdzić, że realizacja kierunków działań zaproponowanych w dokumencie nie jest sprzeczna z ustaleniami ochronnymi, sformułowanymi dla nich w planach ochrony oraz obostrzeniami wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W trakcie realizacji wszelkich zadań na późniejszym etapie, należy przestrzegać nakazów i zakazów obowiązujących na tych terenach.

Warto zaznaczyć, że cele określone w projektowanym dokumencie w dużym stopniu uwzględniają utrzymanie wysokiej jakości środowiska, zachowując harmonię między rozwojem społeczno-gospodarczym a przyrodą. Założenia **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

2026-2035+ zostały sformułowane w sposób, na podstawie którego można stwierdzić ogólny korzystny wpływ realizacji Strategii na ochronę najcenniejszych wartości przyrodniczych.

Niemniej jednak, w przypadku stwierdzenia możliwości znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia na obszary chronione na późniejszym, szczegółowym etapie planowania, zostanie przeprowadzona ocena oddziaływania danej inwestycji. Każde z przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymagać będzie odrębnych, szczegółowych analiz dot. oddziaływania na środowisko a powstanie oraz funkcjonowanie inwestycji podlegać będzie dodatkowym obostrzeniom – nałożonym m.in. przez decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

5.4. POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI STRATEGII W ODNIESIENIU DO ZAPISÓW PLANU GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA WISŁY

Nie prognozuje się, aby realizacja celów i kierunków działań określonych w **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** wpłynęła na możliwość niespełnienia celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, w ramach których zlokalizowana jest Gmina Brzeziny, określonych w Planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły, wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Wody powierzchniowe

Odnosząc treść Strategii do zapisów *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* należy stwierdzić, że żadne zapisy Strategii nie stoją w kolizji z celami gospodarki wodnej w dorzeczu Wisły, wyznaczonymi omawianym planem.

Na etapie sporządzania dokumentu strategicznego nie przewiduje się możliwości wpływu realizacji Strategii na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCWP, w obrębie których zlokalizowana jest Gmina Brzeziny, tj.:

- JCWP nr PLRW200010272345 „Mroga do Mroźnicy”,
- JCWP nr PLRW20001027223 „Moszczenica do Dopływu z Besiekierza”,
- JCWP nr PLRW200010254635 „Wolbórka do Dopływu spod Będzelina”.

Wody podziemne

Obszar Gminy Brzeziny znajduje się w zasięgu w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 403 „Zbiornik międzymorenowy Brzeziny – Lipce Reymontowskie”, Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 404 „Zbiornik Koluszek” oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 402 „Zbiornik Stryków”. **Żaden z zapisów Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ nie stwarza jednak bezpośredniego zagrożenia dla wód tych zbiorników.** Ewentualne zagrożenia pośrednie powinny być przeanalizowane na poziomie ocen oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć wynikających z celów i działań zdefiniowanych w Strategii.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Nie przewiduje się również, aby założenia Strategii wpłynęły na nieosiągnięcie celów środowiskowych ustalonych w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* dla Jednolitych Części Wód Podziemnych GW200063 i GW200084, zarówno w zakresie utrzymania dobrego stanu chemicznego jak i ilościowego.

Realizacja zdefiniowanych w sporządzanej Strategii celów i kierunków działań w sposób bezpośredni i pośredni przyczyni się do poprawy jakości wód, natomiast wszelkie negatywne działania będą miały głównie charakter krótkotrwały i zakończą się z momentem zakończenia prac budowlanych. Wszelkie negatywne oddziaływanie niezwiązane z etapem budowy mają charakter wyłącznie hipotetyczny, ze względu na brak szczegółowych informacji dotyczących przyszłych inwestycji.

W związku z tym, na etapie sporządzania *Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+* nie stwierdza się, aby skutki jej realizacji wpłynęły na nieosiągnięcie celów środowiskowych (określonych w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*) przewidzianych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Jednolitych Części Wód Podziemnych, w ramach których zlokalizowana jest Gmina Brzeziny. Nie planuje się działań powodujących zwiększenie ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do wód.

5.5. CHARAKTER ODDZIAŁYWAŃ SKUTKÓW REALIZACJI STRATEGII NA ŚRODOWISKO

Można przyjąć, że w przypadku realizacji ustaleń *Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+* wystąpią oddziaływania krótko i średnioterminowe, związane z fazą budowy i modernizacji obiektów.

Oddziaływanie długoterminowe związane będzie z funkcjonowaniem poszczególnych obiektów i infrastruktury.

Nieodwracalne oddziaływania mogą wystąpić w przypadku zmian ukształtowania powierzchni terenu. Poprzez wprowadzone zasady zrównoważonego rozwoju oraz zwrócenie szczególnej uwagi na zachowanie właściwego stanu walorów przyrodniczych Gminy Brzeziny nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań nieodwracalnych związanych z zagrożeniem dla gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną prawną, poprzez ubytek ich siedlisk.

Ewentualne oddziaływania skumulowane będą związane z jednoczesną realizacją kilku zadań w tym samym czasie, na sąsiadujących terenach (akumulacja wpływów w czasie i przestrzeni). Związane będą z okresowym zwiększeniem hałasu i zanieczyszczeniem powietrza związanego z etapem prac budowlanych. Należy jednak podkreślić, że natężenie i zakres przewidywanych oddziaływań skumulowanych będą niewielkie. Będą to oddziaływania krótkoterminowe, ograniczone do czasu trwania prac budowlanych.

Oddziaływania wtórne zachodzą najczęściej w sytuacji wzrostu jednej emisji, powstającej w związku z ograniczeniem innej. Określenie wtórnych oddziaływań w makroskalowych prognozach, sporządzanych na potrzeby dokumentów strategicznych, biorąc pod uwagę ich zasięg oraz stopień ogólności, jest albo w ogóle niemożliwe, albo obarczone zbyt dużą niepewnością, jak również niecelowe na tak wczesnym etapie planowania.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Zadaniem prognoz oddziaływania na środowisko, wykonywanych na najwcześniejszym etapie planowania i podejmowania decyzji, jest przede wszystkim zidentyfikowanie możliwości wystąpienia oddziaływań na środowisko oraz określenie ich przybliżonej siły i kierunku, po to by umożliwić skorygowanie celów i założeń rozpatrywanego dokumentu, tak by jego potencjalne oddziaływania negatywne (zwłaszcza te najsilniejsze) mogły ulec zmniejszeniu, a oddziaływania pozytywne (zwłaszcza te najsłabsze) zwiększeniu.

5.6. MOŻLIWOŚĆ POWSTANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZAWSZE ZNACZĄCO LUB MOGĄCYCH POTENCJALNIE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Próbując dokonać analizy oddziaływania postanowień **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** na środowisko przeanalizowano jej zapisy w do odniesienia do *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839)*.

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ definiuje kierunki działań, związane z realizacją różnego rodzaju przedsięwzięć tj. będą to m.in. tzw. projekty „miękkie” (m.in. takie jak działania zmierzające do usprawnienia działalności instytucji, aktywizacja społeczna, wzmacnianie wspólnotowości i tożsamości lokalnej, działania promocyjne i marketingowe, edukacyjne czy też rozwój oferty kulturalnej), ale także „twarde” (inwestycyjne), jak np. modernizacja dróg gminnych, przebudowa ujęć wód, modernizacja infrastruktury melioracyjnej, rozwój zabudowy mieszkaniowej, rozwój infrastruktury turystycznej i sportowej, a także inne projekty inwestycyjne o charakterze zbliżonym do ww. przykładów.

W zależności od zakresu przyjętego na dalszych etapach planowania mogą to być również przedsięwzięcia inwestycyjne o znaczącym oddziaływaniu na środowisko. Potencjalne oddziaływania mogą mieć charakter liniowy, punktowy lub rozproszony i mogą wystąpić na obszarach, gdzie prowadzona będzie realizacja zadań inwestycyjnych. **Należy jednak podkreślić, że zasięg oddziaływań jest trudny do określenia i wymaga indywidualnego podejścia dla każdej inwestycji, co możliwe będzie dopiero na dalszym, szczegółowym etapie planowania.**

W ujętym w Strategii wykazie zadań wskazanych przez Urząd Gminy Brzeziny rekomendowanych do realizacji w ramach realizacji w ramach **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** nie zidentyfikowano przedsięwzięć zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w §2 ust.1. *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839)*.

Analizując zakres ujętych w §3 ust.1. *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839)* przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

środowisko można stwierdzić, że Strategia stwarza ramy dla ich późniejszej realizacji – mogą być to (w zależności od skali i przyjętego zakresu):

- *drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km*
 - wśród działań rekomendowanych do realizacji w ramach Strategii uwzględniono przebudowę dróg gminnych. Zgodnie z §3 ust.2. Rozporządzenia, rozbudowa lub przebudowa przedsięwzięć wymienionych w ust.1 również zaliczana jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska niniejszego przedsięwzięcia przeanalizowano szczegółowo w rozdziale 5.1. **ODDZIAŁYWANIE CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W STRATEGII NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.** Zgodnie z przeprowadzoną oceną przebudowa dróg nie będzie powodowała znaczącego negatywnego oddziaływania na cele i integralność obszarów Natura 2000 ani innych form ochrony przyrody. Nie wskazano możliwości trwałego przekształcenia siedlisk przyrodniczych ani fragmentacji obszarów cennych przyrodniczo. Oddziaływanie na pozostałe komponenty środowiska związane będzie głównie z etapem realizacji przedsięwzięć.
- *urządzenia lub zespoły urządzeń umożliwiające pobór wód podziemnych – w zależności od zdolności poboru wody*
 - wśród działań rekomendowanych do realizacji w ramach Strategii uwzględniono budowę studni głębinowych oraz przebudowę ujęcia wody. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia, aby przedsięwzięcie takie kwalifikowało się jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko powinno zakładać zdolność poboru powyżej 10 m³ na godzinę lub powyżej 1 m³ na godzinę, jeśli dotyczy tej samej warstwy wodonośnej (dodatkowym wskaźnikiem kwalifikującym jest odległość od innych urządzeń wykorzystywanych do poboru wody). Dane dotyczące wielkości potencjalnego poboru nie są znane na etapie sporządzania strategii rozwoju gminy, w związku z czym nie ma możliwości jednoznacznego stwierdzenia czy wynikiem realizacji zamierzenia będzie niniejsze przedsięwzięcie zakwalifikowane jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.
- *garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć – w zależności od lokalizacji i powierzchni*
 - wśród działań rekomendowanych do realizacji w ramach Strategii uwzględniono potencjalną budowę/utworzenie parkingu przy obiekcie w miejscowości Rochna. Brak określonej skali zamierzenia nie pozwala wprost stwierdzić czy ewentualna inwestycja będzie kwalifikować się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Oddziaływanie zamierzenia na poszczególne komponenty środowiska zostało opisane w szczegółowo w rozdziale 5.1. **ODDZIAŁYWANIE CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W STRATEGII NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

- *ośrodki wypoczynkowe lub hotele zlokalizowane poza terenami mieszkaniowymi, terenami przemysłowymi, innymi terenami zabudowanymi i zurbanizowanymi terenami niezabudowanymi*
 - mimo, iż w tabeli przykładowych zadań do realizacji nie wskazano realizacji takich zamierzeń, wskazane w Strategii **cel operacyjny 3.1. Rozwój sektorów strategicznych dla gminy – rolnictwo, przetwórstwo, turystyka** wskazuje na kierunki działań związane z rozwojem oferty rekreacyjno-turystycznej w oparciu o walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy, co może oznaczać również realizację zadania na obszarach objętych formami ochrony przyrody. Kwalifikacja niniejszego przedsięwzięcia jako mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko uzależniona jest jednak od przyszłej powierzchni zabudowy (0,5 ha na obszarach objętych formami przyrody oraz 2 ha na pozostałych obszarach). Strategia jako ogólny, kierunkowy i ramowy dokument nie określa zarówno rodzajów inwestycji pozwalających wprost stwierdzić, że powstaną ośrodki wypoczynkowe lub hotele, jak również nie określa skali i powierzchni potencjalnych przedsięwzięć. Na obecnym etapie nie jest zatem możliwe jednoznaczne stwierdzenie, że dokument stwarza ramy do realizacji ww. przedsięwzięcia. Oddziaływanie zamierzenia na poszczególne komponenty środowiska zostało opisane w szczegółowo w rozdziale **5.1. ODDZIAŁYWANIE CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W STRATEGII NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.**
- *gospodarowanie wodą w rolnictwie (polegające na melioracji) – w zależności od lokalizacji i powierzchni obszaru, na którym prowadzone są melioracje*
 - w tym zakresie, Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny w ramach kierunków działań zakłada modernizację funkcjonującej na obszarze gminy infrastruktury melioracyjnej. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia działania polegające na rozbudowie lub przebudowie również mogą kwalifikować przedsięwzięcie jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Brak wskazań dotyczących konkretnej lokalizacji zamierzeń jak i zakresu modernizacji (zarówno decyzje o lokalizacji jak i zakresie działań będą podejmowane w zależności od bieżących potrzeb w tym zakresie) nie pozwala wprost stwierdzić, że niniejsze założenia stanowią ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Należy zaznaczyć również, że działania prowadzone na rzecz sprawnie działających urządzeń melioracji wodnych (niezwiązanych z koniecznością ich odtworzenia) nie wymagają zazwyczaj uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Oddziaływanie zamierzenia na poszczególne komponenty środowiska zostało opisane w szczegółowo w rozdziale **5.1. ODDZIAŁYWANIE CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W STRATEGII NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

- gospodarowanie wodą w rolnictwie (polegające na budowie zbiorników wodnych lub stawów)
 - w zależności od powierzchni stawu oraz lokalizacji
 - w tym zakresie, Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny w ramach celu operacyjnego 4.2. *Adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie skutków suszy* zakłada kierunek działań dotyczący **wzmocnienia systemów retencji wodnej obejmującej tereny rolnicze, leśne i zurbanizowane**. Mimo, iż kierunek ma charakter w szczególności doradczo-edukacyjny (obejmuje promowanie wśród rolników budowy nowych zbiorników wodnych i stawów celem rozwijania małej retencji) wynikiem podjętych działań może być realizacja zamierzeń związanych z powstaniem nowych stawów. Należy zaznaczyć jednak, że budowa nowych zbiorników wodnych w tym przypadku jest założeniem wyłącznie hipotetycznym, ze względu na „miękki”, nieinwestycyjny charakter niniejszego kierunku działań. W związku z tym, nie ma możliwości przewidzieć zarówno przyszłej lokalizacji takich zamierzeń, powierzchni potencjalnych jak również stwierdzić samej możliwości podjęcia realizacji wskazanego przedsięwzięcia. W związku z tym można stwierdzić, że Strategia nie przesądza o możliwości realizacji niniejszego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Potencjalne oddziaływanie zamierzenia na poszczególne komponenty środowiska zostało opisane w szczególności w rozdziale **5.1. ODDZIAŁYWANIE CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W STRATEGII NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO**.

Uzasadnienia dla pozostałych działań:

- **Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** zakłada **rozbudowę i modernizację systemów wodociągowych**. Zgodnie z zapisami *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839)*, przedsięwzięcia takie kwalifikują się jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko wyłącznie w przypadku realizacji rurociągów magistralnych do przesyłania wody oraz przewodów wodociągowych doprowadzających wodę od stacji uzdatniania do przewodów wodociągowych rozdzielczych. W przypadku Gminy Brzeziny – Strategia zakłada dążenie do rozszerzenia sieci wodociągowej w poszczególnych miejscowościach poprzez budowę przewodów rozdzielczych, doprowadzających wodę do przyłączy wodociągowych. Oznacza to, że założenia Strategii nie stwarzają w tym zakresie ram dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
- Mimo, iż Strategia wskazuje w ramach kierunków **rozwoju rozwój Odnawialnych Źródeł Energii (OZE)**, które w zależności od lokalizacji i parametrów technicznych mogą stanowić przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, należy zaznaczyć, że będą to przede wszystkim mikroinstalacje, realizowane na podstawie udostępnianych przez Gminę programów wsparcia i dotacji dla mieszkańców w ramach dążenia do eliminacji nieefektywnych źródeł ciepła o negatywnym oddziaływaniu na stan powietrza atmosferycznego. Strategia, w rozdziale **USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE** określa, iż na obszarze Gminy Brzeziny nie powinny być realizowane elektrownie wiatrowe. W rozdziale tym wskazane są

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

zasady lokalizacji farm fotowoltaicznych wskazujące obostrzenia co do lokalizacji przedsięwzięć.

- Zgodnie z analizowanym Rozporządzeniem, przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko są instalacje do przesyłu gazu. Na obszarze Gminy Brzeziny zaplanowana jest inwestycja ponadlokalna związana z budową gazociągu wysokiego ciśnienia MOP 6,3 MPa. Należy zaznaczyć jednak, że jest to inwestycja zewnętrzna niewynikająca z zapisów Strategii Rozwoju Gminy. Strategia w ramach zdefiniowanych kierunków rozwoju zakłada rozwój sieci gazowej, jednak w tym przypadku są to sieci o ciśnieniu nie większym niż 0,5MPa oraz przyłącza do budynków, co zgodnie z Rozporządzeniem nie kwalifikuje się jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Poza działaniami, wskazywanymi jako rekomendowane do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny oraz określonymi kierunkami działań, należy wspomnieć też założeniach strategicznych w zakresie rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej (określonych w ramach modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania polityki przestrzennej gminy). Zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* - zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą – w zależności od lokalizacji i powierzchni może stanowić przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej ustala jedynie potencjalne miejsca możliwej realizacji przyszłych funkcji, które zgodnie z zapisami Strategii będą weryfikowane pod kątem uwarunkowań przy sporządzaniu dokumentów planistycznych.

Prognoza oddziaływania na środowisko wskazuje możliwość realizacji przedsięwzięć zdefiniowanych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2019 poz. 1839) na podstawie ustaleń Strategii, jednak nie przesądza o ich powstaniu. W dużej mierze jest to uzależnione od rodzaju oraz skali przyszłych inwestycji, które na etapie sporządzania Strategii nie są znane.

W odniesieniu do przeprowadzonej w niniejszym rozdziale analizy możliwości powstania na skutek realizacji Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należy podkreślić, iż każda z tych inwestycji wymagać będzie odrębnych, szczegółowych analiz dot. oddziaływania na środowisko a jej powstanie oraz funkcjonowanie podlegać będzie dodatkowym obostrzeniom – nałożonym m.in. przez decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Pomimo że projektowana *Strategia* stwarza ogólne ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ze względu na brak informacji pozwalających stwierdzić wprost ich wystąpienie (m.in. powierzchnia, skala oraz rodzaj prowadzonej działalności) - nie stwierdza się znaczącego oddziaływania na środowisko skutków realizacji Strategii.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

6. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY

Jednym z głównych celów oceny oddziaływania na środowisko jest wskazanie możliwości zapobiegania, rekompensowania lub minimalizacji niekorzystnych skutków środowiskowych realizacji zapisów analizowanych dokumentów. W przypadku prognozy dla dokumentu o charakterze strategicznym, ważne jest wskazanie pewnych zasad postępowania w odniesieniu do realizacji poszczególnych celów.

Na etapie sporządzania *Strategii*, przeprowadzona ocena umożliwia wskazanie skutków, które bezwzględnie należy wyeliminować oraz takich, na które reakcja wymagana jest właśnie na tak wczesnym etapie (zanim nastąpi decyzja wskazująca szczegółową lokalizację danego przedsięwzięcia lub konkretne rozwiązanie technologiczne).

Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+ przewiduje realizację działań, które mogą powodować różne oddziaływania na komponenty środowiska. Rozdział ten prezentuje możliwe rozwiązania, które minimalizują skutki działań o negatywnym charakterze.

Generalnie, przy podejmowaniu projektów mających negatywny wpływ na środowisko podejmuje się dwa rodzaje działań:

- działania łagodzące - zmierzające do zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na element środowiska społecznego lub przyrodniczego,
- działania kompensujące - działania najczęściej niezależne od projektu strategicznego, których celem jest kompensacja (równoważenie jednego działania innym działaniem) znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko.

Kierunki działań zaproponowane w projekcie *Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+*, które bezpośrednio odnoszą się do wdrażania rozwiązań zmierzających do zapobiegania, ograniczania i kompensacji przyrodniczej, m.in.:

- rozszerzanie pokrycia gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, - w ramach *celu operacyjnego 1.1. Zwiększenie ładu przestrzennego i efektywnego planowania przestrzennego*;
- planowanie nowych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych z poszanowaniem ładu przestrzennego oraz równowagi środowiskowo-krajobrazowej - w ramach *celu operacyjnego 1.1. Zwiększenie ładu przestrzennego i efektywnego planowania przestrzennego*;
- ochrona obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo przed presją wynikającą z rozwoju zabudowy mieszkaniowej - w ramach *celu operacyjnego 1.1. Zwiększenie ładu przestrzennego i efektywnego planowania przestrzennego*;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

- wsparcie mieszkańców w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków - w ramach *celu operacyjnego 1.2. Rozwój spójnej i zrównoważonej infrastruktury transportowej i technicznej*;
- tworzenie powiązań tras rowerowych z regionalnym systemem transportu zbiorowego i sąsiednimi gminami - w ramach *celu operacyjnego 1.2. Rozwój spójnej i zrównoważonej infrastruktury transportowej i technicznej* (w kontekście tworzenia możliwości rozwoju alternatywnych środków transportu – zeroemisyjnych);
- tworzenie zieleni urządzonej i nasadzeń drzew wzdłuż dróg, w przestrzeniach publicznych oraz na terenach rekreacyjnych - w ramach *celu operacyjnego 1.3. Kształtowanie krajobrazu wiejskiego i poprawa estetyki przestrzeni publicznych*;
- zachowanie integralności i różnorodności wartościowych krajobrazów oraz siedlisk, w tym ochrona krajobrazów priorytetowych zgodnie z rekomendacjami zawartymi w Audycie Krajobrazowym Województwa Łódzkiego - w ramach *celu operacyjnego 4.1. Ochrona i wzmacnianie systemu przyrodniczego gminy*;
- tworzenie i ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych - w ramach *celu operacyjnego 4.1. Ochrona i wzmacnianie systemu przyrodniczego gminy*;
- odtwarzanie i przywracanie funkcji przyrodniczych zdegradowanych obszarów oraz ograniczanie fragmentacji siedlisk - w ramach *celu operacyjnego 4.1. Ochrona i wzmacnianie systemu przyrodniczego gminy*;
- podejmowanie współpracy międzygminnej z zakresie renaturyzacji i odbudowy bioróżnorodności dolin rzecznych Mrogi i Mroźnicy - w ramach *celu operacyjnego 4.1. Ochrona i wzmacnianie systemu przyrodniczego gminy*;
- wsparcie i rozwój zielonej infrastruktury - w ramach *celu operacyjnego 4.1. Ochrona i wzmacnianie systemu przyrodniczego gminy*;
- podejmowanie działań na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych i ograniczanie zanieczyszczeń, w tym promowanie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej wśród rolników - w ramach *celu operacyjnego 4.1. Ochrona i wzmacnianie systemu przyrodniczego gminy*;
- rozwój systemów retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych - w ramach *celu operacyjnego 4.2. Adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie skutków suszy*;
- wspieranie rolnictwa odpornego na zmiany klimatu poprzez edukację i doradztwo dla rolników - w ramach *celu operacyjnego 4.2. Adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie skutków suszy*;
- promocja i wdrażanie lokalnych rozwiązań adaptacyjnych w gospodarce wodnej, w tym małej retencji i racjonalnego gospodarowania wodą, ochrona gruntów zmeliorowanych - w ramach *celu operacyjnego 4.2. Adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie skutków suszy*;
- podejmowanie działań na rzecz zwiększania poziomu selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów komunalnych, współpraca ponadlokalna w zakresie wdrażania technologii cyrkularnych, edukacja mieszkańców w zakresie gospodarki obiegu zamkniętego oraz usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszaru gminy - w ramach *celu operacyjnego 4.3 Zrównoważona gospodarka odpadami i wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ)*;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

- wspieranie mieszkańców w modernizacji i wymianie źródeł ciepła, rozwój sieci gazowej oraz Odnawialnych Źródeł Energii - w ramach *celu operacyjnego 4.4. Poprawa jakości powietrza i efektywności energetycznej*;
- promocja i rozwój alternatywnych form transportu oraz ograniczanie emisji z sektora transportowego - w ramach *celu operacyjnego 4.4. Poprawa jakości powietrza i efektywności energetycznej*;
- realizacja i rozwój programów edukacji ekologicznej, angażowanie lokalnych społeczności w działania na rzecz środowiska oraz wzmacnianie i rozwój partnerstw lokalnych i ponadlokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju – w ramach *celu operacyjnego 4.5. Wzmocnienie świadomości ekologicznej mieszkańców*;

i inne.

Generalnie, stwierdza się, że całość założeń **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** w sposób kompleksowy odnosi się do problematyki ochrony środowiska na obszarze Gminy. W odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska wprowadzone zostały ustalenia, które poprzez wdrożenie skutkować będą łagodzeniem i rekompensatą wpływu poszczególnych inwestycji na środowisko lub będą mieć charakter działań zapobiegawczych.

Dodatkowo, w ramach *Prognozy oddziaływania na środowisko* proponuje się dodatkowe działania ograniczające i kompensacyjne w odniesieniu do negatywnych oddziaływań realizacji projektu *Strategii*, które wymieniono poniżej.

W ramach ograniczania negatywnych oddziaływań planowanych działań, powinny być stosowane określone zasady zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji poszczególnych inwestycji. Do tego typu działań ograniczających należą:

- wnikliwa analiza środowiskowa poprzedzająca lokalizowanie planowanych przedsięwzięć, zwłaszcza na obszarach objętych formami ochrony przyrody;
- ograniczenie zajęcia terenu, prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy;
- stosowania odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do okresu wegetacji i rozrodu poszczególnych gatunków;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Prace budowlane prowadzone w ramach wszystkich planowanych inwestycji powinny być prowadzone w sposób efektywny, tak aby ich ewentualne negatywne oddziaływanie było możliwie krótkotrwałe. Jeżeli planowane przedsięwzięcia będą zlokalizowane w ramach obszaru Natura 2000 lub innych obszarach chronionych (a także w ich pobliżu), przy prowadzeniu prac budowlanych należy wdrożyć szczególne środki ostrożności. Niezależnie od lokalizacji danego przedsięwzięcia (nawet jeśli nie będzie to obszar chroniony) należy wykorzystać wszystkie dostępne narzędzia, które pozwolą na maksymalne ograniczanie i zapobieganie negatywnemu oddziaływaniu na środowisko.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

W przypadku niebezpieczeństwa zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie działań kompensacyjnych. Do najczęściej stosowanych rozwiązań należeć będą:

- odtwarzanie zniszczonych siedlisk w innych miejscach;
- wzmacnianie populacji;
- tworzenie alternatywnych korytarzy i połączeń ekologicznych.

Jako przykładowe działania kompensacyjne i zapobiegające negatywnym skutkom oddziaływania na środowisko, w niniejszej *Prognozie* proponuje się:

Ludzie:

- oznakowanie obszarów, gdzie prowadzone będą prace budowlane i modernizacyjne w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac,
- stosowanie sprawnego i posiadającego odpowiednie świadectwa i atesty sprzętu,
- stałe prowadzenie nadzoru oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP,
- ograniczenie czasu pracy maszyn do niezbędnego minimum, w tym wyłączanie na czas przerw pracy w celu zmniejszenia emisji spalin oraz hałasu,
- stosowanie systemów zabezpieczających wykopy, rusztowania oraz maszyny i urządzenia podczas remontów i innych prac budowlanych, ograniczające jednocześnie uciążliwości przez niewywoływane,
- stosowanie roślinności izolacyjnej (obudowa biologiczna wzdłuż ciągów komunikacyjnych),
- stosowanie rozwiązań technicznych sprzyjających osiągnięciu wymaganych standardów jakości środowiska na terenach zamieszkałych (m.in. w zakresie hałasu), np. stosowanie cichych nawierzchni i elementów uspakajania ruchu w ramach ciągów komunikacyjnych, pasów zieleni wysokiej wzdłuż dróg (z udziałem gatunków o właściwościach dźwiękochłonnych tj. zimnozielone gatunki drzewiaste oraz klon, topola, lipa).

Zwierzęta:

- przestrzeganie zasady ograniczania powierzchni cennych siedlisk przyrodniczych mogących ulec zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku prac budowlanych,
- realizacja inwestycji liniowych (infrastrukturalnych) w sposób zapobiegający (lub minimalizujący) ich oddziaływaniu na korytarze ekologiczne - tak aby nie powodować defragmentacji obszarów powiązanych ze sobą przyrodniczo,
- przestrzeganie zasady ochrony (nienaruszania) elementów środowiska ważnych dla zachowania właściwego stanu korytarza ekologicznego wzdłuż danego odcinka doliny cieku wodnego (zadrzewienia i zakrzaczenia, zbiorniki wodne, płaty roślinności szuwarowej, mokradła itp.),
- w przypadku rozwoju infrastruktury komunikacyjnej organizowanie podziemnych i nadziemnych przejść dla zwierząt,
- wykonanie inwentaryzacji budynków przed przystąpieniem do prac budowlanych lub modernizacyjnych pod kątem występowania ptaków oraz nietoperzy,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

- wykonanie inwentaryzacji terenu inwestycji z udziałem specjalistów, pod kątem występowania gatunków chronionych roślin, określenia siedlisk przyrodniczych chronionych prawem, a także rozpoznania drzew i krzewów przeznaczonych pod wycinkę,
- prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków oraz rozrodu nietoperzy innych gatunków istotnych pod względem przyrodniczym,
- w przypadku braku możliwości prowadzenia prac w okresie poza lęgowym odpowiednio wcześniejsze zabezpieczenie obiektów przed zakładaniem w nich lęgówisk,
- prowadzenie prac budowlanych i remontowych poza okresem rozrodczym ptaków, tj. w okresie od połowy sierpnia do końca lutego,
- współpraca z ornitologami i chiropterologami na wypadek odnalezienia miejsc gniazdowania ptaków oraz rozrodu nietoperzy,
- współpraca z ornitologami w celu zapewniania takiego zaprojektowania inwestycji, by wyeliminować lub minimalizować potencjalne negatywne oddziaływanie na awifaunę,
- po przeprowadzeniu prac remontowych, w przypadku braku możliwości zachowania istniejących schronień, wyposażenie budynków w schronienia alternatywne (skrzynki dla ptaków i nietoperzy), równoważące ubytek takich miejsc,
- podczyszczanie wód odprowadzanych z jezdni i parkingów, tak by nie zawierały one szczególnie szkodliwych dla organizmów wodnych zanieczyszczeń,
- zapewnienie możliwości przeniesienia rzadkich gatunków zwierząt ze stanowisk, które mogą ulec zniszczeniu na inne stanowisko, znajdujące się w pobliżu. Przy czym przeniesienie gatunków chronionych może odbywać się wyłącznie za zgodą odpowiedniego organu ochrony przyrody,
- prowadzenie prac w możliwie najkrótszym czasie,
- wprowadzenie ograniczeń czasowych wykonywania robót związanych z potrzebami ochrony cennych gatunków fauny.

Rośliny:

- przestrzeganie zasady ograniczania powierzchni cennych siedlisk przyrodniczych mogących ulec zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku prac budowlanych,
- ochrona drzew przed uszkodzeniami w czasie prowadzenia prac,
- zabezpieczenie pni drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego np. włókniń i obudowy drewniane.
- zabezpieczanie ewentualnie powstałych ran odpowiednimi środkami,
- w sytuacji konieczności prowadzenia wykopów w bliskości systemów korzeniowych wykonywanie ich ręcznie,
- zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót budowlanych (np. budowa zapleczy z dala od cennej roślinności),
- nasadzenia realizowane w porozumieniu ze specjalistami, aby zapewnić właściwą dla danego terenu różnorodność biologiczną,
- wykonywanie inwentaryzacji florystycznych, dendrologicznych i badań fitosocjologicznych w przypadku realizacji przedsięwzięć w rejonie lub sąsiedztwie obszarów cennych przyrodniczo,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

- lokalizowanie zaplecza budowy jak najdalej od obszarów chronionych,
- zachowanie obszarów biologicznie czynnych o powierzchni proporcjonalnej do powierzchni zagospodarowania,
- wprowadzanie nowych obszarów zieleni urządzonej, dostosowanej do warunków siedliskowych oraz współgrającej z otoczeniem,
- w przypadku przecięcia przez inwestycje (głównie drogowe) kompleksów leśnych zaleca się utworzenie stref ekotonowych, poprzez zastosowanie nasadzeń na styku droga-las.
- do potencjalnych nasadzeń należy wykorzystywać gatunki rodzime drzew i krzewów, odporne na zanieczyszczenia,
- w przypadku każdej inwestycji należy indywidualnie dopierać skład gatunkowy ewentualnych nasadzeń, występujący powszechnie w danej lokalizacji,
- odtwarzanie ewentualnie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, tj. m.in. przesadzanie szczególnie cennych gatunków roślin,
- wprowadzenie ograniczeń czasowych wykonywania robót związanych z potrzebami ochrony cennych gatunków flory.

Woda:

- właściwe zabezpieczenie/uszczelnienie terenów zaplecza budowy (miejsc magazynowania substancji, materiałów oraz odpadów w sposób eliminujący kontakt z wodami opadowymi i gruntowymi),
- stała kontrola szczelności zbiorników paliw płynnych stosowanych w czasie prac w celu niedopuszczenia do miejscowego skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi,
- dbałość o stworzenie przygotowanych miejsc napełniania zbiorników maszyn na placu budowy,
- zapewnienie dostępu do przenośnych, regularnie i prawidłowo opróżnianych toalet,
- zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia prac w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych,
- ograniczanie powierzchni nieprzepuszczalnych np. poprzez zastosowanie materiałów przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych do budowy parkingów, ciągów pieszych i rowerowych,
- stosowanie rozwiązań technicznych i technologii ograniczających zużycie wody,
- podczas poboru wody na cele budownictwa, produkcji wyznaczyć przepływy nienaruszalne i zbilansować ilość wody w zlewni,
- ograniczenie do minimum szerokości i głębokości wykopów, stosowanie metod ograniczających ilość odpompowywanej z wykopów wody, aby zapobiegać wahaniom zwierciadła wody na terenach przyległych,
- oczyszczanie powstających ścieków deszczowych do wymaganych parametrów przed wprowadzeniem ich do środowiska.

Powietrze:

- dbałość o stan techniczny maszyn i urządzeń spalinowych w zakresie emisji spalin.
- ograniczenie czasu pracy urządzeń spalinowych,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

- stosowanie osłon ograniczających pylenie podczas prac, za i rozładunku oraz transportu,
- zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez: systematyczne sprzątanie placów budowy, zraszanie wodą placów,
- propagowanie ruchu rowerowego, pieszego, poprzez budowę przystosowanych do tego, odpowiednich ciągów komunikacyjnych,
- zwiększenie powierzchni terenów zielonych poprawiających skład powietrza atmosferycznego,
- ograniczenie zmniejszania się lub zwiększanie powierzchni terenów zielonych na terenach zurbanizowanych,
- budowanie pasów zieleni izolacyjnej, ograniczającej uciążliwości komunikacyjne,
- stosowanie rozwiązań technicznych mających na celu ograniczenie niskiej emisji,
- inteligentne zarządzanie energią pozwalające obniżyć zapotrzebowanie na ciepło, światło.

Powierzchnia ziemi:

- właściwa gospodarka humusem - zebranie przed i rozdysponowanie po zakończeniu prac,
- podczas prowadzenia wykopów zabezpieczyć wierzchnią warstwę ziemi, która powinna być ponownie wykorzystana do urządzenia terenów zielonych,
- przestrzeganie prawidłowej gospodarki odpadami, w tym minimalizacja powstających odpadów poprzez ich ponowne użycie lub wydłużanie okresu dalszego używania produktu,
- zabezpieczenie magazynowanych substancji, materiałów oraz odpadów przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, by nie dopuścić do skażenia gruntu w wyniku ewentualnego wymywania się z nich substancji niebezpiecznych,
- wcześniej wymienione działania w zakresie wody służą także ochronie powierzchni ziemi.

Krajobraz:

- planowanie i projektowanie inwestycji w sposób niepowodujący niszczenia walorów estetycznych krajobrazu oraz tak, aby nie zaburzały historycznych układów przestrzennych oraz ekspozycji obiektów, objętych ochroną konserwatorską,
- konsultacje społeczne przed realizacją przedsięwzięć wielkopowierzchniowych lub związanych z istotną ingerencją w krajobraz,
- zintegrowanie nowych obiektów z istniejącym krajobrazem,
- stosowanie rozwiązań minimalizujących negatywny wpływ na krajobraz, np. maskowanie zielenią ewentualnych elementów dysharmonijnych, ogrodzenia drewniane, zamiast betonowych itp.

Klimat:

- utrzymanie zieleni na terenach zurbanizowanych oraz ograniczanie zmniejszania się powierzchni terenów zielonych,
- dążenie do wprowadzania błękitno-zielonej infrastruktury w przestrzeniach publicznych (m.in. rowy i niecki chłonne, pergole, ogrody deszczowe, ogrody wodne itp.),

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

- stosowanie zabiegów mających na celu zmniejszenie zatorów komunikacyjnych (odpowiednio zsynchronizowana sygnalizacja świetlna w miastach, propagowanie ruchu pieszego, rowerowego oraz komunikacji publicznej).

Zasoby naturalne:

- stosowanie oszczędnych technologii,
- dbałość o zachowanie zasobów w stanie możliwie niepogorszonym.

Zabytki, dobra materialne:

- planowanie działań w harmonii z istniejącym krajobrazem i historycznym układem przestrzennym,
- zachowanie strefy ekspozycji obiektów zabytkowych względem istniejącej zabudowy oraz planowanych inwestycji,
- prowadzenie prac dotyczących zabytków w uzgodnieniu z Konserwatorem Zabytków.

Ponadto dla przedsięwzięć, zaliczanych do mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, przed uzyskaniem pozwolenia na budowę istnieje obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. W przedmiotowej decyzji organ właściwy do jej wydania określi działania mające na celu zapobieganie bądź minimalizację negatywnego wpływu na środowisko w fazie budowy jak i eksploatacji.

Uwzględniając przestrzenne, społeczne, gospodarcze i klimatyczno-środowiskowe cele Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+, nie zaleca się rezygnacji z działań inwestycyjnych, a wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych podczas ich realizacji. Należy minimalizować oddziaływanie podczas późniejszych etapów, związanych z realizacją i wdrażaniem konkretnych przedsięwzięć, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Istotnym jest również prowadzenie szeroko zaplanowanych działań, związanych ze wsparciem przedsięwzięć infrastrukturalnych, m.in. stworzenie i wspieranie zdrowego stylu życia czy prowadzenie edukacji ekologicznej mieszkańców obszaru Gminy. Tego typu działania są również bardzo istotne i zalecane na poziomie planowania przestrzennego oraz wyboru sposobów i technologii realizacji poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Długookresowy charakter projektowanej **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** decyduje, iż dokonywanie jej monitoringu oraz ewaluacji jest niezwykle istotne w odniesieniu do oceny postępu w realizacji określonych działań, określeniu na bieżąco problemów oraz barier oraz możliwości ich eliminowania.

Monitorowanie realizacji założeń **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** powierzono Koordynatorowi ds. wdrażania, monitorowania i ewaluacji Strategii, który wyznaczony zostanie po uchwaleniu dokumentu. Koordynator będzie współpracować z przedstawicielami poszczególnych komórek Urzędu Gminy odpowiedzialnych za realizację zadań w ramach poszczególnych obszarów rozwoju (m.in. infrastruktura, edukacja, kultura, przedsiębiorczość, planowanie przestrzenne itp.). Do jego zadań należeć będzie m.in. bieżące monitorowanie postępów, raportowania oraz ocena realizacji celów strategicznych. Zbierane podczas tych etapów dane (zarówno ilościowe jak i jakościowe) w przypadku niepożądanych lub nieprzewidzianych skutków realizacji Strategii pozwolą na podjęcie ewentualnych akcji naprawczych lub usuwania skutków w już istniejącej sytuacji.

Na podstawie *Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym*, jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do przygotowywania corocznych raportów o stanie gminy. Raport z realizacji określonych w Strategii celów i kierunków działań będzie stanowił element Raportu o stanie Gminy, w związku z czym określa się częstotliwość przeprowadzenia monitoringu - co rok.

Zgodnie z *art. 10 ust. 1 dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. U. UE. L.01. 197. 30)* państwa członkowskie Unii Europejskiej (a zatem również Polska) zobowiązane są do prowadzenia monitoringu znaczącego wpływu na środowisko, wynikającego z realizacji planów i programów. Dyrektywa zaznacza, iż celem monitoringu jest między innymi możliwość określenia na wczesnym etapie nieprzewidzianego niepożądanego wpływu oraz podjęcia odpowiedniego działania naprawczego. Zgodnie z *art. 10 ust. 2* w celu przestrzegania *ust. 1* można wykorzystywać, stosownie do potrzeb, istniejące systemy monitoringu. Stąd monitoring skutków realizacji postanowień Strategii w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać na analizie i ocenie poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska lub też w ramach innych monitoringów prowadzonych przez organy administracji publicznej, gminę, powiat oraz podmioty gospodarcze, o ile dotyczą one obszaru Gminy Brzeziny. System Państwowego Monitoringu Środowiska odzwierciedla środowiskowe efekty wszystkich działań podejmowanych w regionie. W sytuacjach pogorszenia stanu jakiegoś elementu

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

środowiska (wskazanego nie tylko w oficjalnych materiałach, ale również na podstawie zgłoszeń mieszkańców Gminy Brzeziny lub przyjezdnych) proponuje się weryfikację, czy nie wynika to z niewłaściwej realizacji postanowień Strategii oraz ewentualne podjęcie działań naprawczych.

8. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Ocena ryzyka wystąpienia znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko stanowi obligatoryjny element analiz przeprowadzanych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wynika to z *Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (sporządzonej w Espoo w dniu 25 lutego 1991 r.)* oraz dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 w sprawie ocen wpływu niektórych planów i programów na środowisko. Wymóg ten przewidziany jest również w *Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Gmina Brzeziny nie jest położona w obszarze przygranicznym, w związku z czym wykluczone jest powstanie skutków środowiskowych o znaczeniu transgranicznym wynikających z realizacji założeń projektowanej **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**.

Realizacja ustaleń Strategii nie spowoduje możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie ma potrzeby przeprowadzania postępowania w zakresie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W STRATEGII ROZWOJU GMINY

Kwestie rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do analizowanego projektu **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** można rozpatrywać na trzech poziomach:

- analizy prawidłowości sformułowania celów i ich ewentualnych modyfikacji,
- analizy doboru sposobów i środków osiągnięcia tak określonych celów,
- rodzaju, lokalizacji i skali przedsięwzięć inwestycyjnych, służących osiągnięciu celów ujętych w dokumencie.

Należy podkreślić, że zapisy Strategii mają charakter ogólny (typowy dla tego typu dokumentów oraz wskazują wyłącznie rekomendacje dotyczące kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego. Cele i kierunki rozwoju zapisane w **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

2026-2035+ zostały sformułowane w oparciu o uwarunkowania, wynikające z potencjałów oraz deficytów występujących na obszarze gminy. Dokument nie określa skali oraz sposobu funkcjonowania przedsięwzięć, które mogą być realizowane na podstawie założeń strategicznych. Stanowi to istotne ograniczenie w zaproponowaniu rozwiązań alternatywnych, w tym również dla terenów Natura 2000. Generalnie, **Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** dotyczy kwestii, które postrzegane są jako ważne dla rozwoju, lecz nie przesądza o ich realizacji, a tym bardziej nie wskazuje szczegółowych rozwiązań czy większości konkretnego umiejscowienia inwestycji w przestrzeni. Poziom realizacji wskazanych w dokumencie strategicznym założeń w dużym stopniu zależeć będzie od sytuacji finansowej Gminy Brzeziny oraz możliwości i ilości pozyskanych ewentualnie środków zewnętrznych.

Poprzez kierunki działań wyznaczone w projekcie Strategii dąży się do osiągnięcia celów spełniających kryteria zrównoważonego rozwoju. Wskazane cele i interwencje są istotne dla zwiększenia efektywności wszelkich działań prowadzonych w zakresie poprawy stanu środowiska przyrodniczego. Niemniej jednak na tym etapie planowania nie można precyzyjnie wskazać, które z zadań będzie miało najbardziej korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze zwłaszcza w dłuższym horyzoncie czasowym.

Rozważając warianty alternatywne zadań, które mogą w przyszłości wyniknąć z zapisów projektowanej **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** mogą to być działania związane z wyborem innej lokalizacji, innego sposobu prowadzenia inwestycji (warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne), a także wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Dwa pierwsze warianty są na obecnym etapie niemożliwe do weryfikacji, ze względu na strategiczny charakter ocenianego dokumentu oraz związany z tym brak możliwości precyzyjnego określenia lokalizacji oraz sposobów realizacji przedsięwzięć. W odniesieniu do wariantu „0” należy zaznaczyć, iż brak realizacji wskazanych w Strategii założeń rozwojowych również może skutkować negatywnym oddziaływaniem na środowisko. Cele strategiczne, operacyjne, jak również wszystkie kierunki działań ukierunkowują Gminę na rozwój społeczno-gospodarczy z uwzględnieniem ochrony i poprawy stanu środowiska. Wszystkie cele i kierunki działań określone w dokumencie zakładają zachowanie i utrzymanie dobrego stanu posiadanych potencjałów przyrodniczych i środowiskowych. Bez niezbędnych działań z zakresu ochrony środowiska jego stan ulegać będzie pogorszeniu. Zaniechanie podejmowania działań inwestycyjnych dodatkowo wpłynie niekorzystnie na rozwój społeczno-gospodarczy Gminy Brzeziny, a tym samym na jakość życia mieszkańców.

Na obecnym etapie, ze względu na ilość kierunków działań oraz ich różnorodny i jednocześnie ogólny charakter nie jest możliwe przeprowadzenie rzetelnej oceny wpływu na środowisko wszystkich kierunków działań wymienionych w **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** oraz wyodrębnienie wśród nich oddziaływań nadmiernych, dla których należałoby rozważyć warianty alternatywne. W tej sytuacji wybór optymalnej lokalizacji lub warunków realizacji poszczególnych zadań należy przeprowadzić w drodze indywidualnych postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć na ich dalszym etapie szczegółowości.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Na etapie strategicznym, nie wskazano jednoznacznie znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko oraz na formy ochrony przyrody (w tym obszary Natura 2000) i zidentyfikowane na obszarze gminy lokalne korytarze ekologiczne. W związku z czym nie określa się potrzeby wskazania rozwiązań alternatywnych.

10. PODSUMOWANIE

Wielokryterialna analiza oddziaływania na różne elementy środowiska wykazała, że w wyniku realizacji **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** mogą wystąpić oddziaływania o charakterze potencjalnie neutralnym, potencjalnie pozytywnym, jak i potencjalnie negatywnym.

W związku z tym, że zakres Strategii jest ogólny i nie określa konkretnego zasięgu, skali oraz planowanego terminu realizacji przedsięwzięć, ocena oddziaływania ustaleń Strategii na poszczególne elementy środowiska zawarta w przedmiotowej Prognozie również przyjmuje charakter ogólny. Na etapie strategicznym, niezwykle trudna jest ocena zakresu i skali inwestycji, które mogą być realizowane na podstawie zawartych w Strategii celów i kierunków działań. Należy zaznaczyć również, że mimo określenia przez Urząd Gminy Brzeziny działań rekomendowanych do realizacji w ramach **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** są to wyłącznie propozycje i uwzględnienie ich w dokumencie strategicznym nie przesądza o ich realizacji. Realizacja proponowanych w Strategii działań w dużym stopniu zależeć będzie od sytuacji finansowej Gminy oraz od możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację części działań. Z uwagi na to, wskazane skutki środowiskowe, wynikające z fazy eksploatacji potencjalnych przyszłych przedsięwzięć mają często charakter wyłącznie hipotetyczny.

Na etapie planowania strategicznego można więc prognozować, że jakiegokolwiek negatywne oddziaływanie, jakie mogłoby pojawić się w związku z realizacją kierunków działań wpisanych do **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**, dotyczyć będzie jedynie etapu prowadzenia prac budowlanych. Będzie ono zatem krótkotrwałe i zaniknie wraz z zakończeniem tych prac. W przypadku prowadzenia prac budowlanych w zasięgu lub pobliżu form ochrony przyrody, dokonane zostaną niezbędne uzgodnienia z właściwym organem ochrony przyrody. Wpływ na środowisko funkcjonowania zrealizowanych na podstawie Strategii inwestycji uzależniony jest od wielu zmiennych, które na obecnym etapie planowania nie są znane, dlatego też w wykonanych analizach potraktowano je wyłącznie teoretycznie.

Część zadań inwestycyjnych, dla których realizacji dokument strategiczny stwarza ramy należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Każda z tych inwestycji wymagać będzie odrębnych, szczegółowych analiz dot. oddziaływania na środowisko a jej powstanie oraz funkcjonowanie podlegać będzie dodatkowym obostrzeniom – nałożonym m.in. przez decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Odpowiednie, odpowiedzialne i poparte wiedzą planowanie działań (z uwzględnieniem ograniczeń, wynikających z przepisów, obowiązujących na obszarach chronionych) powinno sprawić, że znaczące negatywne skutki środowiskowe nie wystąpią lub będą znikome.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

W ogólnym ujęciu, wdrożenie do realizacji **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** ma na celu zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez zaspakajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, promocję obszaru gminy i stworzenie szans zrównoważonego rozwoju.

W aspekcie długoterminowym nie przewiduje się zatem, aby realizacja założeń Strategii przyczyniła się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska przyrodniczego Gminy Brzeziny. Potencjalne negatywne efekty, które wiążą się najczęściej z działaniami inwestycyjnymi powinny w każdym przypadku być analizowane i minimalizowane na dalszym etapie planowania (w tym realizacji zamierzeń). Zakłada się, że w odniesieniu długoterminowym, w wyniku realizacji Strategii nastąpi poprawa stanu środowiska przyrodniczego i standardu życia mieszkańców Gminy.

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza *Prognoza oddziaływania na środowisko* została sporządzona w celu oceny wpływu na środowisko skutków realizacji postanowień **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**. Obowiązek sporządzenia prognozy wynika z zapisów *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.).

Prognozę sporządzono wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska, przy użyciu metody opisowej, porównawczej oraz metody analizy trendu. Poza opisem typowych oddziaływań skutków realizacji *Strategii* na poszczególne komponenty środowiska sporządzono również tabelaryczne zestawienie prognozowanych oddziaływań (tzw. macierze oddziaływań na środowisko) przypisane do poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych Strategii.

W *Prognozie* omówiono zawartość sporządzanego dokumentu strategicznego, jego cele i wyznaczone kierunki działań. **Strategia Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** jest dokumentem, nakreślającym kierunki działań zmierzających do usunięcia głównych problemów oraz utrzymania lub poprawy obecnej sytuacji społecznej i gospodarczej. Dokument precyzuje 4 główne cele strategiczne:

I cel strategiczny – wymiar przestrzenny: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY I INFRASTRUKTURALNY GMINY

II cel strategiczny - wymiar społeczny: ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

III cel strategiczny – wymiar gospodarczy: ROZWÓJ LOKALNEJ GOSPODARKI I ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY

IV cel strategiczny – wymiar klimatyczno-środowiskowy: OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH GMINY

Do celów strategicznych przyporządkowano cele operacyjne, w ramach których wyodrębnione zostały kierunki działań.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

W ramach *Prognozy* wykazano, że zapisy zawarte w *Strategii* są zgodne z zapisami innych dokumentów o charakterze strategicznym i planistycznym, ustalonych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

W dalszej części *Prognozy* dokonano charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska na obszarze Gminy Brzeziny, uwzględniając budowę geologiczną, rzeźbę terenu, zasoby naturalne, warunki klimatyczne, wody podziemne i powierzchniowe, gleby, świat roślinny i zwierzęcy, obszary podlegające ochronie przyrodniczej oraz korytarze ekologiczne. Szczegółowo opisano również obecny stan środowiska w Gminie, z podaniem charakterystyki dotyczącej takich obszarów jak: wody powierzchniowe, wody podziemne, powietrze atmosferyczne, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne oraz zagrożenia stwarzane przez odpady.

W *Prognozie* omówiono potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji celów zawartych w *Strategii*. Cele i kierunki działań określone w **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** skupiają się na ogólnym rozwoju społeczno-gospodarczym z uwzględnieniem ochrony i poprawy stanu środowiska. Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzono, że brak realizacji założeń zapisanych w *Strategii* może powodować pogłębianie się niekorzystnych zjawisk zachodzących w środowisku oraz stopniowe pogorszenie się jego stanu.

Prognoza wskazuje cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym. Cele środowiskowe wskazane w projektowanej *Strategii Rozwoju Gminy* są z nimi zgodne.

W dalszym etapie dokonano analizy przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją planowanych działań. Omówiono ich wpływ na następujące elementy środowiska: ludzi, powietrze i klimat, klimat akustyczny, powierzchnię ziemi i glebę, krajobraz, zasoby naturalne, wody, zabytki i dobra materialne, rośliny, grzyby, zwierzęta, różnorodność biologiczną, obszary chronione, w tym obszary Natura 2000.

Część z kierunków rozwoju wskazanych w *Strategii* ma charakter nieinwestycyjny, zatem nie będą one w żaden sposób negatywnie oddziaływały na środowisko.

Jak wynika z przeprowadzonej w *Prognozie* oceny oddziaływania na wszystkie elementy środowiska realizacja zapisów **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** może powodować oddziaływanie o charakterze potencjalnie neutralnym, potencjalnie pozytywnym, jak i potencjalnie negatywnym.

W związku z tym, że zakres *Strategii* jest ogólny i nie określa precyzyjnych ram dla przyszłych przedsięwzięć, ocena oddziaływania ustaleń *Strategii* na środowisko i jego stan (w tym ochronę różnorodności biologicznej, obszary ochrony przyrodniczej oraz gatunki i siedliska chronione) przeprowadzona w przedmiotowej *Prognozie*, jest ogólna, a część wskazanych skutków środowiskowych (zwłaszcza stwierdzonych na etapie funkcjonowania przyszłych inwestycji) ma charakter wyłącznie hipotetyczny. Należy zauważyć, że mimo określenia przez Gminę działań rekomendowanych do realizacji w ramach *Strategii* to są to wyłącznie propozycje a umieszczenie ich w dokumencie strategicznym nie przesądza o ich realizacji. Realizacja proponowanych w *Strategii* działań w dużym stopniu zależeć będzie od sytuacji finansowej Gminy a także od możliwości pozyskania środków zewnętrznych.

Na etapie strategicznym stwierdzono zatem przede wszystkim negatywne oddziaływanie etapu prowadzenia prac budowlanych. Będzie ono zatem krótkotrwałe i zaniknie wraz z zakończeniem

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

tych prac. Wpływ na środowisko funkcjonowania zrealizowanych na podstawie Strategii inwestycji uzależniony jest od wielu zmiennych, które na obecnym etapie planowania nie są znane.

W Prognozie oddziaływania na środowisko dokonano analizy możliwości powstania przedsięwzięć, które zgodnie z przepisami odrębnymi uznane są za przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Wśród zapisów projektowanej Strategii wskazano takie, które mogą stworzyć ramy dla późniejszej realizacji takich przedsięwzięć. Podczas analizy nie stwierdzono możliwości realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W zależności od przyjętych na późniejszym etapie planowania założeń do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko mogą natomiast należeć przede wszystkim: przebudowa dróg gminnych, budowa studni głębinowych, czy też modernizacja infrastruktury melioracyjnej. Ze względu jednak na brak szczegółowych informacji (m.in. dotyczących wielkości, rodzaju i skali przyszłych przedsięwzięć) nie można jednoznacznie stwierdzić, czy realizowane w przyszłości zadania przyjmą skalę przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z tym niniejsza analiza ma charakter hipotetyczny, a wskazane przykładowe inwestycje zostaną szczegółowo zweryfikowane na dalszym etapie planowania przestrzennego. W stosunku do tych przedsięwzięć, dla których zachodzić będzie obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, zostanie przeprowadzona stosowna procedura zakończona wydaniem przedmiotowej decyzji.

Prognoza przedstawia również rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. Zaproponowane rozwiązania odnoszą się zarówno do etapu budowy, jak i eksploatacji poszczególnych inwestycji. Podczas budowy należy przede wszystkim ograniczyć zajęcia terenu, zabezpieczyć odpowiednio sprzęt placu budowy, stosować odpowiednie technologie i materiały i rozwiązań a także dostosować terminy prac do okresu wegetacji i rozrodu poszczególnych gatunków. Jeżeli dojdzie do zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie działań mających na celu odtwarzanie zniszczonych siedlisk w innych miejscach.

Ze względu na strategiczny charakter ocenianego dokumentu oraz związanym z tym brakiem możliwości precyzyjnego określenia skali i rodzaju oddziaływań – w Prognozie nie wskazano rozwiązań alternatywnych dla wskazanych działań.

Gmina Brzeziny nie jest położona w obszarze przygranicznym, w związku z czym nie stwierdzono możliwości powstania skutków środowiskowych o znaczeniu transgranicznym wynikających z realizacji założeń projektowanej **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+.**

Długi okres, dla którego sporządzana jest *Strategia* decyduje, iż niezwykle istotnym elementem efektywnego osiągania założonych celów jest dokonywanie jej monitoringu. W Prognozie wskazano, że odbywać się on będzie w systemie rocznego raportowania. Dodatkowo w sytuacjach pogorszenia stanu jakiegoś elementu środowiska (wskazanego nie tylko w oficjalnych materiałach, ale również na podstawie zgłoszeń mieszkańców gminy lub przyjezdnych) proponuje się weryfikację, czy nie wynika to z niewłaściwej realizacji postanowień *Strategii* oraz podjęcie działań naprawczych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

Podsumowując, można stwierdzić, że zakres przewidywanych przekształceń oraz negatywnych oddziaływań na środowisko spowodowanych realizacją ustaleń projektu **Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+** mieścić się będzie w dopuszczalnych granicach. Zakłada się, że w odniesieniu długoterminowym, w wyniku realizacji *Strategii* nastąpi poprawa stanu środowiska i standardu życia mieszkańców.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

12. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

1. *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.),*
2. *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1130 ze zm.),*
3. *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. Z 2024 r. poz. 1478 ze zm.),*
4. *Ustawa z dnia 17 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.),*
5. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. Z 2023 r. poz. 1587 ze zm.),*
6. *Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. 2025 poz. 733),*
7. *Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.),*
8. *Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. 2024, poz. 82),*
9. *Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.),*
10. *Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 960),*
11. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2021 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839),*
12. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409),*
13. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183),*
14. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408),*
15. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133),*
16. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 1031),*
17. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. u 2010 nr 77 poz. 510),*
18. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U.2014 poz. 112),*
19. *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300),*

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

20. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 poz. 1615),
21. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. 2022 poz. 2739),
22. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645)
23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. 2003 nr 192 poz. 1883),
24. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 138).
25. Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L. 103 z 25.04.1979) (79/409/EWG),
26. Konwencja o ocenach oddziaływania na środowiska w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz.U. 199 nr 96 poz. 1110),
27. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
28. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.,
29. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
30. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (perspektywa do 2030 r.) (SOR)
31. Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.,
32. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030,
33. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, Aktualizacja
34. Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)
35. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi,
36. Regionalny Plan Transportowy Województwa Łódzkiego dla realizacji warunku podstawowego Celu Polityki 3 (w zakresie transportu) w perspektywie finansowej 2021-2027,
37. Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development),
38. Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030,
39. Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
40. Program ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032
41. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzezińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.
42. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2025-2031

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

43. Audyt krajobrazowy województwa (Uchwała nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa Łódzkiego)
44. Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.XII.2024 r., Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, 2025,
45. Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2024, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Łódź, 2025
46. Oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
47. Monitoring jakości wód podziemnych - Klasy jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego wg danych z 2022 r., Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
48. Strategia Rozwoju Powiatu Brzezińskiego na lata 2021-2027
49. Strategia Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+
50. Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej "Mroga" na lata 2023 – 2027
51. Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie łódzkim, LEMITOR Ochrona Środowiska sp. z o.o. sp. k. na zlecenia GDDKiA w Łodzi, 2022
52. Program budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030, uchwała nr 46/2021 Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 2021 r.
53. Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowe dla budowy linii kolejowej nr 85 na odc. Warszawa Zachodnia – CPK – Łódź Niciarniana bez odcinka w obrębie Węzła kolejowego CPK
54. Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, prowadzony przez GDOŚ
55. Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego nr 10/2000 z dnia 13 marca 2000 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody
56. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 22 czerwca 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Parowy Janinowskie”
57. Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego i Wojewody Skierniewickiego z dnia 31 grudnia 1996, w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich
58. Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego nr 5/2003 w sprawie ustanowienia planu ochrony PKWŁ
59. Uchwała Nr XIV/93/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Skierniewicach z dnia 26 września 1986 r. w sprawie utworzenia Bolimowskiego Parku Krajobrazowego i obszarów krajobrazu chronionego
60. Rozporządzenie Nr 26 Wojewody Skierniewickiego z dnia 17.11.1998 r. w sprawie wyznaczenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Rochna" w gminie Brzeziny.
61. Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Skierniewickiego z dnia 2.07.1997 r. w sprawie wyznaczenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Dolina Mrogi" w gminie Rogów i Brzeziny
62. Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Skierniewickiego z dnia 6.03.1998 r. w sprawie wyznaczenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Górna Mrożyca" w gminie Brzeziny

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO **do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**

63. Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)
64. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 3 sierpnia 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wola Cyrusowa PLH100034
65. Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)
66. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Buczyzna Janinowska PLH100017
67. Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Skierniewickiego z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
68. Uchwała Nr VI/52/2003 Rady Gminy Brzeziny z dn. 29.04.2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
69. Uchwała nr XXI/167/2004 Rady Gm. Brzeziny z dn. 29 grudnia 2004 r. w sprawie objęcia ochroną w formie pomnika lipy drobnolistnej rosnącej w Poćwiardówce na terenie gminy Brzeziny
70. Kondracki J., *Regiony fizycznogeograficzne Polski*, w: „Poznaj Świat” R.XII, nr 4 (137), 1964 r.,
71. Okołowicz W., *Strefy klimatyczne [świata]* w: Atlas geograficzny, Warszawa, PPWK
72. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011,
73. *Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2024 dla Gminy Brzeziny*
74. *Plan rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2022-2030 dla powiatu brzezińskiego, Lokalne Partnerstwo do Spraw Wody, 2022*
75. *Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Brzeziny Załącznik Nr 1 Do Uchwały LXVI/390/2023 Rady Gminy Brzeziny z dnia 26 maja 2023 roku*
76. *Projekt Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+, Pheno Horizon, Łódź, 2025.*
77. Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny
78. Rejestr zabytków województwa łódzkiego – stan na 10 października 2025 r.
79. <https://polska.e-mapa.net/>
80. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
81. <https://nid.pl>
82. www.epsh.pgi.gov.pl
83. www.pgi.gov.pl
84. <https://mapa.korytarze.pl/>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

85. <https://www.wios.lodz.pl>

13. WYKAZ TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW

Wykaz tabel

Tabela 1. Cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań określone w Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+.....	10
Tabela 2 - Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Brzeziny	35
Tabela 3. Zabytki nieruchome wpisane do Rejestru Zabytków zasobu Narodowego Instytutu Dziedzictwa	52
Tabela 4. Stan JCWP, w ramach których położona jest Gmina Brzeziny:	54
Tabela 5 - Cele środowiskowe określone dla JCWP, w ramach, których zlokalizowana jest Gmina Brzeziny	54
Tabela 6. Klasa jakości wód podziemnych w punktach monitoringu wg danych z 2022 roku na JCWPd w obszarze których zlokalizowana jest Gmina Brzeziny	55
Tabela 7. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia.....	58
Tabela 8. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony roślin	58
Tabela 9 - Miejscowości na terenie Gminy Brzeziny zagrożone hałasem od DK 72	60
Tabela 10 - Rekomendacje odnośnie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub zasad ich zagospodarowania na obszarze krajobrazów priorytetowych w Gminie Brzeziny.....	76
Tabela 11. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 1.1. celu strategicznego 1. Zrównoważony rozwój przestrzenny i infrastrukturalny gminy.....	84
Tabela 12. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 1.2. celu strategicznego 1. Zrównoważony rozwój przestrzenny i infrastrukturalny gminy.....	94
Tabela 13. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 1.3. celu strategicznego 1. Zrównoważony rozwój przestrzenny i infrastrukturalny gminy.....	101
Tabela 14. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 2.1. celu strategicznego 2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i podniesienie jakości życia mieszkańców.....	107
Tabela 15. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 2.2. celu strategicznego 2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i podniesienie jakości życia mieszkańców.....	110
Tabela 16. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 2.3. celu strategicznego 2. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i podniesienie jakości życia mieszkańców.....	119
Tabela 17. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu operacyjnego 3.1. celu strategicznego 3. Rozwój lokalnej gospodarki i atrakcyjności inwestycyjnej gminy	126
Tabela 18. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celów operacyjnych 3.2 i 3.3. celu strategicznego 3. Rozwój lokalnej gospodarki i atrakcyjności inwestycyjnej gminy	132

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

Tabela 19. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celu strategicznego 4. Ochrona i wykorzystanie zasobów przyrodniczych gminy	135
Tabela 20. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celów operacyjnych 4.2. i 4.2 celu strategicznego 4. Ochrona i wykorzystanie zasobów przyrodniczych gminy	143
Tabela 21. Potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji celów operacyjnych 4.4 i 4.5. celu strategicznego 4. Ochrona i wykorzystanie zasobów przyrodniczych gminy	148

Wykaz rysunków

Rysunek 1. Położenie Gminy Brzeziny na obszarze województwa łódzkiego i powiatu brzezińskiego.	27
Rysunek 2 - Wody powierzchniowe w Gminie Brzeziny	34
Rysunek 3 - Urządzenia melioracji wodnych w Gminie Brzeziny	35
Rysunek 4 - Działy drenarskie na obszarze gminy Kocierzew Południowy	36
Rysunek 5 - Uwarunkowania wodne Gminy Brzeziny	38
Rysunek 6 - Rozmieszczenie otworów hydrogeologicznych na obszarze Gminy Brzeziny	40
Rysunek 7 - Mapa obszarów perspektywicznych dla poszukiwania i ujmowania wód termalnych	41
Rysunek 8. Obszarowe formy ochrony przyrody w granicach administracyjnych Gminy Brzeziny.	49
Rysunek 9 – Gmina Brzeziny na tle korytarzy ekologicznych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym	50
Rysunek 10 - Zagrożenie suszą na obszarze Gminy Brzeziny.	56
Rysunek 11 - Poziom immisji hałasu komunikacyjnego z DK nr 72 wyrażony wskaźnikiem długookresowego poziomu dźwięku w ciągu doby (LDWN)	59
Rysunek 12 - Poziom immisji hałasu komunikacyjnego z DK nr 72 wyrażony wskaźnikiem długookresowego poziomu dźwięku w porze nocnej (LN)	60
Rysunek 13 - Przewidywana prędkość pociągów KDP na trasie "Y"	62

Wykaz wykresów

Wykres 1 - Liczba zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych w Gminie Brzeziny w latach 2020 - 2024	53
Wykres 2. Ilość odpadów [tony] odebranych w ciągu roku ogółem z obszaru Gminy Brzeziny w latach 2020-2024	64
Wykres 3. Wskaźnik ilości zebranych w ciągu roku z gospodarstw domowych zmieszanych odpadów przypadających na 1 mieszkańca w Gminie Brzeziny i w Województwie Łódzkim w latach 2020 - 2024	64
Wykres 4 - Relacja odpadów zebranych selektywnie do odpadów zebranych ogółem w Gminie Brzeziny i w województwie łódzkim w latach 2020 – 2024	65

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO do Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+

14. ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1. Oświadczenie autora *Prognozy oddziaływania na środowisko*

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 74a ust. 2 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 poz. 1112 z późn. zm.) oświadczam, że będąc autorem **Prognozy oddziaływania na środowisko do projektu Strategii Rozwoju Gminy Brzeziny na lata 2026-2035+**, posiadam wiedzę w tym zakresie, wg art. 74a ust. 2 pkt 2.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Łódź, 14 października 2025 r.

Justyna Borkowska

